

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR
ȘI A SFINTELOR EPISCOPII A BUZĂULUI ȘI A DUNĂRII DE JOS

APARE CU BINECUVÎNTAREA ȘI ÎNDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

ÎNDRUMĂRI PASTORALE SCHIȚE ȘI PREDICI

PREDICA LA DUMINICA FIULUI RISIPITOR

«Ridica-mă-vol și mă voi duce la tatăl meu».

(Luca XV, 18)

Cine dintre noi n-a simțit, cel puțin odată, dacă nu de mai multe ori, în viața lui, acea prelungă mișcare a sufletului care, în chip obișnuit, se cheamă dor? Cine n-a fost încercat de această suavă răsucire a inimii, toarsă pe stăruința unui gând, către ceace-i răsare mai scump în oglinda unui crîmpei de singurătate? Fiecare, într-o împrejurare sau în alta, într-un fel sau în altul, a fost răvășit de acest simțămînt în care se îngemănează atîta tînjire, tristețe, chin și atîta nădejde!

În deobște, dorul se îndreaptă spre o ființă dragă și îndepărtată. Există dor de tată, dor de mamă, dor de frați, de surori, de soț ori soție, de copii și de orice alt suflet apropiat sufletului tău. Există și un dor legat de spațiu: înstrăinatul e cuprins de dorul patriei, desrădăcinatul simte dorul satului natal. Este și un dor legat de timp: tînjirea după anii copilăriei pe care ți-i vrei regăsiți într-o trăire de simplitate, nevinovăție, gingășie, sfințenie, «măsura vîrstei plinirii lui Hristos» (Efeseni, IV, 13). Legat de timp este nu numai dorul de trecutul bun, ci și un dor de ceace va să vină, dorul de împlinire a ceea ce trebuie să se -mplinească, după cuvîntul Mîntuitorului rostit ucenicilor săi, la Cina cea din urmă: «cu dor am dorit să mîncînc cu voi acest Paște, mai înainte de Patima mea» (Luca XXII, 15).

Oricum, dorul este legat de o reprezentare limpede a obiectului său, de o icoană a sufletului; zic a sufletului pentru că, spre deosebire de poftă sau, mai mult, de patimă, dorul este o mișcare curat sufletească; dorind cina, Mîntuitorul n-a «pofțit» ospățul, mîncarea sau băutura, ci a «dorit» comuniunea tainică a ucenicilor cu El, prin potirul euharistic. Spun deci că dorul se îndreaptă către o imagine limpede a obiectului său pe care și-l dorește apropiat sau împlinit.

Toate aceste chipuri ale dorului ni se înfățișează ca niște lăuntrice porniri către apropierea, împlinirea și rodnicirea unor lucruri gîndite, fie că

sint de chipuri, loc, timp, stare morală sau adevăr. Dorind, omul știe ce dorește, sau, în cel mai rău caz știe ce vrea, bănuiește măcar obiectul dorului său, întrezărește o găsire care urmează să fie adevărată sau neadeverită de realitate.

Dar mai există un alt chip al dorului și asupra acestuia ași vrea să mă opresc. Mai există un dor nebulos, un dor haotic, un dor-ispită, țșnit de undeva, din negurile adânci ale sufletului, revărsat ca un viscol peste minte și peste vrere; este ceea ce numim, în grai obișnuit și mai ales în acela al poporului, dor-de-ducă. Este dorul care nu se mai îndreaptă nici către un suflet drag, nici către un loc părăsit, nici către o vreme cheltuită, nici către o înfăptuire nădăjduită, nici către adevărul bănuț. Dorul-de-ducă este un fel de dor de necunoscut, dar fără o țintă întrezărită, fără un drum căutat, lipsit de dirzenia luptei și de setea biruinței. Cel învolburat de acest dor-de-ducă dorește și nu știe ce dorește, vrea și nu știe ce vrea, ar gândi dar nu știe ce să gândească, ar pleca și nu știe de ce, ar ajunge și nu știe unde. Se întâmplă în el o descumpănire a personalității, un haos al sufletului, o răsvrătire a stihilor sale lăuntrice. Dorul-de-ducă este dorul fără izvor și fără liman, fără pricină și fără scop, fără rădăcină și fără fruct. Este un dor de necunoscut, dar nu de un anumit necunoscut, ci de necunoscutul absolut, oricare ar fi, oriunde ar fi, oricum ar fi, este, dacă vreți, dorul de neant, dacă acesta, într-adevăr, poate stîrni un dor. De aceea, repet, este dorul-ispită, dorul care nu tinde către apropiere, ci către îndepărtare; cel cuprins de dor-de-ducă nu se îndreaptă către cineva sau către ceva, ci pleacă de undeva sau de lângă cineva. Dorul obișnuit presupune neapărat dragoste pentru cel dorit — persoană, loc, timp sau adevăr. Dorul-de-ducă nu este provocat nici măcar de ură, căci tot ar fi ceva. Omul cuprins de dor-de-ducă nu iubește, căci n-are ce iubi, nu urăște, căci n-are ce urî. El nu e cuprins nici de dragostea pentru obiect, nici de ură pentru pricină, de-nodată ce nici una și nici cealaltă nu există. El nu e nici fierbinte, nici rece, după cuvîntul Apocalipsei (III, 15), aruncîndu-se astfel în afara luării-aminte a lui Dumnezeu. Purces nici din dragoste și nici din ură, dorul-de-ducă este rezultatul unui fel de lîncezire searbădă, al unui soi de plictiseală, e rezultatul confuziei spirituale. Cel cuprins de dor-de-ducă nu este un ar-vunit al mîntuirii, dar nici un cîștigat al pierzării; el va oscila între bine și rău, într-un fel de căutare de sine însuși prin sine însuși, una pribeag al în-tîmplării, sortit să rămînă robul întîmplării, dacă în ceea ce noi numim în-tîmplare nu s-ar ivi la vreme degetul arătător al pronieii lui Dumnezeu.

De un asemenea dor-de-ducă a fost cuprins, la un moment dat, fiul risipitor, despre care s-a roșit în sfînta Evanghelic de astăzi. După cum ați auzit, nu se amintește de nicio pricină a plecării acestui mezin. Și cum am putea bănuț vreo pricină de nemulțumire, de îndată ce tatăl lui — care nu e altceva decît icoana lui Dumnezeu — nu l-a lipsit niciodată de nici un bun aducător de bucurie. Cuprins de mistuitorul dor-de-ducă, mezinul și-a cerut partea de avere. Tatăl, fără nici o împotrivire, i-a dat-o, iar mezinul a plecat. Oareunde. Incotrova... dor-de-ducă. Și a ajuns într-o țară depărtată. Care anume, nu ni se spune; nici el n-o știuse. Poate că nici acum n-o știa. Putea fi oricare. Aci a poposit. Era bogat, putea face bine. Era bogat, putea face rău. Cumpănindu-se, a alunecat în talgerul ispitei și aci și-a cheltuit toată averea în desfrîu, pînă ce, într-un tîrziu, s-a pomenit sărac, gol, înfometat, paznicul unei turme de porci din ale căror roșcove nu-i era îngăduit să se înfrupte. Mizeria morală și materială, iată obiectul neștiut și

nebănuit al ispititorului său dor-de-ducă. Acest dor-de-ducă îl depărtase de tatăl său. Ce bold al sufletului îl va întoarce acum la sinul părintelui?

Plecarea a fost ușoară. Fără frământări și fără desmeticiri. Ca o lunecare din cuib, a puului de lăstun, în ispita întiiului său sbor.

Iată-l acum, pe mezinul acesta, în pragul marei întoarceri. O, întoarcerea acasă, întoarcerea în bucuria părintelui, greaua întoarcere! Iată cheia cea adevărată a mîntuirii sufletului și trupului său!

Dar de ce întoarcere? De ce numaidecît întoarcere? În primul fior al prăbușirii morale, gîndul nu s-a legat de această puțință a ieșirii din impas. Alte căi rămîneau deschise, în ispita prelungă a dorului de neștiut. E adevărat, a pierdut totul. Bani sînt cheltuiți, prietenii l-au părăsit, femeile au rîs cu șgomot neprefăcut și l-au lăsat singur; creditorii l-au desbrăcat de porfiră și nestemate, slujitorii l-au scuipat și l-au huiduit, cîinii l-au alungat din uliță-n uliță, spre marginea orașului, din sat în sat, pînă la îndurătorul stăpîn care l-a pus paznic peste porci în schimbul unui mizerabil mertic

Iată capătul unui drum, pe buza genunei, dacă n-ar fi tot drum și drumul întors! Plecat la voia întîmplării, pribeag pe orizontul întîmplării, omul ar rămîne, fără îndoială, robul întîmplării, dacă, precum am spus, în ceeace noi numim întîmplare n-ar interveni la vreme degetul lui Dumnezeu. Ne spune Sfînta Evanghelie: «Și venindu-și în sine, a zis:... ridică-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu» (Luca XV, 18).

Trezirea s-a săvîrșit într-o clipă. Instrăinatul acesta uitase totul: prieteni, ospețe, desfătări, societate, legi, morală, se uitase pe sine însuși. Dar iată că, într-o clipă bagă de seamă că totuși nu uitase un lucru: că este fiul tatălui său.

Să reținem acest fapt de o importanță cu totul deosebită: marea întoarcere purcede din conștiința că sîntem fiii Părintelui nostru. Niciodată nu sîntem afit de singuri, chiar în clipele noastre de cumplită însingurare. Totdeauna sîntem plecați de undeva, de lîngă cineva, totdeauna sîntem plecați de la obîrșia noastră, care este Dumnezeu. Gîndul că oricît de îndepărtați am fi, sîntem depărtați de Tatăl nostru, înseamnă întiiul pas pe drumul marei și mîntuitoarei întoarceri. Acest prim gînd, această fulgerătoare conștiință este ceeace Sfînta Evanghelie numește «a-și veni în sine».

Ce este această «venire în sine»? Este prima condiție a întoarcerii la Dumnezeu. Este confruntarea cu propria ta conștiință, în groapa desnădejdiei și pe marginea pierzării. Este cercetarea lăuntrului tău și legătura lui cu Domnul Dumnezeu lui.

De obicei, viața noastră se petrece înafara noastră. Trăim prin simțuri, prin cele cinci simțuri cu ajutorul cărora luăm cunoștință de lumea care ne înconjoară și ne mișcăm într-însa, viețuim într-însa. Și viața de păcat, te golește de suflet, te golește de tine însuși, te nimicește; nu mai ești tu. De aci purcede acel simțămînt de înstrăinare, de care vorbeam mai sus. Și e dureros.

Acel dor-de-ducă, ispita care l-a înstrăinat pe mezinul evanghelic de tatăl său, este un simțămînt care aruncă pe om înafară de el însuși. Dorul obișnuit își are o icoană întipărită în suflet și către ființa ei purcede. Nu-ți poate fi cu adevărat dor de ceea ce nu știi, măcar în bănuire, dacă nu în limpezime. Dorul-de-ducă, așa cum l-am numit, nu are obiect și, ca atare, nu se leagă de nicio icoană sălășluită în suflet. Deși este o mișcare a sufletului, ea se petrece înafară de el, este expresia unui gol imens care s-ar cere îm-

plinit nu se știe unde și nu se știe cum. Și purcederile împinse de acest dor se petrec tot în afară de suflet, ca unele ce nu au nicio părtașie cu lăuntru omului. De aceea «venirea în sine», de care vorbește Scriptura, nu este o vorbă fără conținut, ci cheia înțelegerii acestui fenomen al marei întoarceri. Căci dacă ai plecat printr-un simțămînt care te consumă și te aruncă înafară de tine, nu te poți întoarce decît printr-un proces invers, adică printr-un simțămînt care să te readucă în tine, să-ți redea conștiința a tot ceea ce ai mai bun în tine: conștiința că ești fiul Părintelui tău. În acest chip, simțămîntul de gol devine simțămînt de plinătate, cel de înstrăinare se prefăce în simțămînt de intimitate, îndemnul plecării devine îndemn de întoarcere, confuzia minții este acum cristal duhovnicesc, dorul-de-ducă se prefăce acum în dor-de-Dumnezeu!

Dorul acela inconștient, aproape nefiresc, pierzător, distructiv, se întoarce acum în cel mai duios și mai puternic dor: dorul de cămin! Dorul de căminul în care a văzut întii lumina zilei, în care a cunoscut dragostea, ordinea, disciplina vieții, elanul creator și rodnicia cumineniei. Sufletul e cuprins acum și de dorul chipurilor dragi, chipul părintelui și chipul fratelui rămas, și de dorul locului părăsit, vatra obîrșiei lui, și de dorul timpului irosit, vremea copilăriei sale, și de dorul sufletului dintii, starea purității sale morale, și de dorul necunoscutului anumit care cuprinde într-însul tot ceea ce viața lui refăcută ar putea creia pentru desăvîrșirea sa și a semenilor săi. Purces din tăgadă și împăienjenit în dezordine morală, omul se trezește acum la realitate și simte în el icoanele viei ale aducerilor aminte către care dorul firesc, înălțător, mîntuitor, îl mîină cu putere. Ceasul crucial s-a sfîrșit; sufletul s-a răsucit în el, cugetul s-a plecat asupra-i și astfel e făcut întiul și hotărîtorul pas către marea întoarcere.

Dar acest pas nu înseamnă totul. Dorul nu presupune și împlinire. Inceputul nu totdeauna se oprește în săvîrșit. Ridicarea, hotărîrea de a te întoarce, lînjirea prelungă după refacerea vieții sufletești în casa părintelui tău trebuiesc sprijinite pe o seamă de virtuți dintre care cea dintii este **nădejdea**.

Intr-adevăr, întoarcerea ar fi ușoară dacă inima n-ar fi, chiar dintru început, mușcată de șarpele îndoielii. «Ridica-mă-voi și mă voi ducè la tatăl meu!» Dar oare tatăl acesta mai este acum? Nu cumva a murit de-abinelea, așa cum murise în cugetul meu pînă mai deunăzi?... iar dacă într-adevăr trăiește, oare mă va primi? Este el chiar atît de bun încît să-și deschidă brațele înaintea unui suflet ticălos ca al meu? La plecare nu mi-a făcut nicio opreliște. Nu m-a certat. Nu s-a lînguit. Mi-a dat partea de avere, tăcut, încrîncenat în dumnezeiasca lui mușenie, parcă mi-ar fi spus: ești liber, fă ce vrei! În vremea pribegiei mele, nu mi-a trimis niciun semn, nici o chemare. Cînd a pierdut o oaie, a lăsat pe cele nouăzeci și nouă, a plecat s-o caute și s-a întors întru bucuria găsirii ei. Cînd a pierdut o drahmă, a căutat-o cu sfeșnicul și, aflînd-o, s-a bucurat împreună cu vecinii și prietenii. Pe mine nici nu m-a oprit să plec, nici nu m-a căutat în rătăcirea mea. Ar putea să-mi spună: ai fost liber, ai făcut ce-ai vrut; acum ești tot așa de slobod, nu te cunosc, fă ce vrei!... și îndoiala se cuibărește în cuget și pasul întoarcerii șovăie... Ispita nu încetează să macine sufletele chiar în marile lui momente de trezire. Acum trebuie să intervină virtutea nădejzii, nădejdea în Dumnezeu, în bunătatea lui, în îndurarea lui. Căci dacă El nu mi-a pus piedică în calea păcatului, a fost tocmai pentru ca să-mi respecte majestatea mea de om, de făptură slobodă, creată după chipul și asemănarea Lui. Și nu m-a căutat în vremea rătăcirii mele tocmai pentru ca pro-

ceșul întoarcerii mele să se petreacă în chip conștient, filtrat prin socotințele minții și prin aprinderile inimii, în așa fel ca ajungerea pe pragul părintesc să fie un rezultat al biruinței mele asupra mea însumi, al biruinței virtuții asupra păcatului. Dar biruința e diriguată totuși de undeva, de la cîrma obîrșiei mele duhovnicești, din mîna proniei lui Dumnezeu, care, pînă la urmă, se face simțit chiar în lucrurile de puțin însemnătate. Și dacă El s-a bucurat de oia adusă pe umeri și de drahma găsită în ungher, cum nu se va bucura de întoarcerea propriului său fiu? Dacă eu, cel descumpănit și pierdut sînt cuprins de mistuitorul dor pentru Tatăl meu, oare El, cel pururea neîntinat și senin, nu simte acelaș dor, un mai puternic dor pentru întoarcerea fiului său? Iată, dorurile noastre se întîlnesc la jumătatea drumului și se îmbrățișează mai înainte de îmbrățișarea regăsirii celei adevărate. Cred, chiar mai presus și în afară de aceste socotințe, cred că tatăl meu e viu și vie e dragostea lui pentru mine... Și cu aceasta încă un pas este făcut pe drumul întoarcerii.

Dar călătoria mai trebuie sprijinită și pe o altă virtute: **curajul**. Oricît ar părea de ciudat, pentru o asemenea întoarcere, e nevoie de un curaj care să biruiască frica: frica de ceea ce va urma după regăsire. Căci dacă acum e temeinicită credința în bunătatea părintelui, nu mai puțin prezentă e conștiința asupra spiritului său de dreptate. Da, voi fi primit în căminul purcederii mele, dar ticăloșia faptelor mele nu poate rămîne nepedepsită. Ispășirea păcatului este o lege care nu se cere înfrîntă, oricît de puternică ar fi credința mea în bunătatea tatălui meu. Și dacă e lege, oricît de aspră va fi ea, va trebui să mă supun, cu acea tărie pe care ți-o dă numai vrerea dîrză de a cîștiga prin suferință ceea ce ai pierdut prin păcat. Este curajul sfînt al rîscumpărării propriei tale ființe, întărit de icoana curajului cu care Iisus s-a urcat pe cruce pentru rîscumpărarea omenirii întregi... Și osteningența întoarcerii a mai cîștigat un pas.

Iată însă, că încă nu-i totul cîștigat. Dacă simțămîntul fricii a fost biruit, își face loc acel simțămînt al rușinii de propriile mele fapte, de propria mea stare de acum, de chipul întoarcerii mele. Am plecat bogat și mă întorc sărac; am plecat poleit cu slavă, mă întorc mînjit cu rușine; am plecat cu alai de crainici și slujitori, mă întorc singur; am plecat sănătos și trupeș, mă întorc beteag și firav; am plecat cu fruntea sus, mă întorc încovoiat, cu ochii pe țărîna picioarelor desculțe; am plecat în strălucirea zilei, mă întorc în negura nopții; am plecat ca un stăpîn, mă întorc ca un fur; mi-am vădit plecarea pe sub privirile flămînde ale vecinilor, acum îmi strecur întoarcerea pe lîngă gardurile ulițelor, hăituit de cîini și urmărit de propria mea umbră. Vai mie, cum mă voi întoarce? Căci nu cutez a ridica ochii la Tatăl meu... și ispita rușinii de mine însumi se prelinge în suflet și parcă s-ar cere nimicîță de acel simțămînt pe care noi îl numim demnitate, falsă demnitate a păcatului care te face să stăruie și să mori în el. Și poate că ași fi robul neslobozit al acestei ispite dacă acelaș părinte de care acum îmi este rușine nu mi-ar fi sădit în suflet sămînța acelei virtuți pe care o chem în ceasul de acum și care este **smerenia**. Mîntuitorul smerenie, pe temeiul căreia mă voi recunoaște așa cum sînt și voi spune: «Tată, greșit-am la cer și înaintea ta și nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău; fă-mă ca pe unul din argații tăi» (Luca XV, 18-19). E adevărat, faptele mele trecute și starea mea de acum îmi nimicesc dreptul la moștenire, dar tot e mai de preț să argățesc la casa părintelui meu decît să mă las pradă pieirii. «Căci mai bună este o zi în curțile tale decît mii aiurea», după cuvîntul Psalmistului. Aceșta sînt, în puterea ta sînt, mîntuiește-mă cum vei crede tu; dar mîntuiește-mă!...

Și cu această împăcare a umilinței, se poate spune că întoarcerea este cu adevărat cucerită.

Ce a urmat întoarcerii fiului risipitor, cunoaștem: a fost îmbrățișat întru bucuria părintelui său și așezat în cinstea celui ce s-a biruit pe sine. Dar să nu uităm un fapt: lângă virtuțile venirii în sine, nădejdi, curajului și smereniei, mezinul acesta mai cîștigase ceva. Și cu acest ceva cîștigase totul. Dacă în vremea prăbușirii sale morale pierduse toată averea cu care plecase de la tatăl său, se întorcea acum cu o bogăție de mare pret; aș putea spune că se întorcea mai bogat decît plecase: pe umerii și în poala părintelui său, curgeau cu belșug, cu isbăvitor belșug, mărgăritarele lacrimilor sale. Iată comoara scumpă pe care și-o agonisise în tot lungul drumului întors și pe care, acum, în genunchi, o picura la picioarele tatălui său: perlele lacrimilor pocăinței, vistieria care răscumpără și iartă totul.

Drama fiului risipitor se repetă în fiecare din noi. De lângă Dumnezeu plecăm ușor, dar ne întoarcem greu, nebănuit de greu.

Sălășluirea în Dumnezeu e limpede, odihnitoare, dar presupune o anumită viață de ordine, de disciplină care stînjește firea noastră pornită pe răsvrătiri. Ținjm după ceva nou, necunoscut, lîncezim într-un soi de plictiseală care ne stîrnește acel ispititor dor-de-ducă. Și, încărcăți cu darurile lui Dumnezeu pentru care n-am muncit și pentru stăpînirea cărora n-avem niciun merit, ne depărtăm și ne irosim comorile în păcat și în uitare.

Întoarcerea, repet, e grea. Și se cade să gîndim asupra ei, mai cu seamă acum, în preajma începutului marelui post. Se cere o sguđuire a conștiinței, urmată de acea «venire în sine» de care vorbește Sfînta Evanghelie de astăzi. Este prima trezire la viața cea adevărată. Și acum ne putem întoarce! Cine ne așteaptă? Unde este Dumnezeu? Către cine trebuie să facem drumul întors? Cui trebuie să ne plecăm și cui trebuie să ne mărturisim, aci, în condiția noastră pămîntească? Răspunsul e simplu: la scaunul de duhovnicie. Acolo ne așteaptă Dumnezeu, prin strejarul poruncilor lui, duhovnicul. Aceasta este calea întoarcerii noastre, a fiilor rătăcitori și pierduți.

Fiecare știm că e anevoios drumul întoarcerii. Ne îndoim de prezența duhovnicului, de bunătatea lui, de puterea lui. Ni-i frică de canonul pe care urmează să ni-l dea, în virtutea duhului de dreptate. Și mai ales ni-i rușine de faptele noastre, puse față în față cu cumpăna judecării lui. Așa se întîmplă: nu ni-i rușine să săvîrșim păcatul, dar ni-i rușine să-l mărturisim. Chiar în cutremurătoarea taină a scaunului de duhovnicie, inima noastră șovăie, cugetul se strînge, mintea alege, strecoară, slobozește sau oprește vădirea faptelor care ne împovărează.

Dar dacă trăim începutul dramei mezinului evanghelic, trebuie să trăim, cu aceeași intensitate, sfîrșitul ei, care nu e altceva decît mărturisirea. Să ne «venim în sinea noastră», să trăim adîncul lăuntrului nostru, să ne aplecăm deasupra propriei noastre ființe, să ne confrunlăm cu noi înșine și să ne limpezim asupra noastră. Și vom simți cum, în locul acelu niimicitor dor-de-ducă, ne va cuprinde acest rodnic dor-de-Dumnezeu. Inarmați cu nădejde în bunătatea lui Dumnezeu, cu curaj în fața dreptății Lui, cu smerenie în fața propriilor noastre păcate și cu putere de mărturisire înaintea duhovnicului, vom putea primi îmbrățișarea Părintelui nostru și vom dobîndi intrarea întru bucuria Lui.

Și fericit ar fi, cu adevărat, cel ce va putea să-și agonisească, din toată truda întoarcerii la Dumnezeu, cea neprețuită comoară a lacrimilor po-

căinței. Dacă nu mai multe, una singură. Strălucitoare și fierbinte. Curată și mărturisitoare. Știi cum se nasc mărgăritarele? Un vierme înțepă trupul unei scoici și-i face o rană; din ea se prelinge un suc care, cu vremea, se preface în perlă. Da. Din răni se nasc mărgăritarele. Și din suferințe se nasc lacrimile. Lacrima pocăinței izvorăște din suferința păcatului ispășit. Și e răscumpărarea ta, fiule pierdut, fratele meu, în clipa întoarcerii și a dumnezeieștii îmbrățișeri. Un bob de mărgăritar picurat din ochiul tău, în amfora de veșnicie a mâinilor lui Dumnezeu.

VARTOLOMEU DIACUL ?

LA DUMINICA A II-a DIN POST

„Cînd a văzut Iisus credința lor a zis slăbănogului: Fiule iartă-ți-se păcatele tale“. (Marcu II, 5, Matei IX, 2, Luca V, 20).

Cu dumnezeiască înțelepciune «cea dată de sus», Biserica Creștină Ortodoxă, potrivit cuvîntului Evangheliei, că adevărurile Împărăției veșnice, «nu se pot purta în orice vreme»¹⁾, precum și sfatului apostolic, după care adevărul mîntuitor nu se poate împărtăși decît după puțința firească a stării în care se află credincioșii²⁾, a rînduit viața de credință a fiilor săi în trăiri obișnuite și slobode și în trăiri de aleasă și deosebită pregătire duhovnicească..

În marea Sa iubire de oameni, Dumnezeu nu l-a lăsat fără sprijin și ajutor pe om, ci prin Fiul Său, care a împărtășit firea omenească, făcîndu-se asemenea nouă, dar fără de păcat, a scos din rătăcire și a ridicat din păcat întreaga omenire, prin jertfa Sa de pe cruce, iar prin Biserica Sa, întemeiată pentru a-l continua opera Sa mîntuitoare, împărtășind oamenilor cuvîntul Său sfînt și plin de adevăr alături de harul Său sfințitor și tămăduitor. Această lucrare pe care o îndeplinește Biserica cu puterea ce-i este dată, în numele lui Hristos și pentru Hristos, se face cu timp și fără timp, dar mai ales la popasuri însemnate din viața de credință a fiilor Săi duhovnicești.

Un astfel de popas, în cadrul unei deosebite pregătiri duhovnicești ni-l oferă, prin cuvîntul Evangheliei de astăzi, sfînta noastră Biserică, arătînd, în trăsăturile reale ale unei vieți omenești petrecută într-o slobozenie neînfrîntă, atît slăbiciunea unei astfel de viețuiri, cît mai ales puterea bunătății lui Dumnezeu, prin Fiul Său, față de oameni.

În taina unei vieți plină de amară și chinuitoare suferință bunătatea și dragostea Mîntuitorului Iisus aprinde, prin cuvîntul Său și întărește puteri de viață nouă și, ca Cel ce venise, «ca lumea viață să aibă și mai mult să aibă», prin cuvîntul Său cel dumnezeesc, înlătură puterea păcatului, zicînd: «Îndrăznește, fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale».

1. Ioan XVI, 12.

2. I Corinteni III, 2; Evrei V, 12, 13; I Petru II, 2.

Aceste cuvinte ale Mîntuitorului descoperă cît de mare trebuie să fie puterea păcatului, pentru ca însuși Fiul lui Dumnezeu să se întrupeze și cu puterea Sa dumnezească să-l nimicească căci, potrivit, învățaturii sfinte, nimeni nu poate dintre muritori să-și șteargă păcatul său. Această învățatură sfîntă zice: «Chiar de te-ai spăla cu silitră, chiar de ai da cu multă sodă, nelegiuirea ta tot ar rămîne scrisă înaintea Mea». (Ier. II, 22).

Ele mai descoperă că nimeni afară de Dumnezeu nu poate să ierte păcatul, căci zice Psalmistul: «El îți iartă toate fără de legile tale, El îți vindecă toate boalele tale» (ps. 102, 3).

În faptul și cuvîntul Evangheliei de astăzi ni se descoperă astfel mărirea și puterea lui Dumnezeu.

Pentru tălmăcirea acestui adevăr înfățișat în multe împrejurări din viața Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, în petrecerea Sa pe pămînt, cînd păcatul I s-a înfățișat în felurite forme, și, în deosebi în chipul slăbănogilor, ca cei din Evanghelia de astăzi, rugăm pe bunul Dumnezeu să întărească cu darul Său de sus, slabele noastre puteri.

Omul a fost zidit de Dumnezeu cu darurile sale cele mai alese, spre a fi coroana creațiunii Sale pe pămînt, și cu puțința de a-și păstra și desăvîrși chipul lui Dumnezeu, cu care era împărțășit. Curat și fără de păcat a ieșit din mîna Ziditorului său și toate puterile lumii îi erau supuse și îi slujeau, ca ființa sa după trup și după duh să se bucure de nemurire. Toate căile vieții sale erau pline de lumină și de har, iar armonia firii, neturburată și nestincherită de nici o potrivnicie, neascultare sau răzvrătire, oglindea într-însa bunătatea, puterea și slava lui Dumnezeu.

Prin întrebuițarea greșită a voinței sale și prin ispitirea trufiei sale, omul a gustat din dulceața amăgitoare a păcatului neascultării și îndepărtării de la Dumnezeu.

Dar Dumnezeu nu a creiat pe om «spre piericiune, ci spre paza poruncilor Sale și a vieții lui celei veșnice» și din marea Sa iubire de oameni pentru neamul omenesc, cunoscînd atît puterea cît și urmările păcatului, încă de la intrarea acestuia în lume a rînduit prin Fiul Său izbăvirea deplină pentru cei ce năzuiesc spre cele înalte și simt jugul păcatului.

Intruparea Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, cuvîntul învățaturii Sale, faptele Sale cele minunate și mai ales jertfa Sa de pe crucea Golgotei, înfățișează dumnezeiasca lucrare pentru ridicarea din păcat, pentru izbăvirea de orice rău și întinăciune și pentru restabilirea legăturilor omului cu Dumnezeu, rupte prin neascultarea poruncilor Sale și prin supunerea și slujirea păcatului.

Învățătura Mîntuitorului nostru Iisus Hristos cuprinsă în Sf. Evanghelii și Predanii ne arată atît greutatea și mărirea păcatului cît și urmările distrugătoare pe care acesta le lasă.

Sub chipuri de păcătoși și păcătoase, de suferinzi și suferinde, de împotrivitori și prieteni chiar, sfintele Evanghelii ne zugrăvesc toată gama păcatelor.

Iuda și Zahau, Magdalena și Samariteanca, Fariseii și Cărturarii, Petru pe marea înfuriată de furtună și tot șirul de orbi, schiopi, leproși, surzi, muți și slăbănogi, zugrăvesc în fresca vie a viețuirii Sale pe pămînt toate chipurile păcatului înfățișate în viața trăită a unui om supus păcatului.

Izbăvirile și tămăduirile lor, prefacerea unei vieți stricăcioase și pierzătoare de suflete, dusă în întunericul păcatului, într-o viață ziditoare și

plină de lumină și adevăr, prezintă totdeauna credincioșilor de astăzi și de mâine adevăruri de neînțeles și pilde de urmat.

Evanghelia de astăzi ne ocazionaază împărtășirea de un astfel de adevăr și de pilduitoare îndemnuri, spre părăsirea unei vieți deșarte și întărirea unei vieți pline de har și de lumina adevărului.

Era în anul întâi de activitate a Mântuitorului Iisus Hristos în Galileia, când, sub entuziasmul gloatelor, însetate de adevărul viu al unei credințe clocotitoare în inimile arzând sub vraja Cuvîntului Său, ce descoperea splendoarea tainelor împărăției lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos «nu mai putea să intre pe față în nici o cetate, ci stătea afară în locuri pustii și veneau la El din toate părțile»³⁾. În aceste locuri pustii Mântuitorul le tă-măduia bolnavii și se ruga în deosebi⁴⁾.

Revenit în cetatea Sa, dintr-o astfel de retragere pe calea Mării Ghenizaretului, din partea de dincolo de aceasta, unde vindecase doi îndrăciți în duhuri necurate, Iisus intră tainic sub acoperămîntul primitor al unei case prietenești. Care era cetatea Sa? Era, după mărturiile Sf. Scripturi (Matei IV, 13, 16; Luca IV, 16, 31), orașul Capernaum, patria Sa adoptivă, locul cel mai adesea al petrecerii Sale în timpul evanghelizării Galileiei, unde predică cuvîntul mîntuirii, unde își alege apostolii și unde săvîrșește o mulțime de fapte minunate.

Din Capernaum cheamă la apostolat pe vameșul Levi, Evanghelistul Matei (Matei IX, 9); de aici se atașează definitiv apostolatului lui Petru, Andrei, Iacob și Ioan (Marcu I, 16, 17, 20); la Capernaum învață la masa lui Levi-Matei despre rînduiala postului (Matei IX, 10, 17); a condamnat formalismul fariseilor (Matei XV, 1-20); a învățat despre credința în Sf. Împărtășanie, (Ioan V, 22, 71) și despre umilință (Matei IV, 35, 50). Aici a vindecat pe sluga sutașului (Matei VIII, 5), pe soacra lui Petru (Matei VII, 14), un îndrăcit (Marcu, I, 29), plătește dajdia printr-o minune (Matei XVIII, 26), înviază pe fiica lui Iair (Marcu V, 22, 43).

Despre acest oraș, așezat între Neftalim și Zabulom, în întunericul păcatului. Profetul Isaia, prezisese că va vedea lumină mare (Isaia, II, 1).

Așezat pe țărmul nord-vestic al Lacului Ghenizaret, era în calea marelui drum comercial între Damasc, Siria și Egipt.

Pentru ceea ce săvîrșise Mântuitorul în acest oraș, mulțimile care-L urmau pretutindenea în lungul și latul Galileiei nu pierdeau nici un prilej al prezenței Sale în patria Sa adoptivă.

Intrat tainic în casa din Capernaum, Evanghelia de astăzi ne spune că mulțimea se strînsese din nou împrejurul Său, de data aceasta în așa măsură, că nu se mai putea intra în casă, toate inimile fiind stăpînite de același gînd și de aceeași simțire în sorbirea cuvîntului învățăturii sfinte, de care nu-i lipsea în nici o împrejurare divinul lor Mîntuitor.

«Și iată că i-au adus un paralic zăcînd în pat», ce se purta de patru oameni, părinți sau amici, noi nu știm, încercînd să pătrundă pînă la Marele Tămăduitor. Dar era cu neputință!

Animați de un devotament izvorit dintr-o prietenie și o frățietate rar întîlnite, și minăți de o credință neștrămutată și neșovăitoare în puterea lui Iisus Hristos, purtătorii slăbănogului nu se resemnează, ci pe o scară urcă bolnavul pe acoperișul casei, desfăcîndu-l și, prin deschizătura făcută, coboară pe slăbănog la picioarele lui Iisus.

3. Matei I, 45.

4. Luca V, 16.

Slăbănogul aduce cu sine un trecut înfățișat prin boala trupului, condamnat la nemișcare și amare suferințe. Era un mort între cei vii, deoarece vie îi era numai răsuflarea întreținută de ultima și singura nădejde ce-i mai rămăsese că numai Iisus poate să-l mai redea unei vieți depline.

În cugetul său, rătăcitor în singurătate și pe drumuri necunoscute, se depănau toate faptele trecutului său, trăit în nestăpînire și neînfrînare, acumînd păcat peste păcat, cum zice profetul Isaia, pentru a ajunge nu numai în slăbănogirea cu trupul, dar și cu sufletul. Paraliza trupească se înfățișează, după cum cunoaștem, printr-o lipsă de contracțiune a sistemului muscular, provocată de o leziune fizică a centrilor nervoși, sau o perturbare funcțională a nervilor motori, fără să aibă vreo apreciazabilă leziune. Boala aceasta era foarte răspîdită pe vremea Mîntuitorului, căci ne spun Sfintele Evanghelii: «Iisus străbătea toată Galileia, și se aduceau toți bolnavii atinși de diferite boli: pe cei îndrăciți, pe cei lunatici, pe cei slăbănogi; și îi vindeca (Matei IV, 24).

De asemenea Sfintele Evanghelii ne pun în față patru slăbănogi, cu chipuri diferite de slăbănogire, pe care i-a vindecat Mîntuitorul: slăbănogul de la lacul Vitezda (Ioan V, 1-15); sluga sutașului tot din Capernaum (Matei VIII, 16); omul cu mîna uscată (Matei XII, 9, 14) și slăbănogul din Evanghelia de astăzi.

Slăbănogul acesta din Capernaum aducea, precum am spus, nu numai o slăbănogire trupească, dar și una sufletească, punînd în fața bunătății nesfîrșite a Mîntuitorului, adînc mișcat mulțimea păcatelor sale.

Felul în care a ajuns la Mîntuitorul, mulțimea păcatelor sale, provoacă în sufletul său o teamă unită cu un sentiment de rușine. Teama de a nu-L supăra, stînjenindu-L din cuvînt pe Divinul Mîntuitor și turburînd prin slăbănogirea sa lucrarea Lui, îi scaldau sufletul în lacrimile căinței pentru faptele cele rele în care înnotase pînă acum, trezindu-i din amorțire și lincezeală sufletul.

Este fireasca nevrednicie a sufletului împovărat de păcate, cînd imploră bunătatea și iubirea dumnezească pentru iertarea lor.

Ochi săi, expresia suferințelor fizice și morale, exprimau ultiima dorință de a-și mai recăpăta puterea vieții sale, sănătatea pe care și-o pierduse cu atîta risipă, în vîlmășagul viețuirii plină de poftă și amăgiri. Această ultimă și înfocată dorință a sufletului său, împletită în nădejdea că numai Mîntuitorul care tămăduise pe atîția neputincioși și susținută de dragostea frățească a prietenilor săi îl făcuseră să treacă peste toate obstacolele pentru a face ultiima încercare de tămăduire. În sufletul său, alături de căința faptelor celor rele, ridicase cu și mai multă tărie prețul darului pierdut cu care Dumnezeu îl înzestraseră: sănătatea ființei sale.

Mîntuitorul, ca Dumnezeu și om, cunoscînd inima și gîndul acestuia și pentru a-l pregăti de darul sănătății, ca un tămăduitor iscusit, văzînd credința lor, ne spune Sfîntul Evanghelist Matei, se adresează cu cuvîntul: «Indrăznește fiule». Ca cel care creiase viața dintru început și care venise ca «lumea viață să aibă și mai mult să aibă», ca Marele Tămăduitor al sufletelor de păcat și al trupurilor de suferință. El cunoștea că sănătatea nu poate reveni într-un suflet turburat, după cum marca în furtună nu-și așează adîncurile sale.

Pentru aceasta se adresează acum slăbănogului, ca și femeii din Sf. Evanghelist Luca, ce se atinsese de poala hainei sale, cu cuvîntul îndemnător spre cutzare. Indrăzneala la care Iisus îl îmbia, era fructul fără îndoială

al unei stări de umilință și unui semn de pocăință. Neliniștea care îi stăpînește conștiința, aducîndu-i în față starea de pierzanie în care se afla, și amintirea păcatelor sale, dispar acum la suveranul cuvînt al autorității divine.

Sînt însă și suferințe ce nu sînt drept urmare a păcatului, ci sînt îngăduite de Dumnezeu pentru încercarea credinței celor dreți, pentru ca acesta să-și aducă aminte de Stăpînul său și să se întoarcă la El, pentru ca să se arate chiar slava lui Dumnezeu, precum a fost suferința orbului din naștere.

Cele mai multe suferințe sînt însă urmările păcatelor. Slăbănogul de la Capernaum, ca și ceilalți slăbănogi din Evanghelie nu-și datorau starea lor decît excesului de a trăi în slobozenia păcatului. Pentru aceasta Mîntuitorul după ce-i dă liniștea și tăria sufletească a unei încercări depline, îi vindecă rădăcina suferinței sale: **păcatul**, zicînd: «Iartă-ți-se păcatele tale». Sufletul slăbănogului era de acum tămăduit. Dar pentru slăbănog, ca și pentru mulțimea din jur, care urmărise faptul, o mare amăgire se urca să stăpînească cugetele lor. Slăbănogul venise să-și capete sănătatea trupească, cea văzută și i se dăduse cea sufletească, nevăzută. Sfintele Evanghelii ne spun că poporul israelit dorea fapte strălucite, căzute sub puterea dovezilor materiale, pentru a exprima: «Că nu am văzut așa ceva în Israil, sau să slăvească pe Dumnezeu, care a dat o astfel de putere oamenilor». Și adesea mulțimea, după cuvîntul Mîntuitorului îl căuta fiindcă «mîncaseră din pîine».

Gîndul acesta ce stăpînea mulțimea, în credința că Dumnezeu i-a dat o astfel de putere a luat în sufletul fariseilor și cărturarilor, care urmăreau la tot pasul lucrarea Domnului pentru a-l prinde în cuvînt, un drum cu totul potrivit adevărului. Transformîndu-se într-un surd și vrăjmaș protest cugetat în inimile lor, ca o hulă, gîndeau: «Cum poate omul acesta să vorbească așa? Hulește! Cine poate să ierte păcatele decît numai Dumnezeu». Fariseii și cărturarii se țineau de litera moartă a legii și, pentru priceperea lor strîmă formată de lege, nu înțelegeau cum în persoana Mîntuitorului, om văzut, să fie și Dumnezeu. Din legea veche cunoșteau profeți care anunțau iertarea păcatelor din partea lui Dumnezeu (II Samuel XII, 13, Natan și David), ei nu puteau pricepe decît numai că Dumnezeu singur iartă păcatele (Daniil IX, 9, Miheia VII, 18, Neemia IX, 17, Psalm. 43, 25, 102, 3, Ieremia II, 22, Proverbe XX, 10). Ei își închipuiau pe împăratul care șade în scaunul de domnie al dreptății risipind orice rău cu privirea lui (Proverbe 20, 7). Minte lor nu putea pricepe pe împăratul de pe scaunul de domnie decît nevăzut și învăluit de norii cerului și nici de cum în taina Fiului Omului.

Cunoscîndu-le gîndurile lor vrăjmașe, pentru a le dovedi puterea ce i-a fost dată de la întemeierea lumii, Iisus le pune întrebarea, fără de răspuns, zicînd: «Pentru ce aveți astfel de gînduri în inimile voastre? Ce este mai lesne a zice slăbănogului: păcatele-ți sînt iertate, sau a zice: scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta?».

Iar în uimirea mulțimii, ce slăvea pe Dumnezeu zicînd: «Niciodată n-am văzut așa ceva», slăbănogul capătă deplină tămăduire sufletească și trupească și din purtat pe patul suferinței, el își poartă acum pe umărul său, simbolul unei vieți trăite în suferințele păcatului, patul în care își chinuise traiul unor zile, de singurătate și doruri arzătoare, spre lumină și viață.

Pîlpîirile credinței sufletului său, nădejdea nemincinoasă în Mîntuitorul, dragostea de aproapele a prietenilor săi și mai cu seamă căința ce cuprin-

sese sufletul său, mărturisită în ochii udați de lacrimile pocăinții, l-au făcut să-și recapete sănătatea cea mult dorită.

Minunea pe care mintea noastră nu poate s-o priceapă se săvârșește, un suflet este cîștigat pentru împărăția cerului, iar mulțimea simte puterea lui Dumnezeu cu toată plinătatea.

Aceasta este fapta ziditoare și mîntuitoare ce izvorăște din minunea săvârșită asupra slăbănogului la Capernaum de Mîntuitorul, pe care Biserica ne-o lămurește spre pilduirea unei vieți lipsite de păcat, spre a putea primi o inimă cît mai curată de păcat și spre a putea primi în cupa faptelor celor bune, ce sufletele noastre urzesc, nectarul bucuriei nesfîrșite a Invierii Domnului.

Pe drumul acesta, al pregătirii pentru marea taină a creștinătății, Invierea Domnului, Biserica presară din luminile Evangheliei, picături de adevăruri peste sufletele credincioșilor însetate de mîntuire.

Asemenea unui călător într-o noapte întunecoasă, care, spre a-și lumina calea, ține în mînă o torță aprinsă din care se desprind din cînd în cînd licăriri, ce ajungînd pe pămînt se transformă în făclii luminoase, și cînd călătorul ajunge la capătul de sus al drumului parcurs, reîntorcîndu-și privirile, o splendoare de lumini i-ar încînta privirea căii ostenitoare, Evanghelia de astăzi, pentru drumul de urcuș al unei trăiri duhovnicești, picură în sufletele noastre credința nestrămutată a slăbănogului și prietenilor săi, cu îndemnul că dacă viața noastră s-ar slăbănogi cumva, ea nu se înzdrăvește decît numai la picioarele lui Iisus.

Evanghelia de astăzi ne sădește în sufletele noastre, îndemnul de a ne prezenta în fața lui Dumnezeu, în starea ființei noastre avînd însă căința faptelor noastre, temerea lor, ca și a slăbănogului, pentru ca să dobîndim o îndrăzneală sfîntă.

După cum purtătorii slăbănogului din Capernaum au dat în lături acoperișul casei, spre a ajunge la Hristos, tot așa și noi, printr-o credință nestrămutată, printr-o nădejde sfîntă, înmănușiată într-o dragoste de aproapele, să ne deschidem drumul spre Hristos.

Hristos a venit tainic în casa din Capernaum. El pătrunde tainic în viața fiecăruia dintre noi, în conștiința noastră și prin cuvîntul Evangheliei rostit în Biserică, grăiește oricărui cuget curat. Pentru aceasta să nu lăsăm a se urca în cugetele noastre gîndul dezamăgirii sau relei înțelegeri, ci să credem că în El avem mîntuire sufletească.

Să aducem la picioarele lui Hristos, cu o stăruință neîntrecută orice păcat, pe care-l simțim în sufletul și trupul nostru, cu credința că El ne va da iertare.

Prin rugăciunile preoților Săi, Hristos grăiește pururea fiecărui slăbănog cu trupul și cu sufletul: «Indrăznește fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale».

Pr. AL. PETCU

BUCURIA CREȘTINĂ *)

Pietatea Bisericii Răsăritene e dominată de bucurie; în pietatea Bisericii Apusene predomină tristețea. Tilcul acestei stări îl dă una dintre învățăturile principale creștine și anume, aceea a Răscumpărării.

În Apus, dogma Răscumpărării a fost înfriurită, la rîndul ei de stările sociale, medievale. Teoria satisfacției, formulată de Anselm de Canterbury, oglindește specificul raporturilor dintre seniori și vasali în epoca feudalității. Iar pietatea medievală, exprimată în acel «Salve caput cruentatum...» al lui Bernard de Clairvaux (imortalizat de Bach în «Matthäus Passion», cu versiunea germană a lui Gerhard: «O. Haupt voll Blut und Wunden...») arată înmărmurirea societății medievale în fața agoniei Dumnezeului-om pentru păcatele oamenilor. «Omul» care pătimește e în centrul acestei pietăți. Iubirea pentru Cuvîntul întrupat, «Homo Christus Jesus», închinarea patimilor și morții Sale fac specificul ei. Iar Teologia apuseană apare ca Teologia Crucii și a singelui: «Ave crux unica späs!».

Biserica Ortodoxă are o altă viziune a Răscumpărării; ea nu s-a oprit la durerea care a cuprins întreg cosmosul deși, stihilele firii au plîns împreună cu Maica Domnului: «Primăvară dulce, Fiul meu cel dulce, frumusețea unde Ți-a apus?»

A depășit această durere și s-a înălțat mai sus: Sursum corda! Cu sfinții Apostoli Pavel (II Cor. V, 16) și Ioan (Sf. Ev. I), nu s-a oprit la Hristos cel după trup, ci a năzuit să cunoască pe Hristos cel schimbat la față, pe Hristos cel proslăvit. A făcut din Înviere sărbătoarea sărbătorilor și praznicul praznicelor, izvor unic de bucurie pentru întreg cosmosul! N-a despărțit pe Omul-Iisus Hristos de Dumnezeu, ci a văzut Omul, dar s-a închinat lui Dumnezeu.

Pe scurt, «în centrul experienței religioase apusene stă Hristos cel ce pătimește; în centrul celei răsăritene stă Hristos cel înviat. Viața Bisericii primare, scaldată în razele primăverii ale bucuriei, iradiază cu putere și gravitate. Moartea e învinsă; învinsă sînt și legile cosmice nemiloase. Lumea întreagă și trupul nostru sînt, în nădejde și în potență, părtașe la viața veșnică. Viața Lui este propria noastră viață, transfigurată, veșnică, iar Învierea Lui e cea mai desăvîrșită biruință a vieții!»

Biserica Ortodoxă n-a avut «stigmatizați», dar a avut semnele «Trupului duhovnicesc», diafan Duhului în cele de pe pămînt.

Iată de ce tendința constantă de exteriorizare a pietății, avînd în centrul ei trupescul și omenescul e cu totul străină specificului pietății Bisericii noastre: «Exercițiile spirituale» cu pedepse corporale de tot felul, cu «fagelații», de pildă, sînt o specialitate mai mult apuseană, ajungînd în unele epoci ale Evului Mediu la forme publice, spectaculoase. Rîndueli călugărești ca aceea a ordinului «Trapiștilor» de pildă, care dorm în sicrie, nu vorbesc, sau salutul «Memento mori» n-au existat decît în Apus..

Astfel a ajuns în centrul pietății tristețea, iar nu bucuria Bisericii primare. Așa se explică și de ce tristețea și forma ei cea mai gravă, acedia, urîtul, au fost scoase de cel mai mare teolog apusean, Toma de Aquino, de pe lista păcatelor capitale. Ori, tristețea e rodul patimilor, al avariției, egoismului, mîndriei. Trebuie s-o înlăturăm și s-o înlocuim prin bucurie. Și deasemenea tristețea și urîtul sînt izvorul ispitelor.

Un rîvnitor la cele de sus a spus: Nu există pentru credincios decît o singură pricină de întristare și anume, aceea de a nu fi sînt! Adevărata durere pentru creștin este cea adusă de păcat. Dar și aceasta se cade să fie dominată de nădejdea iertării și a bucuriei.

Biserica Ortodoxă a avut astfel viziunea justă a stării trecătoare a suferinții față de veșnicia bucuriei. Suferința n-are decît o bunătate relativă în sine, fiind nu un scop, ci un mijloc pentru un bun care o depășește: desăvîrșirea. În cer, ea nu va mai exista, pentru cel drept.

Dimpotrivă, bucuria este veșnică și în cer ea nu va mai conțeni, în apropierea deplinei bucurii, care este Dumnezeu.

Dar ce este bucuria? Tratatate de erudiție teologică duhovnicească o definesc ca o mișcare a sufletului, un afect, aflîndu-se în posesiunea unui bun prezent. La rîndul lor, mai marii moralisți și predicatori din toate timpurile zăbovesc îndelung asu-

*) Părțile esențiale ale unei meditații ținută de studenții și magistrazilor Institutului Teologic din București, la 12 ianuarie 1955.

pra acestei podoabe a vieții omului. Mitropolitul Nicolae al Crutișelor, de pildă, vorbește despre ea în fiecare dintre cele trei volume ale sale, traduse în românește. El o aseamănă cu raza de soare care trece deseori pe neașteptate prin cerul înnoțat și și aduce înviore, căzind pe pământ. Și o numește «impăcarea lăuntrică, împlinirea tuturor gândurilor și năzuințelor, liniștirea duhului după primirea lucrului dorit, înlăturarea primejdiei, înfringerea piedicilor vieții, simțul vieții pline, pacea cugetului neturburat...».

Fără de număr și felurite sînt bucuriile omenești, infinite în nuanțe, ca însuși sufletul nostru. Totuși ele pot fi împărțite în două mari categorii, după izvorul din care țîșnesc, creatural sau necreat. Cele mai curate bucurii, cele mai alese clipe, ca bucuria maicii alături de pruncul ei, ca aceea a părinților pentru progresul și succesele copiilor, ca însănătoșirea unei ființe scumpe, ca și cele mai necurate, asemenea aceleia a bogatului din Evanghelie, căruia i-a rodit țarina peste măsură, sau asemenea bucuriei drăcești, de răul altuia... toate trecătoare, ca tot ce-și are izvor pieritor.

Nu e cazul să stăruim aici asupra acestui fel de bucurii. Nu vom vorbi despre cele care emană din feluritele forme de panteism, de pildă. Nu vom vorbi deci despre cei care confundă pe Dumnezeu cu ei înșiși sau cu natura. Pentru creștin este cel puțin stranie alternanța între beția orgiacă și desperarea pesimistă, pe care o dă sentimentul panteist.

Nu vom face deasemenea decît să amintim veselia artificială, produs efemer al unei vorbării deșarte, fără nici un sprijin în realitățile vieții..

Ci vom vorbi despre bucuria creștină, care inundă sufletul de o lumină dulce și curată, despre lumina lui Iisus Hristos pe care ne-a lăsat-o moștenire celor care credem în El. Și nu trebuie oare să accentuăm de la început că a predicat bucuria tocmai Omul durerilor, cel mai sărac decît Iov, mai neînțeles decît Moisi și mai batjocorit decît Ieremia, mai părăsit, mai trădat decît toți și, în sfîrșit, ucis de cei pentru mîntuirea cărora luase chip de rob?

Vom vorbi, deci, de bucuria care-și are prelungirea dincolo de hotarele acestei lumi și nu se va mai sfîrși niciodată, ci se va desăvîrși întru cele veșnice; vom vorbi adică de bucuria celui ce trăiește duhovnicește în legătura cu Dumnezeu și cu aleșii Săi. în Sfînta Sa Biserică, de bucuria celui ce aude cînd va trece de hotarele acestei lumi: «Intră întru bucuria Domnului tău!»

Nevoia acestei bucurii e asemenea foamei de plînea care întreține viața. asemenea setei de apă, a cărei lipsă e mortală, asemenea nevoii de foc, fără care omul pier. E reală ca și cele mai obișnuite trebuințe zilnice și frumoase cum sînt numai visurile omenești.

Bucuria a însoțit mîntuirea neamului omenească dintru începutul și pînă la desăvîrșirea ei. Venirea Mîntuitorului este vestită de inger Sfintei Fecioare cu cuvîntul «Bucură-te!» (Luca I, 28). În noaptea în care se naște Mîntuitorul lumii ingerul spune păstorilor: «Iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul» (Luca II, 10)... În ajunul morții Sale, Domnul vestește pe Ucenicii Săi că după înviere inima lor se va bucura și nimeni nu le va mai putea răpi bucuria (Ioan, XVI, 22); și, într-adevăr după înviere chiar El întîmpină pe Mironosițe cu același cuvînt: «Bucurați-vă!» (Mat. XXVIII, 9).

Are această bucurie creștină ceva caracteristic, ceva specific ei? Da, are mai multe caracteristice. Mai întîi în ce privește obîrșia ei: Adevărata bucurie creștină își are izvorul ei în credința în Dumnezeu și e curată ca și izvorul ei. Temelia ei e credința că Dumnezeu există și că El e bucuria veșnică și desăvîrșită a celui drept: Sfîntul Apostol Pavel o numără printre roadele sălășluirii Duhului lui Dumnezeu în inima omului (Gal. V, 22); ca atare el poruncește credincioșilor: «Bucurați-vă totdeauna!» (I Tes. V, 16).

Creștinul adevărat vede în cosmosul întreg palatul Celui Prea Înalt și Tatăl său după har; vede în propriu-i trup templul Celui Atotșfînt; vede în sufletul său sporînd bucuria sfîntă, lucrare a Prea Sfintei Treimi, începută la Botez. Deci întîiul izvor al bucuriei creștine este credința.

Deasemenea, nădejdea este izvor al bucuriei noastre, deoarece ea ne face să privim viața veșnică drept suprema bucurie pentru care sîntem creați.

În sfîrșit, iubirea face din viața de pe pămînt începutul celei veșnice.

De aceea Sfîntul Ioan Gură de Aur învață: «A se bucura cu orice prilej, este cu puțință. Cel ce are încrederea în Dumnezeu are rădăcina fericirii și izvorul oricărei bucurii!».

Creați pentru fericire și bucurie trălm cu nostalgia lor și sufletul celui credincios, după cuvîntul Fericitului Augustin, neliniștit este pînă ce își află liniștea în Dumnezeu. El e țîntă ultimă a celui credincios, iar ceea ce este creat, nu e decît calea

către El. Bucuria duhovnicească de pe pământ este, pentru creștin, o treaptă a bucuriei, pe care o posedă și Adam în rai.

Aceasta e cea dintâi caracteristică a bucuriei creștine.

Din ea urmează antinomia acestei bucurii. Ea reprezintă bucuria celui ce pierde tot ca să câștige tot, celui ce închină totul lui Dumnezeu, pentru ca să le primească înapoi de la El, ca daruri ale Lui. Este cum s-a spus, bucuria celui care are o adevărată iubire pentru întreaga creație și pentru creaturi în special, tocmai pentru că a renunțat la această iubire față de Dumnezeu sau pentru că le învăluie în iubirea care vibrează pentru Creatorul lor. «A pune în Dumnezeu bucuria sa, zice Sf. Ioan Hrisostomul, e semnul unui suflet înaintat în înțelepciunea cea de sus».

Prețul cu care Crăciunul a devenit clipa în care bucuria și bunătațea față de oameni a Mintuitorului nostru s-a arătat pe pământ (Tit. III, 4), ne arată astfel altă față caracteristică principală a bucuriei creștine: O putem compara cu floarea munților, care se culege după o aspră ascensiune.

Bucuria creștină are în ea ceva grav. Căci se naște din sudori și lacrimi de sânge și suspinuri, din patimile și moartea Celui ce ne-a iubit Cel dintâi și ne-a iubit până la urmă. Revărsarea harurilor dumnezeiești a adus minunea tainei unității în iubire, pentru ca bucuria Domnului să fie în noi desăvârșită, și nimeni să nu ne-o poată lua (Ioan, XVI).

Bucuria creștină este deci ca o plantă care-și împlinește rădăcinile în străfundurile patimii și morții, iar coroana ei atinge cerul. Căci e rodul minunat al durerilor de negrăit ale Domnului. Firea Sa omenească era cufundată în durerile morții pentru noi; firea sa dumnezească se menținea în perihoreza veșnică cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. Cu patimile și moaștea Sa aducea slavă lui Dumnezeu și pregătea bucuriile cele negrăite ale mântuirii omenirii. De aceea în ajunul morții Sale, El amintește Sfinților Apostoli bucuria femeii după ce a născut în dureri năpraznice, ca și cum starea unui osîndit la moarte ar fi zămislițoare de bucurie.

Iată de ce Sfântul Apostol Petru ne îndeamnă zicînd: «Intrucît sinteți părtași la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, pentru ca și la descoperirea măririi Lui să vă bucurați cu bucurie mare!» (I Petru IV, 13).

Asemenea învățătorului, ucenicii Săi păstrează bucuria până la moarte. Este adînc grăitor, în această privință faptul că Apostolul Neamurilor scrie «în lanțuri» Filipenilor (I, 7, 13) despre bucurie (I, 4, IV, 1, 10, etc...).

Sfinții au fost totdeauna semănători de bucurie. Cine a citit viața Sf. Serafim, care saluta pe creștini cu salutul «Hristos a înviat», sau aceea a lui Ioan de Kronstadt, ori pe a lui Francisc din Asizi, a pătruns acest mare adevăr.

De aceea un magistru al trăirii creștine a zis: «Un sfînt trist este un trist sfînt».

Sfinții au ascultat sfatul proorocului Neemia: «Nu vă întristați, căci bucuria întru Domnul este țaria voastră!» (VIII, 10). Ei au știut, deasemenea, că un suflet sfînt, care iradiază bucurie întoarce mai ușor la Domnul pe cei din afară, decît cel abătut, posomorit.

Vom rezuma expunerea cu cîteva aspecte ale bucuriei creștine, după Părinții pustiei, pentru studenții noștri monahi și monahii:

Sosirea pelerinilor într-o minăstire din veacurile primare le dădea acestora prilejul unei oarecare decepții: În locul unor figuri severe, posomorite, ei aflară niște călugări senini, care iradiau bucurie duhovnicească. Acele «Collationes» ale Sfințului Casian, care a făcut astfel de pelerinagii toată tinerețea lui, sînt una dintre mărturiile cele mai convingătoare despre acest adevăr.

Bucuria este starea normală a ascetului, ba chiar aproape o virtute. După acești Părinți tristețea este de două feluri: «...Există o tristețe folositoare, este și una păgubitoare. Se cuvine să gemem pentru păcatele noastre, pentru nedreptățile, pe care le săvîrșim, față de aproapele nostru, învață una dintre sfințele Maici ale pustiei. Dar dușmanul se amestecă în asemenea sentimente. El însuși o tristețe care se numește «acedia» (uritul), duh rău pe care trebuie să-l izgonim, rugîndu-ne și cîntînd».

Totul e chestie de temperament: În tratatul «Pelagiu» se istorisește că doi frați au dus o viață aspră, de pocăință. După un an, petrecut în aceleași condiții, unul e trist și prăpădit de slab, iar celălalt, bucuuros și plin de viață, — cel dintâi medîtînd la păcatele sale iar al doilea la binefacerile vieții noi, îngrești. Părinții i-au declarat la fel de îndreptați în fața lui Dumnezeu.

La cei vechi aflăm, precum am amintit, printre păcatele capitale, tristețea și acedia (plictiseala, desgustul, uritul); iar de la Toma de Aquino au fost înlocuite cu invidia și lenea. Amintim că Sf. Casian, Evagrie Ponticul, Sf. Ioan Scărarul și autorul scrierilor atribuite Sf. Nil Sinaitul, au dezvoltat pe larg «tristețea» și mai ales forma ei cea mai primejdioasă, acedia, ca pe unul dintre păcatele cele mai însemnate.

Sfinților li se atribuie imaginea arcului care se rupe sau se înmoaie dacă se ține încordat tot timpul, arătând prin aceasta că acela care are sufletul în continuă tensiune severă, sfârșește prin a se bolnăvi. Climatul lor, apanagiul copiilor lui Dumnezeu, e acela al libertății copiilor lui Dumnezeu, e acela al libertății în bucurie, exprimat de Fericitul Augustin: «Tubeste și fă ce vrei!». Acest climat se ridică până la un umor înalt. Astfel, unul dintre sfinții cei mai des pomeniți în Biserica Apuseană a făcut această reflecție, când i s-a propus să intre în cler: Intr-adevăr, sint cam urit pentru oameni... Dumnezeu este numai îngăduință și mă va primi și așa... Iar o sfință a răspuns calomniatorilor ei așa: «E bine ce faceți pentru că aruncând afară veninul poate că veți fi mai buni după aceea!».

*

Și acum să facem o aplicare la propria noastră situație în problema pe care am schițat-o aici.

Dacă orice creștin trebuie să iradieze bucuria, cu atât mai mult un slujitor sau chiar un viitor slujitor al lui Dumnezeu trebuie să aibă o bucurie deplină, care se comunică. Ei trebuie să poată spune semenului lor în orice clipă ca și Mintuitorul: «Nu plînge... nu mai plîngeți!» Bucuria potolește, dezarmează, cucerește, antrenează. Ea împlinește un apostolat: atrage la Dumnezeu prin faptul că arată oamenilor ce aduce prezența Lui — a zis un misionar.

Noi slăterăm chemați nu ca aspri păzitori ai Legii lui Iahve; noi ne-am născut și sintem chemați ca purtători de făclii ai acestui foc al prieteniei dumnezeiești, care arde în noi în unitatea unei singure iubiri, de copii al lui Dumnezeu și de frați între noi.

Bucuria este un dar dumnezeesc și omenesc, în același timp, căci în cele duhovnicești sintem colaboratori ai lui Dumnezeu, după cuvîntul apostolesc (I Cor., III, 9). De aceea se cuvine s-o cultivăm așa cum ne îngrijim de tot ce privește progresul vieții noastre duhovnicești.

Să nu uităm că, după de Dumnezeu înțelepțiții Sfinți Părinți, bucuria creștină se adințește, se întărește și capătă rădăcini trainice în sufletul credinciosului prin ascultarea și cetirea zilnică a Cuvîntului lui Dumnezeu. Rugăciunea îi dă hrana trebuincioasă în orice clipă în cele duhovnicești. Impărtășirea cu dumnezeieștile Taine îi dă toată vigoarea și suportul suprafierec: întreaga viață creștină e înflorită, oarecum, de harul dumnezeesc, din clipa în care Botezul îi deschide intrarea în această livadă duhovnicească a Bisericii, până în clipa trecerii acolo unde nu este durere, nici întristare, nici suspin...

Tuturor ne este cunoscută starea de ușurare și de bucurie duhovnicească după spovedanie și după cuminecătura, care ne face «consîngeni» cu Mintuitorul...

Dar faptele bune înmulțesc și verifică bucuria: A transmite semenului propria bucurie e lucru mare; dar e mai mare a te putea bucura de bucuria lui. Cel ce contribuie la bucuria altuia și o împărtășește, și-o mărește pe a sa și dobîndește noi prilejuri de bucurie proprie, prilejuindu-și întărirea ei (cf. Romani, XII, 15).

Sfîrșim, amintind un cuvînt al Sf. Pafnutie, reprodus de Mitropolitul Nicolae al Krutișelor: «Trupul vostru putrezește, dar sufletul niciodată nu putrezește. Nu vă slăbiți prea mult sufletele pentru potolirea cerințelor trupului vostru. Mai întii de toate feriți-vă sufletul de pieirea veșnică, mintuiți-l păziți-l, hrăniți-l și țineți-l curat pentru bucuria cea deapururea».

Păstrați-vă bucuria, păstrîndu-vă tinerețea sufletească, alături de cea trupească. Tinerețea sufletească se vedește în bucuria pe care nu trebuie să ne-o răpească nimeni și nimic, nici chiar moartea.

Iar bucuria este condiționată de împlinirea datoriei, de curăția sufletească, de sinceritatea noastră față de noi înșine și de alții, adică de un cuget curat, împăcat cu sine, cu oamenii și cu Dumnezeu: «În sufletul unit cu Dumnezeu e mereu primăvară».

Profesor N. CHIȚESCU

PENTRU APĂRAREA PĂCII

POPOARELE NU VOR ADMITE REFACEREA MILITARISMULUI GERMAN ȘI PREGĂTIREA RĂZBOIULUI ATOMIC

DECLARAȚIA BIROULUI CONSILIULUI MONDIAL AL PACII

În preajma noului an, 1955, s-au ivit două primejdii care planează asupra popoarelor: primejdia remilitarizării Germaniei și hotărârile adoptate pentru a pregăti și justifica un război atomic. Aceste primejdii au apărut în momentul cînd în fața popoarelor s-au deschis noi perspective de pace. Aceste primejdii au apărut ca urmare a acțiunilor unor guverne răspunzătoare și nu numai ca urmare a declarațiilor unor oameni politici sau conducători militari. Aceste acțiuni sînt îndreptate în mod vădit împotriva voinței popoarelor respective și împotriva opiniei publice a întregii lumi.

Remilitarizarea Germaniei și piedicile pe care pactul Asiei de sud-est (S.E.A.T.O.) le pune în calea rezolvării pașnice a problemelor Asiei subliniază gravitatea excepțională a hotărîrilor adoptate de Consiliul blocului nord-atlantic (N.A.T.O.).

Aceste hotărîri au drept scop să legalizeze războiul atomic care a și fost condamnat de conștiința omenirii și de dreptul internațional și să convingă opinia publică de necesitatea unui nou război. Ele pot duce la deslănțuirea unui război atomic în Asia și în Europa. Ele creiază de pe acum o astfel de primejdie pentru țările din toate continentele.

Remilitarizarea Germaniei și legalizarea războiului atomic sînt strîns legate între ele. Ele sînt roadele uneia și aceleiași politici bazate pe scindarea lumii în două blocuri, pe orientarea către poziții de forță, pe folosirea războiului ca mijloc de rezolvare a divergențelor internaționale. Popoarele știu din proprie experiență că o asemenea politică nu poate să ducă decît la ruina economică, mizerie și război. Mișcarea mondială pentru pace cheamă popoarele să țină seama de întreaga gravitate a acestei noi primejdii și să folosească toate mijloacele aflate la dispoziția lor pentru a o înlătura.

Acțiuni coordonate ale popoarelor pot pune capăt politicii blocurilor. Asemenea acțiuni pot obliga guvernele să treacă la tratative, la dezarmare și la folosirea energiei atomice exclusiv în scopuri pașnice.

Oamenii nu vor fi pasivi și nu vor admite să fie tîrîți în urgiile unui război atomic. Problema nu este de a stabili instanța militară sau guvernamentală care să poată lua o hotărîre cu privire la războiul atomic sau să facă distincție între așa-zisele arme tactice și cele strategice. Problema este ca înlăturînd distrugerea, asuprirea și mizeria, pe care acest război le-ar aduce după sine, să se asigure tuturor popoarelor lumii independența și dreptul la dezvoltarea resurselor lor proprii, pentru ca toate împreună să pășească pe calea securității și propășirii. Tocmai acestei necesități îi corespund chemarea la continuarea luptei împotriva remilitarizării Germaniei și chemarea la organizarea unei largi campanii împotriva armei atomice. Tocmai acestei necesități îi corespunde convocarea la 22 mai 1955, la Helsinki a unei mari adunări mondiale la care se vor întîlni reprezentanții forțelor iubitoare de pace din toate țările.

Vineri, 19 ianuarie 1955.

APELUL CĂTRE POPOARELE EUROPEI.

Popoarele Europei resping crearea Wehrmachtului.

Popoarele iau atitudine împotriva refacerii — după numai zece ani de la terminarea războiului — a armatei, care a semănat moartea și distrugerea în Europa. *

Popoarele sînt indignate de posibilitatea ca arma atomică să fie pusă la dispoziția foștilor germani hitleriști.

Popoarele nu se vor împăca niciodată cu această crimă.

Ratificarea tratatelor cu privire la crearea Wehrmachtului nu este încă nici pe departe un fapt împlinit.

La Londra și Paris, în parlamentele care au aprobat aceste hotărîri, din rîndurile deputaților chemați să se pronunțe, nu s-a găsit nici măcar jumătate, care să dorească să voteze în favoarea acestor acorduri. Guvernele ca și parlamentele au fost nevoite să recunoască fațăș că popoarele lor manifestă o atitudine ostilă față de acordurile de la Paris. Aceste guverne, însă, nu intenționează să țină seama de rezistența popoarelor europene și îndeosebi de rezistența crescîndă a poporului german însuși.

Hotărîrile adoptate de parlamente împotriva voinței popoarelor nu pot lega popoarele.

Guvernele care au semnat acordurile de la Londra și Paris nu pot să mai ascundă urmările tragice ale creerii noului Wehrmacht. Remilitarizarea Germaniei occidentale ar atrage după sine constituirea unor forțe armate în Germania răsăriteană. Ea ar intensifica cursa înarmărilor, ar exclude pe mulți ani posibilitatea unificării pașnice a Germaniei și ar îngreuna orice organizare a securității colective în Europa.

Consiliul Mondial al Păcii chiamă bărbații și femeile din toate țările să depună toate eforturile, să-și manifeste întreaga hotărîre și întregul lor curaj pentru a zădărnici ratificarea și aplicarea tratatelor de la Londra și Paris.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă bărbații și femeile, care au dus o luptă eroică împotriva reînarmării Germaniei, precum, și pe toți cei care încep să-și dea seama de primejdia care se apropie, să-și unească și să-și sporească eforturile pentru a împiedeca reînvierea militarismului german și a asigura securitatea Europei cu participarea unei Germanii iubitoare de pace.

Cu ajutorul tuturor popoarelor, Europa nu va admite crearea unui nou Wehrmacht.

Vineri, 19 ianuarie 1955.

APELUL ÎMPOTRIVA PREGĂTIRII RĂZBOIULUI ATOMIC.

În prezent, anumite guverne se pregătesc să deslănțuie un război atomic. Ele vor să convingă popoarele de inevitabilitatea acestuia.

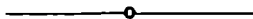
Folosirea armei atomice ar duce la un război de exterminare.

Declarăm că guvernul care va deslănțui războiul atomic va pierde încrederea poporului său și va fi condamnat de toate popoarele.

Ne ridicăm împotriva acelor care pregătesc războiul atomic.

Cerem distrugerea în toate țările a stocurilor de arme atomice și încetarea imediată a producției acestora.

Vineri, 19 ianuarie 1955.

APELUL DE LA VIENA

RĂSPUNDE NĂZUINTELOR PAȘNICE ALE OMENIRII

—DECLARAȚIA ÎNALT PEA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN—

Cu inima plină de părintească dragoste ne îndreptăm cuvîntul nostru către toți clericii și fiii credincioși ai Bisericii Ortodoxe Romîne, binecuvîntîndu-i și rugînd pe «Tatăl nostru carele este în ceruri» să-l călăuzească pe căile împlinirii dumnezeieștilor porunci de apărare a păcii în aceste zile în care din nou se grămădesc nori negri pe cerul senin al lumii dornice de pace.

Noi știm că toți credincioșii și clericii Bisericii noastre, alături de ceilalți fii a patriei noastre și de toate popoarele lumii, privesc cu îngrijorare la acțiunile cirmuitoarelor țărilor din Apus, care, fără să țină seama de voința popoarelor lor, refac în grabă armata germană, care a semănat în atîtea rînduri moartea, ruinile și suferința pe pămîntul Europei, ce sînt încă proaspete în amintirea noastră.

De la un capăt la altul al Europei mai sînt încă ruini; în sufletele milioanei de mame n-a încetat încă durerea grea pentru fiii uciși; din ochii milioanei de copii orfani mai picură și astăzi lacrimi amare pentru pîrlinții lor răpuși de gloanțe; pretutindeni se întilnesc oameni fără brațe, fără picioare, fără vedere, victime nevinovate ale războiului hitlerist.

Cînd urmele și amintirile acestor suferințe sînt încă atît de vii în ochii tuturor, este pe deplin îndreptățită împotrivirea dirză a tuturor popoarelor lumii față de noile svîrcoliri ale uneltitorilor la războaie și față de reînvierea armatei germane, pe care urmăresc s-o arunce iarăși asupra omenirii pașnice. Cei dornici să cucerească lumea și s-o înrobească nu se mulțumesc numai cu refacerea acestei fiare apocaliptice, dar vor mai ales să pună în ghiarele ei cele mai cumplite arme de nimicire — armele atomice — pentru a semăna moarte și pustiire.

Ei nu țin seama de cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos că «toți cei ce scot sabia de sabie vor muri» (Matel. 26, 52) și uită că naziștii, care au scos sabia asupra altor popoare, au fost înfrinți și de sabie au pierit.

Ei uită cuvintele proorocului Isaia, că oricine va încerca să verse sângele popoarelor pașnice, se va prăbuși sub loviturile necruțătoare ale acestor popoare, căci «pedeapsa lui Dumnezeu îi va nimici» (Isaia, 10, 20). Ei uită că armata hitleristă a fost nimicită deși a scris pe steagurile și armele ei «Gott mit uns» (Dumnezeu este cu noi) — și nu putea să se întâmple altfel, fiindcă Dumnezeu este Domnul Păcii iar stăpînul vrajbei și domnul războiului este diavolul.

Popoarele lumii se ridică cu hotărîre și luptă fără șovăire să împiedice deslănțuirea unui nou război. Poporul nostru care a cunoscut de două ori în 30 de ani dezastrele aduse de două războaie, deslănțuite tot de armatele germane, se alătură cu tot sufletul la această luptă sfîntă de apărare a păcii și de stăvilire a forțelor oarbe ale războiului. De aceea, întregul nostru popor a primit cu însuflețire vestea Apelului adresat către toate popoarele lumii, la 19 ianuarie 1955, de Consiliul Mondial al Păcii, care cheamă pe toți oamenii doritori de pace să impună, prin voința lor de neînfrînt, interzicerea armelor atomice și încetarea imediată a fabricării lor.

Această chemare răspunde întru totul sîntinelor năzuințe pașnice ale omenirii, care vrea să-și apere viața și munca ei. Și după cum sutele de milioane de semnături, ce s-au adunat, cu cinci ani în urmă, pe Apelul de la Stockholm, au oprit mina celor ce voiau să folosească arma atomică în războiul din Coreea — tot astfel, semnăturile ce se vor strînge acum pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii vor stăvili deslănțuirea războiului atomic.

De aceea, noi îndemnăm din tot sufletul nostru de părinte pe clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Romîne să semneze cu însuflețire Apelul Consiliului Mondial al Păcii, spre a împiedeca țesătura diavoleștilor uneltiri ale dușmanilor omenirii, care calcă în picioare porunca dumnezeiască a păcii pe pămînt și a bunel voinți între oameni. Semnînd acest Apel credincioșii noștri vor dovedi că sînt «făcători de pace», învrednicîndu-se de răsplată făgăduită făcătorilor de pace, care «fii ai lui Dumnezeu se vor chema» (Matel 5, 9).

Tuturor le împărtășim binecuvîntarea noastră și rugăm pe Dumnezeu să ne ajute să înălțăm, neturburați, cîntări de slavă Stăpînului vieții, pentru viață și pentru pace. Amin.

† JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romîne

SLUJITORII CULTELOR DIN BUCUREȘTI AU SEMNAT APELUL

În zilele de 18-19 ianuarie a.c., s-a întrunit la Viena, sesiunea lărgită a Biroului Consiliului Mondial al Păcii, la care au participat reprezentanții a peste 30 de țări.

Participanții la această sesiune luînd cunoștință de primejdia dublă care planează asupra popoarelor — remilitarizarea Germaniei occidentale și pregătirea fățișe a războiului atomic — au adoptat mai multe hotărîri în vederea zădărnirii acestor acțiuni.

Cele trei documente: Declarația Biroului Consiliului Mondial al Păcii; Apelul către popoarele Europei și Apelul către popoarele lumii au o covârșitoare însemnătate pentru viitorul omenirii. Sute și sute de milioane de oameni cinștiți din toată lumea au întâmpinat cu vie însuflețire documentele acestei sesiuni cu nădejdea că pînă la urmă buna înțelegere, prietenia și colaborarea pașnică între popoare vor lua locul neîncrederii și tensiunii provocată de unele cercuri restrinse ale Occidentului, care se luptă să mențină încordarea internațională și să dezlanțuie un nou război mondial. Oamenii păcii de pretutindeni sînt tot mai conștienți și mai convinși de adevărul că dacă popoarele vor lua în mîini proprii cauza păcii, pacea va fi salvată și consolidată, mai ales că cu sprijinul Marii Uniuni Sovietice, în cursul anului 1954 forțele păcii au dobîndit mari succese, care sînt o cheazășie a biruințelor viitoare.

Poporul nostru a întâmpinat și el cu toată însuflețirea documentele sesiunii lărgite a Biroului Consiliului Mondial de la Viena. Cetățenii patriei noastre au suferit nenorocirile celor două războaie provocate de militarismul german în prima jumătate a acestui secol și luptă din răspuțeri să nu se admită refacerea sîngerosului militarism german și să nu se admită criminalul război atomic.

De aceea chemarea făcută de către Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., privitoare la campania pentru semnături pe Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii, împotriva folosirii armelor atomice a fost primită cu vie însuflețire de către cetățenii Patriei noastre.

În numeroase adunări — în Capitală și în satele și orașele Republicii noastre — prin cuvîntări, prin scrisori sau prin articole trimise ziarelor, ei și-au manifestat adeziunea lor la chemarea Comitetului Permanent și hotărîrea lor neclintită de a face din țara noastră un puternic bastion al păcii care, alături de marea țară a socialismului să lupte pentru biruința păcii în lume și pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice și creatoare, nu pentru distrugere și ruină.

Slujitorii cultelor din țara noastră au răspuns și ei alături de ceilalți cetățeni, cu aceeași convingere, chemării făcute de către Comitetul Permanent.

În cadrul adunărilor cetățenești sau în întruniri proprii, slujitorii cultelor, cetățeni loiali al scumpei noastre Patrii și-au manifestat hotărîrea lor sinceră de a semna Apelul, de a sprijini semnarea acestui Apel în lumea credincioșilor lor și de a intensifica acțiunea pentru cauza păcii. Ei și-au manifestat de asemenea profunda lor indignare față de cel care pregătește omenirii războiul atomic.

Astfel, în dimineața zilei de 3 februarie a.c., în aula Bibliotecii Universitare din București, a avut loc o mare adunare a tuturor deservenților cultelor religioase din Capitală, adunare ce a fost consacrată problemei păcii, luptei împotriva ațîțătorilor la un nou măcel mondial cu folosirea armelor atomice.

Adunarea a fost prezidată de Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar al Sf. Patriarhii a Bisericii Ortodoxe Române. Alături de Prea Sfinția Sa, în prezidiul adunării au luat loc: P.C. Pr. Ioan Gh. Coman, Rectorul Institutului Teologic din București; P.C. Pr. Vasile Ștefan, Inspector General Bisericesc; P.C. Pr. I. Nicolau, membru în Comitetul de Luptă pentru Pace al raionului 1 Mai din București; P. C. Protopop Emanoil Kreiss, din partea Bisericii Romano-Catolice și membru în Comitetul de Luptă pentru Pace al orașului București; P.C. Pr. Biberian, din partea Bisericii Armene; Dl. Dr. H. Alperin — rabin —, din partea cultului mozaic; Dl. Isac Ioan — pastor — din partea cultului baptist; Dl. I. Tăchici din partea cultului adventist; Dl. Gh. Bradin din partea cultului pentecostal și Dl. Marin Ionescu din partea cultului creștin după Evanghelle.

Deschizînd ședința, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanu a rostit următoarea cuvîntare:

**Prea Cucernici Părinți,
Onorați reprezentanți ai cultelor,
Domnilor delegați,**

Iată-ne iarăși laolaltă, pe toți cei ce păstrăm o vie credință religioasă și măr-turism — în felurite graluri și după felurite datini — pe Dumnezeu, al cărui nume îl slăvim și ale cărui îndrumări le cerem, prin rugăcuni și cîntări, pentru noi, pentru semenii noștri și pentru tot neamul omenesc. Iată-ne din nou laolaltă, îndemnați de același cuget curat, uniți în numele aceluiași țel sfînt către care ne năzuim cu toții și care este în același timp o poruncă sfîntă a fiecărei credințe religioase. Acest țel suprem, către care tind astăzi oameni de toate rasele, de toate naționalitățile, de toate categoriile sociale și de toate credințele religioase, cauza sfîntă a tuturor este pacea.

«Venți să ne suim în muntele Domnului» (Is. II, 3), ne îndeamnă dumnezeiasca Scriptură a Vechiului Testament prin glasul Profetului Isaia, spre a vesti:

«Pace, pace celor de aproape și celor de departe» (Is. 57, 10). Intr-adevăr, cu toți mărturisim, iubii frați, că pacea este bunul cel mai de preț, dăruit de Dumnezeu oamenilor și de aceea ea este înrădăcinată atât de adinc în inima și în toată ființa omenească. Năzuința spre pace este firească însă acelui om, în care flacăra dumnezeiască a rațiunii și a curăției morale nu a fost înăbușită de zgura lăcomiei, a îngimfării și a altor vicii, care întinează «chipul și asemănarea Creatorului» în om. Este firească deci statornicia și hotărârea, cu care oamenii cinstiți de pe tot globul pămîntesc s-au ridicat cu zel și eroism să apere pacea lumii, amenințată de ajițătorii la războaie, negustorii de moarte și nenorociri din țările Apusului.

Iată pentru ce Mișcarea mondială pentru apărarea păcii s-a dezvoltat atât de mult, cuprinzînd sute și sute de milioane de oameni din toate țările și de pe toate continentele, unind sub steagurile ei pe oameni de diferite convingeri filozofice și credințe religioase și se bucură de sprijinul larg al tuturor Bisericilor și cultelor, care nu se abat pentru scopuri străine de chemările lor spirituale, de la poruncile credinței lor.

Culte religioase din țara noastră, în frunte cu Biserica Ortodoxă Română s-au alăturat dintru început partizanilor păcii, dovedind prin aceasta și împlinirea unei sfinte și dumnezeiești porunci a Creatorului, dar și dragostea fierbinte față de Patria noastră scumpă și de vrednicul nostru popor.

Străduindu-se cu zel sporit, alături de poporul nostru și de toate popoarele iubitoare de pace din lume, pentru biruința cauzei păcii, noi luptăm pentru împlinirea cuvîntului Sf. Scripturi, care spune că oamenii «vor preface săbiile în fiare de pluguri și sulile în seceri și nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu-și vor mai face războaie» (Isaia II, 4).

Cu atât mai înflăcărată trebuie să fie adevziunea și activitatea noastră în slujba păcii, cu cît biruințele dobîndite pînă acum de această uriașe și puternică mișcare a Partizanilor Păcii, constituie o chezăsie sigură că triumful deplin va fi al celor ce apără viața și pacea, împotriva morții și războiului.

Prea cinstiți reprezentanți ai Cultelor,

Astăzi, în fața tuturor oamenilor iubitori de pace din lume, se ridică o problemă de o însemnătate covârșitoare: aceea a interzicerii folosirii armelor de distrugere în masă, a armelor atomice, cu care ajițătorii la războaie amenință popoarele pașnice ca și întreaga lume.

Apelul pe care Consiliul Mondial al Păcii l-a adresat tuturor popoarelor lumii subliniază primejdia care pîndește pe toți oamenii, în cazul deslănțuirii războiului atomic și chiamă pe cei ce iubesc pacea să lupte pentru a obține distrugerea stocurilor de arme atomice și încetarea imediată a producției acestora.

De asemenea Comitetul Permanent pentru apărarea Păcii din Republica Populară Română a chemat pe toți cetățenii Patriei noastre să semneze Apelul Consiliului Mondial al Păcii, pentru a zădărnici planurile cuceririlor agresive, care pregătesc războiul atomic și pentru a face ca energia atomică «să slujească nu distrugerii vieții, ci înfloririi ei și progresului omenirii».

În întreaga țară, oamenii de știință, muncitori de la orașe și sate, răspunzînd acestei chemări, își mărturisesc cu multă încredere și entuziasm hotărârea lor de a semna Apelul Consiliului Mondial al Păcii.

Sintem pe deplin încredințați că și deservenții și credincioșii Cultelor din Republica Populară Română vor dovedi același entuziasm, aceeași nestrămătată hotărâre și încredere în toate acțiunile menite să ducă la întărirea păcii și prieteniei dintre popoare.

În ce ne privește, noi clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Romine, răspundem cu aceeași dragoste, rivnă și devotament, cu aceeași nesdruncinată hotărâre că vom împlini îndrumările și vom da ascultare indemnului pîrintesc, pe care Înalț Prea Sfințitul Patriarh Justinian l-a îndreptat prin radio, în seara zilei de 29 ianuarie a. c., fililor și slujitorilor Bisericii Ortodoxe Romine. Noi, a spus Înalț Prea Sfințitul Patriarh Justinian, îndemnăm din tot sufletul nostru de Pîrinte, pe clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Romine să semneze cu însuflețire Apelul Consiliului Mondial al Păcii, spre a împiedeca țesătura diavoleștilor uneltiri ale dușmanilor omenirii, ale celor care calcă în picioare porunca dumnezeiască a păcii pe pămînt și a buneivoinii între oameni. Semnînd acest Apel, credincioșii noștri vor dovedi că sint «făcători de pace», învrednicindu-se de răsplata făgăduită făcătorilor de pace, care fii ai lui Dumnezeu se vor chema.

De aceea noi vom semna acest Apel, cunoscind că, după cuvîntul Sf. Ioan Gură de Aur «pacea este mama tuturor bunurilor» și o facem aceasta cu convingerea că îndeplinim o poruncă dumnezeiască și semnăm pentru viață, pentru fericirea și prosperitatea Patriei noastre și pentru pacea a toată lumea.

Nu ne îndoim că și reprezentanții celorlalte culte religioase, vor arăta ca și pînă acum atașamentul lor față de cauza păcii și vor participa cu însuflețire la semnarea Apelului Consiliului Mondial al Păcii.

Prezența Dvs., laolaltă aici, este o puternică cheazășie în acest sens.

Să rugăm deci pe Dumnezeu, fiecare în graiul și în credința sa, să binecuvînteze lucrarea noastră bine plăcută Lui și să ajute omenirii întregi să-și statornicească pacea, după care însetează.

A luat cuvîntul după aceea P. C. Pr. Vasile Ștefan, Inspector General Bisericesc, care, într-o documentată cuvîntare a arătat eforturile pe care le fac popoarele pentru zădărnicierea planurilor celor ce vor să deslănțuie un nou măcel mondial.

Astfel, P. C. Sa arată că, prin hotărîrile Sesiunii lărgite a Biroului Consiliului Mondial al Păcii, toți oamenii cinstiți sînt chemați să folosească posibilitățile existente manifestîndu-și întreaga hotărîre și întregul lor curaj pentru a zădărnici ratificarea și aplicarea tratatelor de la Londra și Paris pentru a asigura securitatea Europei cu participarea unei Germanii iubitoare de pace.

De pericolul remilitarizării Germaniei este strîns legată primejdia deslănțuirii războiului atomic. Ambele primejdii sînt roade ale uneia și aceleiași politici bazată pe scindarea lumii în două lagăre, nefasta politică de pe poziții de forță promovată de cercurile agresive în fruntea cu S.U.A., care nu recunoaște alt mijloc de rezolvare a divergențelor internaționale decît șantajul, intimidarea, înșelăciunea și războiul.

Arătînd manevrele pe care le folosesc ațîțătorii la război spre a înșela opinia publică camuflînd hotărîrea lor de a folosi armele atomice sub perdeaua unei dispute de procedură între instanțele militare și cele guvernamentale, vorbitorul precizează că omenirea se află în fața unui imens și real pericol, dar că popoarele nu vor putea fi prinse în mrejele minciunilor acelora care vorbesc despre inevitabilitatea războiului atomic.

«Fiecare om cîstit își dă seama — a spus părintele Vasile Ștefan — că un război atomic înseamnă milioane de victime omenești, distrugerea unor mari centre ale industriei și culturii și a unui mare număr de orașe și sate. Popoarele nu vor accepta ruini și distrugerii, moartea a sute de milioane de ființe nevinovate, sărăcie pentru supraviețuitori, probabila distrugere a acestora și chiar posibilitatea nimicirii oricărei vieți pe pămînt. Ele consideră că problema energiei atomice, cea mai vitală și mai importantă problemă a zilelor noastre poate și trebuie să fie rezolvată în interesul păcii și progresului, așa cum militează Marea Țară a Socialismului, Uniunea Sovietică, al cărei Guvern s-a declarat pentru această cauză de nenumărate ori.

Hotărîrea Guvernului U.R.S.S. de a prezenta un raport privitor la prima centrală electrică atomică industrială, construită aci, după cum se știe în 1954, — către Conferința internațională pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, convocată de adunarea generală a O.N.U.-lui, pentru acest an, — prin acest raport transmițîndu-se experiențe științifice și tehnice în acest domeniu, cum și hotărîrea Guvernului U.R.S.S. de a acorda unor state prietene, între care și țara noastră, ajutor tehnic științific și de producție în vederea desfășurării unei largi activități de cercetare în domeniul folosirii energiei nucleare în scopuri pașnice.

Toate aceste hotărîri au umplut de bucurie inimile oamenilor iubitori de pace din lume dîndu-le noi speranțe în posibilitatea rezolvării problemei energiei atomice, în scopuri de creație și de progres.

În continuare, vorbitorul a arătat că în înlăturarea unui război atomic popoarele din occident sînt tot așa de interesate ca Uniunea Sovietică și celelalte țări din lagărul socialismului și democrației, mai ales că foarte mulți oameni politici și mii de din aceste țări s-au manifestat împotriva armelor atomice. În fața primejdiei comune ce le amenință însăși existența, însăși ființa lor, popoarele trebuie să-și ridice glasul de protest înainte de a fi prea târziu. «Oamenii nu vor fi pasivi și nu vor admite să fie tiriți în urgiile unui război atomic» — spune Declarația Biroului Consiliului Mondial al Păcii. «Acțiunile coordonate ale popoarelor pot obliga guvernele să treacă la tratative, la dezarmarea și la folosirea energiei atomice exclusiv în scopuri pașnice».

Pentru aceasta este însă necesar să se dea o ripostă imediată organizatorilor războiului atomic. Iată de ce sesiunea lărgită de la Viena a Biroului Consiliului Mondial al Păcii a adresat la 19 ianuarie istoricul Apel către toate popoarele lumii în care

se condamnă Guvernul care ar îndrăzni să deslănțuie războiul atomic. Acest Apel a fost semnat de participanții la sesiune, iar după aceea în toată lumea de toți oamenii cinstiți dornici de o viață mai bună pentru ei și pentru semenii lor. Oamenii păcii dispun de forțe mult mai puternice ca în trecut, iar campania de semnături pe Apelul de la Viena va contribui la o și mai mare unire a forțelor iubitoare de pace — a spus P. C. Pr. Vasile Ștefan.

«Poporul român a salutat cu căldură hotărârile acestei sesiuni, căci aceste hotărâri corespund năzuințelor lui spre pace și politiciii de luptă activă pentru apărarea păcii — a spus în încheiere vorbitorul — și toți cei cărora le e scumpă pacea, toți cei care iubesc Patria și doresc să o vadă mai frumoasă, mai prosperă, nu pot și nu trebuie să stea pasivi. La locul de frunte în această nobilă luptă trebuie să se găsească și slujitorii cultelor din Patria noastră. Ne obligă la aceasta nu numai conștiința îndatoririlor noastre patriotice ci și învățăturile noastre religioase și conștiința răspunderilor pe care le avem față de Dumnezeu și față de credincioșii despre care ne-au amintit și Conducătorii noștri religioși în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian.

«De aceea să răsune puternic glasul nostru alături de glasul tuturor patrioților din țara noastră, glas de condamnare a celor ce pregătesc războiul atomic, glas de solidaritate cu forțele luptătoare pentru pace de pretutindeni».

Cuvîntarea părintelui Vasile Ștefan a fost ascultată cu viu interes de cei peste 600 de deservenți ai cultelor din București.

A luat cuvîntul după aceea P. C. Pr. Ioan Coman, Rectorul Institutului Teologic din București, care a arătat cum Institutul Teologic Ortodox propovăduiește foloasele și prețurile vieții și combate moartea sub toate formele ei.

«Tineretul teologic are cultul vieții pe care milne în calitate de cadre ale Bisericii și ale societății ei va trebuie să-l propage mai departe în masele de credincioși» — a afirmat P. C. Sa. «Preoții cursiști au primit și primesc continuu îndemnul de a ocroti, a apăra și cinsti viața și pacea, cele două mari pirghii ale existenței. Sub căldura exemplului înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Institutul dă o mare atenție lucrării de lămurire pentru viață și pace și face lucrul acesta mai ales determinat de agravarea situației internaționale.

«Se aude zăngănit de arme — a spus în continuare părintele Rector Prof. Coman. «Lumea pașnică e amenințată din nou de pericolul militarismului german care a distrus atîtea vieți și a provocat atîtea ruine în cele două războaie mondiale. Imperialiștii americani sînt gata să intervină în afacerile interne ale Chinei... «Tinerii noștri studenți, preoții cursiști și dascălii lor, condamnă cu tărie aceste încercări și amenințări de război. Războiul e cea mai mare calamitate care se poate întîmpla oamenilor.» Arătînd ce spun Sfinții Părinți despre război, părintele profesor Coman conchide: clerul ortodox apreciază pacea și luptă pentru ea. El luptă pentru pace nu numai în interesul lui ci și în interesul maselor de credincioși pe care le îndrumează, cu care el se identifică și pentru care va da seama la judecată. Preoții noștri combat războiul și pentru că ei sînt familisti și au copii pe care nu vor să-i piardă, ci să-i dea societății și țării ca pe cele mai curate ofrande. Preoții ortodocși iubesc pacea pentru că Hristos e pacea lor, pentru că Dumnezeuul lor e Dumnezeuul păcii. Pacea e cel mai mare dintre toate bunurile de pe pămînt. Ea e mai presus chiar decît desăvîrșirea — zice Sf. Ioan Gură de Aur. Bunul păcii — precizează Fericitul Augustin — e așa de mare încît în lucrurile pămîntești și muritoare nu se aude ceva mai fermecător nici nu se dorește ceva mai bun ca pacea.

Iată de ce semnarea Apelului Biroului Consiliului Mondial al Păcii e o datorie de la care nu poate lipsi niciun slujitor al lui Dumnezeu.

A luat cuvîntul după aceea delegații tuturor cultelor participante la această înălțătoare consfătuire.

Astfel din partea cultului mozaic a luat cuvîntul Dl. Rabin Dr. H. Alperin.

«Decalogul — cele 10 porunci de pe muntele Sinai — a spus D. Sa, precum și Fericirile din predica de pe munte, așa cum ni le redau evangheliștii Matei și Luca, au fost postulatul etic — farul luminos, călăuză morală și socială a oamenilor credincioși. «Să nu ucizi» nu era o lovitură de ciocan dată numai idolatriei care cerea jertfe omenești (molohul — sacrificarea copiilor) era și porunca umană contra tuturor tentativelor de suprimare a vieții omenești. Concepția tuturor cultelor este că sufletul este ceva sfînt în noi. Omul creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu trebuie respectat căci sufletul e scînteia în om încredințată spre înobilarea ființei noastre, spre ridicarea noastră spre dumnezeire, deci considerat ca sacrosanct».

Arătînd suferințele și pierderile celor două războaie mondiale, D. Sa, continuă: «cum ne amenință iar un al treilea război de agresiune. Planeta noastră e iarăși amenințată să fie inecată în sînge și distrusă fulgerător de bomba cu energie nucleară, mai rapid ștearsă ca Hiroșima și Nagasaki.

Toate cultele ca un singur om protestăm cu adîncă indignare și revoltă a sufltească contra vandalilor secolului XX. Cu deosebită mulțumire sufltească sîntem înrolați în lagărul păcii sub glorioasa, puternica și priceputa conducere a U.R.S.S.

Vom semna cu entuziasm Apelul Consiliului Mondial, cu aceeași încredere și siguranță cum am semnat Apelul de la Stockholm care a evitat utilizarea bombei atomice în măcelul din Coreea...

Noi slujitorii sfintelor altare — a încheiat Dl. Dr. Alperin unim glasul nostru cu cei 900 de milioane de oameni din lagărul păcii repetînd porunca a 6-a a Decalogului: «să nu ucizi» scintea divină din om, «Să nu ucizi» dorul de viață și progres al omenirii. «Să nu ucizi» conștiința curată a omenirii dornice a întrebuița progresele științei pentru fericirea oamenilor, pentru înfrățirea și pacea tuturor».

Din partea Cultului Baptist a luat cuvîntul pastorul Ioan Isac, care a spus următoarele: Omenirea trăiește vremuri de răsplată, știința a pătruns adînc în tainele materiei descoperind energia atomică termonucleară. Ceea ce pînă acum 15 ani în urmă era din domeniul fanteziei, azi e o realitate: omul stăpînește natura. Și tocmai acum omenirea e împărțită în două lagăre care stau față în față: 1. lagărul reacțiunii și al războiului condus de imperialiștii din S.U.A., Anglia și Franța, uniți cu grupurile de revanșarzi germani și 2. lagărul luptătorilor pentru pace, democrație, progres și socialism în fruntea căruia se află U.R.S.S.

Urzitorii de războaie ațîț isteria înarmărilor și visează dominația lumii. Acolo în lagărul lor se aud tot mai des vocile că războiul e inevitabil — un adevărat croncînit de corbi. Nu de mult un pumn de oameni din aceștia s-au adunat, și au legalizat folosirea armelor atomice. Dar străjile păcii au fost la datorie. Biroul Consiliului Mondial al Păcii s-a întrunit în grabă și a cerut tuturor oamenilor de bine, tuturor oamenilor de conștiință să-și înteească eforturile, să întreprindă acțiuni în masse, pentru a opri prăpădul, pentru a zăgăzui nenorocirea. Acestei chemări îi răspundem noi astăzi slujitorii altarelor și al amvoanelor.

Ca pastor Baptist și membru în conducerea cultului răspund cu însuflețire acestei chemări. Noi Bapțiștii ne dăm seama că strădania propovăduirii cuvîntului Evangheliei trebuie să se împletească strîns cu lupta pentru pace și astăzi trebuie să fim mai activi ca orînd.

Arătînd că armele atomice și nucleare puse la dispoziția militarismului german reinviat ar semăna moarte și ar distruge agonisita milioane de oameni ai muncii și că militarismul german nutrește intenții de revanșe și că trebuie înlăturată primejdia groaznică a reinvierii militarismului german și a războiului atomic, pastorul Ioan Isac conchide: «deaceia nu stăm nepăsători acum cînd vrajba copleșește toată lumea, cînd puterile întinericului prind iarăși să miște febril. Vom semna Apelul de la Viena și facem o chemare caldă tuturor fraților noștri de credință să semneze Apelul și credem că solidaritatea tuturor slujitorilor Evangheliei și credincioșilor va fi o contribuție prețioasă pentru triumful păcii în lume.

Binecuvîntarea lui Dumnezeu să fie cu noi în această luptă sfîntă.

Din partea Bisericii Romano-Catolice, a luat cuvîntul P. C. Pr. Moroslevicz Petre, care a spus: «forțele întinericului, neguțătorii morții, cei care se înfruptă din războaie și nenorociri, nemulțumiți că au pierdut terenul datorită fenomenelor din ce în ce mai accentuate de destindere a situației internaționale, urzesc noi planuri pentru deslănțuirea unui război atomic... Aceste forțe ale întinericului intruchipate astăzi de monopolurile și cercurile occidentale reacționare din S.U.A., Anglia, Franța și alte cîteva țări imperialiste, caută să folosească uriașele invenții ale minții rezultate ale cercetărilor în domeniul energiei nucleare în scopurile lor mișcave, egoiste și antiumanitare disprețuind poruncile divine și legile omenești... Alături de păstorii noștri, de toți oamenii cinstiți din lumea întreagă ridicăm cu hotărîre glasul nostru pentru a opri mina criminală a maniacilor atomici condamnați de conștiința omenirii și de legile internaționale și sîntem convinși că forțele răului vor fi învinse de forțele binelui, progresului, păcii și înțelegerii între popoare.

Războiul, — a spus în încheiere părintele Moroslevicz, — împreună cu armele lui, pot fi ferecate cu «o sută de noduri de aramă» dacă popoarele vor lua în propriile lor mîini cauza păcii și o vor apăra pînă la capăt. De aceea cu bucurie, eu, în calitate de preot romano-catolic și toată suflarea catolică din cuprinsul Patriei noastre

ne alăturăm și subscriem din toată inima Apelul lansat de Biroul Consiliului Mondial al Păcii. Sintem convinși că Apelul către popoarele lumii va insufla o nouă energie și va uni și mai strâns rindurile luptătorilor pentru nobila cauză a păcii».

Din partea Cultului Adventist de Ziua 7-a, a luat cuvântul pastorul N. Gheorghiuță, care a spus: «lupta poporului nostru pentru apărarea păcii, nu este altceva decât lupta pentru ocrotirea a tot ce înseamnă fericire și bunăstare, oblăduirea tinerelor vârstare și făturaire pentru aceștia ca și pentru noi toți a aceluia climat prielnic desvătării pe toate țărimurile.

Lupta poporului nostru pentru apărarea păcii înseamnă lupta pentru însăși viața lui, pentru al cărui bine nu trebuie să precupețite forțe, înseamnă lupta pentru însăși ființa lui, unitatea și independența sa.

Conferința de la Moscova a găsit în mijlocul poporului nostru ecoul cel mai puternic, ea trăsând în lume calea spre o viață fericită. Alături de toate popoarele doritoare de pace poporul nostru a primit cu toată bucuria concluziile Conferinței de la Moscova, ele însemnând viața poporului nostru.

«Și ca dovadă practică și concludentă a dorințelor de pace și prosperare a Conferinței de la Moscova ne stau față în față faptele Uniunii Sovietice prin ajutoare sub formă de materiale și mașini ce continuu ne sosesc de acolo și acum în urmă prin punerea la dispoziție și a țării noastre a posibilității folosirii forței atomice în scopuri pașnice.

«Dorința de viață cuprinsă în cuvântul pace să o facem să fie auzită mai tare și mai puternic prin fapte constructive. Trei gânduri, trei idei, se desprind mari și luminoase în legătură cu întărirea capacității de apărare a patriei și anume: munca, unitatea și convingerea dreptății cauzei pe care o susținem.

Alături de celelalte culte din R. P. R., Cultul Adventist de Ziua a 7-a se simte bucuros că poate să contribuie la această măreață operă a păcii, luptând pentru apărarea ei potrivit cuvintelor biblice rostite de mult prin profetul lui Dumnezeu care ne îndeamnă să căutăm pacea și să alergăm după ea, ceea ce înseamnă o continuă și hotărâtă activitate în vederea apărării și temeiniciei asigurării a ei.

«Pentru dreptatea acestei cauze a păcii noi spunem: suntem și stăm alături de toți luptătorii pentru apărarea păcii, alături de Apelul Consiliului Mondial al Păcii, prin aceasta unindu-ne și noi cu toți ceilalți, în a face zid puternic pentru ocrotirea înfăptuirilor ce le-am atins și a celor ce ne stau în față și în jurul mamelor ce-și strâng cu grije copiii la piept și a tinerilor doritori de viață.

Cauza păcii să fie cauza noastră așa după cum bine zicea în limbajul său arhaic, pe vremuri, Dosoftei:

Cine-și face zid de pace
Turnuri de frăție
Duce viață fără grije
Intr-a sa bogăție
Că-i mai bună de-mpreună
Viața cea frățească
Decît armii ce destramă
Oaste vitejească».

A urmat la cuvânt pastorul M. Ionescu din partea Cultului Creștin după Evanghelie, care, arătând foloasele pe care omul le-a dobândit din resursele energetice ale naturii precizează: «Iată de ce ținem cu tot dinadinsul ca energia atomică să fie pusă exclusiv în slujba omului, în slujba vieții, în slujba păcii. În unison cu toți oamenii cinstiți și conștienți de pretutindeni ne ridicăm hotărâți și spunem un NU categoric tuturor acelor care vor să întrebuiște această minunată descoperire — energia atomică — în scopuri de distrugere în masă, de viață și bunuri ale omenirii.

Salutăm declarația făcută de Guvernul Uniunii Sovietice la 14 ianuarie a. c., că este gata să transmită experiența științifică și tehnică acumulată în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice și să prezinte «Conferinței internaționale» în problema folosirii pașnice a energiei atomice, convocată în acest an prin hotărârea Adunării generale a O.N.U.-lui, un raport cu privire la prima centrală electrică atomică industrială din U.R.S.S. și funcționarea ei. Vedem în aceasta, o acțiune de seamă care marchează nu numai începutul folosirii energiei nucleare în scopuri pașnice ci și un prețios ajutor dat omenirii întregi, prin punerea în slujba construcției, în slujba vieții, a acestei uriașe descoperiri.

Salutăm deasemenea gestul amical al Țării Sovietelor, făcut la 17 ianuarie 1955, de a acorda și țării noastre ajutor tehnic, științific și de producție (utilaj și ma-

terial atomic) în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Incheind, noi credincioșii creștini după Evanghelie, ne declarăm pentru folosirea energiei atomice exclusiv în slujba vieții și semnăm Apelul către popoarele lumii adresat de Biroul Consiliului Mondial al Păcii.

Din partea Bisericii Armene, preotul Biberian a arătat cum credincioșii și clericii acestei Sfinte Biserici sînt convinși de acțiunea nobilă și sfîntă a partizanilor păcii și a asigurat pe cei prezenți că slujitorii Bisericii Armene vor face toate eforturile pentru a face din țara noastră un bastion al păcii, întărind semnăturile pe Apelul Consiliului Mondial prin noi eforturi în muncă pentru prosperitatea și întărirea Patriei noastre dragi.

A luat cuvîntul — după aceea — prea cucernicul Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, Protoiereul raionului Snagov și al regiunii București, aducînd un salut acestei adunări din partea preoților din regiune. «În munca desfășurată pe teren — a spus Părintele Protopop Gh. Dem. Ciocan — în cuprinsul regiunii București, am avut ocazia să ne convingem că oamenii cei mai simpli s-au lămurit în problema războiului și înțeleg că primejdia bombelor atomice e așa de groaznică încît doresc cu multă ardoare ca pacea să domnească între oameni spre a-și desfășura munca în mod pașnic, rămînînd la casele lor. Indrumările și sfaturile Înalt Prea Sfințitului Patriarh le-au ajuns acum și în centrul minții și al inimii și sînt hotărîți ca să meargă pe acest drum fără nicio șovăire.

Noi slujitorii altarelor Bisericii Ortodoxe avînd luminile Evangheliei atît de clar aprinse în mintea și în sufletele noastre și avînd în fruntea noastră pe Patriarhul Păcii, semnăm cu toată convingerea acest Apel al Consiliului Mondial al Păcii pentru binele și fericirea păstorilor noștri.

Pentru sprijinirea acestei acțiuni vom căuta să dăm un impuls cît mai puternic în Comitetele de Luptă pentru Pace, prin aceasta nu facem altceva decît să revenim pe linia tradițională a creștinismului exemplificată de Sfinții Părinți de a purta stindardul păcii care este emblema creștinismului autentic și totodată emblema nobelității neamului omenesc.

După semnătura noastră — a încheiat Părintele Protopop Gh. Dem. Ciocan — va urma semnătura enoriașilor noștri, dar această semnătură să nu fie o literă moartă, ci o expresie vie de viață dovedind că știm și sîntem capabili să apărăm pacea chiar cu prețul vieții noastre, fiind vorba de cea mai nobilă cauză a lumii din care izvorăsc cele mai prielnice condiții de viață.

Din partea Bisericii Evanghelice Luterane, a luat cuvîntul Dr. A. Bruckner, parohul acestei Biserici din București.

Cînd în ziua de 9 mai 1945 — a spus Dr. A. Bruckner — după o vărsare de sînge de 6 ani și violarea criminală a onoarei și demnității omenestii prin acte barbare de teroare din partea fascistilor- hitleriști, al doilea război mondial în fine se sfîrșise lumea civilizată a trăit un moment de ușurare fiind ferm convinsă de posibilitatea de a rezolva problemele încă deschise pe calea pașnică și de tratative între statele beligerante. În acest fel s-ar fi ajuns la o pace care ar fi deschis calea unei activități creatoare și productive popoarelor lumii, care aproape fără excepție suferiseră atît de crunt.

Trebuie spus cu mare regret că aceste speranțe nu au fost realizate pînă în prezent. Din contră neînțelegerilor vechi s-au adăugat o serie de neînțelegeri noi, mai mult: remilitarizarea Germaniei occidentale — instrumentul imperialismului revanșard, precum și declarația statelor întrunite în Consiliul Pactului Atlantic de Nord, că în caz de război nu vor da înapoi nici chiar de la folosirea energiei atomice, ne arată lămurit, la toți, primejdiile care ne amenință într-un viitor apropiat, primejdiile de proporții globale, — și în legătură cu ele suferințe de neînchipuit... În situația aceasta adevărat amenințătoare, în care se află omenirea în zilele noastre, toți oamenii conștienți, ori unde s-ar afla ei sînt chemați să acționeze înainte de a fi prea târziu.

Arătînd eforturile pe care le-au făcut Consiliul Mondial al Păcii, sprijinit de Marea Uniune Sovietică, în vederea salvării cauzelor păcii, Dr. Bruckner încheie: «Să apărăm activ cauza păcii, întărind semnăturile pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii, prin sporirea eforturilor în muncă, pentru înflorirea scumpei noastre Patrii. Pacea precum și onoarea și demnitatea de oameni, pot și vor fi salvate dacă formăm un front unic și de nezdruccinat contra ațîțătorilor la război.

În numele Bisericii Evanghelice Luterane din R. P. R., vă asigurăm că atît credincioşii, funcţionarii şi preoţii ei, cit şi eu personal, vom face toate eforturile pentru realizarea măreţelor cauze în numele cărora ne-am întrunit aci.

Din partea Cultului Penticostal a luat cuvîntul pastorul Gh. Bradin — care a spus: «În momentul de faţă pe arena internaţională se manifestă două tendinţe deosebite cu privire la folosirea energiei atomice. De o parte se găsesc puterile occidentale care ameninţă lumea cu războiul atomic şi în baza acordurilor de la Londra şi Paris sînt gata să înarmeze militarismul vest-german atît cu arma atomică cît şi cu cea chimică şi bacteriologică. De alta, Uniunea Sovietică care a hotărît să acorde unor state prietene, printre care se numără şi ţara noastră, ajutor tehnico-ştiinţific şi de producţie în vederea desfăşurării unei largi activităţi de cercetare în domeniul folosirii energiei nucleare în scopuri paşnice».

Adăogînd că oamenii credincioşi trebuie să meargă pe drumul celor care luptă pentru viaţă, pentru pace şi progres, pastorul Bradin încheie în felul următor: «Noi, credincioşii Cultului Penticostal din Republica Populară Romîină aducem aportul nostru la cauza sfinţită a păcii şi semnăm cu însufleţire Apelul adresat popoarelor de Consiliul Mondial al Păcii, convinşi fiind că făcînd acest lucru semnăm pentru viaţă şi semnăturile noastre împreună cu ale tuturor oamenilor dornici şi iubitori de pace din ţara noastră şi din întreaga lume, vor face pe agresori să dea înapoi şi să nu folosească armele de distrugere şi de exterminare în masă».

A luat cuvîntul după aceea P. C. Preot Constantin Moise, deservent al bisericii Sf. Vineri Nouă din Bucureşti, care, în numele preoţilor din Capitală a arătat că aceştia vor semna Apelul cu toată convingerea şi vor îndemna pe credincioşi să facă acelaş lucru — cauza păcii fiind cauza vieţii.

După aceea P. C. Pr. Ioan Nicolau, deservent al bisericii Sf. Dumitru-Colentina din Capitală şi membru în Comitetul de Luptă pentru Pace a raionului 1 Mai, a dat citire Chemării Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R.:

Cetăţeni ai Republicii Populare Romîne!

Răspunzînd voinţei de pace a tuturor popoarelor şi pentru a feri omenirea de grozăviile unui război atomic, Consiliul Mondial al Păcii a adresat popoarelor lumii următorul Apel:

«În prezent anumite guverne se pregătesc să deslănţuie un război atomic. Ele vor să convingă popoarele de inevitabilitatea acestuia.

Folosirea armei atomice ar duce la un război de exterminare.

Declarăm că guvernul care va deslănţui războiul atomic va pierde încrederea poporului său şi va fi condamnat de toate popoarele.

Ne ridicăm împotriva celor care pregătesc războiul atomic.

Cerem distrugerea din toate ţările a stocurilor de arme atomice şi încetarea imediată a producţiei acestora».

Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R., vă cheamă să semnaţi acest Apel!

Lupta popoarelor poate împiedeca deslănţuirea războiului atomic.

Cele 500 milioane semnături strînse pe Apelul de la Stockholm au împiedecat folosirea bombelor atomice în Coreea şi Indochina. Prin stringerea de noi sute de milioane de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii, vom făuri o puternică stavilă în calea organizatorilor războiului atomic.

Cetăţeni ai Republicii Populare Romîne, bărbaţi şi femei, tineri şi tinere, toţi acei cărora vă este scumpă pacea şi iubiţi patria, pe care vreţi s-o vedeţi mai frumoasă şi mai prosperă!

Pentru a zădărnici planurile criminale ale cercurilor agresive care pregătesc războiul atomic,

Pentru a face ca energia atomică — această uriaşă descoperire a minţii omenestii — să slujească nu distrugerii vieţii, ci înfloririi ei şi progresului omenirii,

Participaţi cu fermitate alături de sutele de milioane de oameni din toate continentele globului pămîntesc la lupta împotriva pregătirii războiului atomic, semnînd Apelul Consiliului Mondial al Păcii.

Milioane de semnături, pe care le vom pune pe Apelul împotriva pregătirii războiului atomic, vor demonstra voinţa neclintită a întregului nostru popor de a apăra pacea între popoare şi civilizaţia umană!

Să apărăm activ cauza păcii, întărind semnăturile pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii prin sporirea eforturilor în munca pentru înflorirea scumpei noastre patrii!

Pacea poate fi salvată! Pacea trebuie să fie salvată!

Intr-o atmosferă de cald entuziasm a urmat după aceea semnarea Apelului Consiliului Mondial al Păcii de către toți participanții la această înălțătoare convătuire.

Cu aceasta a luat sfârșit această ședință, fiecare plecând la rostul său cu un plus de convingere și hotărâre în a susține grandioasa acțiune de semnare a Apelului Consiliului Mondial al Păcii de la Viena, împotriva războiului atomic.

REDAȚIA

—0—

DECLARAȚIA MARI ADUNĂRI NAȚIONALE A R. P. R.

În ziua de 22 februarie a.c. a avut loc cea de a cincea sesiune a Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine, sesiune care a fost consacrată problemelor de politică externă a țării noastre.

În centrul dezbaterilor a stat cuvântarea rostită de Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romine, Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a făcut în fața Adunării o judicioasă analiză a situației internaționale și o documentată expunere a principiilor de politică externă a Guvernului țării noastre.

S-a arătat astfel cum Uniunea Sovietică ieșind din izolarea internațională cu desprinderea unui șir de 11 state din lanțurile capitalismului imperialist, s-a constituit lagărul păcii și al socialismului în frunte cu cele două mari puteri: U.R.S.S. și Republica Populară Chineză.

Acest fapt a avut ca urmare o schimbare radicală a raportului de forțe între capitalism și socialism, schimbarea fiind în favoarea socialismului, țările din acest lagăr având o economie mult mai dezvoltată decât țările din lagărul capitalismului, ele fiind într-o stare continuă de înflorire economică, culturală și socială.

Schimbarea aceasta a stîrnit ura clicilor capitaliste care au inițiat, drept urmare, o politică de pe poziții de forță, amenințînd omenirea cu un nou război.

Capitalismul american urmat de cel englez a creat și crează în diferite părți ale lumii acorduri cu caracter agresiv, se amestecă în treburile interne ale altor state, crează baze militare în apropierea granițelor țărilor din lagărul socialismului, iar în Europa activează pentru reînvierea militarismului german și încadrarea Germaniei occidentale într-un bloc al Atlanticului.

Față de această situație, țările iubitoare de pace și-au fixat punctul lor de vedere în Conferința de la Moscova. Politici de scindare a Europei în blocuri militare, ele opun unificarea Germaniei și crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa.

Popoarele iubitoare de pace se împotrivesc politici de pe poziții de forță, de aceea oăcile guvernante ale imperialismului american și englez amenință cu dezlănțuirea unui război atomic.

Uniunea Sovietică a declarat fățiș, în nenumărate rânduri, că este împotriva folosirii energiei atomice în scopuri de război și a făcut deseori propuneri în vederea controlului armamentelor și pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Poporul român a salutat cu recunoștință recenta hotărâre a Guvernului Sovietic de a acorda unor țări prietene, printre care și țara noastră, un ajutor multilateral pentru folosirea energiei atomice, în vederea dezvoltării unei industrii bazată pe energia nucleară.

În cuvîntările care s-au rostit de către deputații Marii Adunări Naționale, cu privire la problema politicii externe a țării noastre, s-a exprimat hotărârea poporului nostru de a urma neșovăelnic alături de Marea Uniune Sovietică această politică de pace, atrăgîndu-se totodată atenția clicilor guvernante imperialiste că într-un even-

tual război, provocat de ele, poporul nostru, ca și toate popoarele din lagărul socialismului, nu vor sta cu miinile încrucișate, căci forțele păcii se îngrijoresază de urmările unui război atomic, dar nu se tem.

În unanimitate, deputații Marii Adunări Naționale au votat Declarația — răspuns la Declarația făcută de Sovietul Suprem al U.R.S.S. Iată cuprinsul acestei Declarații:

«Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române salută călduros Declarația din 9 februarie a Sovietului Suprem al U.R.S.S. adresată popoarelor și parlamentelor tuturor țărilor.

În acest document, de cea mai mare însemnătate internațională, Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române vede o nouă și grăitoare manifestare a politicii Statului Sovietic, îndreptată în mod consecvent spre slăbirea încordării internaționale, spre menținerea și întărirea păcii.

Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române consideră că marea primejdie ce amenință în prezent pacea între popoare poate fi înlăturată cu succes dacă toate statele se vor călăuzi în politica lor externă de principiile internaționale proclamate în Declarația Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice Socialiste. Aceste principii, singurele care pot asigura coexistența pașnică a statelor — indiferent de orînduirea lor socială — și colaborarea prietenească între popoare în condițiile unei vieți de pace și progres sînt: egalitatea în drepturi, neamestecul în afacerile interne, neagresiunea și renunțarea la încercările de încălcare a integrității teritoriale a altor state, respectarea suveranității și independenței naționale.

În relațiile pe care le întreține cu alte state, Republica Populară Română se călăuzește consecvent de aceste principii pașnice și democratice.

Popoarele lumii care aprobă unanim aceste principii, cer parlamentelor din toate țările să facă totul pentru ca ele să triumfe în relațiile internaționale.

Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române constată însă cu îngrijorare că pacea lumii este amenințată de forțe care în locul principiilor colaborării internaționale, practică o politică agresivă de dictat și de amenințări, de amestec în treburile interne ale altor state, de împărțire a lumii în blocuri ostile.

Poporul român împărtășește punctul de vedere exprimat în Declarația Sovietului Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste cu privire la pericolul pe care îl reprezintă politica de refacere a militarismului german, politica ce amenință cooperativă popoarele din Răsăritul și Apusul Europei și crează un factor menit să aprindă un nou război mondial. A nu admite refacerea militarismului german, a nu admite scindarea Europei în grupări militare ostile, a milita pentru securitatea colectivă în Europa este misiunea nobilă a popoarelor și a parlamentelor din toate țările. La îndeplinirea acestei misiuni este decis să participe activ și poporul român care n-a uitat jertfele și suferințele ce l-au fost pricinuite în ambele războaie mondiale de către militarismul german.

Ca rezultat al intervenției fățișe a Statelor Unite ale Americii în treburile interne ale Chinei s-a creat o situație plină de primejdii în Extremul Orient, în deosebi în regiunea Insulei Chineze Taiwan și a altor insule chineze care fac parte integrantă din Republica Populară Chineză. Înlăturarea acestor primejdii este posibilă dacă se respectă principiile neamestecului în treburile altor state și se ține seama de dreptul popoarelor Asiei la independență și suveranitatea națională.

Este anormal și inadmisibil că Republica Populară Chineză n-a fost restabilită în drepturile ce-i revin ca mare putere în Organizația Națiunilor Unite. Însăși viața și experiența ultimilor ani au demonstrat că nu e cu puțință de rezolvat vreo mare problemă internațională și sărăci problema păcii sau a războiului fără participarea marilor puteri mondiale — China populară. Este de asemenea cu totul anormal și inadmisibil faptul că și altor țări iubitoare de pace, printre care și țara noastră, li se refuză dreptul de a fi reprezentate în Organizația Națiunilor Unite, pentru a-și duce acolo aportul lor constructiv la opera de întărire a păcii.

Încordarea în relațiile internaționale este în mod evident sporită de cursa înarmărilor și de organizarea de către Statele Unite ale Americii de baze militare pe teritorii străine, la mil de km. de granițele statului cărora aparțin și în imediata apropiere a unor state pașnice.

Războiul atomic, pe care-l pregătesc cercurile conducătoare ale unor state, ar aduce distrugerii și victime omenești incalculabile mai ales în țările cu populație densă și cu industrie concentrată pe teritorii mici. Popoarele resping încercările de a justifica și legaliza războiul atomic. Ele îl condamna și pe cea mai gravă crimă impo-

triva umanităţii. Laolaltă cu toate popoarele, poporul român se pronunţă cu hotărâre împotriva pregătirii războiului atomic şi cere interzicerea armelor nucleare şi a celorlalte arme de exterminare în masă. Poporul român se pronunţă cu hotărâre în sprijinul propunerii sovietice ca statele să se oblighe să distrugă complet toate rezervele existente de arme atomice şi cu hidrogen, cit şi de a nu spori forţele lor armate peste nivelul existent la 1 ianuarie 1955, iar creditele militare — peste nivelul celor prevăzute în bugetele lor pe 1955, toate acestea sub un control internaţional efectiv.

La inveninarea şi îngreuiarea relaţiilor internaţionale contribuie faptul că pe teritoriul unor state este tolerată şi incurajată activitatea unor bande recrutate din rindurile elementelor fasciste şi teroriste trădătoare de patrie, destinate să comită provocări împotriva ţărilor din care provin aceste elemente. În unele ţări este patronată oficial iresponsabila propagandă de aţinare la un nou război şi la nesocotirea drepturilor naţionale şi suveranităţii altor popoare. Amestecul străin în treburile interne ale altor state prejudiciază serios interesele păcii. Nimeni n-are dreptul să recurgă la forţă pentru a impune altor popoare propriul său «mod de viaţă». Orice încercare de acest fel este infierată de către opinia publică mondială şi este în mod inevitabil sortită eşecului.

Situaţia primejdioasă creată în relaţiile internaţionale impune popoarelor şi statelor iubitoare de pace sarcina de a nu-şi cruşa nici un efort în vederea apărării păcii. Popoarele n-au năzuinţă mai scumpă decît pacea. Mai mult ca oricînd, ele se conving că astăzi stă în puterea lor de a împiedeca cercurile imperialiste agresive, în frunte cu cele din Statele Unite ale Americii, de a provoca un război. Forţele păcii sporesc neîncetat şi sînt de pe acum mai puternice decît forţele care tind spre război.

Poporul român este sincer iubitor de pace, el îşi concentrează eforturile în vederea dezvoltării economice şi culturale a patriei sale, în vederea ridicării nivelului de trai al populaţiei; poporul român consideră că energia atomică trebuie folosită exclusiv în scopuri paşnice. Mulţumită ajutorului Uniunii Sovietice — exemplu strălucit al relaţiilor între state bazate pe încredere reciprocă, prietenie şi colaborare —, poporul nostru se va putea bucura de binefacerile acestui mari descoperiri a genului uman. Poporul român nu ameninţă pe nimeni şi nu se teme de ameninţări. El este ferm hotărît să apere munca sa paşnică, libertatea şi independenţa sa naţională împotriva oricărui agresor. În lupta pentru pace şi securitate, poporul român se bizujeşte pe prietenia şi alianţa cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte state ale lagărului democratic, care cuprinde 900 milioane de oameni, pe simpatia şi solidaritatea tuturor popoarelor iubitoare de pace.

În toate acţiunile sale pe tărîm internaţional, Republica Populară Română urmăreşte în mod consecvent scopul de a-şi aduce contribuţia sa activă la cauza destinderii internaţionale şi a apărării păcii. Republica Populară Română acordă o mare însemnătate dezvoltării şi întăririi relaţiilor de colaborare şi prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace şi consideră că intensificarea legăturilor între state şi popoare, dezvoltarea comerţului internaţional, înlăturarea barierelor care împiedică schimburile economice şi a oricăror discriminări în relaţiile comerciale internaţionale, dezvoltarea multilaterală a legăturilor culturale şi înlăturarea oricăror piedici în calea unor astfel de legături sînt menite să ducă la consolidarea păcii, prin cunoaşterea şi înţelegerea reciprocă.

Marea Adunare Naţională a Republicii Populare Române consideră ca bine venită şi sprijină cu tărie preţioasa propunere făcută de Sovietul Suprem al U.R.S.S. privind stabilirea de contacte directe între parlamente, schimburi de delegaţii parlamentare, rostirea de cuvîntări de către delegaţiile parlamentare ale unor ţări în parlamentele altor ţări.

Conştient de răspunderile sale în opera de apărare a păcii şi a intereselor naţionale ale Republicii Populare Române, Marea Adunare Naţională îşi exprimă hotărîrea de a întreprinde acţiuni practice în vederea stringerii legăturilor cu parlamentele altor ţări. Orice iniţiativă pentru realizarea acestui scop măreţ va fi susţinută cu căldură de către Marea Adunare Naţională a Republicii Populare Române, cu convingerea că astfel contribuim la întărirea păcii şi colaborării internaţionale.

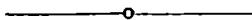
«Aprobarea unanimă de către Marea Adunare Naţională a politicii externe a Guvernului R.P.R. exprimă aprobarea acestei politici înţelepte de către întregul nostru popor».

Slujitorii cultelor din ţara noastră, alături de toţi cetăţenii patriei noastre sînt întru totul de acord cu Declaraţia adoptată de Marea Adunare Naţională.

Cuvintele rostite în sesiunea Marii Adunări Naționale, că sintem încrezători în viitorul fericit al omenirii, în triumful bunului simț, sintem siguri că acțiunea hotărâtă dusă de mai bine de jumătate din populația globului va sfârși prin a învinge și omenirea va fi apărată de dezastrul ireparabil al unui război atomic, constituie pentru orice slujitor al cultelor, un mare adevăr și un țel către care ei tind cu încredere desăvârșită.

Alături de oamenii de știință, de tehnicieni, de scriitori, de artiști, medici, alături de întregul popor, slujitorii cultelor vor apăra principiile cuprinse în Declarația Sovietului Suprem al U.R.S.S. și în Declarația Marii Adunări Naționale a R.P.R. și vor sprijini aducerea lor la îndeplinire cu toată convingerea, întărind cauza apărării păcii și asigurând astfel un viitor fericit patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

REDAȚIA

IN NUMELE PĂCII. IN NUMELE VIETII

Cel ce urmărește desfășurarea situației internaționale — cu minte lucidă, cu inimă cinstită și cu dragoste fierbinte de viață și de pace — înțelege că lumea se află în miezul unor importante evenimente.

Marele scriitor sovietic Ilya Ehrenburg — fruntaș între frunțașii luptei pentru apărarea păcii în lumea întreagă — sublinia de curînd, cu clarviziunea-i cunoscută, în fața membrilor Biroului Consiliului Mondial al Păcii, următoarele: «Evenimente de însemnătate excepțională impun tuturor partizanilor păcii măsuri excepționale. Timp de aproape șase ani, noi am zăgăzuit forțele care încercau să azvîrle omenirea într-un război îngrozitor. În anul 1954, cînd prin eforturile noastre comune s-au dobîndit victorii însemnate ale cauzei păcii și o slăbire simțitoare a încordării internaționale, forțele întunecate, care nu abandonaseră planurile lor nefaste, s-au folosit de o oarecare slăbire a vigilenței popoarelor încrezătoare în triumful principiilor tratativelor, pentru a-și înzeci eforturile în grăbirea catastrofei mult așteptată de ei. Pentru mișcarea partizanilor păcii vor urma luni hotărîtoare: popoarele pot încă înmăbuși în fașa spectrului războiului atomic».

Intr-adevăr, în ultimele zile ale anului 1954, nori grei au întunecat iarăși cerul Europei; vircolacii războiului, care păreau că au amuțit pentru o vreme, au prins din nou glas, turburînd seninul unor nădejdi atît de scump europenilor și lumii întregi.

Două sînt primejdiile cu care bătrînul nostru continent este acum confruntat: reînvierea militarismului teutonic, prin înarmarea Germaniei occidentale, și pregătirea războiului atomic. Iar acestea două — după cum țîn să ne încredințeze înșiși amatorii «politicii de pe poziții de forță» — sînt indisolubil legate una de alta.

Gubernanții de peste Ocean — vrînd să dezlănțuie un nou război mondial — și-au polarizat atenția asupra Europei, asupra Europei care nu și-a vindecat încă rănilile ultimului măcel, nu și-a reconstruit orașele distruse, nu și-a refăcut monumentele de artă splurbate, nu și-a plîns îndeajuns morții, nu și-a ostoit durerile, nu și-a alinat suferințele.

Faimoasa «Comunitate defensivă europeană» — izvodită de «trustul inteligenții» Pentagonului american pentru reînvierea Aresului german — a decedat lamentabil. Dar același «trust», după lepădarea deliului pentru răposata «C.D.E.», a scornit la repezeală o nouă formulă magică — «Uniunea Vest-Europeană — menită să readucă totuși la viață odioasa «Ciumă brună» nazistă, împreună cu frații ei gemeni, «Wehrmachtul» german și «Reichswehrul negru» hitlerist.

Acordurile de la Londra și Paris urmăresc un singur lucru, pe care europenii îl înțeleg foarte bine: să pună în mîinile foștilor ofițeri naziști — mîini pătate cu sîngele a milioane de femei, bătrîni și copii — nu numai tunuri, tancuri și avioane, ci și teribila armă termonucleară la care nici măcar n-a visat sceleratul Adolf Hitler și asasinii lui din cohortele S.S. Vandalilor care au distrus orașele Coventry, Rotterdam, Novgorod, Tours, etc., — călăilor de la Auschwitz, Maidanek, Dachau, Lidice,

Babii-Iar, Oradour și din alte locuri însingerate ale Europei, li se oferă iarăși galoane aurite pentru noi «glorii» purpurii, pentru noi asasinat în masă, pentru noi distrugerii de bunuri ale culturii, pentru noi măceluri, pentru noi ruine, pentru noi vărsări de sânge, pentru prăvălirea Europei în noi suferințe, în noi dureri, în noi mizerii, în noi înălțămări.

E bine, în asemenea momente, să ne aducem aminte de unele lucruri din trecut, pentru a ști mai bine despre ce este vorba și a porcede la atitudini corespunzătoare.

1940-1944.

Franța: sub ocupația «cămășilor brune».

Un francez, Vercors, într-un articol intitulat «Suferințele țării mele», — scris în 1944 pentru «prietenii de peste Ocean» — spunea, între altele: «Întia oară când am văzut poporul francez suferind, a fost în fața unui afiș. Primul împușcat. El chema François Bonsergent. Condamnat la moarte pentru molestarea unui ofițer german, arăta afișul. A FOST IMPUȘCAT ASTAZI DIMINEAȚĂ. scria pe afiș, cu litere enorme. Voiau să ne sperie. Nu ne-a fost frică, dar ne-a durut. Oamenii se opreau. Erau tăcuți. Iși scoteau pălăria când treceau, ca în fața unui mormânt. Dimineața, flori mici de hirtie erau prinse cu ace, dar nemții le smulgeau... Intr-o zi, la Nantes, au fost împușcați cincizeci de oameni (cincizeci de nevinovați), pentru că un colonel german a fost ucis. Ancheta a demonstrat că ucigașul a fost un german, nu un francez: o afacere destul de murdară. Cincizeci de francezi împușcați pentru asta!... Arestări. Au fost despărțiți copiii de părinți. În stradă erau martorul unor scene sfișietoare: țipete, plînsete, disperarea fără de margini a copiilor smulși din brațele mamelor, iar acestea tirîndu-se pe jos și izbindu-și capetele de caldarîm. Oamenii priveau la toate aceste grozăvii și nu puteau face nimic... Sau altădată fiind într-un tren local, am fost depășiți de un alt tren ale cărui ferestre aveau gratii de fier, iar în dosul lor am zărit oameni îngrămădiți (compatrioții noștri) care ne priveau (ah, cum se uitau la noi), și unii scoteau mina printr gratii și ne făceau un semn de adio; și trenul a trecut și asta a fost totul. Iar în acest timp, se continua cu împușcarea ostaticilor inocenți, cite cincizeci odată. Și noi eram cu brațele legate... Un tren plin de trupe nemțești deraiază la miezul nopții, fără urmări prea grave. Sabotaj, accident? Nu e timp de cercetări: la douăsprezece și jumătate, toți funcționarii micii gări din Ascq sînt morți. La unu noaptea, toți locuitorii de sex masculin din comuna Ascq (copii, adulți și bătrîni) sînt morți... Intr-o dimineață, la Tulle, lumea care trecea prin piața mare, zărește oameni spinzurați de copaci. Sînt «refractarii», tineri care n-au vrut să lucreze pentru războiul german. Și, în timp ce corpurile lor putrezesc pe ramuri, o orchestră germană reprezintă, la Teatrul Mare, un concert de Bach, Mozart, într-o execuție desăvîrșită... În altă dimineață, micul orașel Oradour, frumos și liniștit, este înconjurat de trupe S.S. Toți locuitorii sînt strînși în fața bisericii. Bărbații sînt aduși primii, pentru a fi uciși. Și în timp ce se prepară focul, peste tot, femelle, copiii și bătrîni sînt împinși, închisi în biserică și li se dă foc de viu, tuturora. Un tramvai din localitatea învecinată se oprește. Cetățenii sînt dați jos și aleși cu meticulozitate: la dreapta locuitorii din Oradour, la stînga cei din alte părți, care sînt trimiși acasă. Apoi, primii sînt tirii spre biserică, pentru a fi uciși odată cu ceilalți. Prefectura, totuși se sesizează: ce a greșit, oare, orașelul? Ofițerul care a ordonat masacrul e încurcat: — se pare, zice el, puțin rușinat, că ne-am înșelat: trebuie să fie vorba de alt orașel... Afișele spuneau: Aveți încredere în soldatul german! Da, încredeți-vă în el, că știe să ucidă, să semene groaza, să reinvie sălbăticia jocosnică a unor vremi uitate. Mă doare cînd scriu aceste cuvinte. Mă doare într-adevăr. Căci iubesc oamenii, vreau să iubesc oamenii, pe toți oamenii. Pe toți, chiar pe germani. Dar nu ași mai putea. Iartă-mă. Iisuse, plin de dragoste și bunătate (și tu, cel care am fost, iartă-mă); nu m-ași mai putea gîndi la germanii soldați ca la niște oameni. Iată ce au făcut din mine, din noi, și această degradare este groznică!».

Aceste rînduri — aspre ca adevărul și ca scrișnetul durerii — sînt scrise de fiul unei țări care a cunoscut osînda cîmpirii urdilor germane. Un francez, despre suferințele Franței.

Asemenea rînduri ar putea fi scrise — și probabil au fost scrise — despre toate țările Europei, care au suportat povarnicul «călcii de fier» al ocupației nemțești, în anii furiei teutonice din ultimul război mondial.

De la Narvic și pînă la insoritul Corint, de la Brest și pînă la Stalingrad, de-a lungul și de-a latul Europei, pretutindeni pașii Aresului german au zdrobit vieți

omenești, au dărimat și ars opere de artă, au făcut scrum catedrale, au batjocorit inocențe, «au tras cu pistolul în tot ceea ce se cheamă pîrgă a culturii», au insultat legile sacre ale omeniei.

Va trebui să treacă multă vreme, foarte multă vreme, pînă cînd europenii vor putea uita sinistrele lagăre ale morții, născocite de duhul ucigaș al «ciumei brune». La Auschwitz, între două cetăți ale muncii intelectuale și manuale, — Cracovia, străvechi focar de cultură și Katowice, centru important al industriei poloneze — naștiții au instalat cea mai îngrozitoare mașină a morții din cîte a cunoscut vreodată istoria omenirii. Expresie a bestialității și a sufletului de fiară hitlerist, aici, — în acest macabru laborator al morții — au fost exterminați aproape cinci milioane de polonezi, francezi, austriaci, evrei, olandezi, belgieni, italieni, sirbi, greci, etc. Aici plănuiseră hienele naziste să extermine încă multe milioane de oameni de «rasă inferioară», pentru a-și lărgi «spatiul lor vital», pentru a se proclama pe ei — übermenschi — stăpîni absoluți ai lumii.

Fiara brună a fost înfrîntă — după cum se știe — nu de niște «hiper-supraoameni», ci de niște oameni ca toți oamenii, de niște oameni care iubesc viața, care iubesc omul, care iubesc munca pașnică și creatoare, care slujesc cu toată ființa lor, soarele, lumina, bucuria de a trăi, fericirea lor și a întregii omeniri: oamenii sovietici. Acești minunați oameni — care făuresc «primăvara omenirii» pentru ei și pentru toți oamenii din lume au biruit fiara nazistă chiar în birlogul ei, eliberînd astfel popoarele Europei din lanțurile celei mai crîncene tiranii din cîte au bîntuit cîndva întin-surile pămîntului.

Infrîngerea monstrului nazist n-a bucurat, însă, pe regii aurului, pe stăpînii lui de la «Soare-Apune», care au mizat mult pe cruzimea lui, pe «drang nach ost»-ul lui, pe «cuceririle» lui, pe «succesele» lui. Monstrul nu era încă total doborât la pămînt, și «aliații» occidentali ai U.R.S.S. s-au și gîndit să-l administreze baloane de oxigen pentru a-l readuce la verticala agresivității împotriva aliaților răsăriteni (să ne amintim ordinul secret al lui Churchill, din 1945, cu privire la restituirea armelor, batalioanelor hitleriste prizoniere).

Ceea ce n-au izbutit atunci, din cauza circumstanțelor nefavorabile, încearcă acum din nou. Ei vor să reinvie fiara nazistă, prin înarmarea Germaniei Federale, prin repunerea pe linia de plutire a Wehrmachtului nazist, prin readucerea la comandă a «faimoșilor» generali S.S., prin punerea în mîinile foștilor călăi ai Europei a tuturor armelor moderne de ucidere în masă, inclusiv arma termouucleară.

Popoarele Europei au spus pînă acum un categoric nu acestor nesăbuite strădanii ale comisvoiajorilor morții de peste Ocean și ale acoliților lor occidentali. Această crimă nu poate fi îngăduită, nu trebuie îngăduită! Popoarele Europei — în frunte cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară — au demonstrat lumii întregi «primejdia pe care o reprezintă refacerea, după numai zece ani de la terminarea războiului, a armatei care a semănat moartea și distrugerea în Eurpă. Ele știu că militariștii germani, setoși de revanșă și răzbanare, nu se vor simți legați de nici un fel de angajamente și «garanții» ci, ca și în trecut, nu vor ezita, odată înarmați, să pornească nu numai spre Răsărit, dar și spre Apus. Primejdia este cu atît mai mare, cu cît acordurile de la Paris creează posibilitatea ca arma atomică să fie pusă la dispoziția generalilor hitleristi, care au arătat cu prisosință că nu au nici un fel de scrupule cînd este vorba de exterminarea oamenilor pașnici», de distrugerea monumentelor istorice, de pulverizarea vestigiilor unui trecut glorios de cultură și civilizație.

Larga mișcare de masă împotriva acordurilor de la Paris, care se desfășoară actualmente în toate țările Europei Apusene și chiar în Germania Federală, vădește limpede că păturile cele mai numeroase ale opiniei publice occidentale sînt alarmate de planurile de reinviere a militarismului german. Popoarele și guvernele statelor iubitoare de pace din Europa — în Declarația Conferinței de la Moscova — au protestat cu hotărîre împotriva acestor planuri care pregătesc calea expansiunii germane, calea transformării Germaniei Federale în principal focar de război în Europa, și, prin consecință, în lumea întreagă.

Agresorii de dincolo de Canal și de Marea cea Mare — încercînd cu disperare să stăvilească uriașa Mișcare a popoarelor împotriva remilitarizării Germaniei Occidentale și împotriva pericolului crescînd al unui nou război — au dezlănțuit o campanie de proporții nemai cunoscute, prin presă, radio, televiziune, etc., spre convinge lumea că acordurile de la Paris ar avea la bază «o puternică năzuință, spre pace», și că politica puterilor apusene ar fi inspirată de tendința spre o «adevărată dezarmare».

Ipocrizia unor asemenea afirmații este evidentă și pentru prunci. Căci una din două: Ori guvernanții occidentali năzuiesc sincer spre pace și dezarmare, și atunci reinvierea militarismului revanșard german și atragerea Germaniei Federale în blocuri militare de agresiune nu are nici o rațiune, nici o justificare, ori plănuiesc o nouă incendiere a lumii, și în cazul acesta alianța cu Wehrmachtul vest-german renăscut are o logică — adevărat, o logică criminală — pe care omenirea întreagă o poate înțelege fără eforturi deosebite.

Popoarele au, însă, — pe lângă o clarviziune a instinctului de conservare — și o memorie nebîntuită de amnezic: ele n-au uitat, n-au putut uita, că în decursul unei singure generații, militarismul german este responsabil, în fața conștiinței umanității, de dezlănțuirea a două războaie mondiale care au costat omenirea zeci de milioane de vieți.

Popoarele cunosc adevărata fizionomie a militarismului german — cruzimea, cinismul și ura față de om — și din lucrările «teoretice» și «filosofice» ale doctrinarilor acestora. Astfel, feldmaresalul von Moltke, unul din creatorii militarismului german, spunea: «Războiul este o verigă în ordinea divină». Iar cunoscutul istoric german Heinrich von Treitschke, mare campion al imperialismului teutonic, susținea că «Forța armată este baza tuturor virtuților politice: în bogatul tezaur al gloriei germane, vitejia militară a Prusiei nu are o valoare mai mică decât cele mai mari opere ale poezilor și gânditorilor germani». Și, de asemenea, — în ajunul întliului război mondial — generalul F. von Bernardi declara sentențios: «Poporul german trebuie să înțeleagă că scopul politicii noastre nu este și nu trebuie să fie menținerea păcii». Iar Hitler nici măcar nu s-a simțit obligat să justifice în vreun fel cotropirea țărilor europene: «Vă voi oferi un pretext propagandistic pentru începerea războiului, — declara el într-un ordin, dat în ajunul invadării Poloniei. Să nu vă faceți griji dacă acest pretext va părea sau nu verosimil... Dreptatea este de partea celui mai puternic!».

Popoarele au învățat bine aceste lecții ale trecutului. Pentru ziua de azi, ele știu — chiar din gura militariștilor germani — ce ar urma după intrarea în vigoare a acordurilor de la Paris și după crearea mașinii militare vest-germane. Ele știu că pe biroul ministrului de război de la Bonn se și află de pe acum decretul de mobilizare generală, emis în baza amendamentului adus Constituției Germaniei Federale la începutul anului 1954. Ele știu cât de mari sînt pretențiile și apetiturile revanșardilor de la Bonn și, de aceea, înțeleg foarte bine cât de mare este primejdia de care sînt amenințate toate statele europene. De altfel, toate aceste lucruri sînt clar exprimate de oameni cu răspundere în viața politică a Germaniei Federale.

Generalul Adolf Heusinger, șeful Statului Major general al Wehrmachtului reînviat — fost șef al secției operative a Statului Major general hitlerist — a declarat:

«Imediat ce vom dispune de 20 de divizii, vom sta de vorbă cu Franța pe un alt ton». Și, desigur, nu numai cu Franța, ci și cu celelalte țări europene, militariștii germani revanșardi «vor sta de vorbă pe un alt ton». Și acest ton, europenii îl cunosc fără greș, din experiențele funerare a două însingurări nu prea îndepărtate.

Intr-adevăr, pentru a nu mai exista nici o îndoială cu privire la intențiile de viitor ale guvernanților vest-germani, ministrul pentru problemele întregii Germanii din guvernul de la Bonn, Jakob Kaiser, a declarat următoarele:

«Țin să vă amintesc, că Germania unită cuprinde, în afara Germaniei propriu zise: Austria, o parte din Elveția, Saar-ul, Alsacia și Lorena». Și, completînd gîndul nemărturisit al domnului Kaiser, am putea adăuga: «etc., etc., etc.». Iar cât de larg este acest «etc.», o știu toți europenii, din faptele deja consemnate de istorie în cel de al doilea război mondial: cit harta Europei «et quibusdam aliis».

Oamenii politici ai țărilor europene văd cu limpezime primejdiile ce ar amenința statele Europei în urma aplicării acordurilor de la Paris și a reînarmării Germaniei Occidentale. Astfel, generalul de Gaulle, luînd cuvîntul în ziua de 4 decembrie 1954, a subliniat că «reînarmarea Germaniei Federale va pune în pericol, în primul rînd, viitorul Franței».

Foarte prețioasă și lucidă este această mărturie a generalului de Gaulle. Da, reînarmarea Germaniei Occidentale pune în pericol, «în primul rînd» viitorul Franței. Dar «în al doilea rînd»? În al doilea rînd este amenințat viitorul tuturor țărilor europene, este amenințată pacea Europei, este amenințată pacea lumii, este amenințat însuși viitorul Germaniei. Numeroși oameni din Germania Occidentală, cu răspundere față de soarta poporului german, manifestă deplină înțelegere a gravității momentului. Astfel, în ajunul dezbaterilor din Bundestag, în legătură cu problema

ratificării acordurilor de la Paris, conducerea partidului social-democrat a adoptat o rezoluție cu privire la situația politică, în care spunea:

«Intregul popor german trebuie să știe că un pericol amenință să distrugă toate bazele pentru tratative între cele patru mari puteri, cu privire la unificarea pașnică a Germaniei în condiții de libertate. Social-democrația cere Bundestagului și guvernului federal să depună maximum de eforturi pentru ca să împiedice eternizarea scindării Germaniei... Ea avertizează asupra pericolului ce-l reprezintă încercarea nefastă de a crea, prin ratificarea acordurilor de la Paris, o situație care va închide, pentru mult timp, calea spre un acord între puterile de ocupație, cu privire la unificarea Germaniei. În felul acesta, ar apare de asemenea primejdia unei agravări a contradicțiilor internaționale».

Această justă apreciere a situației politice, după aplicarea acordurilor de la Paris, se conjugă perfect cu un avertisment cuprins în repetatele note ale guvernului sovietic adresate guvernelor Franței, Angliei și Statelor Unite, în care se spune: «Ratificarea acordurilor de la Paris, care prevăd transformarea Germaniei Occidentale într-un stat militarist și atragerea ei în grupări militariste îndreptate împotriva altor state europene, va face lipsită de obiect ducerea unor tratative între cele patru mari puteri, în vederea unificării Germaniei și va exclude posibilitatea realizării unui acord în această problemă».

Încercării aventurieri a celor trei puteri occidentale de a rezolva unilateral problema germană, fără participarea Uniunii Sovietice, i-a răspuns cu clarviziune politică liderul partidului social-democrat din Germania Apuseană, Ollenhauer, care a subliniat: «Fără acordul și participarea Uniunii Sovietice, unificarea Germaniei este tot atât de imposibilă ca și fără acordul puterilor occidentale. Situația, în problema unificării, este mai serioasă ca oricând. Problema în fața căreia ne aflăm acum este problema soartei noastre».

Calea către rezolvarea pașnică a problemei germane — printr-un acord deplin între cele patru mari puteri și potrivit intereselor tuturor țărilor europene, și a intereselor poporului german însuși — a fost arătată cu claritate în «Declarația Conferinței de la Moscova», ca și în «Declarația Guvernului Sovietic în problema germană», din 15 ianuarie 1955. Această cale cere:

— «să se renunțe la planurile de remilitarizare a Germaniei Occidentale și de atragere a ei în grupări militare, ceea ce va înlătura obstacolul principal din calea unificării pe baze pașnice și democratice;

— să se realizeze un acord cu privire la efectuarea în 1955 a unor alegeri libere pe întreaga Germanie și să se constituie pe această bază, un guvern al întregii Germanii, al unei Germanii democratice și iubitoare de pace».

Această cale duce nu numai la restabilirea unității Germaniei, ci și la stabilirea unor relații normale cu toate statele Europei. Se asigură astfel participarea Germaniei la un sistem de securitate colectivă în Europa.

Calea cealaltă, «spre care o împing acordurile de la Paris, este calea constințării scindării Germaniei, a restabilirii militarismului în Germania Occidentală, care duce la atragerea ei în planurile de pregătire a unui nou război. Este mai presus de orice îndoială, că majoritatea covârșitoare a poporului german respinge această cale militaristă, calea unor noi aventuri militare, fără sorți de izbândă, care a mai fost încercată nu odată de Germania, și care nu promite decât noi catastrofe mai grele încă pentru poporul german» și pentru toate popoarele Europei.

Pe această cale, a împotrivirii față de planurile odioase de refacere a militarismului german, poporul german este susținut de toate popoarele Europei și de toți oamenii iubitori de pace din lume.

În «Apelul către popoarele Europei», lansat de Biroul Consiliului Mondial al Păcii, la 19 ianuarie 1955, se spune, printre altele:

«Popoarele Europei resping crearea Wehrmachtului... Consiliul Mondial al Păcii cheamă bărbații și femeile din toate țările să depună toate eforturile, să-și manifeste întreaga hotărâre și întregul lor curaj pentru a zădărnici ratificarea și aplicarea tratatelor de la Londra și Paris..., pentru a împiedica reînvierea militarismului german și a asigura securitatea Europei, cu participarea unei Germanii iubitoare de pace. Cu ajutorul tuturor popoarelor, Europa nu va admite crearea unui nou Wehrmacht».

Poporul român — care a pătimit sub două invazii ale militaristilor germani — este hotărât, împreună cu celelalte popoare europene, să împiedice renașterea militarismului german și să-și dea contribuția sa întreagă la întărirea securității în Europa și asigurarea păcii în lume.

Dar dîrzenia cu care luptă popoarele împotriva remilitarizării Germaniei Occidentale, este determinată și de un alt factor: primejdia declanșării unui înflăcător război atomic. Căci, așa cum just constată «Declarația Biroului Consiliului Mondial al Păcii», din 19 ianuarie 1955, «remilitarizarea Germaniei Occidentale și legalizarea războiului atomic sînt strîns legate între ele. Ele sînt roada uneia și aceleiași politici bazate pe scindarea lumii în două blocuri, pe orientarea către poziții de forță, pe folosirea războiului ca mijloc de rezolvare a divergențelor internaționale».

Generalul Gruenther — comandantul forțelor armate ale blocului militar al Atlanticului de Nord — precizează: «Folosirea armelor atomice și înarmarea Germaniei Occidentale sînt două aspecte ale politicii americane».

Intr-adevăr, evenimentele petrecute în vremea din urmă pe plan internațional au adus, în centrul atenției omenirii, problema armei atomice și cu hidrogen, armă pe care cercurile agresive americane sînt gata să o folosească în viitorul război pe care îl pregătesc cu înfrigurare.

La 18 decembrie 1954, încheindu-se, la Paris, lucrările sesiunii ordinare a Consiliului blocului agresiv al Atlanticului de Nord (NATO), s-a dat un Comunicat din care lumea a aflat cu oroare despre planurile monstruoase ale forțelor acestui bloc, — anume de a-și întemeia strategia lor militară, în esențial, pe folosirea armei nucleare.

Hotărîrea aceasta a NATO-ului — uluitoare prin cutezanța ei și cinică prin «justificarea» ce i se dă — a demascat, în toată cruzimea ei, fătărănicia politicii puterilor occidentale, care numai cu două luni înainte declaraseră la Organizația Națiunilor Unite, că «sînt gata să lupte pentru un acord privitor la interzicerea bombei atomice și cu hidrogen». Astăzi, oricine își poate da seama că planurile folosirii acestor îngrozitoare arme de exterminare în masă nu aparțin doar minților incendiate ale unor militari bîntuiți de isteria războiului, ci reprezintă linia oficială după care se orientază blocul agresiv nord-atlantic, inspiratorii lui americani și acoliții lor vest-europeni.

Încercarea de a camufla, în fața lumii aceste proiecte sinistre și funerare, sub vorbe mari și împodobite cu ramura de măslin — ca «apărarea păcii și securității țărilor libere» (!?) — nu poate înșela pe nimeni. Armele nucleare, prin însăși esența lor, caracterul și destinația lor, nu sînt arme de apărare. Acest lucru l-au demonstrat, pînă la evidență, oamenii de știință de talia unui Frédéric Joliot-Curie, M. S. Blackett, D. Scobelțin, și chiar un mare savant american, fizicianul Oppenheimer, care a lucrat la crearea primelor bombe atomice. Acesta din urmă a declarat că arma nucleară «este o armă de agresiune, de atac prin surprindere și de teroare».

Iar această armă ucigașă — prin hotărîrea consiliului NATO — a fost pusă la îndemîna militaristilor americani, pentru a fi utilizată în noul război pe care-l plănuiesc. Și pentru a «visipi orice îndoială asupra caracterului acestei hotărîri, ministrul afacerilor externe al Belgiei, dl. Paul-Henri Spaak a declarat într-o conferință de presă, că hotărîrea consiliului NATO dă «militarilor tocmai ceea ce le trebuia. Militarii au cerut permisiunea de a se pregăti în vederea războiului atomic. Această permisiune le-a fost dată».

Intr-adevăr, «cavalerii bombei atomice» au primit sacrilega binecuvîntare de a folosi, împotriva omenirii iubitoare de pace, cea mai nimicitoare armă de agresiune, de distrugere și de exterminare în masă cum nu s-a pomenit încă în istorie.

După cum relatează presa blocului agresiv al Atlanticului, la sesiunea de la Paris a NATO-ului, problema în dezbatere n-a constituit întrebarea dacă, în general, este admisibilă utilizarea armei nucleare ci doar rezolvarea ecuației cu o singură necunoscută: «Cine trebuie să țină degetul pe trăgaci?». Iar răspunsul s-a găsit repede. Țările membre ale NATO-ului — renunțînd, nolens-volens la dreptul lor legitim de a stabili în comun timpul, locul și cazurile în care va fi folosită arma nucleară — au transmis acest drept în întregime asupra tribului militarist american.

Că așa stau lucrurile ne încredințază, cu lux de amănunte, presa de peste Ocean. Astfel, Agenția Associated Press anunța la 18 decembrie 1954, de la Paris, că hotărîrea adoptată acolo «pare-se că nu obligă Statele Unite să-și consulte aliații». Iar corespondentul ziarului «New-York Times» relatea la 20 decembrie: «Membrii Consiliului au primit ca un lucru de la sine înțeles faptul că hotărîrea (privitoare la folosirea armei atomice) va fi luată de acele puteri care posedă noua armă și au forțe militare aeriene pentru a o folosi» — adică, în primul rînd, de Statele Unite ale Americii. Și, de asemenea, ziarul «Chicago Tribune» citează opinia unei personalități americane, care a precizat: «Statele Unite nu au de gînd să permită să li se lege mîinile în problema folosirii armei atomice».

Mai mult decât atât, presa trusturilor americane și engleze se străduiește să convingă opinia publică din Apus că folosirea inumanei arme nucleare este o fatală inevitabilitate: «Zarurile au fost aruncate!» — scrie «Washington Post and Times Herald». Iar marele industriaș englez Thomas Sopwith, șeful concernului militar «Howler Siddeley Group» adaugă: «Nol nu putem întoarce ceasul înapoi», — susținând, cu pretenția de a convinge, că ororile războiului atomic ar fi de neînlăturat.

Asemenea manifestațiuni ale acestor extrem de primejdioase lipse de rațiune au devenit aproape cronice în rîndul atomiștilor americani.

Culmea cinismului este atinsă atunci, cînd — speriați ei înșiși de proporțiile campaniei de propagandă în sprînjul războiului atomic —, atomiștii americani vor să reabiliteze, să «umanizeze» în ochii opiniei publice această sălbatecă armă de exterminare în masă, pe care omenirea întregă o condamnă cu toată ființa ei. Iată-l, pe secretarul departamentului de stat, John Foester Dulles, declarînd ziarului «Post Dispatch» — cu un felin zîmbet pe buze — că el chiar simpatizează arma nucleară, deoarece «bomba atomică aduce o moarte mult mai ușoară» (!?), decît multe alte arme obișnuite.

Așa dar, după opinia atomiștilor de peste Ocean, bomba atomică și cea cu hidrogen reprezintă o problemă de morală numai în aceeași măsură, în care carabina pădurarului — cu care de asemenea poate fi ucis un om — ar reprezenta o asemenea problemă de morală. E limpede, nu? Foarte limpede! Numai că noțiunea de morală, pe care o afișează «cavalerii armei nucleare», nu are nimic comun cu noțiunea de morală pe care o profesază tot restul omenirii. Și acestei noțiuni, omenirea i-a dat expresie militantă în cele peste șase sute de milioane de semnături pe care le-a pus pe «Apelul de la Stockholm», în 1950, condamnînd cu fermitate întrebuițarea armei atomice și a oricărei arme de exterminare în masă. Iar de atunci pînă azi, popoarele au mai învățat cîte ceva, și ceea ce au învățat le întărește convingerea că noțiunea lor despre morală este cea justă, cea «morală», iar noțiunea de morală arborată de atomiștii americani frizează nu numai imoralitatea cea mai crasă, dar și crima cea mai odioasă, crima de genocid. Căci iată ce spune cunoscutul specialist militar englez, Siddel Hart, într-o scrisoare publicată la începutul lunii ianuarie 1954 în ziarul «Times»: «Prin folosirea bombelor cu hidrogen, orice război devine, în mod evident, o sinucidere». Iar spre a ne da seama de proporțiile catastrofei pe care o produce arma nucleară, să-l ascultăm pe unul dintre liderii laburiștilor englezi, Aneurin Bevan, care a dat un sever avertisment celor ce leagă speranțe absurde de mult trîmbițată «strategie atomică», între care se găsesc și unii englezi, ca Montgomery, Churchill, etc.: «Acum toți recunosc — a declarat el la 18 decembrie 1954 — că începînd chiar din primele etape ale războiului atomic și hidroscopic, Marea Britanie va fi nimicită. Nimeni nu mai neagă aceasta. Acum se recunoaște, că o singură bombă cu hidrogen, aruncată în regiunea Mării Minecii, va nimici întreaga Europă Occidentală și partea de sud a Angliei, iar voi intenționați să vă bizuiți în tratative tocmai pe această armă! De fapt, voi spuneți rușilor: «Dacă voi, rușii, nu vă veți preda, noi ne vom sinucide!».

Și, cum spuneam mai sus, oamenii și popoarele iubitoare de pace au mai învățat cîte ceva în ultima vreme. Au învățat de la oamenii sovietici, că minunata descoperire a forței nucleare poate fi întrebuițată și altfel decît în scopuri de război, de distrugere și de moarte. Au învățat că această excepțională descoperire poate fi închinată înfrumusețării vieții, îmbogățirii creației omenești, sporirii buneii stări și a fericirii umane.

De la 27 iunie 1954, de cînd prima uzină electrică, pe bază atomică, a fost pusă în funcțiune de oamenii de știință sovietici în U.R.S.S., omenirea a aflat că energia nucleară poate fi utilizată, cu rezultate nebanuite, în aproape toate domeniile activității omenești: în medicină, biologie, chimie, biochimie, fiziologie, farmacodinamie, industrie, agricultură și oriunde este vorba de progres pe calea civilizației și vieții în noua «eră atomică» în care am intrat.

Marele popor sovietic a arătat lumii întregi calea ce trebuie urmată în folosirea energiei nucleare: calea păcii, calea vieții.

La 24 ianuarie s-au împlinit nouă ani de cînd la propunerea Uniunii Sovietice, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat rezoluția care cerea interzicerea armei atomice. Chiar în momentul cînd scriem aceste rînduri, pe biroul O.N.U.-ului se află încă una din numeroasele propuneri sovietice cu privire la interzicerea armelor nucleare, a tuturor armelor de exterminare în masă și a unui strict control asupra acestei interziceri. Dacă pînă astăzi nu s-a realizat un acord internațional asupra acestei probleme vitale pentru soarta omenirii, un acord care să

ducă la înlăturarea primejdiei declanșării unui război atomic distrugător, apoi răspunderea pentru acest impas în care se află lumea revine integral cercurilor militariste agresive americane, care fac totul pentru a prăvăli omenirea în cel mai sălbatic și mai barbar măcel din câte a cunoscut pământul.

Sub «hipnoza» care le mai bintuie mințile, «hipnoza» superiorității lor în arme nucleare, agresorii de peste Ocean, fixați pe belicoasele «poziții de forță», continuă să desfășoare cel mai odios șantaj atomic împotriva popoarelor iubitoare de pace.

Numai că din această beție hipnotică sint nevoiți totuși să se trezească. Sub «sufierea» adevărului mărturisit de oamenii de știință, ei trebuie să vadă că pretinsa lor superioritate atomică a rămas de domeniul trecutului. Le-o spune acest lucru cercetătorii pe terenul energiei nucleare din toată lumea și chiar unii savanți din lagărul lor. Fizicienii de elită din Occident — analizând situația înarmărilor cu scrupulozitate științifică — au spulberat toate gogorițele superiorității atomice ale celor încremeniți pe așa zisele poziții de forță. Iată, de pildă, pe savantul englez P.M.S. Blackett, specialist al fizicii nucleare, care — cu curajul și onestitatea omului de știință — demonstrează, pe baza unor riguroase informații, în termeni clari, impostura pretențiilor de superioritate și de monopol nuclear, precum și neroada fanfaronadă a pozițiilor de forță pierdute pentru totdeauna în răstimpul ce a trecut de la înflăcărimea atomică comisă la Hiroșima și Nagasaki. Profesorul Blackett — făcând un amplu istoric al evoluției și tehnicii producerii bombelor atomice și cu hidrogen — ajunge la concluzia că astăzi nu se mai poate vorbi despre superioritatea Statelor Unite în fabricarea și acumularea armelor termonucleare. Și iată motivul: se știe că Uniunea Sovietică a experimentat, cu mult timp în urmă, diverse tipuri de arme cu hidrogen. Deci, «dacă se ține seama de faptul că fabricarea unor asemenea arme a început în Uniunea Sovietică în același timp cu fabricarea lor în Statele Unite —, dacă nu chiar mai devreme decât în Statele Unite —, aceasta înseamnă că problema superiorității Statelor Unite ale Americii în domeniul armamentului atomic nu se mai poate pune, și că, prin urmare, avantajul deținut cîndva de S.U.A. a fost definitiv pierdut». Aceasta este concluzia firească și logică la care a ajuns savantul fizician englez, și ca el o serie întreagă de alți oameni de știință, pentru care adevărul stă mai presus de interesele meschine ale atomiștilor americani, iar dragostea de viață și de pace mai presus de ura oarbă a neofasciștilor din Pentagon, care se vor stăpîni ai unei lumi mistuite de prjol.

Astăzi, omenirea nu se mai lasă șantajată de negustorii morții de dincolo de Marea cea Mare. Ea știe că popoarele pașnice, în frunte cu Uniunea Sovietică, popoarele care apără viitorul, nu lumea strigoilor setoși de sînge și de aur, dispun de mijloacele necesare pentru a da o replică zdrobitoare alienaților atomiști, în cazul cînd aceștia ar încerca să arunce lumea în genunele unui nou război. Iar această replică automată a apărării nu va porni de pe atît de discreditatele «poziții de forță» ale șantajului atomic, ci «de pe acele poziții de forță morală», mai tari și mai necruțătoare decît toate dezlănțuirile ravagiilor nucleare, pe care freneticii bombel atomice le ignoră și le disprețuiesc. Pentru salvarea omenirii, de pe asemenea poziții de forță morală, partizanii păcii, — deși au superioritatea cu dinșii, cum o recunoaște savantul profesor englez Blackett și cum o confirmă Academicianul sovietic D. Skobeltin — totuși ei cer pacea, nu războiul; cer dezarmarea, nu încercarea puterilor; cer distrugerea stocului de arme atomice și cu hidrogen și folosirea energiei nucleare exclusiv în slujba progresului și a fericirii omului.

În această privință sint deosebit de elocvente precizările făcute la 8 februarie a.c. de către V. M. Molotov, în raportul asupra situației internaționale și a politicii externe a U.R.S.S., prezentat Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice: «Între noi, partizanii unei păci trainice, și adversarii noștri se află un hotar net. Adversarii noștri sint ocupați cu cursa înarmărilor... Uniunea Sovietică opune cursul înarmărilor politice sa de pace și propunerile sale cu privire la o reducere substanțială a tuturor armamentelor și la interzicerea necondiționată a armei atomice, cu instituirea unui control internațional eficace, atît în ce privește reducerea armamentelor, cît și interzicerea armei atomice și a oricăror alte arme de exterminare în masă. Adversarii noștri împing lucrurile în mod fățiș spre un nou război, iar în ultimul timp ei au pornit o campanie propagandistică în jurul necesității pregătirii anume a unui război atomic. Totuși, ei nu vor obține niciodată, nici măcar din partea propriilor lor popoare, aprobarea acestei politici agresive, care este respinsă nu numai de masele largi populare, dar chiar și de o parte a păturilor înstărite care judecă mai lucid... Guvernul Sovietic a și propus guvernului Statelor Unite ale Americii să incheie neîntîrziat un acord care să prevadă renunțarea la folosirea armei atomice și utilizarea energiei nucleare, exclusiv în scopuri pașnice... Noi propunem

Statelor Unite să ne luăm la întrecere, nu în producția de arme atomice, ci în folosirea energiei atomice în scopuri pașnice».

Precizând că Uniunea Sovietică — silită de isteria nestăpinită a propovăduitorilor unui război atomic — a ajuns într-un stadiu al producției armelor termonucleare care nu e deloc în urma Statelor Unite, ci, dimpotrivă, V. M. Molotov a adăugat: «Nu trebuie uitat, că Uniunea Sovietică are, față de Statele Unite, o superioritate incontestabilă, deoarece Uniunea Sovietică iubitoare de pace nu amenință pe nimeni și nu se amestecă în treburile altor state, ci, din contra, ea apără o cauză într-adevăr dreaptă și justă, care se bucură de simpatia fierbinte a oamenilor muncii și a tuturor popoarelor asuprite din lumea întreagă, și această cauză nu se poate să nu învingă!».

În convorbirea pe care a avut-o un alt conducător al poporului sovietic, N. S. Hrusciov, cu ziaristii americani W. R. Hearst, Kingsbury Smith și F. Connif, la începutul lunii februarie, a subliniat linia politicii sovietice într-un chip lesne de înțeles de orice om cinstit: «Scopul nostru principal este de a face ca poporul nostru să fie fericit, de a ridica nivelul de trai al poporului nostru. Totodată, noi vrem ca nu numai poporul nostru, ci și celelalte popoare să fie ferice. Scopul final nu trebuie să fie crearea a cît mai multe tunuri și bombe: acesta este rezultatul relațiilor internaționale anormale care există în prezent. Nu se poate considera că tunurile și bombele constituie bogăția unei țări. Ele mai degrabă îngreunează posibilitatea ridicării nivelului de trai al poporului».

Și, de asemenea, Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, N. A. Bulganin, a declarat la 9 februarie: «Popoarele nu cunosc năzuință mai puternică decît năzuința spre pace. Prin întreaga sa activitate, Guvernul Sovietic a dovedit și dovedește că el este pentru pace și apără cauza păcii; că el aduce contribuție după contribuție la cauza slăbirii încordării internaționale și întăririi relațiilor normale cu toate popoarele... Uniunea Sovietică este o țară pașnică. Ea nu amenință pe nimeni și nu intenționează să atace pe cineva».

În continuare, N. A. Bulganin constată că nu același lucru se poate spune și despre politica Statelor Unite: «În S.U.A. domnește de mult o atmosferă de isterie războinică. Oamenii politici și militari fac mereu declarații războinice și proferează amenințări. Unii dintre ei și-au dat atât de mult frîu liber, încît chiamă fățiș la folosirea armei atomice, într-un război împotriva statelor iubitoare de pace. Trebuie chemați la ordine acei demenți care agită bomba atomică. O cer popoarele, și guvernul oricărei țări nu poate să nu țină seama de acestea».

Cîtă înțelepciune, cîtă pondere, cîtă deosebire între felul de a vorbi și de a fi faptul al conducătorilor Marelui Stat Sovietic, și între manifestările descumpănite, aproape irresponsabile, ale agresorilor de peste Ocean.

Da, popoarele lumii — trezite la o nouă conștiință — cer cu hotărîre să înceze pregătirile pentru declanșarea unui război atomic.

Ele cer să se pună capăt oricărei propagande pentru un asemenea război pustitor.

Ele cer distrugerea tuturor stocurilor de arme atomice și cu hidrogen, ca și încetarea imediată a producției acestora.

Ele cer ca energia nucleară — cea mai decisivă taină a materiei, descoperită de știința și geniul omenesc — să fie folosită numai în scopuri pașnice, numai pentru ameliorarea condițiilor vieții umane, numai pentru înflorirea culturii, progresului și civilizației noastre.

Aceste năzuințe sacre ale popoarelor și-au găsit expresie luminoasă în «Apelul de la Viena», adoptat de Biroul Consiliului Mondial al Păcii la 19 ianuarie 1955, Apel prin care omenirea întreagă este chemată să se ridice împotriva acelor care pregătesc războiul atomic».

Chemarea aceasta — care vorbește în numele păcii, în numele vieții — a avut un larg și răsunător ecou în inima tuturor oamenilor și popoarelor iubitoare de pace. Ea a înșuflat tuturor o energie nouă, unind și mai strîns rîndurile celor ce luptă pentru dreptul la viață și fericie al întregii omeniri.

Pe toate meridianele pămîntului, în toate țările și la toate popoarele a început o entuziastă campanie de semnături pe acest document al vieții și al păcii.

Fiecare semnătură pusă pe acest Apel este o stavilă, tare ca viața, împotriva acelor care vor să pună dinamită la temelii păcii.

Fiecare semnătură, pe acest protest al conștiinței omenirii, este o lovitură zdrobitoare dată planurilor celor ce voiesc să arunce lumea în hăul negru ca iadul al pustiriilor atomice.

Fiecare semnătură pe acest strigăt al vieții este o cheazășie a viitorului, viitor pe care omenirea îl vrea neprihănit de suferințele, durerile și mizeriile pregătite prezentului de dirigitorii «strategiei atomice».

Fiecare semnătură pe această chemare a păcii este o garanție că copiii noștri — aceste flori ale vieții — nu vor uita să zîmbească soarelui, cîntului, primăverii.

Fiecare semnătură pe acest mesaj al luminii este o încredințare că omul de știință, savantul, literatul, artistul, tinărul studios, omul rugăciunii, muncitorul din uzină și truditul de pe ogoare se vor putea dărui strădaniilor lor pașnice și creatoare, netulburăți de griji istovitoare și de spalme demobilizatoare.

Fiecare semnătură pe acest rug al vieții este o «stea a magilor» care ne va călăuzi către Arcadia binevoirii între oameni și a păcii pe pămînt.

În 1950, șase sute de milioane de oameni — punîndu-și semnătura pe «Apelul de la Stockholm» — au oprit pe simbriașii morții să folosească arma atomică în pașnica Coreei și în mult încercatul Vietnam.

Astăzi, — încă înainte de lansarea «Apelului de la Viena» — peste treizeci de milioane de japonezi au semnat un protest împotriva distrugerilor unui război atomic.

Popoarele lumii înțeleg că se află în fața unei grave alternative: ori vor izbui să bareze calea războiului atomic — și sintem încredințați că vor izbui, — ori vor fi tirite într-un măcel fără precedent.

Popoarele — care n-au uitat Hiroșima și Nagasaki — sint hotărîte să oprească la timp mîniile ucigașe ale celor smintiți. «Cuvîntul aparține acum popoarelor; ele pot face ca anul 1955 să devină un an de cotitură, un an al începutului unei ere noi — «ERA PACII».

Semnăturile pe «Apelul de la Viena» — sutele de milioane de semnături — vor constitui piatra de temelie a nădăjduitei «ere a păcii», la zidirea căreia se cade să nu lipsească nici un om, nici un popor, nici o nație, nici o țară. Și, desigur, nu vor lipsi!

La acest universal referendum al vieții, toți cei ce iubesc viața trebuie să fie prezenți, pentru a depune mărturie pentru viață.

Vor lipsi numai necroforii omenirii. Dar viața, care pururea învinge moartea, va triumfa — chiar fără ei — și de data aceasta!.

*

Poporul nostru — popor pașnic prin fire, prin tradiție și prin țelurile vieții sale celei noi — a întimpinat «Apelul de la Viena» cu entuziasmul cald al convingerii neclătinate, că adeviziunea sa spontană la tezele enunțate de acesta va constitui o contribuție importantă la sfînta cauză a păcii în lume.

Fiii partii noastre știu că, punîndu-și semnătura pe acest istoric document al epocii noastre, își vor mărturisi solemn hotărîrea lor nestrămutată de a face totul — alături de toți oamenii și popoarele iubitoare de pace — spre a împiedica reînvierea odiosului militarism german, care ne-a înșlgerat patria de două ori, și spre a stăvili pașii celor ce vor să împingă lumea spre îngrozitoarele dezastru ale războiului atomic.

Fiii patriei noastre știu că — iscăbind ferm acest mesaj al vieții — își vor avea partea lor în ferirea omenirii de bombe, de toxine radioactive, de ruine, de măceluri și de moarte.

Fiii patriei noastre înțeleg sensul înalt al acestei Chemări: ei înțeleg că biruința ei în lume înseamnă victoria dreptului sacru al tuturor oamenilor și popoarelor de a trăi după tradițiile și obiceiurile lor, de a-și făuri viața după mîntea și inima lor, de a construi noul prin truda lor și după vrerea lor, de a-și despica drumul în zăriștea viitorului după priceperea lor, în felul lor.

Nici unul din fiii patriei noastre nu vor lipsi — prin semnătură — de pe «Apelul de la Viena», pentru că ei știu că sutele de milioane de adeviziuni la acest imbold de viață vor constitui, cum cu dreptate mărturisea Ilya Ehrenburg, un grav avertisment dat «strategilor» războiului atomic: «Dacă voi nu vreți să vă gîndiți la soarta popoarelor, gîndiți-vă măcar la soarta copiilor voștri. Dacă nu sînteți capabili să încercați un sentiment de îngrijorare pentru soarta omenirii, pentru civilizația ei, îngrijiiți-vă măcar de voi înșivă: dacă veți începe un război atomic, nu vă veți putea ascunde nici la pol, nici în stratosferă, nici sub piscurile Cordillerilor — peste tot vă vor găsi atomii aducători de moarte; iar dacă veți rămîne teferi, atunci alții care vor fi rămas și ei teferi, vă vor judeca cu strășnicie» pentru crimele voastre!

Toți fiii patriei noastre vor semna «Apelul de la Viena» pentru că el dă expresie conștiinței noi a întregii omeniri dornice de pace, de viață, de muncă, de soare, de lumină, de fericire.

*

Biserica Ortodoxă Română — statornică în atașamentul ei față de poporul nostru muncitor și creator de viață nouă — este prezentă și astăzi în lupta lui fermă pentru apărarea păcii și a largilor libertăți democratice cucerite de el.

Slujitoare credincioasă a plinirilor păcii — nu din obligații de circumstanță, ci din sacra misiune incredintată ei de Hristos, Domnul Păcii — Biserica noastră dreptcredincioasă, cu Ierarhii, clericii și credincioșii ei, se găsește astăzi alături de poporul nostru și de toate popoarele din lume care se împotrivesc cu fermitate reînvierii «ciumei brune» fasciste și se străduiesc să ferească lumea de ravagiile unui război atomic.

Împreună cu toți oamenii care stau cu fața către viitorul omenirii, Biserica noastră cu toți închinătorii ei, și-a dat încă din 1950 întreaga ei azeziune la «Apelul de la Stockholm», care a cerut și a obținut nefolosirea armei atomice în conflictele care pîrjoleau atunci plaiurile «Țării dimineților liniștite» și savanele frumoasei Indochine.

Astăzi, cînd maniacii atomului agită iarăși armele nucleare cu planul asasin de a distruge comorile de artă și de cuget ale trecutului, cuceririle civilizației contemporane și toate plînrile luminoase ale viitorului, pentru a întoarce iarăși omenirea spre epoca întunecată a cavernelor, — Așezămîntul nostru de credință, al cărui țărîm de activitate este în esențial, cel al conștiinței, nu poate fi decît acolo unde se află conștiința lumii, conștiința popoarelor, conștiința întregii omeniri.

Înalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian, Întîistătătorul Bisericii Ortodoxe Romine, a adresat obștei noastre dreptcredincioase o caldă și părintească Chemare, plină de sfat, de înțelepciune și de îndrumare, în care, printre altele, spune:

«Popoarele lumii se ridică cu hotărîre și luptă fără șovăire să împiedice dezlănțuirea unui nou război. Poporul nostru, care a cunoscut de două ori în 30 de ani dezastrele aduse de două războaie, dezlănțuite tot de armatele germane, se alătură cu tot sufletul la această luptă sfîntă de apărare a păcii și de stăvilire a forțelor oarbe ale războiului. De aceea, întregul nostru popor a primit cu însufletire vestea Apelului adresat către toate popoarele lumii, la 19 ianuarie 1955, de Consiliul Mondial al Păcii, care cheamă pe toți oamenii doritori de pace să impună, prin voința lor de neînfrînt, interzicerea armelor atomice și încetarea imediată a fabricării lor.

Această chemare răspunde întru totul sfințelor năzuințe ale omenirii, care vrea să-și apere viața și munca ei. Și după cum sutele de milioane de semnături ce s-au adunat, cu cinci ani în urmă, pe Apelul de la Stockholm, au oprit mina celor ce voiau să folosească arma atomică în războiul din Coreea — tot astfel, semnăturile ce se vor strînge acum pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii, vor stăvili dezlănțuirea războiului atomic.

De aceea, Noi îndemnăm din tot sufletul Nostru de Părinte, pe clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Romine, să semneze cu însufletire Apelul Consiliului Mondial al Păcii, spre a împiedica țesătura diavoleștilor uneltiri ale dușmanilor omenirii, ale celor care calcă în picioare porunca dumnezeiască a păcii pe pămînt și a bunei învoiri între oameni. Semnînd acest Apel, credincioșii noștri vor dovedi că sînt «făcători de pace», învrednicindu-se de răsplata făgăduită făcătorilor de pace, care «filii ai lui Dumnezeu se vor chema» (Matei 5, 9).

Și, de asemenea, venerabilul Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, îndreptînd cuvînt către rominii din cele două Americi — «cu inima plină de dragosteă cu care un părinte bun își însoțește fiii săi în orice drum și la orice încercare a vieții» — i-a povățuit în chipul acesta:

«Cuvîntul Nostru se îndreaptă spre voi într-un moment hotărîtor pentru toate popoarele lumii și pentru poporul nostru.

Intr-adevăr, știți cu toții că, peste voia popoarelor, se pregătește dezlănțuirea unui nou război mondial. Și ceea ce este mai grozav, e că se pregătește dezlănțuirea unui război dus cu arme atomice. Voi cunoașteți din cele două războaie mondiale cîte jefte și suferințe aduce războiul. Astfel că avînd prospecte urmele nimicitoare ale războiului hitlerist, poporul nostru și alături de el Biserica noastră, luptă cu hotărîre împotriva războiului și pentru păstrarea, întărirea și biruința păcii.

Dar dacă este întru totul îndreptățită lupta împotriva războiului și pentru pace, cu atît mai îndreptățită e lupta popoarelor — pe care o sprijinește și Biserica

noastră — pentru înlăturarea unui război atomic, pentru nimicirea armelor atomice și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

De aceea vă chem și pe voi, fiii ai poporului român și credincioși ai Bisericii, să vă uniți glasul cu glasul nostru, să vă uniți lupta cu lupta noastră, să aduceți contribuția voastră neprecupețită la lupta pentru interzicerea armelor atomice, pentru nimicirea lor și pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. În felul acesta vă veți împlini datoria față de poporul vostru și față de credința voastră, arătându-vă cu adevărat iubitori de pace și făcători de pace, doriți de pace și luptători pentru pace. În fața pustirilor apocaliptice, pe care le-ar aduce un război atomic, inima Noastră îngrijorată vorbește inimii voastre în graiul dragostei de părinte și frate, chemându-vă să ridicați cuvînt în apărarea voastră a tuturor, împotriva războiului și luptînd pentru pace.

Biserica noastră dreptslăvitoare nu încetează să înalțe rugi fierbinți către Dumnezeu dragostei și a toate milostivirile, pentru izbîndirea păcii în lume.

Ea binecuvîntează toate strădaniile, toate eforturile, toate jertfele luptătorilor pentru pace, fiind incredințată că oamenii și popoarele, care vor să trăiască, vor înfrînge forțele negre ale războiului și vor face să biruiască sfînta cauză a păcii pe pămînt.

Cauza păcii, care e a întregii omeniri, este bineplăcută lui Dumnezeu, «Impăratul Păcii».

Și Dumnezeu va rușina satanicele uneltiri ale învrăjbitorilor de noroade!

D. V. SĂDEANU

SĂRBĂTOAREA VARȘOVIEI

Una din cele mai mari sărbători ale poporului polonez este ziua de 17 ianuarie. În această zi, în anul 1945, Varșovia — capitala Poloniei — fu eliberată de glorioasele unități ale Armatei Sovietice urmînd pe invadatorii hitleriști care se retrăgeau în derută.

Înainte de cel de al doilea război mondial, Varșovia era considerată ca unul din cele mai frumoase orașe ale Europei răsăritene.

Centrul cultural al Poloniei, Varșovia e neapuz de dragă polonezilor: aici au trăit genialul astronom și matematician Nicolai Copernic, chimista Maria Curie-Skłodowska, romancierul Henric Sienkiewicz, poetul Adam Mickiewicz și nemuritorul Chopin.

Sub cel cinci ani de stăpînire fascistă, rezistența populației a fost atît de îndrîjită, încît a făcut pe Hitler să ordone: «Varșovia să fie rasă de pe suprafața pămîntului». Și așa s-a și făcut: a fost exterminată, sistematic, o parte din populație, s-a deportat o altă parte în Germania și s-a distrus, sălbatec, cartier după cartier.

O mărturie în această privință, ne-o aduce un scriitor dintr-o țară capitalistă, Tommaso Fiore, în cartea sa «Corbii deasupra Varșoviei», tipărită la Cremona în aprilie 1954.

În octombrie 1953, cu o delegație de zece scriitori și ziariști, Tommaso Fiore vizitează Varșovia și alte cîteva localități din Polonia.

Scopul vizitei este documentar: în Italia sînt încă mulți oameni care nu vor să creadă cele ce se spun despre țările de democrație populară: că se construiește și reconstruiește, că nu mai există exploatare, că poporul muncitor duce o viață cu totul nouă.

Tommaso Fiore, care mai văzuse Varșovia în 1948, găsește acum capitala Poloniei într-o altă înfățișare: în bună parte refăcută.

Din 1 milion 250 mil locuitori cît avusese înainte de război, nu mai rămăsese în 1945 decît cu 100 de mil, 75% din oraș fusese transformat în ruine. Un tratament special din partea noulor stăpîni au avut bisericile: din 63 au rămas în picioare numai trei — «după cum am văzut eu însumi cu ochii mei», spune Tommaso Fiore cu strîngere de inimă. Așa încît, după terminarea războiului, se punea problema de a se construi o nouă Capitală, în altă parte decît pe ruinele vechii Capitale.

Dar, ca să nu fie trădat eroismul varșovienilor care au luptat și au murit în aceste ruine, Varșovia fu reconstruită, după un nou plan, într-un scurt timp, datorită muncii eroice a polonezilor și cu ajutorul sovietic, după ce orașul a fost curățit de milioane de mine, proiectile și granade. În numai 62 de zile a fost construit marele pod peste Vistula, legând din nou cele două părți ale Varșoviei.

S-au refăcut și construit un număr enorm de clădiri pentru instituții medicale, magazine, școli, case de cultură, teatre, cinematografe, creindu-se cartiere cu totul noi, printre care multe cartiere muncitorești.

Însăși vestita catedrală a Sf. Ioan e în plină construcție.

Dar se mai găsesc încă ruine: iată un pedestal fără statuie: monumentul lui Chopin, iată în partea de apus a Varșoviei, ghetoul unde, din 600 de mii evrei abia cîteva sute au rămas în viață. E un cîmp întins de dărîmături care dă impresia vremurilor preistorice, apocaliptice: totul prefăcut în pulbere, «unul dintre cele mai oribile lucruri pe care le-au văzut ochii mei vreodată», spune Tommaso Fiore.

Fără să vrea, el se întreabă: «S-a abătut, pe aici, asupra orașelor biblice, focul cerului, minia vreunui Dumnezeu neîndurător?».

Totuși, într-o latură a acestui ghetto s-a ridicat, printr-un extraordinar eroism al polonezilor, un oraș foarte modern locuit de mai bine de 30.000 locuitori.

Cădura cu care scria Tommaso Fiore despre cele văzute în Polonia, ne îndeamnă să spunem cîteva cuvinte și despre alte stări de lucruri constatate de el la fața locului.

Iată Gdynia (Danzig), «piămînul Poloniei», partea ce se ridică din ruinele sale mai mare, mai frumos ca înainte de război și despre ale cărui mari construcții marinarilor polonezi îi dau cu bucurie atîtea informații, încît e nevoie de trei interpreți.

Tot pe Baltica autorul vizitează localitatea Kulice, importantă stațiune de tractoare, de unde se dirijează zilnic cîte 60-70 tractoare pentru fiecare centru din întreg voevodatul Danzig.

Autorul află că 16% din teritoriul agricol al Poloniei aparține cooperativelor libere, protejate de stat prin Constituție; 10% din teritoriul arabil îl formează gospodăriile de stat, iar 70% gospodării individuale, ajutate și acestea de stat.

Revenind la Varșovia vizitează în apropierea acestui oraș, o fabrică de automobile, construită în 1949. Aici lucrează 4000-5000 lucrători, în condiții optime, un lucrător putînd cîștiga peste 5000 zloți pe lună.

Autorul vizitează Wrocław. Aici s-a ținut primul Congres pentru Pace în 1948. Wrocław a fost distrus în proporție de 96%. Are și acum mari spații goale, pline de dărîmături. S-a reconstruit în parte, putînd avea 400 mii de locuitori.

Se speră că pînă în 1960 să fie reconstruit în întregime. Demn de văzut aici sînt o măreață catedrală în stil gotic, refăcută în 1951, și Universitatea reconstruită prin munca voluntară a studenților și profesorilor, și unde învață 13 mii de studenți.

Esté vizitat Stalingrad (Katovice), vestit centru carbonifer care produce anual 100 milioane tone cărbuni, mai mult decît Belgia, Franța și Italia la un loc. Un bun lucrător poate cîștiga pînă la 11.600 zloți.

Oswiecim — vizita lui îți dă fiori: lagărul morții unde au fost închiși și omorîți zeci de mii de oameni, revoluționari, sau de «rasă inferioară», dar mai ales evrei. Pe aici au zburat corbii în stoluri. Mai dau și acum tîrcoale — de altfel ca și la Varșovia —, dar în zadar. Aici au fost torturați, neînchipuit de groaznic, deținuții printre care s-au văzut cazuri de antropofagie; aici, în două cuptoare mari, au fost arse cadavre sau oameni muribunzi; aici s-a fabricat săpun din grăsime omenească și articole de marochinărie din piele de femele. Primele victime: 600 prizonieri ruși; apoi alte 180.000 victime, printre care mii de femei și copii: martiri ai libertății.

Orașul Cracovia a scăpat, nu se știe cum, de bombele războiului, păstrîndu-și instituțiile și monumentele lui vechi: catedrala, monumentul lui Mickiewicz, casa lui Kociuszko și a altor revoluționari de la 1848, casa unde puțină vreme locui Balzac, casa din calea Caska, unde Lenin ținu o conferință în 1912, Wawel, citadela, catedrala și castelul regilor, și Universitatea. În legătură cu aceasta, autorul află că în 1944 profesorii Universității au deschis cursurile la 1 octombrie din ordinul Comandamentului nemțesc. La scurtă vreme însă, sînt arestați toți, învinuiți că deschiseseșă porțile universității «fără autorizație». Într-o zi de februarie cu un ger de — 30°, închiși într-o baracă, au murit 120, supraviețuind 60

Nowa-Huta — Noua Siderurgie, «orașul de curînd născut și totuși mare». Așezat într-o regiune agricolă, va ridica nivelul de trai al țărănilor.

Pe o suprafață de 1000 ha., cu 40 mii lucrători, acest centru industrial va da în curînd 1 milion 500 mii tone oțel, mai mult decît toată Polonia înainte de primul război mondial.

Orașul e încă în construcție; un imens șantier în care cu greu te poți mișca și descurca din cauza multelor materiale de lucru (fier, lemn, cărămidă, etc.), a vehiculelor și a furnicarului de lucrători. Se construiește un oraș ultramodern, de tip socialist, cu ajutorul tehnic sovietic și din care nimic nu va lipsi pentru bunul trai al omului.

Delegația italiană are plăcutul prilej de a vizita, în munții Tatra, cu virfurile acoperite de zăpadă, o pitorească localitate climaterică: Zakopane.

Aici, în frumoase vile își petrec concediul de odihnă, nu numai zeci de mii de oameni ai muncii din Polonia, ci și din alte țări. Sînt întîlniți aici delegați de muncitori, veniți la odihnă, din Mexic, Sudan, Canada, Brazilia, etc.

Intr-un sat nu departe de Zakopane, un mormînt cu o foarte mare cruce, stă mărturie a vitejiei patrioților în lupta lor pentru libertate, împotriva naziștilor.

Și tot în munții Tatra e satul Poranin, cu casa unde Lenin a ținut în 1912-1913 ședințele Comitetului revoluționar. I s-a ridicat aici un monument. Casa a fost transformată în muzeu.

Aproape de plecarea din regiunea munților Tatra, excursionștii italieni află dintr-un comunicat al guvernului polonez, la radio, că industria bunurilor de larg consum s-a mărit cu 99% față de 1949; în proporție asemănătoare, articolele de îmbrăcăminte, încălțăminte, alimentare și se anunță încă reduceri de prețuri. Italianii ascultă cu mirare și cu părere de rău că în țara lor nu se petrec asemenea fapte.

În ajunul plecării din Varșovia, delegații italieni fac o vizită la Uniunea Scriitorilor Polonezi și află bunele condiții de lucru ale scriitorilor a căror muncă creație e protejată și rîsplătită în mod deosebit de guvern și popor.

Delegații italieni au mai vizitat grădinițe de copii, spitale, săli de sport, teatre, muzee, etc., reconstruite sau aduse la viață de noul regim democrat din Polonia, în care dorința de muncă și de pace e unanimă.

Vizitatorii italieni s-au interesat cu tot dinadinsul de starea religioasă din Polonia.

Persoanele ecleslastice și laice cu care au stat de vorbă îl fac pe Tommaso Flore, conducătorul delegației, să spună în cartea sa. «Corbil deasupra Varșoviei»: «Mi-am dat repede seama că, a mă îndoi de sinceritatea catolicilor, cum insinuuă o anumită presă interesată, ar fi o mare prostie».

Prin acordul din 14 aprilie 1950 dintre guvern și clerul și Episcopatul catolic, s-a hotărît ca statul să nu se amestece în afacerile bisericești. În ceea ce privește doctrina religioasă, catolicii rămîn ca și pînă acum, legați de Sfîntul Scaun și supuși lui. Dar ei nu vor să mai primească de la papa și sfaturi politice, «cunoscînd bine influența pe care o exercită America asupra Vaticanului, influența politică cu totul dăunătoare catolicilor». De aceea ei sînt hotărîți să reziste pînă la capăt, cu convingerea că însuși Vaticanul va renunța la presiunile sale asupra clerului și episcopilor polonezi și, mai mult decît atîta, îi va urma în politica lor de pace.

Catolicii sînt mulțumiți de guvern, care reconstruiește orașe și biserici, vine în ajutorul țărănilor, dezvoltă industria, caută să deschidă noi ramuri de comerț, a restabilit liniștea internă, protegiește familia și «ne lasă liberi pe noi, catolicii, în toate acțiunile noastre», ducînd mai ales o politică de pace.

Un ziarist italian s-a interesat de presa și tipăriturile catolice și a obținut date prețioase: cotidianul «Ogga e domani» («Azi și mîine»), apare zilnic în 100 mii exemplare, iar în zi de duminică, 1500 mii; săptămînalul cu același nume numără 25 mii; un săptămînal la Cracovia 60 mii, un alt săptămînal la Wrocław 60 mii; «Vocea catolică a Posaniei» 60 mii, etc. Li s-au prezentat liste lungi de cărți religioase apărute de curînd în toate domeniile teologice: nu mai puțin de 1 milion de volume în ultimii ani. Nimeni nu s-a plîns că ziarele catolice ar fi controlate de așa zisa Agenția Ruch, cum se spune în Italia.

Din punct de vedere material, clerul catolic se simte foarte bine, datorită bunelor raporturi dintre Episcopat și Guvern, care, pe zi ce trece devin tot mai bune. Deși propaganda americană caută să înrăutățească aceste raporturi, totuși ei se străduiesc să rămână buni catolici într-un regim socialist.

Auzind acestea, cei zece italieni se priveau semnificativ, nevenindu-le a crede. Neîncrederea lor a fost spulberată însă, de următorul fapt: într-o duminică dimineață au văzut trecind pe sub balconul hotelului unde găzduau ei, riuri de lume, printre care copii și tineret, scurgându-se în liniște și în haine de sărbătoare spre un singur loc, umplînd o piațetă destul de largă: toată acea lume mergea la biserică.

Tommaso Fiore se amestecă în mulțime, cu care stă de vorbă, intră în biserică și se convinge, «cu ochi proprii», cum s-a exprimat de atâtea ori, că libertatea religioasă în Polonia — țară cu regim democrat-popular — e o realitate.

Puține țări au avut de suferit, în al doilea război mondial, ca Polonia. De aceea și eforturile ei sînt așa de mari pentru ridicarea bunei stări generale și a culturii poporului. De aceea și lupta ei patriotică de zi cu zi e și mai dîrză și mai plină de abnegație pentru pace, alături de toate popoarele care năzuiesc spre pace și spre construirea unei vieți mai bune și mai fericite.

De aceea se și vede că Varșovia, renăscută din sînge și ruine, prin munca întregului popor, a devenit, în anii puterii populare, mai frumoasă ca odinioară, iar viața locuitorilor ei din ce în ce mai bună.

Preot ȘTEFAN COTEANU

STUDII

SFINTELE SĂRBĂTORI CREȘTINE ȘI SĂRBĂTORILE ALTOR RELIGII

Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului aduc sufletului credincioșilor multă bucurie și mângâiere. Dincolo însă de granițele invizibile ale creștinismului, există milioane și milioane de oameni, credincioși ai religiilor lor, care sărbătoresc și ei, tot cam în aceeași vreme, principalele lor zile mari de peste an. Nu ne împinge pe noi, oare, curiozitatea să aflăm ceva despre sărbătorile celorlalte religii? Sînt ele asemănătoare cu ale noastre? Se deosebesc ele cu ceva? Și dacă toate popoarele lumii și toate religiile au sărbători pe care le cinstesc, nu este pentru noi un motiv în plus să respectăm propriile noastre sărbători, care se vădesc a corespunde unei nevoi sufletești universale?

Și totuși s-ar părea că unele dintre popoarele cu o cultură inferioară, popoare numite în chip greșit primitive n-ar avea sărbători propriu zise, în sensul unor zile consacrate unor scopuri religioase precise. Așa este cazul, de pildă, cu popoarele de cultură inferioară din Africa. La acestea, atît cultul familial cît și cel public este mai mult ocazional, fiind prilejuit de nașterea unui copil sau înțierea lui, o boală sau o primejdie care trebuie înlăturate, moartea unui membru al familiei, etc. Aceleași împrejurări dau naștere unor serbări sau unor manifestări cultice publice: nașterea unui copil al șefului tribului sau funeraliile șefului, plecarea la război sau izbucnirea unei epidemii, judecarea și executarea unui vinovat, etc. Dar, deși nu există la popoarele necivilizate din Africa zile fixe consacrate unor anumite acte de cult sau sacrificii, multe triburi au totuși unele zile tabu, în care sînt oprite anumite activități. La alte popoare există însă sărbători în regulă, legate de date fixe. Așa, de pildă, iacuii, popor mongoloid din nordul Asiei, au obiceiul ca primăvara și vara să organizeze o mare ceremonie naturistică în cinstea zeiței fecundității, Aisit, în timpul căreia nouă tineri și nouă tinere cîntă și dansează în cinstea zeiței, sub conducerea unor șamani speciali.

Lăsînd însă de o parte popoarele necivilizate și popoarele civilizate din antichitate, care au apus de mult și împreună cu ele și religiile lor, observăm că la popoarele civilizate actuale întîlnim peste tot sărbători, fie legate de anotimpuri, de echinocșii și solstiții mai ales, fie în legătură cu anumite credințe sau practici de cult. La japonezi, de pildă, șintoismul, religia națională a acestora, are două mari sărbători anuale naționale, numite «marea purificare», în timpul cărora toată lumea trebuie să meargă la templu să se purifice de păcate. Pelerinajele și procesiunile sînt de asemenea mult folosite în șintoism, deși în general ele au mai mult un scop estetic și distractiv decît religios.

De asemenea confucianismul, religia marilor majorități a chinezilor, își are sărbătorile sale mari la începutul iernii și la sfîrșitul primăverii.

Dar atît în Japonia cît și în China se remarcă sărbătorile budiste, budismul fiind mult răspîndit în aceste țări, mai ales în Japonia. Principala sărbătoare a anului religios budist din aceste țări este așa numita sărbătoare «a tuturor sufletelor», care are loc în luna a șaptea. În prima zi a acestei sărbători se consideră că sufletele morților

ies din infern și vin să se hrănească în familiile lor. Noaptea se aprind peste tot lumânări și se pun mâncări din belșug pe mese, la porțile caselor. Se ard haine de hirtie pentru a îmbrăca sufletele morților, și bani de hirtie, pentru a le îmbogăți... La 15 ale lunii și la sfârșitul lunii au loc iarăși ceremonii împunătoare, în temple și în casele particulare, pentru cinstirea și hrănirea morților, care la sfârșitul lunii sînt concediați cu postul convenit.

În Tibet, cea mai importantă sărbătoare budistă este aceea a anului nou («Losar»), în amintirea victoriei lui Buda asupra celor șapte învățături rătăcite. Sînt de asemenea sărbătorite zămislirea lui Buda, nașterea acestuia, dobîndirea stării de Buddha și intrarea în Nirvana. Mai sînt apoi cele patru zile «Upo-satha», în care călugării postesc, iar laicii se abțin de la mîncarea de carne și de la omorirea de ființă vie. Tot în Tibet are loc, în toiu verii, o mare sărbătoare a spovedaniei.

În India, sărbătorile hinduismului, adică a religiei actuale a marii majorități a indienilor, sînt prilejuri pentru împlinirea riturilor cultului public. Sărbătorile hinduiste sînt adesea foarte pompoase, durează cîteva zile și se termină cu mari procesiuni și pelerinaje. Cea mai renumită sărbătoare hinduistă este cunoscută sub numele «Jagannath» și se desfășoară odată pe an la templul din Orissa al lui Vișnu, în cinstea acestui zeu. Episodul principal al sărbătorii îl formează procesiunea cu un imens car, în care se află idoli lui Vișnu și ai altor zei. Carul este tras cu frînghii de sute de credincioși, care își fac un merit religios din această muncă grea. Aparașia carului afară din incinta templului este salutată de credincioși cu un zgomot asurzitor, produs prin urlete frenetice, lovirea în vase de aramă, detunături de arme, etc. Vizitatorii străini, care au fost de față la astfel de procesiuni, au descris fanatismul unor credincioși, care se aruncă sub roțile grele ale carului pentru a fi zdrobiți, deoarece se crede că zeului îi plac astfel de jertfe singeroase și răspălățește cu iertarea păcatelor pe cei care se sacrifică în acest fel. În Indistan se sărbătorește, la solstițiul de vară, «sărbătoarea focului», în cinstea zeului Agni, la care odinioară numeroși credincioși mergeau desculți pe o porțiune de teren presărată cu cărbuni aprinși. La o sărbătoare de primăvară numită «Holi», iau parte toate clasele sociale, cîntîndu-se și dansîndu-se în jurul a mii de focuri, în vreme ce unii credincioși trec prin flăcări sau sar peste foc, în sens de purificare sau pentru a dobîndi anumite favoruri din partea zeilor. Toamna are loc «sărbătoarea felinarelor» (Divăli), cînd se iluminează și exteriorul caselor în timpul nopții, pentru ca sufletele morților să nimerescă fostele lor case. Alte sărbători sînt în legătură cu sfârșitul postului, care durează patru luni, din iulie pînă în octombrie. Cu aceste prilejuri se fac purificări prin scaldarea în apa sfîntă a Gangelui, sau numai folosindu-se această apă adusă uneori de la distanțe foarte mari. Unele sărbători sînt însoțite de reprezentări dramatice, ca de pildă acelea care au ca subiect întîmplările din poemul Ramaiana. Și, în general, nu lipsesc în cultul hinduist dansurile, pentru care există la templele mari numeroase dansatoare («baiadere», după o numire portugheză), menite să distreze pe zei și pe credincioși prin dansurile lor rituale.

În legătură cu ceremoniile cultului public și cu sărbătorile hinduiste sînt și pelerinajele, atît de mult obișnuite la indienii. Acestea se fac la temple renumite, în ziua specială a sărbătorii zeului, sau la locuri repute ca sfinte. Între principalele locuri de pelerinaj se pot cita: Benares, Jagannatha, Pușkar, Gaya, Allahabad, Hardwar, etc. Pușkar este aproape la fel de important ca Benares, deoarece se află lingă un lac, a cărei apă este socotită la fel de purificatoare și sfîntă ca apa Gangelui. La Hardwar, care este un mic oraș așezat pe malul stîng al Gangelui, se adună uneori pînă la două milioane de pelerini, care se reped cu sălbăticie în apa fluviului, în momentul cînd brahmanii dau semnalul din sute de clopoșele. Pelerinajele au și ele un anumit ritual, fiind precedate de post, sacrificii, raderea capului, băi purificatoare, etc.

La perșii rămași credincioși zoroastrismului, care sînt foarte puțini la număr, fiecare lună și fiecare zi a anului sînt puse sub protecția cîte unui patron dintre zeitățile numite Yazatas. Șase sărbători sanctificate diversele epoci ale anului. Cea mai mare sărbătoare este Anul Nou. Atunci credincioșii merg la templul focului, ard acolo lemn de santal, distribuie daruri săracilor și-și fac urări de fericire. Mai sînt și alte sărbători ca: echinoctiile, consacrate zeului Mithra, zilele morților la sfârșitul anului, zilele de lună plină și de lună nouă, etc.

Prin țările pe unde s-a răspîndit islamismul, sărbătoarea săptămînală a mahomedanilor este vinerea, dar această zi nu are un caracter sacru pentru musulmani, ca duminica pentru creștinii sau sîmbăta pentru evrei. Vinerea, la amiază, musulmanii fac rugăciunea în comun la geamile sau moschelle lor, dar munca nu se întrerupe. Sînt apoi în islamism șapte sărbători principale: ziua a zecea a primei luni musul-

mane, ziua nașterii și a morții lui Mahomed, ziua «diplomei», în care Dumnezeu prescrie faptele oamenilor pentru anul următor, ziua destinului și nopțile care preced Marele și Micul Bairam. Micul Bairam, după numirea pe care i-au dat-o turcii și care se mai cheamă și «ruperea» postului, are loc la sfârșitul lunii Ramadan și durează trei zile consecutive. Marele Bairam este «sărbătoarea sacrificiilor» și are loc cu prilejul sacrificiilor ce se aduc în timpul pelerinajului la Mecca. Familiile celebrează acasă această sărbătoare, în același timp și în unire spirituală cu pelerinii. Sărbătoarea durează patru zile. În nopțile care preced Marele și Micul Bairam, poporul din toate clasele sociale se îngrămădește la moschei, pînă în zorii zilei. De altfel, toate sărbătorile musulmane încep de noaptea, pentru că la ei, ca și la evrei, ziua începe la apusul soarelui și durează pînă a doua zi la aceeași oră.

Musulmanii din India de nord au unele sărbători speciale, ale șiiților (sectari), la care iau parte însă și sunniții («ortodocșii» musulmani) și chiar indienii mahomedani. Partea principală a acestor sărbători, care durează zece zile, o formează un fel de «mistere», conștind din reprezentarea martiriului lui Husan și Husein, fiii lui Ali, și deci nepoții lui Mahomed. Cu acest prilej au loc procesiuni cu care alegorice, reprezentînd luptele celor doi martiri și mormintele lor. Credincioșii întrețin în aceste zile focuri aprinse în jurul caselor, cărora li se atribuie puteri magice și în jurul cărora se dansează. Se găsesc de asemenea fanatici care sar prin flăcări sau înghit cărbuni aprinși.

Iudaismul, religia actuală a evreilor, are unele sărbători cu caracter particular, familial, și altele cu caracter public. Cele particulare sînt: Sabatul sau ziua sîmbetei și Paștile, care cade la 15 Nisan, primăvara, și durează opt zile, dar numai primele două zile și ultimele două sînt zile de mare sărbătoare. Paștele iudaic se mai numește și «Sărbătoarea azimelor», pentru motive bine cunoscute. Din sărbătorile publice ale iudaismului fac parte «cele trei sărbători ale pelerinajului»: Paștile, care este marcat și prin rugăciuni speciale la sinagogă; Cincizecimea, ziua în care, după tradiția iudaică, Dumnezeu a dat lui Moise, Legea; Sărbătoarea corturilor, care amintește șederea evreilor sub corturi, în pustie. Aceste sărbători sînt de altfel în legătură cu sezoanele: primăvara (Paștile), vara (Cincizecimea), și toamna (Sărbătoarea corturilor). Alte sărbători publice ale iudaismului sînt: «Purim», în amintirea Esterei, care a împiedecat ca poporul său să fie exterminat de împiosul Aman; «Hanukka», sărbătoarea inaugurării templului după victoria lui Iuda Macabeul asupra lui Antioh Epifaniu (24 decembrie 165, în. Hr.); «Rosch Ha-Chana», sărbătoare de pocăință, ca și «Jom Kippur», în care se postește și se fac rugăciuni pentru iertarea păcatelor.

Cum vedem, sărbătorile principale ale iudaismului, deși sînt legate de anotimpuri, nu au un caracter naturistic, cum se întîmplă la alte religii, ci ele se referă la anumite idei religioase și morale. De asemenea, chiar dacă și la babiloneni se sărbătorea ziua a șaptea a săptămîinii, această zi avea la babiloneni cu totul alt caracter, fiind considerată ca zi nefastă, ca zi a blestemului, în care numai regii, preoții și medicii trebuiau să se abțină de la unele lucruri, nu întreg poporul, cum era și cum a rămas la evrei.

Dacă trecem la sărbătorile creștine, cu atît mai mult vom găsi deosebiri importante între ele și cele ale altor religii. Vorbînd însă despre sărbătorile creștine, avem în vedere, desigur, pe cele ortodoxe.

După cum se știe, anul bisericesc ortodox cuprinde sărbători fixe și sărbători schimbătoare. Sărbătorile fixe încep de la 1 septembrie, deoarece se consideră că din această zi și-a început Mîntuitorul activitatea Sa (Luca IV, 16 și urm.). Sărbătorile schimbătoare încep cu Postul cel Mare și anume cu Duminica Vameșului și a Fariseului. După persoanele pe care le cinștesc, sărbătorile ortodoxe se împart în sărbători domnești, care se referă la cîte una din Persoanele Sfintei Treimi, sărbători ale Maicii Domnului și sărbători ale Sfinților mai aleși. Cea mai mare sărbătoare ortodoxă, «Sărbătoarea Sărbătorilor», este aceea a Sfințelor Paști, a Invierii Domnului. Împreună cu aceasta, există în Biserica Ortodoxă douăsprezece «sărbători mari», și anume: Nașterea Domnului, Botezul Domnului (Epifania), Invierea Domnului, Duminica Florilor, Înălțarea la cer a Domnului, Duminica Cincizecimii, Schimbarea la Față a Domnului, Înălțarea Sfintei Cruci, Nașterea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, Intrarea în Biserică, Buna Vestire și Adormirea Maicii Domnului. Dintre sărbătorile domnești face parte și Duminica, sărbătoarea săptămîinală a tuturor creștinilor, ca zi în care a înviat Domnul nostru Iisus Hristos.

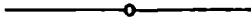
Dar, dacă sărbătorile iudaice au lăsat cu totul în umbră caracterul lor naturistic, fiind legate de anumite idei religioase și morale, cu atît mai mult sărbătorile creștine nu se referă la schimbarea sezoanelor, sau la cine știe ce modificări ale

aștrilor cerești, cum ar fi ale lunii, ci ele se referă, cum am spus, la Persoanele Sfintei Treimi, la Maica Domnului și la Sfinții cei mai aleși.

Sărbătorile creștine ortodoxe nu se prezintă însă numai ca niște simple memorări ale actelor mântuirii, ci ele sînt cu adevărat acele acte reale, trăite de credincioșii Bisericii noastre cu intensitatea unor realități prezente, din care ei trag puteri spirituale nebănuite pentru o viață nouă. În sărbătorile ortodoxe nu se cinstesc întimplări petrecute odinioară, ci se trăiesc în prezent, în chip minunat, acele întimplări. Credincioșii nu sărbătoresc «amintirea» Nașterii Domnului, a Botezului Său, a Invierii Sale, ci Mîntuitorul însuși se naște, se botează, învie, umplînd sufletele credincioșilor de emoția participării la adevărate teofanii.

Sărbătorile ortodoxe se prezintă, deci, ca momente de intensă viață spirituală și cu specificul lor, pe care nu-l întîlnim în alte religii. Sfintele Sărbători ortodoxe sînt momente de înaltă trăire și cinstire a lui Dumnezeu în duh și în adevăr; sînt prilejuri de apropiere a cerului de pămînt și de înălțare a pămîntului pînă la cer.

Diacon Prof. EMILIAN VASILESCU

INDATORIRILE CETĂTENEȘTI ALE PREOȚIMII ȘI CREDINCIOȘILOR

Omul este, prin definiție, o ființă sociabilă. Este cea mai sociabilă dintre toate ființele de pe suprafața pămîntului. Căci, dacă simțămîntul de sociabilitate îl găsim pronunțat și la alte viețuitoare, apoi, numai la om el ia înfățișarea cea mai perfectă, asocierile de oameni neurmărind numai anumite scopuri imediate, ci și scopuri mai îndepărtate, ceea ce în alți termeni înseamnă civilizație, cultură și progres.

Din trăirea laolaltă a oamenilor rezultă, însă, pe deoparte o seamă de îndatoriri pe care individul trebuie să le aibă față de semenii lui, în vederea unei conviețuiri pașnice și armonice, iar pe de altă parte o seamă de alte îndatoriri, pe care trebuie să le aibă fiecare individ față de colectivitatea constituită, din care face parte. Necesitatea precizării raporturilor dintre indivizi, în cadrul aceleiași colectivități, a ridicat normele de conduită față de semenii la rangul de porunci morale, iar necesitatea orînduirii raporturilor indivizilor față de colectivitatea constituită, a transformat normele de conduită față de patrie și față de stat în norme de drept, ele reprezentînd îndatoririle civice ale cetățenilor față de patria și de statul lor.

Care este pozițiunea creștinismului față de îndatoririle cetățenești? Cu alte cuvinte, cum privește creștinismul aducerea la îndeplinire a normelor de drept față de stat, din partea credincioșilor lui? Lămurind chestiunea aceasta, ne vom putea da seama și mai bine de atitudinea pe care trebuie să o avem, ca membri ai Bisericii creștine, față de patrie și față de stat, ca și de atitudinea pe care trebuie să o avem, ca slujitori ai Sfințelor Altare, în lămurirea exactă a credincioșilor noștri, pentru aducerea la îndeplinire a îndatoririlor lor cetățenești.

Biserica creștină este puternic ancorată în realitate. Ceva mai mult: după concepția pe care creștinismul o are cu privire la lume, Biserica creștină trebuie să înglobeze ea însăși această realitate. Într-adevăr, între sufletul omului singuratic și Creatorul întregii zidiri, ca și între colectivitățile omenești constituite și Proniatorul întregului univers, creștinismul mărturisește o legătură cauzală, care se manifestă întotdeauna, după cum au simțit-o și au mărturisit-o marii bărbați ai Bisericii creștine. În năzuința sufletului individual după Acela, pe care îl simte Stăpîn atotputernic al destinului, sale, după desăvîrșirea pe care o include în sine ideea de Dumnezeu, ca și în năzuința colectivităților omenești constituite, după înaintare pe calea dezvoltării sociale și după progres.

În învățătura Sfintei noastre Biserici, lăsată nouă de Insuși Fiul lui Dumnezeu, Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, lămurită oamenilor de către Sfinții Apostoli, adîncită de către Marii Dascăli ai lumii și Ierarhi și propovăduită cu zel și înflăcărare sfîntă, dealungul veacurilor din fața Sfințelor Altare, cei ce mărturisesc

crența în Dumnezeu, au găsit întotdeauna — și vor găsi deapauri — toate normele de conduită, care să-i facă cetățeni demni ai lumii acesteia și fii și moștenitori vrednici ai împărăției lui Dumnezeu.

Normele de conduită ale creștinismului depășesc limita timpului și a spațiului. Ele nu sînt potrivite numai cu o epocă oarecare și numai pentru o parte oarecare a pămîntului, ci sînt universale și veșnice căci ele nu reprezintă nici stadiul unei evoluții oarecare și nici produsul minții luminate a unuia sau mai multor filosofi. Ele sînt cununa revelației dumnezeiești față de oameni, iar adevărul, veșnicia și universalitatea lor decurg din însuși adevărul, veșnicia și universalitatea lui Dumnezeu, căci ele sînt vrerea cea nefalsificată a Domnului și nu au alt scop, decît binele și fericirea oamenilor, care, cu un termen specific creștin, se cheamă mîntuire.

Dacă creștinul construiește pe pămînt cetatea de lumină a lui Dumnezeu, care nu este alta decît împărăția cerurilor și dacă în această lucrare de seamă a lui el este angajat, de însăși credința lui, a se osîrdui, pentru a imprima vieții sale și raporturilor față de aproapele său, pecetea cea mai ideală, aceea a vieții cerești, el nu trebuie să uite nici măcar o clipă, că măsura adevărată a credinței lui trebuie să fie fapta și că măsura cea adevărată a faptelor lui trebuie să fie roada (Matei VII, 17-18). Străduințele adevărate ale creștinilor, care se depun, astfel, pe teren pur religios, nu rămîn fără consecințe asupra mediului înconjurător, în care ei trăiesc și activează. Dimpotrivă, numai atunci se poate constata o viață creștină adevărată, cînd influența ei binefăcătoare se revărsă ca o ploaie binecuvîntată pe un teren secetos și ca o auroră măreață, care împrăștie întunecul nopții, de prin toate ungherele.

S-a spus, pe drept cuvînt, că creștinismul nu este un sistem social. Cu toate acestea nu poate tăgădui nimeni că între creștinism și viața socială este o legătură cît se poate de strînsă. Trecutul și istoria sînt cei mai nedesmințați martori, că creștinismul a adus contribuții dintre cele mai însemnate în ceea ce privește dezvoltarea și progresul omenirii. Învățătura Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos a chemat și cheamă necontenit, pe toți, la viață: la o viață bine plăcută lui Dumnezeu, la o viață care este aceeași pentru toți oamenii, întrucît cu toții sînt fii ai unuia și aceluiasi Părinte, Dumnezeu. Împărăția pe care Mîntuitorul a propovăduit-o și pe care Biserica creștină — această instituție care-I poartă cu credincioșie învățătura din veac în veac, din generație în generație și de la om la om — nu va înceta să o propovăduiască pînă la sfîrșitul veacurilor, nu a țintit și nu țintește să ia forma unei restaurări politice în care mulți dintre contemporanii Mîntuitorului își concretizau obiectivul năzuințelor lor sociale; «Împărăția Mea nu este din lumea aceasta», a zis Mîntuitorul (Ioan XVIII, 36), «Nu-i din lumea aceasta, dar e pentru și în lumea aceasta. Învățătura Sa e dată ca să fie trăită aveau, aici pe pămînt. Deci, creștinismul trebuie să sesizeze realitățile vieții pămîntești și nu poate lua atitudine de negație, de indiferență, față de trebuințele și aspirațiile firești ale ființei umane»¹).

Una dintre trebuințele și aspirațiile cele mai firești ale ființei umane este trăirea în societate. «Omul este o ființă sociabilă: calitatea aceasta face parte din însăși ființa lui! Numai în mijlocul semenilor lui poate el să se realizeze și să ajungă ținta ultimă a vieții lui pămîntești»²). Mîntuitorul Iisus Hristos, ținînd seamă de faptul acesta a arătat oamenilor nu numai felul în care trebuie să se poarte pentru ca să devină fii ai lui Dumnezeu, ci și felul în care trebuie să trăiască, pentru ca să devină cetățeni demni ai patriei lor pămîntești.

Față de patria lor pămîntească, deci, creștinii au o seamă de îndatoriri, care, fiind indicate de însuși Mîntuitorul Iisus Hristos, reprezintă însăși voia Lui cea sfîntă, iar aducerea lor la îndeplinire constituie, în același timp, o îndatorire religioasă.

În cele de mai jos vom căuta să arătăm care sînt aceste îndatoriri și să le înfățișăm în ținuta lor adevărată, potrivit îndemnurilor din Sfînta Scriptură și felului cum au fost ele lămurite de către Sf. Părinți ai Bisericii creștine. După aceasta vom căuta să arătăm importanța patriotică a îndatoririlor cetățenești, accentuînd, în fine, metodele pastorale cele mai eficace, pentru determinarea îndeplinirii lor cu zel și entuziasm, de către credincioșii noștri.

1. Diac. Prof. Orest Bucevschi, *Învățătura creștină despre iubire și dreptate*, articol publicat în revista «Studii Teologice» nr. 9-10, 1953, p. 586.

2. Vezi articolul *Mislunea Bisericii Creștine*, în revista «Ortodoxia», nr. 4, 1953, pagina 651.

Mîntuitorul Iisus Hristos a venit în lume ca să ridice pe om, din valea plîngerii și a păcatului, pe culmile de lumină ale împărăției lui Dumnezeu. Misiunea Lui în lume a fost bine precizată: «El nu s-a adresat formelor de viață socială, ci conștiințelor individuale, căutînd să le moralizeze, să le determine la însușirea și practicarea virtuților creștine, la realizarea în fiecare individ uman a plenitudinii concep-tului uman»³). El ne-a învățat cum să ne purtăm în viață față de Dumnezeu, față de noi înșine, față de aproapele nostru, iar într-o împrejurare oarecare ne-a dat învățătura de cum să ne purtăm și față de autoritatea statală, zicînd: «Dați cezarului cele ce sînt ale cezarului și lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu» (Matei XXII, 20). Cuvintele «Dați cezarului cele ce sînt ale cezarului și lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu», «trebuie să se ia în sens propriu. Printr-insele Mîntuitorul definește raportul dintre imperiu și sacerdoțiu, adică dintre puterea lumească și conducerea bisericească și ne învață pe deoparte, că orice credincios are de îndeplinit, după porunca lui Dumnezeu, obligațiuni sfinte, atît față de Stat, cît și față de Biserică și că, pe de altă parte, nu există în principiu nicio incompatibilitate de ordin religios sau moral, între aceste două categorii de obligațiuni»⁴).

De aici rezultă limpede că cine nu este cetățean bun, nu este nici creștin bun și adevărat, și cine nu este însușit de dragostea și respectul cuvenit față de cuvintele Domnului, nu se poate numi mădular al trupului Lui și deci membru al Bisericii creștine. Creștinul adevărat își îndeplinește îndatoririle lui cetățenești cu aceeași punctualitate, cu care și le îndeplinește și pe cele religioase.

Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă să facem rugăciuni pentru conducătorii colectivității organizate (statului) (I Timotei, II, 1-4), pentru ca să nu le lipsească ajutorul divin în dreapta cîrmuire a celor încredințați lor.

Sfinții Părinți au lămurit, la rîndul lor și au motivat necesitatea respectării de către creștini a îndatoririlor cetățenești. Astfel, Sf. Vasile cel Mare, într-una din scrisorile sale, îl laudă pe Sofronie, pentru că «își iubește patria și o cinstește la fel cum iubește și cinstește pe părinții lui». Iar Sf. Grigore de Nisa, scriînd aceluiași Sofronie, îi spune: «Mama flecăruia este deosebită, dar mama comună tuturor este patria»⁵).

Sfinții Părinți au făcut, însă, întotdeauna deosebire între conducătorii buni și conducătorii răi de popoare; între cei ce urmăresc cu stăruință binele poporului și între cei care nu urmăresc altceva decît binele propriu, în dauna poporului: «Poruncile unui conducător bun și vrednic cu adevărat de acest nume — zice Sf. Vasile Cel Mare — conțin în ele în chip eminent dreptul, pentru că ele tind spre binele comun. De fapt, între un tiran și un conducător bun există această deosebire, că unul urmărește pretutindeni numai interesul său personal, pe cînd celălalt caută numai folosul supușilor săi»⁶).

S-ar părea că îndatorirea supunerii față de înaltele stăpîniri despre care ne vorbește Sf. Apostol Pavel, nu trebuie luată în sens absolut. S-ar părea, deci, că creștinii nu sînt obligați să îndeplinească îndatoririle pe care le impun măsurile potrivnice voinței lui Dumnezeu. Un comentator de seamă al Sf. Apostol Pavel, Fericitul Teodoret al Cirului, în comentatorul său la Epistola către Romani, zice: «Fie că este cineva preot, fie că este arhieru, fie că duce viață de monah, să se supună celor ce se găsesc la conducerea țării; desigur, dacă aceia conduc treburile publice cu cinste. Căci împotrivirea la poruncile lui Dumnezeu, nu îngăduie supunere, față de cei ce conduc treburile publice». Prin cuvintele «împotrivirea la poruncile lui Dumnezeu» nu se poate înțelege altceva decît acțiunile care contravin voinței lui Dumnezeu ca oamenii să fie frați între ei și să se bucure deopotrivă de bunurile și de bucuriile vieții. Căci unde este ură, împilare, exploatare, clase sociale privilegiate, goană ne bună după îmbogățire, suferință omenească și lipsă de libertate individuală, acolo poruncile lui Dumnezeu nu sînt respectate, acolo voința Lui ca toți să fie «una», este călcată în picioare. Sf. Apostol Pavel «precizează că gîndul său are în vedere doar acea stăpînire lumească, care sprijină binele și pedepsește răul, arătîndu-se astfel slujitoare și mandatară a lui Dumnezeu în serviciul tuturor oamenilor. Cuvintele sale nu pot fi invocate, așa dar, în sprijinul regimurilor politice și guvernărilor

3. Diac. Prof. Orest Bucevski, art. cit., p. 580.

4. Diac. Prof. N. I. Nicolaescu, *Îndatoriri sociale după Noul Testament*, articol publicat în revista «Studii Teologice» nr. 7-8, 1954, p. 350.

5. Prof. Justin Moisescu, *Temelurile lucrării Bisericii pentru apărarea păcii*, articol publicat în revista «Studii Teologice» nr. 3-4, 1953, p. 266.

6. *Omilia XII*, Migne, P.G. XXXI, col. 389.

cu caracter tiranic, despotic și antipopular, cum sînt cele care ocrotesc exploatarea muncitorimii și nesocotesc dreptul popoarelor la libertate, pace și progres, căci despre astfel de stăpîniri lumești nu se poate spune că laudă pe cei ce fac binele și pedepsesc pe făcătorii de rele și nici că sînt slujitoare ale lui Dumnezeu pe pămînt»⁷).

Trecutul Bisericii creștine și mai ales istoria Bisericii primare ne arată și felul în care creștinii opuneau rezistența lor față de regimul sclavagist plin de legi discriminatorii și antiumane, izbutind, prin atitudinea lor demnă, să facă în așa fel ca aceste legi să se arate a fi o pacoste pentru omenire: «Uitați-vă — zice Fericitul Augustin — la martirii noștri atunci cînd li se face o mare învinuire din religiunea creștină, care le asigură mîntuirea și slava în veșnicie: departe de a tăgădui, pentru a evita un chin temporar, ei au curajul să mărturisească, să profeseze, să anunțe sus și tare credința lor; ei știu cu generozitate să sufere pentru ea; ei mor pentru ea, cu o sfîntă încredințare, iar legile acestea, care prescriu numele lor, încetul cu încetul se acopăr de rușine și se schimbă»⁸).

Colaborarea Bisericii cu regimurile politice care, indiferent de principiile care le stau la bază, urmăresc cu consecvență mai binele cetățenilor este astfel o datorie de cea mai mare însemnătate pentru Biserică, iar această datorie se traduce în fapte prin îndeplinirea cu zel, cu punctualitate și cu conștiinciozitate a îndatoririlor cetățenești de către credincioși, care, în sens mai larg, reprezintă ei înșiși Biserica.

Datorită îndemnurilor neîncetate pe care Sfînta Biserică le-a dat întotdeauna credincioșilor săi cu privire la împlinirea îndatoririlor nu numai față de credința lor, ci și față de societatea în care se găsesc și de patria în care trăiesc, creștinii adevărați au fost întotdeauna și cetățeni de ispravă în sinul societății, devenind factori activi de cooperare la progresul social. Credința creștină a constituit continuu pedestalul solid, pe care s-au găsit credincioșii în îndeplinirea îndatoririlor lor cetățenești, motivarea din hotărîre și voință dumnezeiască a îndeplinirii acestor îndatoriri. «Noi, cei ce mărturisim că răufăcătorul, lacomul, vicleanul, ca și virtuosul, nu se pot ascunde de la fața lui Dumnezeu — zicea Sf. Justin Martirul — adresîndu-se autorităților statului roman, în sec. II — și că fiecare dintre ei va merge sau la pedepsa, sau la mîntuirea veșnică, după valoarea faptelor lor, sîntem ajutoare și aliați ai voștri, ba chiar ai tuturor oamenilor, în ce privește înfăptuirea păcii» (Apologia I, 21). Iar Origen, voină să arate, împotriva acuzațiilor lui Cels, că creștinii iau parte cu tot interesul și cu toată rîvna la viața socială din sinul colectivității omenesci, a zis: «Noi străduim laolaltă, în ceea ce privește treburile publice» (Contra Cels VIII, 79)⁹).

Viața credinciosului se găsește astfel, în toată clipa, împletită cu viața colectivității din care face parte. «Viața individuală pulsează prin viața colectivității». De aceea «Cu cît colectivitatea se află într-o stare mai înfloritoare, cu atît se ridică și nivelul de trai al cetățenilor ei. Firește, avem în vedere colectivitatea structurată pe baze adevărat democratice, oferite de principiile democrației socialiste, aplicate acum la noi. Iar dacă individul se servește de colectivitate și nu servește colectivitatea, desigur existența ei este amenințată, dar amenințat este și individul în existența proprie, fiindcă îi lipsește scutul și ajutorul colectivității»¹⁰).

Îndatoririle cetățenești sînt multiple. Unele au caracter de continuitate, altele pot fi numai temporale, cerute de anumite împrejurări deosebite. Credinciosul adevărat va arăta întotdeauna, atît față de unele cît și față de celelalte, aceeași atitudine hotărîtă și conștientă, fiind seamă că toate măsurile ce se iau privesc propășirea comună. Îndeplinirea îndatoririlor cetățenești, în regimul nostru de democrație populară, trebuie făcută fără nici o rezervă. Aici nu mai este vorba de interesele unei anumite clase, ci de ale tuturor celor ce muncesc din patria noastră. Este vorba despre interesul comun și numai despre acesta, căci odată cu schimbarea de regim din patria noastră au fost înlăturate toate formele de demagogie, care

7. Diacon Prof. N. I. Nicolaescu, art. cit., p. 352.

8. De civitate Dei, VIII, 19.

9. Citat din art. Misiunea Bisericii Creștine, în rev. «Ortodoxia», nr. 4, 1953, pagina 656.

10. Diacon Prof. Orest Buccevschi, Datoriile individului față de colectivitate după concepția creștină, articol publicat în revista «Studii Teologice», nr. 7-8, 1952, p. 365.

prin vorbărie căuta să înșele pe cetățeni, făcându-i să creadă că este un bun comun, ceea ce reprezenta numai bunul unei singure categorii de oameni. Ca atare, odată cu eliberarea noastră de sub jugul exploatării și al capitalismului, îndatoririle noastre cetățenești apar și ele într-o lumină cu totul nouă și ele trebuiesc duse la îndeplinire cu toată râvnă.

Printre îndatoririle cetățenești cele mai de seamă notăm aici:

1. Patriotismul, care trebuie să pornească din iubirea noastră caldă, sinceră și jertfelică față de patria noastră, căreia îi aparținem și de la care primim toate condițiunile prielnice pentru îndeplinirea rostului nostru în viață. «Patriotismul înseamnă munca rodnică pentru înflorirea culturală, economică, tehnică, etc., a țării; participarea activă la viața ei politică; lupta dirză și neîncetată împotriva a tot ce este dăunător progresului colectivității»¹¹). Privit prin prisma creștinismului, patriotismul «nu este decît o formă a iubirii creștine față de aproapele, față de colectivitate. Este o prelungire a iubirii față de aproapele, care, în ordinea naturală, ajunge pe planul vieții obștești, din cadrul patriei»¹²). Patriotismul presupune așa dar «Efortul constructiv în vederea continuei îmbunătățiri a relațiilor dintre oameni și popoare și în vederea înfloririi economice, culturale, politice și sociale»... «Din iubirea frățească se naște datoria de a ne dedica integral slujirii binelui tuturor și de a ne jertfi, la nevoie, chiar viața, pentru triumful binelui și salvarea semenilor. Din spiritul de jertfă pentru binele obștesc, răsare lupta împotriva oricărei forme și manifestări a răului. Iar lupta împotriva răului ne poruncește să facem tot ce ne stă în puterea noastră, pentru a desființa de pe toată fața pămîntului exploatarea omului de către om și tirania politică, pentru a risipi cauzele de învrăjbite dintre oameni și popoare și pentru a dărîma definitiv obstacolele care întîrzie eliberarea, progresul și fericirea popoarelor»¹³). Aceasta înseamnă adevăratul patriotism. După cum vedem conceptul de patriotism a fost eliberat și de sub tirania șovinismului. Creștinul iubindu-și patria proprie și pe ai săi, este în același timp un cetățean vrednic al lumii întregi, interesat îndeaproape și de progresul celorlalte popoare, cu care înțelege să coopereze din plin, în vederea scopului ultim al omenirii pe pămînt.

Patriotismul înseamnă așa dar participarea noastră activă la tot procesul de progres obștesc, înseamnă luarea de atitudine hotărîtă față de toate problemele care privesc viața noastră de obște, înseamnă să ne simțim inimă bătînd în același ritm cu inimile milioanei de muncitori de pe ogoare, din uzinele, din laboratoarele și din celelalte instituții de muncă de pe întinsul țării, care osîrduesc pentru propășirea și fericirea patriei noastre; înseamnă grija continuă față de mărețele realizări la care a ajuns poporul nostru muncitor după lupte dirze, avînd atenția trează față de de toți neltătorii din urmă, de toți spionii și trădătorii de țară, care neltesc împotriva cuceririlor la care s-a ajuns.

Iubirea de patrie și de popor și mîndria pentru realizările lui mărețe nu trebuie, însă, să degeneze în șovinism și nici să alunece în cosmopolitism, căci aceste atitudini nu înseamnă altceva decît pervertirea adevăratului simțămînt patriotic.

Istoria a înregistrat în numeroase rînduri prezența slujitorilor altarelor Mîntuitorului Iisus Hristos în luptele de dezrobire ale popoarelor și că preoții creștini au fost buni patrioți». «Istoria poporului nostru care a fost exploatăta, iar consecința exploatării, răzvrătirea împotriva asupritorilor dinlăuntru și din afară, cunoaște chipuri de preoți care au suferit, au ajutat și au condus poporul cu cuvîntul și cu fapta, ba unii chiar cu spada, atunci cînd li s-a părut că acest lucru era absolut necesar și just, atunci cînd rămînerea deoparte ar fi fost echivalentă cu o dezertare de la datoriile elementare ale vieții de obște, atunci cînd a fost vorba de dobîndirea unor drepturi și libertăți superioare, prescrise, deși imprescriptibile și strîns legate de adevăr, bine și dreptate»¹⁴). Popa Stoica din Farcaș, de pe vremea lui Mihai Viteazul, episcopul ortodox Ioan Cernea, care cade într-o luptă, protopopolu Lupu Șandru, care

11. Diac. Prof. Orest Bucevschi, *Datoriile individului față de colectivitate după concepția creștină*, p. 367.

12. Diac. Prof. Mircea Chialda, *Creștinism și patriotism*, articol publicat în revista «Studii Teologice», nr. 1-2, 1953, p. 61.

13. Diac. Prof. N. I. Nicolaescu, art. cit., p. 355.

14. Pr. Conf. Al. Ciurea, *Preoți ortodocși romini în revoluțiile țărănești*, articol publicat în revista «Studii Teologice», nr. 9-10, 1953, p. 687.

sfărâmă oștile tătărăști în fruntea poporului pe care îl conduce și ca să numai a-mintim decât pe cei mai bine cunoscuți, popa Radu Șapcă, care a citit proclamația de la Izlaz, din 1848, și ieromonahul Ambrozie supranumit «tun», care s-a aruncat înaintea tunurilor, pentru ca să le stingă fitilele, sînt tot atîtea exemple luminoase, care pot însuflăi clerul Bisericii noastre, în toată clipa, la acțiuni patriotice alături de popor.

2. Munca este a doua îndatorire de seamă a oricărui cetățean. Ea este una dintre cele mai vizibile forme de manifestare a patriotismului, căci nu poate fi patriot adevărat, acela care nu muncește și nu depune eforturi pentru ridicarea patriei lui. În regimul nostru de democrație populară munca nu mai este o povară ca în regimurile burghezo-moșierești. Ea a fost ridicată la rangul de cea mai înaltă cinste, iar conceptul creștin despre muncă se potrivește cum nu se poate mai bine cu sensul nou pe care îl are munca, astăzi, în patria noastră. «Dacă cineva nu vrea să lucreze, zice Sf. Apostol Pavel, să nu mănînce» (II. Tes. III 10). «Pe leneși îi urăște Domnul Dumnezeu» nostru. Leneș, deci, nu trebuie să fie niciunul din cei ce se alipesc lui Dumnezeu», este mărturisirea creștinismului primar¹⁵). Ca atare creștinul care vrea să fie și creștin adevărat și patriot adevărat, trebuie să muncească pentru ca să producă cît mai mult, nu pentru îmbogățire proprie, ci pentru ca să contribuie în felul acesta, la propășirea obștei din care face parte. Concepția cea nouă despre muncă din regimul nostru democratic arată că muncitorul trebuie să producă din ce în ce mai multe bunuri și de mai bună calitate, faptul acesta avînd o repercusiune dintre cele mai însemnate asupra economiei naționale și asupra creării unei vieți mai bune și mai fericite pentru toți.

3. O altă îndatorire de seamă a cetățeanului patriei noastre este supunerea fără șovăire față de toate legiuirile statului nostru democrat popular și față de toate dispozițiunile autorităților de stat. Legiuirile patriei noastre își au, toate, fundamentul în Constituția țării, pe care toți cetățenii au votat-o și care consfințește drepturile și datoriile cetățenilor patriei noastre. Cine nu se supune legilor țării, acela nu este un cetățean vrednic. Cine contravine și uneltește împotriva lor, acela trebuie să știe de mai înainte că va fi lovit de rigorile legii.

4. A patra îndatorire de seamă a cetățeanului din patria noastră o constituie plata impozitelor. Plata impozitelor înseamnă contribuția fiecărui cetățean la realizarea stării de propășire generală, care își revarsă apoi binefacerile ei asupra tuturor. Marile construcții: școli, spitale, șosele, institute științifice, hidrocentrale, etc., nu se pot realiza decât prin contribuția pe care statul o primește de la cetățenii lui, sub forma de impozite. Evaziunea fiscală, cu alte cuvinte, «neparticiparea la plata impozitelor», este, astfel, un act de nedreptate morală, atît față de instituțiile publice, cărora li se refuză sprijinul, cît și față de ceilalți oameni, pentru care se vor îngreuna sarcinile, în purtarea cărora toți trebuie să fim solidari¹⁶).

5. O altă îndatorire socială, în imediată legătură cu plata impozitelor, dar care nu privește decât populațiunea din mediul agricol și viticol, adică populațiunea de la țară, este aceea a predării cotelor de produse agricole, vegetale și animale. Eludarea acestei îndatoriri își are aceleași consecințe materiale și morale, ca și neplata impozitelor.

Statul dirijează în chip organizat atît produsele industriale, cît și bunurile de larg consum, de la orașe către sate, dînd în schimb muncitorilor agricoli, uneltele de care au trebuință ca și celelalte produse fabricate, pentru îmbrăcăminte și încălțăminte. Cu cît producția, deci, va fi mai mare, cu atît condițiunile de trai ale oamenilor muncii vor deveni mai ușoare și cu atît patria noastră scumpă va înflori mai mult. De aceea, predarea cotelor este o îndatorire cetățenească și patriotică de mare însemnătate și de ea se leagă și entuziasmul muncitorilor de pe ogoare, de a produce cît mai mult și de a da produse de cît mai bună calitate.

6. Desvoltarea patrimoniului obștesc și apărarea lui cu grija pe care o avem față de un bun propriu, împotriva oricărei distrugerii sau neglijențe, este o îndatorire care își găsește sensul ei just numai în regimul nostru democrat popular unde bunurile obștești sînt cu adevărat ale întregului popor. Ele nu mai sînt ca în trecut numai bunurile unei anumite clase. De aceea, față de bunurile poporului, avem cea mai de seamă datorie ca să le sporim, să le păstrăm și să evităm pe orice cale distrugerea lor.

15. Constituțiile Apostollor, II, 63.

16. Dîac. Prof. N. I. Nicolaescu, art. cit., p. 353.

7. Apărarea patriei, a independenței și libertății ei și a vieții libere a poporului nostru, împotriva agresorilor din afară și a uneltitorilor dinlăuntru este o îndatorire sfântă a oricărui cetățean al patriei noastre.

Împreună cu patriotismul ea este cununa tuturor îndatoririlor cetățenești. Aducerea la îndeplinire a acestei îndatoriri se face pe două căi: pe cale indirectă, adică prin împiedicarea agresorilor de a-și pune planurile în aplicare și pe cale directă, prin participarea noastră, în caz de război, cu toată ființa noastră la apărarea pământului scump al patriei noastre, ducând lupta noastră până la biruință, chiar cu prețul vieții noastre.

Aducerea la îndeplinire a îndatoririi de a apăra patria pe cale indirectă, se face astăzi prin lupta pentru pace, la care participă orice cetățean de bună credință și vrednic de acest nume din țara noastră. Dar, pentru că în împrejurările actuale declanșarea unui război nu mai este de natură să privească numai o singură țară, ci toate țările din lume, lupta pentru apărarea păcii este o acțiune mondială, la care participă și poporul din țara noastră, alături de toate popoarele și de toți oamenii conștiinței din lumea întreagă. Lupta pentru apărarea păcii în lumea întreagă este cea mai nobilă și mai măreață acțiune pe care au înregistrat-o vreodată timpurile. Acțiunea care s-a pornit acum în patria noastră, de stringere de semnături pe apelul împotriva deslănțuirii războiului atomic este o acțiune, la care, conștiința noastră cetățenească ne îndeamnă să subscriem cu tot elanul și cu toată convingerea.

Acestea sînt îndatoririle cetățenești cele mai de seamă, la împlinirea sinceră și cu devoțiune a cărora sînt chemați toți cetățenii patriei noastre. Și, cu cît un cetățean este mai luminat, cu atît trebuie să le îndeplinească mai conștiincios și să ajute și pe ceilalți să le îndeplinească. Pentru credincioșii creștini ele constituie, după cum am văzut, și o îndatorire religioasă, întrucît prin ele se arată voința lui Dumnezeu.

Nimeni nu este mai în măsură să cunoască voința lui Dumnezeu decît cei ce slujesc la altarul Lui. De aceea, preoții Sfintei noastre Biserici, au datoria, pe care le-o impune nu numai conștiința lor cetățenească, ci și porunca lui Dumnezeu, să-și îndeplinească ei, cei dinții, aceste îndatoriri și apoi să se străduiască în așa fel ca toți fiii lor duhovnicești să le aducă la îndeplinire.

În ceea ce privește metodele pastorale pentru împlinirea sarcinii acestora a lor, acestea nu sînt metode anumite, ci în genere, sînt aceleași metode, de care preotul trebuie să se folosească pentru luminarea minților și determinarea acceptării de bună voie a tuturor ideilor morale și virtuților creștine, de către credincioși.

Argumentele de care se vor folosi preoții noștri pentru aducerea la bun sfârșit a lămuririi credincioșilor, cu privire la necesitatea îndeplinirii îndatoririlor lor cetățenești, vor fi cele din Sfânta Scriptură și din literatura bisericească a sfinților Părinți. Mai presus de toate, însă, reușita lor va depinde de căldura pe care o vor pune în cuvîntul lor, pe care îl vor adresa credincioșilor, fie în cadrul sfintelor slujbe din biserică, fie în acela al adunărilor populare, fie în cadrul reuniunilor Comitetelor de luptă pentru pace, fie în vizitarea credincioșilor la domiciliu, fie în fine la arie, sau în tot locul unde se va înlesni, după îndatorirea pusă lor de către Marce Apostol Pavel, de a predica cuvîntul «cu timp și fără de timp».

Timpul cel mai potrivit pentru această acțiune de lămurire va fi, desigur, acela al campaniei de colectare a cotelor, al zilelor marilor aniversări naționale ale patriei noastre, timpul marilor campanii agricole din cursul anului și mai presus de toate, împrejurările excepționale pe care le crează participarea lor la acțiuni mărețe de luptă pentru pace, cum se întîmplă acum, cu semnarea apelului împotriva războiului atomic.

Trezirea conștiinței cetățenești este un lucru de cea mai mare însemnătate pentru viața noastră de obște, pentru simțămîntul nostru de apartenență la același popor, pentru realizarea sudurii între toate categoriile de muncitori din patria noastră și pentru înflorirea scumpei noastre patrii.

Dar ceea ce va ajuta mai mult pe preot în activitatea sa pastorală pentru trezirea acestei conștiințe cetățenești în sufletele credincioșilor săi, va fi în primul rînd exemplul său personal. Cînd preotul va fi însuși un bun patriot, cînd el va da cel dinții printre toți, respectul cuvenit legilor și dispozițiilor autorităților de stat, cînd munca lui va fi aducătoare de roadă atît pe teren duhovnicesc, cît și pe țarina, sau holda pe care o are; cînd în fruntea listei celor ce și-au plătit cu punctualitate impozitele către stat se va găsi el; cînd grija pentru sporirea și păstrarea patrimo-

niului public o vor vedea credincioșii în primul rînd la preot; cînd, în fine, apărarea patriei și a păcii va sta la inima lui, infierbîntîndu-l în acțiuni, care să vădească sîr-tămintele lui înalte, atunci, și numai atunci, el va putea fi sigur că predica aceasta a faptei va cuceri inimile credincioșilor săi, mai mult de cît orice altă predică, sau cuvîntare, spusă frumos, dar numai de pe buze.

Aceasta trebuie să fie atitudinea preotului față de îndatoriri cetățenești; în aceasta trebuie să constea strădania sa de a le întipări adînc în sufletele credincioșilor săi; astfel va putea el să se bucure mai departe și de încrederea autorității bisericești și de încrederea credincioșilor săi și astfel va putea el întru umilința lui să audă cuvintele Sfintei Scripturi: «Bine slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost pus, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului tău».

Preot DUMITRU CRISTESCU

DIONISIE I ILIEV ȘI DIONISIE II BALĂCESCU STAREȚI AI MINĂSTIRII HUREZULUI (1726-1783)

DIONISIE I ILIEV (1726-1734) ¹⁾

Încă în viață fiind, Ioan, primul stareț al Hurezului, în spiritul său gospodăresc și cu grija bunei stări a cîtoriei brîncovenesti, căreia el îi închinase întreaga sa țarie, a găsit cu cale că cel ce i-ar putea urma în egumenle ar fi Dionisie, pe atunci superiorul minăstirii Polovragi. Gîndul și-l trecuse, ca o rugăminte pentru cel în drept, în testamentul său.

Așa se face că al doilea stareț al Hurezului a fost acest Dionisie, care — deși român din naștere — își zicea, după o modă a cărturarilor timpului, rusificîndu-și numele, Iliev și chiar Iliew. La 15 iunie 1726, cînd moarte Ioan, Dionisie era — așa cum am spus — stareț la Polovragi, pe atunci un schit al Hurezului. La Polovragi a rămas în locu-i Climent, iar Dionisie a trecut la Hurezi ca ispravnic sau conducător provizoriu al minăstirii, pînă la confirmarea lui ca egumen de către autoritățile imperiale austriace, căci lucrurile se întîmplau pe vremea cînd Oltenia era anexată Austriei (1716-1739).

Autoritățile guvernamentale din Craiova, sesizate de schimbarea intervenită la Hurezi, s-au arătat favorabile și au stăruit pe lângă generalul comandant, Tige, care îndeplinea funcțiunea de guvernator al Ardealului ²⁾, pentru aprobarea stării de fapt de la suszisa minăstire.

În raportul administrativ al Craiovei se amintesc lucrurile cunoscute: moartea lui Ioan, care recomandase pe Dionisie ca egumen provizoriu și ispravnic, pînă la confirmarea lui ca egumen de către guvernul central: «non quidam qua igumenus sed qua ordinatus pro tempore provisor, seu in vernacula lingua nominatus Ispravnik». Raportul acesta poartă data de 5 iulie 1726, și răspunsul autorităților imperiale de la Sibiu a fost dat la 11 iulie 1726, aprobînd propunerea celor de la Craiova: «...Polovratsiensis Igumenus Dionysius provisorio modo quo Ispravnicus» ³⁾.

O nouă intervenție a celui ce semna modest «Dionysius Iliew monachus ex Hures» s-a făcut către același Tige, la 29 iulie 1726, cerîndu-se confirmarea ca egumen. Se stăruia, arătîndu-se că a fost acceptat ca egumen, în locul și în urma recomandării răposatului arhimandrit Ioan, atît de episcopul Clement, cît și de autoritățile guvernamentale din Craiova. Urmarea acestui raport a fost conferirea decretului de

1. Viața și activitatea lui Ioan, primul stareț al Hurezului, a fost publicată în «Glasul Bisericii», nr. 1-2 (1954).

2. Oltenia depindea administrativ de Ardeal, reședința guvernamentală fiind la Sibiu.

3. N. Dobrescu. Istoria Bisericii romine din Oltenia în timpul ocupațiunii austriace (1716-1739), București 1906, pp. 182-183.

confirmare ca egumen, sub rezerva ratificării Curții: «bis zu Ratification des Hochl. bl. Kayserl. Hofkriegsrath» 4).

De acum, Dionisie începe să se scotoască egumen cu depline puteri la Hurezi. Noul stareț găsi o situație incurcată în gospodăria minăstirii, datorită în bună parte abuzurilor și risipei nesăbuite a fostului proigumen Ilarion, ca și slăbiciunea bătrînului stareț Ioan, în anii din urmă ai egumeniei lui.

Ilarion, care era în viață și aștepta moartea bătrînului său rival pentru a-i lua locul, cînd văzu că Dionisie de la Polovragi — de altfel și metania acestuia era tot Hurezul («ubi habitum monachalem indui» 5), Pologravii fiind un schit al ctitoriei brîncoveneste — a fost confirmat egumen, și-a mai adus aminte de o sumă de bani trimisă în numele minăstirii la Viena, reclamînd-o ca plată făcută din banii proprii. În legătură cu această nedreaptă pretenție a lui Ilarion, Dionisie—acum semnează «igumen semnează», — alături de ierodiaconul Misail, ierodiaconul Iosif și monahul Antonie semnează, la 31 august 1726, o jalbă către Banul Gheorghe Cantacuzino, pe care-l informează că banii ce zice Sfinția Sa (Ilarion) că i-au dat la Beci (= Viena) și zice cum că ar fi banii Sfinției Sale... sînt bani luați... «de la Stan Băcanul, care și zăpislul este la noi; care au fost dat la Stan Băcanul, de iaste iscălit și Sfinția Sa și părintele Ioan și toți părinții din minăstire; și, pentru acei bani ce s-au dat la Beci, s-au pus opt candelte zălog». Și bietul Dionisie, în disperarea lui, provocată de lipsurile ce nu știa cum să le mai îplinească, termina jalba cu aceste cuvinte: «Ci ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră, că noi, să mai îndatorăm minăstirea, nu avem cum o mai îndatora, că iaste vindută și petrecută; că dobitoace puține au mai rămas din toate feliurile. Ci de aceasta ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră, că poate capetele să ni se ia; iar noi n-avem ce să mai dăm Sfinției Sale, că destul au luat... că au rămas minăstirea datoare taleri 575, bani 40, tot cu zapise și banii cu dobîndă».

Din cele cuprinse în jalbă, rezultă clar reaua credință a lui Ilarion, care se vede că uitase de zăpislul lui Stan Băcanul. Și soborul Hurezului cere o scotoală de lichidare cu Ilarion, față de pretențiile căruia «de va mai trece ceva mai mult, va da minăstirea, iar de va rămînea la Sf. (Sa), să întoarcă minăstirii. De aceasta cădem cu toții cu rugăciune la Măria Ta (Banul Gh. Cantacuzino) și la dumneavoastră, să se facă minăstirii dreptate» 6).

Apoi, în anii ce au urmat, pînă în vara lui 1731, nu mai aflăm nici o însemnare privitoare la activitatea starețului de la Hurezi. La 20 iunie, din acest an (1731), aflăm pe Dionisie că semnează, alături de alți 11 egumeni ai minăstirilor oltene, un memoriu adresat contelui de Wallis, directorul imperial pentru Oltenia. Memoriul începea cu formula de mulțumire adresată Majestății Imperiale austriace, care — prin decretul imperial în legătură cu alipirea Olteniei la Austria — asigurase respectarea și «păstrarea neatinsă a ritului ortodox». Dar semnatarii memoriului constată cu durere că oficialitățile austriace de la Craiova au adus unele «schimbări neobișnuite împotriva uzanțelor ritului ortodox, nerespectînd astfel decretul imperial. Administrația locală austriacă provoacă «multe supărări» (= «contuemur multas modestias a politico statu»), prin amestecul în chestiunile ritului ortodox. De aceea, egumenii minăstirilor oltene, semnatarii ai memoriului, roagă «ca nimeni din statul politic să nu se amestece în statul bisericesc». Se stăruie apoi asupra a două chestiuni. Una privea luarea socotelilor minăstirilor (Curtea luase unele dispozițiuni neconforme cu tradiția țării, încă de la 1792), cerînd ca acestea să se facă prin episcopul lor, așa cum de altfel se procedează cu minăstirile ortodoxe în toate celelalte provincii imperiale. A doua chestiune se referea la alegerea egumenilor, care urmează să se facă pe baza recomandării episcopului, așa cum este tradiția, și numai după aceea urmează întărirea din partea domnului, — deci a autorității de stat. În concluzie, se cerea revenirea la uzanțele ritului ortodox «garantate de Majestatea Sa» 7).

Nu știm precis cine va fi avut inițiativa acestui membru și deci nu cunoaștem care va fi fost — dacă va fi existat vreuna — partea de contribuție a bătrînului stareț Dionisie de la Hurezi, în redactarea actului de mai sus. Este aproape sigur că inițiativa nu a fost a celor 12 egumeni semnatarii ai memoriului, ci a episcopului Inocențiu al Rîmnîcului, care la aceeași dată (20 iunie 1731) adresase personal un raport lui Wallis, cerînd pentru a treia oară tratarea Bisericii Ortodoxe oltene pe picior

4. Op. cit., pp. 44 și 184.

5. Op. cit., p. 183.

6. N. Iorga, *Hîrtii din arhiva minăstirii Hurezului*, București 1907, pp. 41-44.

7. N. Dobrescu, op. cit., pp. 94-95.

de egalitate cu celelalte Biserici Ortodoxe diih diecezele Timișoarei, Aradului, Caransebeșului ș.a.⁸⁾.

În schimb, la 11 august (1731), egumenul Dionisie primea din partea autorităților imperiale din Sibiu un privilegiu pentru vinăriciul minăstirii Hurezului, ca «toți acei care au vii într-acele dealuri, au de acum înainte ar vrea să facă, să-și dea vinăriciul după rânduiala și obiceiul țării, și după cărțile domnești ai sfintei minăstirii. Intr-alt chip să nu fie»⁹⁾.

Se pare că memoriul din vara anului 1731 avusese un oarecare răsunet, căci vedem — cum e cazul vinăriciului — că autoritățile imperiale întăresc vechile privilegii minăstirești.

Peste doi ani, la 20 iulie 1733, contele de Wallis — ca urmare a unui ordin al Curții imperiale — cere prin organele executive ale directoratului Olteniei, ca egumenul Dionisie să se prezinte la Craiova, secretarului Antonie Epis, de la care va primi «cftație», toate «documenturile, hrisoavele și scrisori toate ce vor fi avind de la răpoșați Voevozi, de danii — pentru moșii, vii, țigani și rumini și pentru alte mile ce vor fi avut, ca să se dea să facă în limba latinească...» fie că sînt «ruminești, au sirbești, cum vor fi, și cît mai în grabă»¹⁰⁾. De sigur, alături de traducerea în latinește, care ușura actele de administrație în provincia anexată, administrația austriacă urmărea să stabilească drepturile ce decurgeau din vechile privilegii domnești, dar să facă și o verificare a acestor hrisoave.

Bătrînul stareț Dionisie, ale cărui atribuțiuni le îndeplinea tot mai mult fostul ierodiacon Iosif, pe care-l cunoaștem ca semnatar al memoriului din 1726 — privitoare la drepturile reclamate de Ilarion, — s-a stins fără prea multă vîlvă în juru-i, în vara sau toamna anului 1734¹¹⁾.

Pînă la confirmarea noului stareț, gospodărirea Hurezului a continuat să o facă Iosif¹²⁾, în calitate de proigumen, titlu pe care-l purta din ultimul an al păstoriei lui Dionisie I Iliev.

DIONISIE II BALACESCU (1734-1783).

Al treilea stareț al Hurezului a fost Dionisie, fiul lui Fota Căpitan Bălăcescu, deci un stareț de obîrșie boerească. Și acest Dionisie II, căci Dionisie Iliev este numit de obicei Dionisie I, își avea metania ca și înaintașul său, tot la Hurezi. Ia 15 iunie 1734 fusese ales ca egumen la străvechea minăstire Strehaiia — într-o vreme și scaun episcopal (1672-1678), unde nu avea să rămînă multă vreme, căci prin moartea lui Dionisie I vacantîndu-se stăreția Hurezului, Dionisie II fu curînd confirmat egumen la această minăstire.

Patenta de numire, datată 25 martie 1735, este semnată de contele Wallis și cuprinde termeni deosebit de măgulitori la adresa noului stareț ales în fruntea ctitoriei brîncovenești, prezentat ca un bărbat capabil, de o înaltă ținută morală și priceput în administrație¹³⁾.

În felul acesta, Dionisie Bălăcescu își începe lungă și rodnică chivernisire a Hurezului, unde avea să viețuiască pînă la 1783.

Încă pe vremea proigumenului Iosif, care se dovedise deosebit de priceput, la 21 aprilie 1734, se pusese la cale o cercetare în legătură cu situația moșilor minăstirești înstrăinate, în vederea răsкупpărării lor și readucerii în patrimoniul Hurezului.

Astfel, la 27 ianuarie 1735, prin stăruința proigumenului a fost răsкупpărată moșia Șirineasa, urmînd să se restituie cumpărătorului suma plătită și echivalentul investițiilor făcute între timp.

Chestiunea răsкупpărării moșilor pierdute a fost continuată de Dionisie II, care (iunie 1735) vorbea de intrarea în posesie a unei vii vindute pe vremea egumenului Ioan.

Noul stareț era un om activ, stăruitor, îndrăzneț și combativ, — însușiri care-l veneau de la strămoșii săi, boieri luptători pentru apărarea țării.

Așa se explică bună oară cum, abia instalat de vreo trei luni pe scaunul stăreției Hurezului, Dionisie Bălăcescu se prezintă candidînd alături de egumenul Cle-

8. Ibidem.

9. N. Iorga, op. cit., p. 49 (nr. XLIII).

10. Op. cit., p. 50 (nr. XLV).

11. Op. cit., p. XXVII.

12. Remus Ilie, Proigumenul Iosif de la Hurezi («Revista Istorică, XIV—1928, nr. 1-3).

13. N. Iorga, op. cit., pp. 52-53 (nr. XLVI).

ment de la Bistrița — care era în vederea guvernului — și de Ghenadie de la Cozia, cunoscut și pentru înclinările sale poetice, susținut de o parte a boierimii oltene în frunte cu Brăiloiul. Candidații erau de forțe aproape egale și, în adevăr, dacă primul ales a fost Clement, care a întrunit 38 voturi, atât Dionisie cât și Ghenadie au avut fiecare câte 37 voturi¹⁴). Pe baza acestei alegeri, Consiliul de război al Curții și Cancelaria Curții se adresau împăratului Carol VI, cerind confirmarea ca episcop a lui Clement din Bistrița, menționând și pe ceilalți doi candidați, cu arătarea voturilor întrunite. În legătură cu aceste evenimente, Wallis adresează un raport Consiliului de război al Curții, arătând rolul lui Brăiloiu în susținerea candidaturii lui Ghenadie de la Cozia.

Tot atât de combativ apare Dionisie II, când adresează un memoriu către autoritățile de la Craiova, împotriva secretarului imperial de aici, Roland, care, abuzând de funcțiunea ce deținea, încalcăse moșia Craiovița ce aparținea Hurezului. Dionisie se plîngea că numita moșie «pă unde iaste bună o ține dumnealui secretaru Roland; o cosește, o ară și o mîncă cu vitele dumnealui», și «pă unde au rămas de dumnealui, o mîncă dobitoacele orașului. Ci mă rog... de are dumnealui vreo datorie la sfînta minăstire¹⁵) să scoată zapisul și să-i plătească, iar de nu, să-mi dea pace. să-mi stăpînesc moșia¹⁶)». Nu-i va fi convenit secretarului Roland plîngerea lui Dionisie și răspunsul arată incurcătura în care fusese pus, aducînd vorba, în trecut, de «niște dobitoace ce au ținut acolo», și care «le-au vîndut, dar n-are cu ce călca moșia au a paște iarba. Ci încă au făcut folos moșiei, că s-au curat pădure și crîngi; ci poștește să i se plătească cheltuiala căci au curat acolo... și va fi moșia slobodă de dumnealui¹⁷)».

Bietul secretar, în graba cu care a răspuns învinovățirii aduse de starețul Hurezului, se contrazice copilărește: «n-are cu ce călca moșia», dar «va fi moșia liberă de dumnealui».

Apoi grija lui Dionisie este îndreptată asupra perfectării actului de răscumpărare a Șirineasei, pe care inițial o aranjase vrednicul proigumen Iosif (ianuarie 1735). Între 7 decembrie 1735 și 27 ianuarie 1736, Dionisie stabilește cu Udrea Zătreanu prețuirea îmbunătățirilor făcute de acesta la Șirineasa, pe care o stăpînese cîțiva ani. Suma stabilită se ridica la 1140 zloți, fiind vorba, între altele, de o «casă împreună cu pîmniță de piatră boltită, cu două vîrzării și un beciu... cu o cămară și un foisor... învelite cu șindrila de stejar, în solzi, cu piroane de fier... Curtea casei cu bolovani, cu o poartă mare șindrilită,, și cu alte două porți mai mici, iar șindrilită¹⁸)».

O chestiune mai mărunță, privind «un cazan cu 2 țăvi» și «o bivoliță ce a fost între bivolii minăstirii», reclamate de Ilinca, văduva negustorului Stoica din Hurezi, este de asemenea rezolvată de «Sfinția Sa Părintele Dionisie Bălăcescu, igumenul Hurezului», la 2 mai 1736.

După aceasta urmează o perioadă cînd știrile privind Hurezul sînt sărace. Între timp însă, aici la Dunăre, din nou se vorbește de război. Curtea de la Viena, căreia îi meseră lucrurile în plin de la 1699 încoace, luînd de la turci Ungaria, Ardealul, apoi Belgradul, Banatul și Oltenia, socotea că a venit timpul cînd s-ar putea face alte anexiuni la Dunăre, în dauna stăpînirii turcești.

Și războiul austro-turc (1737-39) început la hotarele romînești, — de data aceasta însă întîmpinînd nu numai dirzenia turcilor, dar și ostilitatea creștinilor romîni și sârbi, pe care îi nemulțumise rigurozitatea fiscală și administrativă austriacă. Oltenii noștri, care primiseră cu bucurie anexiunea imperială la 1718, erau acum sătui și doreau să se întoarcă sub stăpînirea lui Constantin Vodă Mavrocordat, de la București.

Printre fruntașii olteni nemulțumiți era și Vlădica Clement de la Rîmnic și, alături de el, energicul egumen de la Hurezi, Dionisie. Autoritățile imperiale, suspectînd activitatea celor doi clerici, au reușit să intercepteze un memoriu al acestora, pe care un funcționar superior austriac, Lobkowitz, îi transmisese Consiliului de război al Curții (martie 1738), arătînd că episcopul Clement și egumenul Dionisie de Hurezi «ar fi împotriva intereselor imperiale și ar căuta să abată de la aceasta pe binevoitorii supuși valahi¹⁹)». De altfel, episcopul Clement scria și boierilor romîni fuși în Ardeal, indemnîndu-i să se reîntoarcă în țară. Consiliul austriac hotărîse să

14. N. Dobrescu, op. cit., p. 116.

15. Sensul este... dacă minăstirea îi datorează ceva.

16. N. Iorga, op. cit., pp. 53-54 (nr. XLVIII).

17. Lucrurile au avut loc în iulie 1735.

18. N. Iorga, op. cit., pp. 54-55 (doc. XLIX).

19. N. Dobrescu, op. cit., p. 361 (doc. 251, în limba germană).

se păstreze în evidență actele compromițătoare și la timpul potrivit să se ancheteze cazul episcopului Clement de la Rîmnio²⁰).

Deocamdată însă, războiul se desfășura cu violență, aducînd alte nenorociri țării, și de care nici Hurezul nu a fost cruțat. În operațiunile militare, turcii stăpîneau situația, armatele austriace cedînd în fața semilunei, și, în fața nesiguranței aduse de aceste împrejurări, răufăcătorii cutreerau drumurile și satele, jefuind în voie. La 8 iunie 1738, au sosit la Hurezi haiducii ai căpitanului Duca, care venise de dincolo de Olt, jefuind și arzînd bunurile minăstirii. O notă a lui Iosif, eclesiarhul Hurezului, arată lucrurile furate de haiduci: un cazan mare, tingiri, căldări, tipsii, topoare, seceri, fierăstraie, lacăte, xănițe, hamuri, grîu, brînză, miere, ceară, Țostav, lînă, cai, oi, miei, stupi (128 bucăți), rachiu, vin (2.900 vedre), oțet, fin, ceapă, mazăre, prune uscate, etc., etc. Se arată apoi paguba făcută prin focul ce a fost pus, mistuind: care, șindrila, mese, uși, paturi, lavițe, buți, putine — «din care au rămas zidurile».

Cu aceeași grijă, eclesiarhul notează și lucrurile ce au fost mîncate de oamenii lui Duca: 75 rîmători, 100 oboroace grîu, 120 vedre vin, 45 oca brînză, o berbință de miare!, dar și «bucatele și vinul și finul n-au făcut stricăciune numai cit au șezut în minăstire, ce au dus și pe la casele lor și cit au fost fugiți pe munți, tot din minăstire au cărat... cu știrea hotnogiului Onei și a vîtafului Hrizei»²¹).

Între timp, Oltenia a fost ocupată de armatele turcești și, din ordinul Porții, Ban la Craiova a fost numit Andrei Bălăcescul, rudă a lui Dionisie de la Hurezi.

O poruncă a noului Ban, care era intitulat «caimacan al Craiovei», instituie Hurezului dreptul de vinărici (la 27 septembrie 1738) asupra sâtenilor din Șirineasa și a altor «meghiași de acolo de pe-nprejur», care avuseseră vii sau își făcuseră «acum de curînd pe moșia minăstirii», urmînd să dea Hurezului «den zeace veadre o vadră, după obiceiul țării»²²).

Măsura nu era decît aplicarea unui vechi privilegiu pe care minăstirea îl va fi avut și altădată, cînd Șirineasa fusese moșie a Hurezului.

În anul care a urmat, războiul și-a avut sfîrșitul, iar înfrîngerea austriacilor a adus, prin pacea de la Belgrad (1739), între altele, întoarcerea Olteniei sub oblăduirea și conducerea domnitorului de la București, unde se menținea Constantin Vodă Mavrocordat.

Împrejurările au adus multe schimbări în posturile de răspundere în provincia de peste Olt, unde însă Dionisie Bălăcescu, prin legăturile sale, dar mai cu seamă datorită atitudinii anti-austriace, s-a menținut ca egumen al Hurezului și după această dată (1739).

În cursul anilor 1739-40, Dionisie Bălăcescu căută să lămurească și chestiunea moșiei Recea, pentru care Marele Ban al Craiovei dăduse ordin să se facă o cercetare în jurul pricinii ivite între boierii Socoteni (dintre ei s-a ridicat și episcopul de Rîmnio, Grigorie Șocoteanu, 1749-64²³), apoi mitropolit al țării, 1770-77) și «fata popei Ioan din Recea». Pentru lămurirea acestui litigiu, care era foarte încurcat, Dionisie era clarificat în parte printr-o scrisoare a lui Lavrenție, fost dascăl la Hurezi și acum «diorthositoriu» cărților ce apăreau în tipografia Episcopiei de Rîmnio. Acest cărturar — semna și el, după moda vremii, «Lavrenție Dimitrievici», — care a tipărit primele cîntece de stea, informează pe Dionisie asupra încurcăturii de mai sus, așa cum își amîntea, încă de pe vremea cînd «eram chillăș la părintele igumen Ioan». Iși aducea amînte că a venit boierul Gheorghită Pitarul Socoteanu, care a vorbit cu starețul Ioan «pe taină, cum ar face să nu mai lasă la judecată, fiindcă dumnealui Pitarul Gheorghită nu avea nici o scrisoare pe Sălcuța, numai o dilată a lui Aga Statie... Apoi părintele Ioan au făcut mijlocire... și s-au făcut așa la Divan, și, după voia părintelui Ioan igumenul, au dat judecată să întoarcă Pitariul Socoteanu banii de pe Sălcuța, și m-au pus de l-am făcut și zapis boierului Socoteanului». Dar în aceeași zi, spre seară, au sosit trimișii părintelui Dositei și ai lui Staico Bengescu, anume Badea Pîrîianu și Mihail Cîrîiță, «la părintele igumen, să nu ia banii pentru Sălcuța, pînă va găsi moșie alta potrivită cu Sălcuța». Și Lavrenție, amîntindu-și mai departe cursul lucrurilor, scrie: «Într-acea vreme era și popa Ioan din Recea închis în pușcărie în Craiova, și l-am văzut vîind la părintele igumen și cerînd banii Sălcuții, să

20. *Ibidem*, p. 134.

21. N. Iorga, *op. cit.*, pp. 56-58 (doc. LI).

22. *Ibidem*, pp. 58-59 (doc. LII).

23. Grigorie Șocoteanu era ctitor al Hurezului, căruia îi dăruise «o siliște aicea, în orașul Rîmnicului (4 mai 1773), lîngă biserica «Sf. Dumitru» (N. Iorga, *op. cit.*, pagina XXX).

dea el moșie în Recea. Apoi nu știu: dat-au, n-au dat banii, nu știu., întru adevăr nici o pricină de ale popii din Reacea nu știu: nimica, nimica». Și chestiunea aceasta a rămas multă vreme nelămurită.

Dionisie Bălăcescu chivernisește bunurile Hurezului cu multă pricepere și ctitoria brincovenească cunoaște într-adevăr o perioadă de înflorire, în această lungă egumenie.

În grija sa față de bunurile mănăstirii, Dionisie caută să limpezească toate chestiunile incurcate ale Hurezului. Așa bună oară, în vara lui 1741, lichidează o datorie a mănăstirii față de Nicolae Știrbei, — care creditase Hurezul cu 60 galbeni olandezi, la care se adăugau și 90 zloți vechi. De comun acord, galbenii au fost echivalați cu 249 «florinți nemțești» și, după ce s-a ținut seama de o «datorie față de episcop în val. de 160», ca și de «șase sărindare ce au făcut la sfânta mănăstire Hurezul», Nicolae Știrbei dă un zapis prin care declară: «Luat-am și acești bani toți deplin în mina mea»²⁴). Deci, o altă datorie lichidată.

În toamna aceluiași an, Dionisie reușește să restabilească privilegiul mănăstirii în legătură cu vinăriciul, care — pe vremea stăpînirii austriace — fusese ridicat de autoritățile de stat, încalcînd drepturile Hurezului asupra unor dealuri. Jalba adresată domnitorului Constantin Mavrocordat a fost soluționată în favoarea mănăstirii nedreptățite, comunicîndu-se prin Marele Ban Matei Cantacuzino că Hurezul are dreptul să ridice vinăriciul din vile ce se află pe dealurile «Pitoloșani, Măgureani, Spirleani, Amărăști, între Sutești, între Crețeni și între Zlătărei...», pentru care înțelegăm că și la vremea neamților au fost pricină pentru acele dealuri». Și cum vinăriciul fusese ridicat de «vinăriceanii» autorității de stat, domnul ordonă restituirea vinăriciului luat pe nedrept din acele dealuri, «pentru că milele mănăstirilor, care sînt date de domni cu hrisoave, să întăresc, iar nu să strică..., că nu trebuie lucru cu gîlceavă»²⁵).

De mai mare importanță pentru Hurezi este actul din 1744 (29 august), prin care Constantin Vodă Mavrocordat a semnat un privilegiu, adresat arhimandritului Dionisie, căruia îi dă dreptul «să stăpînească toate satele de pe moșiile mănăstirii», iar «oamenii ce vor fi șezători pe moșiile mănăstirii să aibă a lucra 12 zile într-un an la arătură, la coasă, la seceră, și să-și dea dijma moșiei din toate bucatele, după obicei». Apoi, vin sau rachiu nu poate vinde «fără numai egumenul», iar «la bălțile care vor fi pe moșiile mănăstirii, egumenul să aibă a-și lua întreiala»²⁶) peștelui, după obicei»²⁷).

Cu acest privilegiu, Hurezul intra în deplinele drepturi, ce-i fuseseră acordate de domnul ctitor, prin privilegiile inițiale și care între timp fuseseră călcate. Stăruința lui Dionisie Bălăcescu pentru o mai bună stare materială a mănăstirii ce conducea, și de care se simțea strîns legat din anii tinereții sale, adusesse o statornicire a drepturilor asupra satelor și moșiilor prin acest ultim hrisov domnesc.

Cu toate acestea, țărani obișnuiți să nu mai plătească mănăstirilor obligațiunile privilegiale, nu respectă porunca domnească, ceea ce face ca în anul următor, calmacii Craiovei să poruncească sătenilor din Marmure, sat al Hurezului, ca drept clacă să plătească «la mînăstire de toată casa cite un zlot pentru claca ce este hotărîită de Domnie»²⁸).

Dionisie Bălăcescu este bine privit și apreciat de descendenții lui Constantin Vodă Brincoveanu, așa cum se vede din împrejurarea refacerii mănăstirii Surpatele — ctitoria doamnei Maria Brincoveanu, — cînd nepotul martirului domn ucis la Constantinopol, vel clucerul Constantin Brincoveanu mulțumește stareșului hurezan pentru grija ce a purtat reparațiilor făcute sub supravegherea sa (6 iulie 1746)²⁹).

Și cu toată bine cunoscuta grijă ce o purta Dionisie bunurilor Hurezului, se mai ivește cînd și cînd cite unul care mai reclamă închipuite drepturi ce ar avea asupra unor moșii ale mănăstirii. Iată, Irimia și Iacov Dumbrăvești cer lui Dionisie o parte din moșia Foleștii (Vilcea), pentru care prezintă un act fals, din care reeșea că mînăstirea acaparase moșia reclamată de vreo 40 de ani. Dar Dionisie află în arhiva sa hrisoave și mai vechi, care arătau că mînăstirea stăpînea Foleștii de vreo

24. *Ibidem*, p. 61 (doc. LVI).

25. *Ibidem*, p. 62 (doc. LVII).

26. Adică un pește din trei pești pescuți.

27. N. Iorga, *op. cit.*, p. 64 (doc. LX).

28. *Ibidem*, p. 65 (doc. LXI).

29. *Ibidem*, p. 66 (doc. LXIII).

99 ani. Și fiind pira Irimii a lui Iacov fără de cale, nu s-au ascultat la judecată și Hurezul a rămas să stăpânească și mai departe Foleștii³⁰⁾.

Se pare că multiplele griji și preocupări ale lui Dionisie au făcut să fie numit și un proigumen al Hurezului, în persoana lui Ghenadie, care — în lipsa lui Dionisie — îndeplinea atribuțiile starețului. O mențiune despre acest Ghenadie proigumen o avem într-un sinet al lui «Anghel, pircălab de Călvnu și Constantin cumnatu-său, ot satul Jiblean», privitor la aminarea plății unei datorii de «100 taleri bani gata, cu dobîndă, sorocul fiind 14 septembrie (Cîrstov) 1747»³¹⁾.

Tot din vremea proigumenului Ghenadie ni s-a păstrat o notiță, în care sint însemnate stupinele vestite ale Hurezului, precum și cantitatea de miere ridicată în 1747: «la stupina din terege vedre 21, ocă 7; stupina de la Corbi vedre 2, ocă 5; stupina de la Radu Orbu vedre 1, ocă 7; stupinile de la Topolovăț, vedre 10, ocă 2»³²⁾.

Se ivesc la un moment dat conflicte cu oamenii din Rîmești și Roman, care în schimbul unei clăci de trei zile pe an pentru minăstire, aveau voie să-și pască vitele în pășunile Hurezului și să taie lemne din pădurile aceleiași minăstiri. Dar în vara anului 1748, sătenii n-au mai făcut claca, în schimb au continuat să-și trimită vitele la păscut și să taie lemne din pădurile Hurezului. Starețul Dionisie s-a plîns isprăvniceii de Vilcea și aceasta dă poruncă oamenilor din cele două sate să înceteze cu paguba adusă minăstirii, căci altfel vor fi pedepsiți.

În această carte a isprăvniceii, cu data de 1 septembrie 1748, egumenul Dionisie apare cu titlul de arhimandrit³³⁾.

Încă din 1747, după proigumenul Ghenadie, Dionisie a fost ajutat tot mai mult de proigumenul Iosif, același pe care l-am cunoscut în această funcțiune în ultimul an al stăreției lui Dionisie Iliev, conducînd treburile minăstirii pînă la alegerea noului stareț.

Numele proigumenului Iosif apare acum (septembrie 1748) într-un răvaș al lui Mihai Roșianu, confirmînd lui Aron Căjan primirea unei sume primite pentru redactarea unei cărți de hotărnicie «pentru un codru dă loc de la Bărbești, ce au fost al părintelui Iosif proigumenul și al popei Ioan». El scrie lui Pirvu Căjan că între banii primiți de la proigumen, un zlot a fost rău, de aceea, «cînd vă veți socoti, să-ți ții în seamă»³⁴⁾.

Și în vremea aceasta (septembrie 1748), proigumenul Iosif are un necaz cu «Andrei, Mihalcea, Stanciu cu feciorii lor și alți oameni din Bălteni și Brăbești», care s-au plîns isprăvniceii din Ocelele Mari, aducînd informațiuni inexacte cu privire la dijma cu care erau datorți față de minăstirea Hurezi, pentru anii din urmă. Pe baza audierii proigumenului, care dovedește cum stau în adevăr lucrurile, isprăvniceii dă poruncă reclamantilor ca «să căutați să vă dați dijma de an, de anțarț și de estimp, și, strîngîndu-să dijma la un loc, să vă aflați cu proigumenul de față aici la mine, la 16 zile ale lui septembrie. Intr-alt chip să nu fie»³⁵⁾.

Dar proigumenul Iosif este nu numai un minunat administrator, ci și un ctitor donator al Hurezului. Așa reiese din zăpăsul prin care cedează minăstirii partea ce i se cuvenea din moșia părintească Bălteni, deoarece ei luase «cinul călugăresc... din copilărie, împreună cu tată-mieu Atanasie și maică-mea Damaschina, și petrecînd părintii miei cei mai sus numiți într-această sfințită minăstire pînă la sfîrșitul vieții lor...». Actul este întărit prin semnăturile lui «Ion cumnat proigumenului, Antonie arhimandritul — egumenul Bistriței, Șandul biv vel logofăt za visterie, isprăvniceii Vilcii, Ilarion egumenul Arnotei, Tudor Măldărăscu»³⁶⁾.

În felul acesta, minăstirea Hurezul a intrat în posesiunea unei frumoase moșii, Bălteni, care apare de acum în socotelile ctitoriei brîncovenești. Actul lui Iosif arată strînsa legătură și dragoste ce lega pe proigumen de minăstirea în jurul căreia și-a desfășurat activitatea rodnică, închinîndu-și viața în supunere, în muncă, în rugăciune și în modestie, ca să devie un călugăr îmbunătățit.

Iosif apare în tot timpul stăreției lui Dionisie Bălăcescu, ca un om de încredere al acestuia și un priceput gospodar, sub care au prosperat bunurile Hurezului.

30. Ibidem, p. 67 (doc. LXIV. — actul e din 1746).

31. Ibidem, pp. 72-73 (doc. LXXIX).

32. Ibidem, p. 73 (doc. LXX).

33. Ibidem, pp. 74-75 (doc. LXXII).

34. Ibidem, pp. 75 (doc. LXXXIII).

35. Ibidem, pp. 75-76 (doc. LXXXIV).

36. Ibidem, p. 76 (doc. LXXV). Datat 11 martie 1749.

Pe toamnă (noiembrie 1749), îl aflăm pe Iosif, mergînd să înmîneze din partea superiorului său suma de 85 taleri aceluia ce fusese episcopul Clement al Rîmnîcului și care se retrăsese din scaun încă din primăvară, avînd să termine ca schimnic, sub numele de Cozma, la schitul Sărăcinești. Tot odată, proigumenul aducea și alți 65 de taleri, din partea episcopului Grigorie (Socoteau), succesorul lui Clement. Acesta mulțumește pentru banii trimiși, care au sosit la timp, căci «într-această dată scăpă-tasem de cheltuială». Fostul episcop, sau cum semna acum «Clement proin episcop Rîmnîcului» se afla în mare nevoie, rugînd pe Dionisie Bălăcescu ca, «de vei lua ceva din vinericul de estimp, iar să ne mai trimeți, și, după ce te vei plăti, îți vom mai mulțămii»³⁷).

În adevăr, vinăriciul era unul din veniturile de seamă ale Hurezului, care avea moșii bogate în vii nu numai la deal — cum am văzut mai sus, — dar chiar la cîmpie. Iată, pentru acest an (1749) veniturile vinăriciului cuvenit Hurezului de la niște sate din «Sud Doljii»: 1793 vedre — Cacaletii, 574 vedre — Giorocul, 3744 vedre, Puțurile, 7432 vedre Leaoveanii, — în totul fiind 13.543 vedre³⁸).

Se pare că proigumenatul lui Iosif să fie coincis cu un timp în care Dionisie starețul să fi fost suferind, căci numele lui apare din ce în ce mai rar în actele Hurezului, tot greu căzînd în sema vrednicului și credinciosului său proigumen.

Dar peste trei ani, în 1752, neobositul proigumen și-a închis ochii pentru veșnicie, găsiindu-și odihna întru Domnul, ca unul ce lucrase fără preget în via Lui. O modestă piatră funerară, prinsă în stînga pridvorului bisericii celei mari a Hurezului ne arată că «Aicea se odihnesc oasele robului lui Dumnezeu Iosif ieromonah, proigumenul, care au dat sfintei minăstiri partea lui de moșie Bălteni. Leat 7260» (=1752)³⁹.

Astfel omul de încredere și harnicul proigumen al lui Dionisie moare, rămîind ca din nou să vedem apărînd în actele administrației tot mai mult numele starețului hurezan. La un an de la moartea lui Iosif, foșorul lui Dionisie, care va fi fost început sub grija decedatului proigumen, era terminat prin grija meșterului Iosif, — așa cum se vede din frumoasa pisanie de deasupra scării: «Acest foșor și cu scara, din temelle iaste zidită și precum se vede împodobită cu toată nevoița și cheltuiala sfinții sale părintelui chir Dionisie arhim. Bălăcescu, în zilele prea luminatului Domn Io Constantin Racoviță Voevod cu blagoslovenia prea sfințitului părinte chir Grigorie episcopul Rîmnîcului, leat 7261 — Iosif meșter». Acest cerdac sau foșorul lui Dionisie, cu frumoasele sculpturi în piatră, arată și dărnicia și bunul gust al starețului.

Dionisie, cu toată vîrsta lui înaintată, este plin de energie, și grija pentru limpezirea tuturor încurcăturilor privitoare la moșile Hurezului îl preocupă tot timpul. Constată că moșia Bala de Fier a minăstirii nu-și are hrîsovol în arhiva hurezană și unele informațiuni îl fac să se adreseze biv vel armașului D. Codreanu, care să ceară hrîsovol cu pricina de la vornicul Toma Brăiloiu și Tânase Pîrțianu. Aceștia însă au declarat că nu cunosc acel hrîsovol⁴⁰).

Dar bunurile Hurezului se înmulțesc printr-o nouă danie. Dionisie primește, la 11 martie 1759, de la monahia Filotia, o vie «cu slomul și cu tot cuprinsul... alături cu via lui Petrică snă Radul județ». Dania se făcuse cu respectarea obiceiului țării, adică cu știrea «rudelor mele și a vecinilor din prejur». Actul fusese scris de «popa Defta de la biserica domnească Vel Ocna, cu învățătura maicăi Filotiei»⁴¹).

Sub Dionisie Bălăcescu s-au făcut și unele reparațiuni importante și costisitoare bisericii celei mari a Hurezului. Așa bunăoară, în toamna aceluiași an (1759), meșterul căldărar Nicola Caraplat sau Nicola Panî terminase acoperișul bisericii. Din învoiala încheiată între meșterul Caraplat și egumenul Dionisie aflăm că primul acoperiș a fost din aramă și, în același timp, ne dăm seama de condițiunile în care s-a executat lucrarea, care a durat mai bine de doi ani (mai 1757-septembrie 1759). Învoiala spune că Nicola Caraplat se angajează să repare acoperișul minăstirii cu aramă ce-i va fi procurată de egumen. Meșterul cere să i se dea «pentru lucrul meu de ocă (de aramă lucrată) cite parale 14, plata, iar arama ce este veche și o voi drege eu, al doilea să-mi dea oca cite parale 7, și, din arama ce o voi topi, să-mi ție seamă lipsă de ocă cite dramuri 50; și pentru mertic, iar am așezat să-mi dea de zi de lucru cite 1 ocă făină și vin la tocmeală, ocă 4 și legume ce se va afla... și să mă apuc să lucrez pînă voi isprăvi, — însă lucru bun». Lichidarea socotelilor s-a făcut

37. *Ibidem*, pp. 76-77 (doc. LXXVI).

38. *Ibidem*, pp. 82-86 (doc. LXXXV).

39. Vezi nota 12.

40. N. Iorga, *op. cit.*, p. 84. (actul LXXXVII din 1754).

41. *Ibidem*, p. 86 (doc. LXXXIX).

la 5 septembrie 1759 și se pare că lucrul a fost bine făcut, căci nu se menționează nici o lipsă ⁴²).

Am văzut, în câteva rinduri, cum oamenii de pe moșiile minăstirii refuzau fie dijma, fie claca, determinând conflicte, care urmau apoi să se rezolve prin autoritățile de stat, — cînd prin ordinele Banului de la Craiova, cînd prin ale ispravnicilor de județe. Pentru a înlătura asemenea repetate neînțelegeri, Scarlat Vodă Ghica dă o poruncă satelor minăstirești, stabilind obligațiunile sătenilor din Baia de Fier (Gorj); Hurezii, Bîrzoteni, Fometești, Racovița, Foleștii, Șirneasa, Susanii, Runcul (Vilcea); Craiovița, Giorocul, Puțurile Bratovoestii, Marmura, Jdegla, Pătrojani (Dolj); Căzăneștii, Pădurenii (Olt); Stoiceni, Scheii (Argeș). Fiecare familie din satele acestea erau obligate să facă 12 zile clacă pe an «de la începutul primăverii pînă la sfîrșitul toamnei, în 9 luni, iar nu tot de odată». În caz cînd nu ar fi avut de lucru pe moșia minăstirii, urmau să răscumpere zilele de clacă cu «cite un zlot pe an, iar nu mai mult... Și dijma încă să o dea din toate semănăturile... după obicei. Iar den legumele ce vor avea pen grădini, de treaba caselor lor, supărare să nu le facă. Vin și rachiu încă să nu fie volnic nimeni altul a vinde, fără numai totdeauna vinul și rachiu minăstirii să vinză... Așjiderea și suhatul munților să-l dea după obicei, și cum se va învol cu egumenul» ⁴³).

În adevăr, după această dată (19 aprilie 1760), nu se mai ivesc conflicte între oamenii de pe satele minăstirești și egumen, fie pentru zilele de clacă, fie pentru achitarea dijmelor, — ceea ce denotă că pînă atunci a lipsit actul, care să fixeze în chip lămurit și omenesc obligațiunile unora, ca și drepturile celorlalți.

Se scurseseră treizeci și patru de ani de cînd Dionisie Bălăcescu era stareț la Hurezi și, în acest răstimp, mulți dintre colaboratorii lui — între ei, vrednicul proigumen Ioșif — trecuseră în lumea dreptilor. Insuși Dionisie va fi fost trecut de 60 de ani, cînd, obosit de griji, de suferințe de tot felul, își va fi făcut socoteala că a venit vremea să-și scrie și el diata.

Citind acest prim testament, — căci vom mai cunoaște alte două — înțelegem deosebita lui grijă, ce a purtat-o treburilor gospodărite de el. Nu uita nici lucrurile mărunte, cum ar fi luminările de înmormîntare pentru care lasă 30 taleri; apoi pentru sărindare lasă episcopului — cu care era bun prieten — 150 taleri, și tot 150 taleri lasă Mitropolitului Grigorie ⁴⁴ «pentru osteneală». Nu uită nici pe vladica Clement de la minăstirea Sărăcinești, căruia îi lasă 3 ughi. Denumeste cele 18 biserică, în care urma să i se facă sărindarele. Pe Mitropolitul Grigorie îl roagă, de se va afla pe aproape, să vie să-l îngroape, «...să îngropi ticăloasă oasăle mele». De asemenea roagă pe mitropolit să-i fie executor testamentar, «ca să iei osteneala să împărți acestea». Sfîrșitul cuprinde obișnuitele cuvinte de iertăciune, după care semnează «Dionisie arh. Ign. Hrz. sin Fota Căpt. Bălăcescu», adică «Dionisie arhimandritul, igumentul Hurezi, fiul lui Fota Căpitan Bălăcescu» ⁴⁵).

Dar Dionisie a trăit încă mulți ani, conducînd cu energia-i cunoscută treburile minăstirii încă vreo două decenii.

În 1763, încă nu se terminase procesul privind moșia Recea, proces care dura din vremea primului egumen al Hurezului, Ioan. Din hirtile aflate în arhivă și din mărturiile adunate, în deosebi de Lavrentie «diorthositoriu, (vezi mai sus), Dionisie Bălăcescu arată că înaintașul, egumenul Ioan, dăduse lui Gheorghîță Socoteanu (v. și nota 44) pentru Recea «hotarele Sălcuța și Nicuța (Dolj) la 7232 (= 1723 sau 1724).

La 11 noiembrie 1747 se dezbătea acest proces pentru Recea între Hurezi și Radu Socoteanu, fiul lui Gheorghîță — de o parte — și Ioana, «fata preotului Ioan din Recea (aceasta împreună cu fiul săi fuseseră spînzurați din ordinul turcilor, pentru hoțiile lor la Dil», adică la Vidin). Ioana chemă la Divan, pentru judecată, pe egumenul Dionisie și pe Radu Socoteanu, susținînd că tatăl său, preotul Ioan, ar fi plătit datoria sa pentru Recea, «răposatulul Gheorghîță Socoteanu Comisul» ⁴⁶). În

42. *Ibidem*, pp. 84-86 (doc. LXXXVIII).

43. *Ibidem*, pp. 87-88 (doc. XCII).

44. Diata lui Dionisie, fără dată, nu poate fi din 1750, cum a socotit N. Iorga (op. cit., p. 80), căci atunci mitropolit era Neofit Cretanul (1738-54); credem că diata a fost scrisă între 1760-70, pe vremea Mitropolitului Grigore al Mirelor, cînd Episcop al Rîmnîcului era Grigore Socoteanu. Între Dionisie Bălăcescu și Episcopul Grigore Socoteanu erau legături strînse de prietenie, așa cum le arată împrejurările din august 1755 (*ibidem*, p. XXIX).

45. *Ibidem*, pp. 80-82 (doc. LXXXIV).

46. *Ibidem*, p. 90 (nota 1).

privința achitării datoriei de către «popa Ioan din Recea» către Gheorghită Socoteanu, nu existau dovezi materiale și în jurul acestei chestiuni s-a purtat multă vreme procesul.

La 1763, prin august, din nou este vorba de acest proces, pentru care Răducanu Socoteanu, acum stolnic, confirmă printr-un răvaș primirea a patru cărți de judecată, mai vechi, pe care le ceruse egumenului de la Hurezi și care nu întârziase să i le trimită prin omul său de încredere, ieromonahul Rafail.

Radu Socoteanu, prin acest răvaș-chitanță, confirmă primirea celor patru cărți de judecată, privind moșia Recea, și anume: o hotârnice a răposatului Ioan Băleanu, cartea răposatului ban Barbu Văcărescu, cartea lui Ianachi Hrisoscolcu și cartea veliilor boieri.

Scrie mai departe, că trimite pe Rafail cu răvașul înapoi la minăstire, căci vlădica sosește (se pare că scria din Craiova, unde urma să se judece procesul) abia peste zece zile și «fără vlădică nu se poate face nimic». În același răvaș, Socoteanu spune că se va ocupa și de cazul feciorului și țiganului «dumneaei Cluceresăi, cumnatei dumitale», promițând că «la cercetarea ce se va face pușcării, îi voi avea purtare de grijă, și atunci voi face știre Șfinții Tale cine-i iaste davagiu».

Într-o notă, în partea finală a răvașului, Radu Socoteanu, într-un ton familiar, prietenesc și cu oarecare humor, mulțumește bunului său prieten «egumenului Dionisie», pentru «botița» cu păstrăvi, în numele surorii sale (soția lui Gligorașcu Socoteanu), cu o sugestie: «...și, de te-ai greși să trimiți mai mult, aș mulțumi și eu Șfinții Tale», pentru că «pe aci de acest fel de păstrăvi nu se găsește». La fel, mulțumește și pentru cele «2 cașcavale» și, o aluzie întregeste lipsa ploconului, adăugând: «numai la cașcavale au trebuit și roșu (vin), după cum iaste obiceiul pe la Crăciun»⁴¹).

Vinăriciul, care — după cum s-a văzut pînă acum — reprezenta venitul de seamă al Hurezului, a fost fixat printr-un hrisov al lui Scarlat Vodă Ghica (la 20 septembrie 1766), privind vilele satelor Suteștii, Nemoiul, Gârdeștii, Zlătăreii și Crețenii — toate «ot sud Vilcea», — urmînd să dea vinăriciul «cu pîrpirul, după obiceiul... și stringînd banii vinăriciului, din cinci bani de vadră să albă a lua omul minăstirii cite doi bani, și pîrpirul după obiceiul, cum iau și alte minăstiri, iar cellalți trei bani, între care iau și ploconul dă nume, să-i ia vinăricenii domnești».

Dintr-o altă însemnare aflăm și numele altor sate care plăteau vinăriciul Hurezului: Căzâneștii, Alimăneștii de Sun, Piatra, Milcoiu, Ciuteștii și încă o localitate, al cărui nume nu a fost însemnat, dîndu-se numai numele oamenilor.

Și tot în legătură cu vinăriciul Hurezului, se păstrează o carte a lui Manoli Vodă Ruset, care la 20 octombrie 1770 întărește egumenului Dionisie dreptul de vinăricie asupra satelor minăstirii «ca și de acum înainte să-și ia vinăriciul de vadră cite doi bani, și pîrpirul după obiceiul, cum au luat și în trecuți ani, după cum se cuprinde în hrisoave»⁴²).

Pe la 1768, Dionisie, care se pare că era din nou suferind, avea lîngă sine un alt proigumen, Ștefan, care a fost mai tirziu stareț la Bistrița. Acest Ștefan a condus treburile Hurezului timp de nouă luni de zile, avînd toate atribuțiunile unui deplin egumen».

În vremea aceea, izbucnise războiul ruso-turc și țările noastre au devenit ca de obicei teatrul operațiunilor armatelor beligerante (1768-1774). În asemenea împrejurări s-a abătut asupra Hurezului o mare pacoste. Este vorba de niște turci, stringători de miere în țara noastră, uciși pe moșia Rîmeștii, care era moșie hurezană. Neaflîndu-se ucigașii, a rămas răspunzătoare minăstirea, conform obiceiului pămîntului. Proigumenul Ștefan, fiind chemat la Rîmnic, pentru dezvinovățire, a fugit peste noapte, trecînd Oltul în Muntenia. În locul proigumenului dispărut, Dionisie a rămas platnic în locul lui Ștefan, așa cum singur povestește: «Și pe mine m-au luat agalele ce erau veniți pentru pricina morții turcilor ce-i omorîse în egumenia lui (Ștefan) și m-am dus la Craiova, de am fost închis multă vreme. Apoi ne-au dus la București, iar pentru moartea turcilor... apoi Măria Sa Grigorie Vodă ne-au poruncit de să ne întorcem îndărăt»⁴³).

Era bătrîn și, se pare, bolnav cînd i s-a întimplat egumenia Dionisie această nenorocire. Așteptîndu-și sfîrșitul, cu gîndul mereu la bunăstarea minăstirii, găsește că a sosit timpul statornicirii celor de cuvîntă, în ceea ce privea și bunurile moștenite de la strămoșii săi, boierii Bălăcești. Astfel, la 3 ianuarie 1774 — anul cînd

47. Ibidem, pp. 88-90 (doc. XCIII).

48. Ibidem, pp. 90-93 (doc. XCV, XCVII și XCVIII).

49. Ibidem, pp. XXX-XXXI și pp. 114-115 (doc. CXVI).

s-a terminat și războiul ruso-turc, — Dionisie face danie Hurezului atît biserica din Folești, cît și o parte din moșia pârîntescă de acolo, la care se adaugă partea de moștenire ce-i venea în Bălcești, «satul de baștină... unde au pus neanea Constantin casăle». Despre celelalte moșii, Dionisie precizează: «Cînd m-am călugărit am împărțit cu frații mei toate moșiile și partea ce mi-au venit, le-am dat-o toată lor și ei au vindut»⁵⁰).

Starea tot mai îngrijorătoare a sănătății lui Dionisie, explică și donația din 1774, cît și redactarea celei de a doua diate (1 septembrie 1776).

Aceasta începe cu formulele de iertăciune, apoi mărturisirea că moare sărac, fără bani, și să se știe că «minăstirea aceasta nu are venit ca să poată chivernisi pã dînsa». Apoi amintește nenorocirea pe care nu o poate uita, cînd «acum mai pe urmă (1768), pentru pricina morții turcilor, ce au omorît Rîmeștii în poarta minăstirii, Dumnezeu știe cît necaz am pătimit eu și fratele igumen Bistriceanu, Ștefan, fiind Sfinția Sa igumen (de fapt proigumen) atunci aceea la noi, și cîtă cheltuială au cheltuit, de ne-am stîns»⁵¹).

Peste alti patru ani (mai 1778), apare alături de Dionisie — acum cu totul neputincios — un alt proigumen, Gherasim, care — profitînd de slăbiciunea lui Dionisie — semna «Gherasim igumen Hurez», folosînd în corespondență și o frumoasă pecetă octogonală.

O primă mențiune o avem la 9 mai (1778), cînd Zamfir Stolnicul trimite un răvaș «egumenului Gherasim» pentru 60 taleri, ce din greșeală se înmînase lui Hristea, un nepot al «episcopului Sărăcinescu», adică al celui retras la Sărăcinești, e vorba de Clement, numit apoi, ca schimmic, Cozma și care răposase de curînd. Adresa răvașului cuprinde aceeași titulatură ca mai sus: «părintelui igumen Hurezan chir Gherasim, cu fiiască dragoste să să dea».

Intr-o invoială cu niște ciobani, «doi frați ungureni», apare chiar semnătura lui Gherasim cu titlul de egumen. E vorba de Oprea și Preda Crăciun, care arendau muntele Bălescu — cotropit la o vreme de un oarecare Gheban — pentru pășunatul oilor. Ei plăteau «20 taleri pe an și prinoarea muntelui 22 galbeni». Invoiala poartă semnătura lui «Gherasim igm. (= igumen) Hurez», însoțită de pecetea în opt laturi. (25 mai 1778).

Tot ca egumen apare Gherasim și într-un alt zapis, din toamna aceluiași an, prin care arenda moșia Craiovița lui Hagi Ivan Pop, pe 6 ani, cu 50 lei pe an, «care moșie iaste mai mult pentru chiverniseala hanului al sfintei minăstiri ce se află în Craiova, din piatră zidit».

În sfîrșit, aflăm numele «egumenului Gherasim» chiar în cartea domnească a lui Alexandru Vodă Ipsilanti, care (la 15 ianuarie 1779), luînd în seamă plîngerea «egumenului», a dat ordin ispravnicilor să interzică oamenilor din comunele Căzănești și Pădurenii (Olt), Stoiceni (Argeș) și Susanii (Vilcea), de a mai tăia lemne din pădurile ce aparțineau minăstirii Hurezului⁵²).

Dar Gherasim, care abuziv se intitula «egumen», a terminat prin a se încurca în atîtea vinzări, arendări și zalogiri, încît la o vreme a fost chemat să se prezinte la București pentru a se disculpa de mai multe acuzațiuni, ce i se aduseseră. N-a reușit, și rezultatul a fost că s-a reîntors «lipsit de dregătoria sa»⁵³).

Înlăturarea lui Gherasim nu rezolvase din încurcăturile pricinuite prin atîtea acte nesăbuite de-a-le prezumțiosului «egumen». Dionisie, care își trăia ultimii ani din viață și se afla suferînd, fu dublat de un alt proigumen, Rafail; de data aceasta un om harnic, amintînd ca pricepere și stăruință pe celălalt colaborator al bătrînului Dionisie, Iosif. Rafail era un om de încredere al egumenului titular, care îl folosea în chestiunile mai delicate și intime încă de pe la 1760.

Primul act al celui ce se intitulează modest «Rafail eromonah, iconomul Hurezului», este o plîngere adresată lui Alexandru Ipsilanti pentru paguba ce se făcea vililor și unei circiumi de sub dealul Piteștilor — aparținînd Hurezului, — unde ispravnicii, oamenii și caii lor făceau mari stricăciuni viei, păgubind și circiuma care sta închisă, găzduind pe cei arătați mai sus, în vremea blîciiului de toamnă. Plîngerea lui Rafail a fost cercetată de velleții boieri, care au redactat o anafora, găsînd întemeiată jalba. Domnul, pe baza aceasta, a poruncit ca «să fie popriți ispravniciei de a mai merge în conac la circiuma minăstirii, ci să-și pule corturi pentru șăderea dum-

50. *Ibidem*, p. XXI — Arh. Stat., Hurez V, 63.

51. *Ibidem*, p. 94 (doc. C).

52. *Ibidem*, pp. 95-97 (doc. CI-CIV).

53. *Ibidem*, p. XXXII.

nealor, dînd și poruncă oamenilor dumnealor ca să nu mai facă stricăciune, nici ei, nici caii lor, în via minăstirii, 1781 noemvrie 2⁵⁴).

Abia rezolvată pricina vililor și circumei din dealul Piteștilor, cînd «conomul» Rafail află de un alt necaz în bunurile administrate de el. Era în vara anului următor, prin iulie, cînd protosinghelul Iosif, care reprezenta interesele Hurezului la moșile minăstirești din jurul Craiovei, scria «prea doritului meu întru Hristos iubit frate, chiru Rafail, iconom sf. minăstiri Hurez, cu dragoste», informîndu-l că monahul Cozma (probabil antecesorul lui Iosif, de pe vremea faimosului «egumen» Gherasim, a vîndut moșia hurezană Jdegla, împotriva uzașelor pămîntene, negustorului Ștefan Îmbâr. Cînd s-a aflat de această vînzare, «s-a uscat rumînii și au întors banii la minăstire, precît și neguțătorul au dat». Protosinghelul Iosif asigură pe Rafail că oamenii chiar veniseră cu banii la ei, «căci îi avea gata în sin de-l atirna pe rumîn cînd făcea metanie înaintea mea»⁵⁵).

În toamna aceluiași an (7 septembrie 1782), Rafail iconomul primea din partea noului domnitor al țării, Nicolae Vodă Caragea, cartea prin care se confirma Hurezului vechiul drept de a ridica vinăriciul, în condițiunile cunoscutelor privilegii, din «dealul Sutești, Crețeni, Nemoiu i dealul Gărdesților i al Zlătăreilor, sud Vilcea; i puțurile i Giorocu i Cacaletăi și Bratovoști, sud Dolji»⁵⁶).

Dar între timp, Hurezul pierduse muntele Bălescu — de care s-a vorbit mai sus —, reclamat și cîștigat de un oarecare Gheban, care adusese mai mulți martori ce au depus în favoarea sa. Nimeni nu se mai gîdea la această pierdere a Hurezului, cînd, la începutul ultimului an din viață, bătrînul stareț Dionisie Bălăcescu (ianuarie 1783), s-a aflat adevărul asupra litigului cu muntele Bălescu. Drăgoi din Cernădia, prin diata sa scrisă în preajma morții, se căiește amarnic, mărțurisindu-și păcatul, că el însuși a făcut mărțurie mincinoasă în favoarea lui Gheban, care l-a plătit, îmbătîndu-l pe el ca și pe alții, ca să jure, în procesul cu Hurezul — pe vremea lui Gherasim —, că muntele Bălescu i se cuvine pe drept lui.

Acest fapt, oarecum de senzație, constituie obiectul ultimei plîngeri a lui Dionisie către domnia țării, căreia — cu această ocazie — îi arată că, după moartea lui Gherasim «egumenul», s-au ridicat mulți creditori, cerînd restituirea drepturilor lor minăstirii, deci starețului. Acesta cere sau scutirea de obligațiuni față de vistierie pînă la achitarea debitului contractat de Gherasim asupra minăstirii, sau să se ia alte măsuri «de a nu se mai supăra de către acei datornici al părintelui Gherasim»⁵⁷).

Plîngerea lui Dionisie a fost soluționată de Nicolae Vodă Caragea, care a dat o carte prin care consideră toate vînzările și arendările făcute abuziv, adică fără aprobarea episcopului, de către proigumenul Gherasim, nule⁵⁸).

Curînd după aceste întîmplări, care vor fi supărat și vor fi obosit și mai mult pe bătrînul stareț, Dionisie își scrie al treilea testament, semnat cu o zi sau două înaintea morții sale. Este impresionantă claritatea și spiritul de ordine, care ni-l arată pe Dionisie cu mintea limpede pînă în preajma morții. De data aceasta, testamentul începe cu biografia celui ce-l semnează, — din întregimea lui degajîndu-se un singur țel: grija pentru buna stare a averilor Hurezului, căruia el i-a închinat fără precupețire totul, pînă în clipa morții, ce l-a surprins curînd după semnarea celei de a treia și ultime diate. Arată apoi că moare sărac și că veniturile minăstirii sînt mici. Toată averea lui personală, moștenită de la părinții și moșii săi Bălăcești, a închinat-o minăstirii. «...Afară de minăstire, cîte schituri sînt pe afară, și cîte sfinte biserici pe la moșii, toate eu le-am acoperit și sfînta minăstire de trei o am acoperit. Și am zidit biserici de piatră din temelie, și am răsкупărat moșii ce au fost vîndute de alți igumeni, și am cumpărat eu moșii și am făcut casă și am hotărît (= hotărînicit) toate moșile». Apoi neobositul gospodar al Hurezului arată cît a plătit către vistierie, uneori împrumutînd chiar pe domni țării. «...Dară dajde ca mine cine au dat la toți Domni? Și am plătit 1500 taleri de la Iosif — ce au fost un an și jumătate igumen — și nu era atîta dajde pînă atunci; dar la Măria Sa Grigorie Vodă (Ghica)⁵⁹ am dat, însă am dat dajde mai mult decît alți igumeni. Iar cînd au fost la Ștefan Vodă (Racoviță)⁶⁰, cu obiceiurile ce se făcuseră, am dat la un an 1776: t (taleri), cît au fost acum, la igumenul după urmă, cînd au lăsat Ștefan, ce se

54. *Ibidem*, pp. 103-104 (doc. CVII).

55. *Ibidem*, pp. 107-108 (doc. CX).

56. *Ibidem*, pp. 109-110 (doc. CXI-CXII).

57. *Ibidem*, pp. 110-112 (doc. CXIII).

58. *Ibidem*, pp. 112-113 (doc. CXIV, din 16 februarie 1783).

59. Grigore II Ghica a domnit între 1733-35 și 1748-52.

60. Ștefan Racoviță a domnit între 1763-65.

Încusa aicea igumen, în 9 luni cit au fost igumen, cu girămealele turcilor ce l-au omorît Rîmeștii aicea, în poarta sfintei minăstiri. Povestește în amănunt chestiunea cu arestarea lui din ordinul turcilor, la Cralova (octombrie-noiembrie 1770) ⁶¹); cu trimiterea lui la București, apoi eliberarea făcută din ordinul lui Grigore Ghica ⁶²). Vorbește de proigumenul (el scrie însă totdeauna «igumenul») Ștefan, care fugise peste Olt și la revenirea lui în Rîmnic fusese scutit de amenda ce urma să plătească, aceasta trecînd asupra minăstirii. Așa a fost nevoit Dionisie să se împrumute la Hagi Dinu cu 467 t(aleri), care cu dobinda s-a urcat la 508 taleri.

În partea finală, Dionisie dă unele sfaturi, pline de aceeași grijă și iubire pentru Hurezi.

Cere ca după moartea-i, igumen să fie unul dintre călugării minăstirii și de nu va fi nimeni vrednic, atunci numai să fie unul străin, dar «om care să-i fie milă de minăstire, să nu o lase să se descopere: din vreme să-i poarte grijă».

Referindu-se la veniturile minăstirii, spune — ca și altădată — că sînt puține..., «puțin vinărici avem; iar alt, nimic».

În ceea ce-l privește, mărturisește cu limbă de moarte că nu are alți bani, în afara celor pentru înmormîntare și pentru sărîndare, iar de va prisosi ceva din aceștia, să rămîie minăstirii.

Minăstirea însă nu e cu nimic datoare, în afara unei mici socoteli cu proto-singhelul, care se acopere prin vinul ridicat de la Tîrgoviște. La fel, nimeni nu-i datorează nimic.

Și diata e semnată cu titulatura întreagă: «Dionisie arhimandrit, igumen Hurez, sîn Căpitan Fota Bălăcescu, adeverez. Mart 12 dni 1783» ⁶³).

E sigur că atunci, cînd Dionisie recomanda ca după moartea-i, pe care o simțea aproape, «să puneți din părinții minăstirii igumenu», el se gîdea la ieromonahul Rafail, cel mai apropiat de sine, de mai bine de 20 de ani încoace. N-a spus-o însă direct, poate tocmai pentru motivul că Rafail îi era prea apropiat. Și atunci spune, condiționînd însă: «dară de nu să va găsi vrednic de egumen atuncea să caute alt frate, să fie igumen, care îl vor orîndul sfîntii Împărați; să puneți om care să-i fie milă de minăstire...», sau cui putea să-i fie mai multă milă de minăstire, și cine putea fi mai vrednic de egumen, decît Răfail ieromonahul?

Cel ce lucrase cu vrednicie și dirzenie în via Domnului, timp de 57 de ani, ca starețul Dionisie Bălăcescu al Hurezului, a închis ochii liniștit și mulțumit că a lăsat după sine o stare de lucruri înfloritoare în sfînta minăstire a Brîncoveanului.

Sfîrșitul pămîntesc al celui de al treilea egumen de la Hurezi s-a întîmplat între 12-14 marite 1783, căci la 14 martie aflăm prima semnătură a lui «Rafail igumenul Hurezului», 1783 martie 14», pe un răvaș prin care poruncește să se dea «pe mina unui preot toate ale bisericii» ⁶⁴).

Profesor REMUS ILIE

61. Probabil anul 1769, căci la 1770 nu mai domnea Grigore Ghica.

62. Va fi fost eliberat înainte de 16 noiembrie 1769, cînd încetează domnia lui Grigore Ghica.

63. Ibidem, pp. 113-117 (doc. CXVI).

64. Ibidem, p. 117 (doc. CXVII).

RECENZII

† SEBASTIAN, Mitropolitul Moldovei și Sucevei: OSTENELI CHIRIARHALE, vol. I, 468 pagini. Editura Centrului Mitropolitan, Iași 1954.

Dacă activitatea clerului nostru se limitează, în cele mai multe cazuri la turma credincioșilor care le-au fost încredințați spre păstorie, activitatea Ierarhilor Sfintei noastre Biserici, prin multilateralitatea ei și prin repercusiunile pe care le are în viața bisericească, depășește limitele unei singure eparhii, devenind un bun comun al întregii noastre Biserici și chiar al Ortodoxiei de pretutindeni. Din acest punct de vedere, îndrumările, pastorale, cuvântările și articolele scrise de Ierarhii Sfintei noastre Biserici, constituiesc izvoare de inspirație și norme de pilduitoare activitate pentru întregul cler. Stringerea laolaltă a lor în volum, este dorința unanimă a slujitorilor altarului, de a le avea la îndemână în toată clipa. Necesitatea publicării lor, devine astfel imperioasă.

În acest sens trebuie considerată apariția celor patru volume, intitulate «Apostolat Social» ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și tot în acest sens trebuie considerată și apariția volumului întâi «Osteneli Chiriarhale» al Înalt Prea Sfințitului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Sebastian, ieșit de curînd de sub teascurile tipografiei de la mînăstirea Neamțu.

«În desele mele vizitațiuni canonice — zice I. P. S. Mitropolit Sebastian —, sau cu prilejul conferințelor protopoesti, preoții mei m-au rugat să string laolaltă rodul ostenelelor mele pastorale, ca astfel ei să-l aibă ca izvor de orientare și îndrumare pastorală.

«Insistența lor a frînt puterea mea de rezistență și iată că după sfîrșitul celor patru ani de împreună-lucrare în ogorul Domnului și al patriei, smerenia mea le împlinește dorința» (Prefață, p. II).

«Aș dori ca din «Ostenelele» mele Chiriarhale preoții mei să găsească un reazim în pastorația lor, sporindu-și fiecare zelul pentru sfintele altare, pentru dragostea față de credincioși și pentru înflorirea scumpei noastre patrii» (Prefață p. X-XI).

Lucrarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian se împarte în trei părți: 1. Iconomia Harului (pp 1-121); 2. În Apărarea Păcii (pp. 123-241); și 3. Stăruiește în învățatură (pp. 245-457).

1. Sub titlul de «Iconomia Harului» sînt grupate nouă cuvîntări rostite de către Înalt Prea Sfinția Sa, în diferite împrejurări, și anume: a) Cuvîntare la alegerea ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei (pp. 3-10); b) Cuvîntare la instalarea ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei (pp. 13-26); c) Cuvîntare rostită cu prilejul instalării P. S. Chesarie Păunescu ca Episcop al Dunării de Jos (pp. 27-34); d) Cuvîntare program adresată conducătorilor de unități bisericești în subordine (pp. 35-56); e) Cuvîntare la tunderea în monahism a P. S. Andrei Moldovan, Episcop al romînilor ortodocși din America (pp. 57-62); f) Cuvîntare la primirea P. S. Andrei Moldovan în Catedrala Mitropolitană din Iași (pp. 63-68); g) Cuvîntare rostită în Catedrala Mitropolitană din Iași cu prilejul vizitei I. P. Fericitului Patriarh Justinian (pp. 69-86); h) Cuvîntare rostită în fața Adunării Naționale Bisericești la aniversarea a 5 ani de patriarhat ai I. P. Fericitului Patriarh Justinian (pp. 87-112) și i) Cuvînt de deschidere la Adunarea Eparhială, 1953 (pp. 113-121).

2. Capitolul «În Apărarea Păcii» cuprinde: a) Discursul rostit în Congresul Păcii din R. P. R., în ziua de 10 septembrie 1950 (pp. 123-131); b) Cuvîntarea rostită la cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii de la Varșovia (pp. 132-140); c) Impresii de la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii din Varșovia (pp. 140-146); d) Cuvîntarea rostită în fața conducătorilor Cultelor din R. P. R., la 19.XII.1950 (pp. 147-154); e) Cuvîntarea rostită la Conferința interconfesională ce s-a ținut la

Moscova, la 9.XII.1952 (pp. 155-178); f) Prezentarea aspectelor de la Conferința turoturor Cultelor și Asociațiilor religioase din Uniunea Sovietică, ținută în Catedrala Mitropolitană din Iași (pp. 179-194); g) Cuvîntarea ținută la Conferința cu protopopii din Eparhie, la 23.IX.1952 (pp. 195-206); și h) Indrumător al strădaniei Bisericii Ortodoxe Romine, în slujba Păcii (pp. 207-243), care este un articol publicat în revista «Biserica Ortodoxă Romină nr. 5-6, mai-iunie 1953, cu ocazia împlinirii a cinci ani de păstorie a I. P. S. Patriarh Justinian.

3. În fine, sub titlul «Stăruiește în învățătură», se cuprind: a) Șapte pastorale, date de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian, cu ocazia sărbătorii Nașterii Domnului și șapte pastorale cu ocazia sărbătorii Sf. Paști (1947-1954; pp. 245-390); b) Cuvîntarea rostită la inaugurarea cursurilor de Indrumare Misionară cu seria XII de preoți (pp. 391-398); c) Un îndemn adresat la 4.X.1948 preoților ortodocși din Nordul Ardealului asupra felului cum trebuie să se comporte cu frații reveniți în sinul Bisericii Ortodoxe, intitulat «Bucuria reîntregirii Bisericii Ortodoxe» (pp. 399-404); d) Un cuvînt de îndemn, adresat la 9.X.1948 preoților reveniți la Biserica Mamă (pp. 405-408); e) Povățuiri pentru preoții reveniți la Biserica Mamă (pp. 409-416); pentru monahi (pp. 417-422); pentru preoți (pp. 423-429); f) Indrumări pastorale și gospodărești (pp. 427-442); g) Indemnuri la împlinirea campaniei agricole (pp. 442-454) și la îngrijirea cimitirelor (pp. 455-457).

Unele dintre «Ostenellele Chiriarhale» ale Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian au fost publicate în Revista «Biserica Ortodoxă Romină» și clerul Sfintei noastre Biserici a putut lua cunoștință de ele, apreciind precum se cuvine zelul și râvna pentru Hristos și de devotamentul în slujba Apărării Păcii ale Inalt Prea Sfințitului Sebastian. Altele s-au publicat în revista oficială a Sf. Mitropolii a Moldovei și Sucevei, încălzind inimile și râvna de mai bine tuturor slujitorilor Altarului din acea latură a țării, care, conștienți de râvna cîrmaciului corăbiei Bisericii moldovene, s-au avîntat cu tot dorul lor de mai bine în slujba lui Hristos și a nobilei cauze a păcii.

Ceea ce voim să subliniem aici, în chip deosebit, este felul în care Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian a înțeles să-și desfășoare, încă de la început, activitatea Sa chiriarhală, grija ca preoțimea din cuprinsul Eparhiei sale să se arate la înălțimea vremurilor prin care trecem, afecțiunea sa părintească față de cler și de poporul dreptcredincios și relațiunile cu totul noi, pe care a știut să le creeze între sine și cei din subordinea sa.

În punctul acesta de vedere ne este de mare folos «Cuvîntarea program, adresată conducătorilor de unități bisericești, în subordine la 25.III.1950». Este cea dintîi luare de contact direct a Inalt Prea Sfinției Sale cu clerul moldovean, după instalarea ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

Ridicată pe scaunul vlădicesc al lui Varlaam, Dositel și Veniamin Costache, după ce decenii de-a rîndul a slujit ca preot de țară și ca protopop; cunoscînd, deci toate frumusețile, dar și toate greutățile pastorației creștine, Inalt Prea Sfințitul Sebastian a venit la cîrma Mitropoliei Moldovei și Sucevei cu conștiința clară că nicio metodă nu poate da rezultate mai palpabile, în pastorația bisericească, decît acela al exemplului personal. «Cel mai eficace mijloc de pastorație — zice Inalt Prea Sfințitul Sebastian —, este acela al exemplului personal, care stă în fața credincioșilor ca o oglindă în care se reflectă toate acțiunile tale. Cînd în această oglindă apar mai multe pete și umbre decît lumină, atunci te simți instrăinat de credincioși și necorespunzător față de misiunea ta» (p. 39). Activitatea preotului și mai ales raporturile dintre el și ceilalți preoți, sau dintre el și păstoriți trebuie să fie în armonie desăvîrșită cu ceea ce preotul învață pe credincioșii săi, căci numai astfel preotul va putea fi cu adevărat purtător al torței de lumină pe culmea mîntuirii: «Nu am tolerat — zice Inalt Prea Sfințitul Sebastian — și nu voi tolera ca între preoți să fie învrăjbiți și certuri căci cum ar putea să propovăduiască un preot, din fața ușilor împărațesti, pacea între credincioși, cînd el se vrăjmașește cu unul din confrății lui? Mai poate fi aici unire și frăție întru Hristos? (p. 40).

Slujitorul altarului trebuie să simtă cu toată convingerea nobila povară ce apasă pe umerii lui. Ca slujitor al Altarului el este reprezentantul pe pămînt și în obște credincioșilor a însuși Fiului lui Dumnezeu: «Cînd clericul nu are conștiință că el reprezintă o stare morală deosebită în societate, atunci el trebuie silit să-și formeze această conștiință de demnitate. Dacă nu răspunde la acest îndemn atunci nu rămîne altceva de făcut, decît să fie eliminat din corpul clerical și trecut în rîndul mirenilor» (p. 43).

Cu demnitatea de slujitor al altarului nu trebuie să glumim. Severitatea aceasta a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, pentru cei ce-l cunosc îndeaproape cît

este de blajin, pare surprinzătoare. Și totuși, ea face parte din însuși caracterul său, care, călît în toate zbuclimările vieții de cleric de țară, nu a făcut niciodată compromisuri, ci și-a păstrat cu toată sfințenia și cu toată puterea demnitatea sacerdotală. Dar dacă demnitatea aceasta se cere de la oricare preot, cu atît mai mult ea trebuie să se vadă la cel din aparatul administrativ bisericesc: «In special consilierii și protopopii, ca reprezentanți ai forurilor electiv bisericești și oameni de încredere ai Chiriarhului, trebuie să se bucure de o reputație unanim recunoscută, de o corectitudine exemplară în serviciu și de o manieră pilduitoare de comportare în societate» (p. 44).

În relațiile de serviciu ale administrației bisericești trebuie să domnească sinceritatea, corectitudinea, nepărtinirea și promptitudinea: «Rezolvarea unei lucrări — zice Înaltul Ierarh — trebuie să fie limpede în țelurile ei, să nu fie umbrită de sentimente sau resentimente și să nu rămînă uitată în cartioane sau dosare. Orice solicitare să găsească răspuns, cît mai repede posibil, ca cel interesat să nu fie torturat de chinul așteptării, sau să fie cuprins de duhul suspiciunii...» (p. 46). Și, pentru ca și aici să se vadă că exemplul personal este și rămîne de cea mai mare însemnătate în raporturile cu semenii și cu societatea, Înalt Prea Sfințitul Sebastian spune: «In viața mea de pastorație și cea dedicată administrației am căutat să nu obișduiesc pe nimeni, arătînd că eu sînt cineva, iar altul nu înseamnă nimic. Valoarea omului tocmai în omenia lui se vedește. Umilirea cuiva dezvăluiește inferioritatea suflătească a celui care o produce. N-am practicat și n-am suportat niciodată umilirea. In consecință nici nu voi permite ca cineva din subalternii mei să se folosească de acest mod de jignire. Reședința mea mitropolitană va fi cu ușile deschise, ca să poată intra la mine, nestingherit, oricine are vreun păs sau necaz de spus. Și dacă Chiriarhul stă la dispoziția tuturor, doar de aceasta sînt și părintele duhovnicesc al păstorilor mei, nu văd cum sfințicii și funcționarii mei ar da un altfel de exemplu» (p. 49).

Dar tot în această «cuvîntare program» Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian atrage atenția clerului și asupra îndatoririlor patriotice pe care clerul le are, arătînd că și din acest punct de vedere exemplul personal al preotului poate fi cea mai puternică pildă pentru credincioși: «In afară că aparțin Bisericii, preoții sînt cetățeni ai Republicii Populare Romîna. Ca membri ai comunității statului, ei se bucură de drepturile și îndatoririle tuturor cetățenilor. Misiunea de preot nu absolvă pe nimeni de îndatoririle civile. Dimpotrivă noi socotim că preoții, prin misiunea lor, trebuie să fie cei mai conștiințioși și devotați cetățeni ai statului» (p. 51). Și distincția Ierarh își încheie cuvîntarea aceasta cu un călduros apel în favoarea preoților de enorie, în care se simte nu numai grija unui adevărat părinte, ci și experiența îndelungată a unei preoții pline de zbuclim, de privațiuni și de umilinte: «Vă îndemn, prea cucernici protopopi să fiți îngăduitori cu preoții înglodăți în greutăți, să-i sprijiniți și să-i îndrumați frătește, ca să simtă în necazurile lor, că au un sprijin moral din partea înflăcătorilor lor. Să-i povățuiți cum să-și chivernisească familiile, ca să-și poată ridica vlăstarele către lumina cărții, să fie de folos scumpei noastre patrii. Că știți, doar, cuvintele Sfintei Scripturi: «Cine nu poate să-și chivernisească casa proprie, cum va putea să o chivernisească pe a lui Dumnezeu» (p. 52).

Cuvîntarea aceasta a Înaltului Ierarh este și rămîne chela de boltă a întregii sale activități chiriarhale, pe care o vedem consumîndu-se clipă cu clipă pe altarul Bisericii și pe altarul patriei. Căci Biserica, în concepția Înalt Prea Sfințitului Sebastian, nu rămîne în afara strădaniilor de mai bine pe care le depun factorii competenți din conducerea statului, pentru ridicarea poporului și făurirea unei Patrii puternice și înfloritoare. «Biserica — zice Înalt Prea Sfințitul Mitropolit — în structura ei socială, nu se izolează de realitatea socială a statului... Nu vedem de ce unii oameni stau rezervați în fața altor probleme ce se frămîntă în întreaga lume. Mersul viitorului este spre progres și cine se uită numai înapoi, acela nu înțelege orizontul viitorului. Evanghelia urmărește umanizarea omului, adică nobilitarea lui. Procesul acesta de nobilitare merge încet și anevoios, căci în transformările sufletului realizările se constată cu mult mai greu și ele nu pot fi cîntărite» (p. 423-424). Dar «Prosperitatea socială nu poate exista decît într-o atmosferă de pace, condițiune esențială a dezvoltării vieții umane. Războiul e cea mai gravă calamitate pe care egoismul unor oameni dezechilibrați îl produce și îl susține. Biserica nu susține războiul, ci, dimpotrivă, îl combate ca pe cea mai mare pacoste a omenirii. Preoții și credincioșii lor să fie uniți în lupta împotriva celor ce ațîță la un nou măcel mondial» (p. 424). Pacea a devenit pentru vremurile noastre o problemă vitală. De ea depinde continua dezvoltare și înflorire a omenirii, de ea depinde făurirea unui trai mai bun și mai fericit. De aceea «Problema păcii înconjoară preocupările tuturor oamenilor

de pe globul pământesc și este atât de necesară vieții, ca însuși aerul sănătos pe care îl aspirăm în plămîni... Omenirea vrea pace, popoarele doresc frățietate între ele, individul dorește să aibă liniște în căminul și în munca lui» (p. 200).

Dacă cuvîntarea amintită a Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian ni-l arată pe Înaltul Ierarh plin de toată sollicitudinea pentru turma credincioșilor creștini și pentru păstorii lor duhovnicești, capitolul intitulat «In Apărarea Păcii» ne dezvăluie pe vajnicul luptător și apărător al celui mai de seamă bun al omenirii întregi: «pacea». Atît la Congresele pentru Apărarea Păcii, care au avut loc în țară, cît și la cele din străinătate, la care a luat parte, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian a dovedit zel cu adevărat creștinesc în apărarea păcii, care după cum știm face parte din însuși testamentul lăsat Bisericii noastre de Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. În calitatea aceasta înțelegem, așa precum se cuvine și admirația Înaltului Ierarh moldovean pentru Întîlțătătorul Bisericii Ortodoxe Romine, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, ale cărui strădanii pentru pace sînt cunoscute de întreaga Biserică și animează întreg Sfîntul Sinod și tot clerul Bisericii noastre. Admirație exprimată într-un articol publicat în revista «Biserica Ortodoxă Romînă» (nr. 5-6, 1953), unde îi numește pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh «Indrumător al strădaniei Bisericii Ortodoxe Romine în slujba păcii».

Deosebit de interesante sînt apoi sfaturile pe care Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian le dă preoților, monahilor și credincioșilor creștini, în partea a treia a «Ostenellilor Chiriarhale». Marile momente din viața Bisericii creștine: Nașterea și Învierea Domnului sînt prilejuri de evocări duioase pornite dintr-un suflet plin de sensibilitate creștină, dar, în același timp sînt și ocazii dintre cele mai fericite, pentru a arăta că credința adevărată este numai aceea care se valorifică în viață, prin fapte de dragoste creștinească, prin lupta conștientă și susținută pentru ridicarea continuă a obștei omenеști și prin crearea unei atmosfere de înțelegere, de armonie și de pace între toți oamenii și toate popoarele, de pe suprafața pămîntului.

Dar tocmai în vederea realizării acestei stări fericite, după care dorește cu însetare tot omul cinstit, atît pentru sine, cît și pentru semenii săi din apropiere și din depărtare, credincioșii, ca și păstorii lor duhovnicești, trebuie să se arate cît se poate de activi nu numai în îndeplinirea îndatoririlor lor religioase ci și în îndeplinirea îndatoririlor lor patriotice, răspunzînd cu promptitudine și cu entuziasm la chemările ce li se fac de fiecare dată, de factorii competenți de conducere din patria noastră. Indemnurile pe care Înaltul Ierarh le dă, în deosebi credincioșilor de la țară, pentru îndeplinirea la timp și în bune condițiuni a muncilor agricole, în conformitate cu hotărîrile Guvernului, sînt porunci sincere, ieșite dintr-un adînc sufletesc pe cît de bun cunoscător pe atît de plin de dragoste față de toți aceștia. «Ca unul ce sînt ridicat din pătura largă a țărînimii muncitoare — zice Înalt Prea Sfințitul Mitropolit — n-am uitat preocupările acestei țărînimii, iar sfaturile pe care i le-am dat ca preot, ori ca protopop și acum ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, au plecat din dragostea caldă ce o port țărînimii muncitoare de pe ogoare» (p. 444).

În viața obștească a credincioșilor, preotul are rostul nu numai de păstor al turmei cuvîntătoare pe căile mîntuirii, nu numai de povătuitor în cele duhovnicești și de sfințitor al credincioșilor, ci și pe acela de povătuitor în legătură cu activitatea lor pămîntească, pentru ca aceasta să se desfășoare cît mai din plin și să fie cît mai încununată de roade. De aceea, adresîndu-se preoților, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian le spune să fie cu sfatul și cu fapta în mijlocul credincioșilor, arătîndu-le marea însemnătate a însămințărilor, a îngrijirii culturilor, a pregătirii și executării la timp a stringerii recoltelor, dezmiriștitului, treerîșului și colectărilor. «Ca unul ce sînteți păstori sufletеști în mijlocul muncitorilor agricoli, veti lămuri rostul binefăcător al directivelor date de specialiștii și tehnicienii în materie de agrotehnică. Veți explica credincioșilor, pe înțelesul lor, rostul îngrijirii culturilor, prin prășirea lor, plivitul de buruieni și curățirea fînețelor» (p. 452).

Făcînd această succintă prezentare a «Ostenellilor Chiriarhale» ale Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei nu putem încheia fără a prezenta Înaltului Ierarh omagiul nostru plin de respect și de recunoștință pentru tot ceea ce a dăruit și dăruiește din plin Sfintei noastre Biserici și scrisului nostru bisericesc. Urăm, deasemenea ca «Ostenellele Chiriarhale» să fie pilde și indemnuri pentru toți ostenitorii din via Domnului în conducerea credincioșilor pe căile luminoase ale mîntuirii și în strădania comună pentru înflorirea scumpei noastre patrii Republica Populară Romînă, ca și în lupta hotărîtă pentru apărarea păcii.

Preot OLIMP N. CACIULA

SIMBOLICA LUI ANDRUȚOS, Traducere din limba greacă de Justin Moiescu. Profesor Universitar. Editura centrului Mitropolitan Craiova, 1955.

Hr. Andruțos este un nume definitiv legat de teologia ortodoxă, iar preoțimea noastră, care-i cunoaște tratatele de Dogmatică și Morală, traduse în limba română cu ani în urmă, are acum prilejul să întinească un alt aspect din preocupările răposatului profesor de la Facultatea de Teologie din Atena.

Este vorba de acel gen al teologiei sistematice care studiază comparativ diferitele dogme din confesiunile creștine și care poartă numele de «Simbolică». Altfel spus, Simbolică se ocupă cu Mărturisirile de credință creștină, deci cu semnele prin care recunoaștem, identificăm și deosebim o confesiune de alta. Ea este chiar un studiu critic al Crezurilor. Aici presupunerile și premisele personale nu numai că însoțesc cercetarea, ci creiază înseși condițiile studiului și un teolog ca Andruțos nu ascunde deloc aceasta, ci dimpotrivă, departe de a-și face un merit din a se declara aconfesional, depune mărturie de teolog ortodox pe fiecare pagină și din perspectiva Bisericii emite judecăți de valoare, critică și aprofundează punctul de vedere al celorlalte Mărturisiri de credință. În felul acesta studiul lui angajează atât interesele de viață spirituală ale ortodoxului, cât și ale eterodoxului, care n-ar avea motiv să se plîngă decât în ipoteza că sistemul de dogme cărui aparține și față de care autorul ia poziție critică n-ar fi în chip fidel expus. Metoda lui Andruțos fiind expozitivă până la fotografie și critică până la epuizarea modului de a pune problemele, prezintă un caracter dublu: static și totdeodată dinamic și dacă în momentul prim al cercetării, autorul manifestă totală înțelegere pentru sistemul dogmatic expus, în partea a doua, care coincide cu momentul dinamic, folosește o deosebită măiestrie pentru a justifica acordul sau dezaprobarea față de materialul fidel și clar prezentat. În felul acesta metoda lui de lucru ne dă putință să întrevădem omul. Și acest om ni se înfățișează sincer cu el însuși, cu credințele altora și mai ales, lucru capital, sincer și cinstit cu exigențele intelectuale ale lui și ale noastre. Se ghicește aceasta din sforțarea mereu reinnoită de a demonstra din unghiuri, planuri și perspective variate, adevărul care vizează în-suși centrul ființei lui. Căci Andruțos e un om care crede în ceea ce spune și această calitate se face simțită prin efortul susținut de a pune pe cititor în posesia rădăcinilor suficiente și rațiunilor de a fi a propriei lui credințe. În puține cuvinte, argumentația lui Andruțos echivalează cu bucuria de a crede. Dealtfel, Andruțos are darul de a fi convingător și transmiterea convingerii nu-i cu putință în teologie și filozofie, decit acolo unde adevărul se reazăimă pe toate pîrghiile sufletului. Și chiar dacă resorturile adinci pe care se sprijină adevărul nu-și găsește veșmint în vorbire, noi, cititorii, intuim cu antene ce nu dau greș că adevărurile sînt vii în emitent, nu simple confecțiuni de meșteșugar. Orice carte, mare sau mică are un suflu și un cifru ascuns în virtutea cărui distingem ceea ce e autentic și organic legat de autor, de ceea ce este mecanic și detașat de ființa vie a omului. Există un fel de unde imponderabile, care înlesnesc contactul cu autenticitatea sau ipocrizia gîndului și a simțirii. Și acest lucru nu poate fi camuflat. Acest contact ne indică în Andruțos un om de mare bună credință și sinceritate.

Trecînd acum la analiza conținutului acestei lucrări, vom declara de la început că nu putem rezuma bogăția problemelor compartimentate în cele nouă capitole ale cărții, chiar cînd recenzia capătă formă de comentariu. Pentru acest motiv, ne vom mărgini la cîteva considerații pe marginea cap. II, care tratează despre Biserică, cu observația că Ecclesiologia oferă, după părerea noastră, cheia pentru multe alte soluții dogmatice. Ori felul cum Andruțos rezolvă problemele ecclesiologice luminează un cîmp întreg de idei dogmatice, cum sînt: regula interpretativă a isvoarelor Revelației, raportul dintre Biserică, Scriptură și Tradiție, legătura dintre Biserica triumfătoare și luptătoare și multe, nevănuite de multe alte probleme.

Înainte de a vedea în ce constă ființa Bisericii, trebuie să atragem atenția asupra raportului dintre Biserică și Scriptură, așa cum îl vede Andruțos, raport adesea nesocotit în teoria și practica misionară de natură interconfesională.

Pentru mulți teologi, chiar ortodocși, Biserica și Scriptura sînt ca două realități juxtapuse, din care prioritate în timp și mai ales, prioritatea spirituală, ar deține-o Scriptura. Potrivit acestui mod de a judeca, soboarele ecumenice sînt acceptate, pentru că prezintă perfect acord cu Scriptura, iar Tradiția întrucît nu contravine Scripturii. Respingînd aceste concepții, Andruțos inversează perspectiva și susține că Biserica este cea care confirmă caracterul supranatural al Scripturii și Tradiția aflătoare în Biserică este aceea care pune pecetea adevărului pe Scriptură. Concepția după care Scriptura ar premerge Bisericii este falsă istoricește, iar mentalitatea după care Biserica trebuie să-și întemeieze autoritatea și prerogativele pe litera

Scripturii aduce o răsturnare a ordinii principale pe scara căreia Biserica stă în virful piramidei, cu fața întoarsă în spre Sfântul Duh, care «o învață tot adevărul» pînă la sfîrșitul veacurilor.

Prelungind gîndul lui Andrușoș, putem continua fără a greși, că Biserica este mireasa căreia Hristos, Mirele său, i-a dat în dar Scriptura și Tradiția. A separa aceste realități și a le opune una alteia însemnează a comite pe lîngă o greșeală istorică și un păcat împotriva Duhului Sfînt.

Dacă aceste adevăruri ar fi pătrunse în toate implicațiile lor, gîndirea ortodoxă n-ar avea decît de cîștigat în vigoare, contur și precizie iar consecința practică ar fi o mai mare siguranță apologetică în raporturile interconfesionale; în același timp credinșii ar utiliza Biblia cu conștiința că întregul ei cuprins trebuie raportat la centrul dătător de sens unitar, Biserica.

Dar ce este Biserica? Este, ca și Hristos, o realitate în două firi, văzută și nevăzută, omenească și dumnezeiască. Acest amestec de văzut și nevăzut, de trup și nepnevma, ține la egală distanță concepția despre Biserică atît de învățătura, care vede în Biserică niște rosturi strict administrative și pămîntești, cît și de teoria, după care Biserica ar fi un fel de nălcucă vapoasă, fără temelie în lumea aceasta.

Echilibrul dogmei de la Calcedon a firilor neîmpărțite și nedespărțite, neamestecate și neschimbate, trebuie extins și asupra Bisericii, continuatoarea și loșitoarea lui Hristos în lumea pămîntului nostru.

Dar oare ortodoxia însăși în totalitatea manifestărilor ei nu oferă privirii din afară și dinlăuntru înfățișarea unui organism, ce intruchipează cele două lumi, a văzutei și nevăzutei? Și e oare împlîntor faptul că în duminica ortodoxiei se citește pericopa evanghelică în care se relatează că Natanael a văzut cu ochiul cel duhovnicesc sub vălul de humă al Mîntuitorului slava cea nevăzută — majestas domini — de Fiu al lui Dumnezeu și Împărat al lui Israel? Simplă întrebare, care însă în lumina concepției despre Biserică poartă deja într-însa răspunsul afirmativ. Într-adevăr, împletirea văzutei cu nevăzutul străbate întreg așezămîntul ortodox: icoane, sfînte taine, ierarhie.

Cine nu înțelege acest adevăr cade automat din ortodoxie, căci neînțelegînd cum cele de jos se împreună cu cele de sus va înclina totdeauna spre sacrificarea unuia din termeni: fie a văzutei, fie a nevăzutei. În primul caz avem Dumnezeu distanțat, al lui Luther, Calvin și Barth, în al doilea idolatrizarea omeneșului. Și într-un caz și în altul însă omul se golește de slava lui Dumnezeu.

Echilibrul formulat la Calcedon dintre divin și uman în persoana Mîntuitorului și exprimat în termeni de teologie negativă este, așa dar susceptibil de transpoziție pe planuri multiple și se poate spune fără a greși că sîntem, într-o măsură mai mare sau mai mică, diofiziti, monofiziti sau nestorienii după cum accentuăm, apăsăm sau suprimăm în planurile de viață ale ortodoxiei unul din factorii existenți în ființa Bisericii. Aceste considerații, deși nu aparțin direct lui Andrușoș, oglindesc totuși mănunchiul de idei diriguitoare, ce stau la temelia operii lui. În același timp, sînt și un indiciu de cite reflexii poate sugera o lucrare de autentică gîndire teologică a cărei traducere marchează cel mai însemnat eveniment al scrisului teologic din țara noastră de la apariția Cărții de Învățătură pînă astăzi.

Remarcăm apoi că tipărirea ei a fost cu puțință datorită condițiilor de totală libertate de care se bucură religia în Republica Populară Romîna, ca și platformei create de Statul nostru pentru conviețuirea pașnică a cultelor.

Subliniind în completarea fizionomiei acestei lucrări nota de erudiție sub care se desfășoară studiul, ca și bogăția bibliografică de la începutul capitolelor, vom adăuga că tot acest aparat informativ nu sufoacă și nu anulează spiritul de sinteză, fără de care orice studiu, oricît s-ar prevala de argumente din autoritate, nu este decît un magazin de obiecte disparate.

Vom întîmpina deci «Simbolica» lui Andrușoș cu sentimentul că avem, în versiune romînească, o carte de reală valoare pentru uzul preoților și al studenților teologi. Capitele, cum sînt cele despre Har, despre păcatul strămoșesc, despre taine, vor suscita și vor genera la mulți preoți idei rodnice în activitatea pastorală și predicatorială. Mai mult, o asemenea carte are darul de a menține mințile în bătaia de foc a principilor și de a ne concentra pe liniile lăuntrice ale duhului, singurul loc de unde ființa noastră religioasă poate rodi. Cît despre tinerii teologi, îi va obișnui cu un gen de gîndire de care sîntem siguri că se vor îndrăgosti.

Traducerea de față se datorează d-lui Justin Moiescu, profesor la Institutul Teologic din București. Dacă n-am aști însă că autorul e grec, n-am putea bănuși că este vorba de o traducere, căci Dl. Justin Moiescu a biruit cu succes toate greutățile

întimpinate la transferarea dintr-o formă de limbă în alta a conținutului nuanțat, complex și bogat al cărții. E de presupus că Andrușoș fiind destul de personal în gândire și expunere, menținându-se neincetat la nivelul înalt al stilului său propriu, a dat mult de lucru unui ostenitor conștient că face o operă de uz public. Meritul Domniei Sale este cu atât mai evident, cu cât respectul desăvârșit pentru tiparele limbii noastre și claritatea diamantină a versiunii românești n-a avut drept urmare sacrificarea sensului din limba greacă.

E de remarcat de asemenea lipsa greșelilor de tipar, frecvente în asemenea cazuri. Pentru toate aceste calități, atât formale cât și de domeniul esenței, Domnia Sa merită mulțumiri și recunoștință de la cititor. Condițiile tehnice ireproșabile în care se prezintă lucrarea sînt la înălțimea conținutului și completează în chip plăcut strădania depusă.

Incheind nu uităm să amintim că această traducere a fost inițiată la îndemnul și lămuririle date de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, că beneficiază de aprobarea Sfințitului Sinod și a ieșit din tiparniță prin cheltuiala Mitropoliei Olteniei al cărei Întîistătător, Înalt Prea Sfințitul Firmilian, meșter neîntrecut în limba cu bună mireasmă a cazaniilor, va binemerita de la toți iubitorii de slovă teologică.

Proct GHEORGHE CHIRIAC

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

CLERUL CAPITALEI ADRESEAZĂ I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN URĂRI CU PRILEJUL ANULUI NOU

Este un obicei intrat de multă vreme în deprinderile preoțimii din Capitala țării, ca la fiecare început de an slujitorii sfințelor noastre altare și dascăli de Teologie să urce «cu picioare vesele» dealul Sfintei Patriarhii pentru a depune în fața tronului arhipăstoresc smerită închinăciune, cu urări de sănătate și întru toate bună sporire pentru Întîistătătorul Bisericii Ortodoxe Romine.

Dascălii noștri de Teologie — mîndrie a învățămîntului religios în țara noastră, eminenți cunoscători ai «disciplinei sacre» și povătuitori încercați pentru înțelegerea adevăratului sens al sacerdoțiului creștin — și preoțimea bucureșteană așteaptă cu îndreptățită emoție această sărbătorească întîlnire cu Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian, în cea dintîi zi a anului. Toți vor să vadă în cea zi pe Întîistătătorul Bisericii Ortodoxe Romine și sint doritori să-l asculte cuvîntul, — căci vreme potrivită este atunci pentru cercetarea faptelor mal de seamă care au umplut zilele anului închelat și pentru profilarea obiectivelor ce vor fi urmărite în anul care începe. Pentru aceea, toți cei care ostense în «via Domnului» în cuprinsul Ortodoxiei noastre rominești, — profesori de Teologie, preoți de mir și monahi îngerescului chip —, așteaptă ceasul întîlnirii lor cu Prea Fericirea Sa Patriarhul țării, cuprinși de firească și îndreptățită emoție.

Cea dintîi zi a anului 1955 a fost o zi de vifornită grea. Vîntul a suflat puternic, viscolind zăpada care cădea în fulgi mari peste întînderile Capitalei. Nimeni n-a ieșit din casă în ziua aceea îmbiat de frumusețea vremii. Și cu toate acestea, la ușile palatului patriarhal au bătut în cea zi multe sute de degete și marea sală sinodală a fost aproape neîncăpătoare pentru toți cei veniți să sîrute dreapta Arhipăstorului lor, să-i prezinte urări de bine și sănătate și să-l asculte părinteștile cuvinte rostite din pragul Noului An.

Au fost de față: PP. SS. Vicari Patriarhali, Episcopi Antim Tîrgovișteanu și Theoctist Botoșăneanu; P.C. Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, Preotul Alexandru Ionescu; P.C. Pr. Ioan Găgiu, Directorul Administrației Patriarhale; profesorii Institutului Teologic Universitar din București, în frunte cu P. C. Pr. Rector Ioan Gh. Coman; PP. CC. Consilieri Patriarhali: Grigore Burlușanu, Gheorghe Soare, Athanasie Preda; P.C. Pr. Vasile Ștefan — Inspector General Bisericesc și P.C. Pr. Zaharia Bîlbile, Inspector Bisericesc; P.C. Pr. N. I. Cazacu, Secretarul Cabinetului Patriarhal; PP. CC. Consilieri Arhiepiscopali: Alex. Petcu, Alex. Zamfirescu, Marcel

Mihăescu, Stan Dimancea, Vasile Constantinescu; P.C. Pr. Zaharia Mintulescu, Inspector Eparhial; P.C. Pr. Constantin Hașcău, Secretar Eparhial, P. C. Arhim. Justinian Florea, exarhul mănăstirilor; salariați din Ad-ția Patriarhală și Arhiepiscopia Bucureștilor, sute de preoți din Capitală și reprezentanți ai cinului monahal.

La intrarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian în sala sinodală, toți cei de față au intonat «Imnul Patriarhal», iar P.C. Pr. Constantin Moisiu de la biserica Manu Cavafu, a rostit cuvîntul tradițional de Anul Nou.

În cuvîntul acesta, P.C. Sa a înfățișat bunele rodiri ale lucrării preoțimii din Capitala țării în anul 1954, lucrare care s-a desfășurat, în întregimea sa, potrivit gîndurilor și obiectivelor fixate de Arhiepiscopul Bisericii noastre încă de la înălțarea sa pe tronul patriarhal. Astfel, au fost amintite ostenelele preoțești pentru predicarea adevărurilor evanghelice, după zicerea marelui Apostol Pavel: «Amar mie de nu voi binevesti» (I Cor. 9, 16), pentru reînvierea învățămîntului catehetic și readucerea lui în tînda Bisericii; s-a făcut mențiune despre «cîntarea comună în biserică», lucrare care chiamă pe credincioși să ia parte activă la dumnezeiasca Liturghie și contribuie la propria lor zidire sufletească; și n-au fost trecute cu vederea străduințele curate ale preoțimii pentru întărirea marelui front al luptătorilor pentru pace, care militează pentru buna înțelegere între oameni și popoare, pentru înlăturarea războiului ca mijloc de rezolvare a problemelor litigioase, pentru instaurarea unei ere de viață prosperă și fericită pentru toate noroadele.

Cuvîntul preotului Constantin Moisiu a îmbrățișat și momentul bisericesc cel mai de seamă din cursul anului încheiat: vizita unei delegații de Ierarhi bulgari. În frunte cu Înalt Prea Sfințitul Patriarh Chiril, care ne-au cercetat țara și Biserica noastră străbună și în cinstea cărora Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian a preînnoit și înzestrat biserica Sf. Spiridon Nou cu podoabe de preț, care vor povesti pentru multe sute de ani despre frățeasca întîlnire dintre cei doi Patriarhi. Momentul acesta a fost interpretat în lumina celor proclamate de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în ziua alegerii Sanctității Sale ca Patriarh: «Vol întinde mîna iubirii, a prieteniei și a frăției întru Hristos tuturor Bisericilor surori întru ecumenicitate, luptînd pentru înflorirea Ortodoxiei, care zidește și întărește noroadele credincioase».

Din cuvîntarea de răspuns a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, desprindem următoarele:

«Mulțumesc din adîncul inimii — în aceste clipe solemne ale unui nou început de an — pentru două fapte care m-au mișcat profund: pentru faptul de a vă fi desprins de căminurile Prea Cucerniciilor Voastre, într-o zi ca aceasta, cînd văzduhul Capitalei este vinzolit de o viforniță atît de cumplită și de a fi venit aci, pentru o întîlnire sărbătorească cu Patriarhul vostru și cu colaboratorii săi; — și pentru faptul că, înfățișîndu-mi, prin gura Părintelui Constantin Moisiu, rodirile cele mai alese ale lucrării preoțești din anul pe care l-am străbătut, ați știut să intrupați în realități vii cîteva din gîndurile și năzuințele mele pentru mai-binele Bisericii noastre strămoșești».

După aceste cuvinte introductive, Sanctitatea Sa a conturat esențialul înfăptuirilor preoțești din anul 1954, privite dintr-un îndoit punct de vedere: gospodăresc-material și spiritual. «Privind din virful piramidei spre acești slujitori, din sînul Bisericii Ortodoxe Romîne, spre munca și înfăptuirile lor din anul care a trecut — a spus Înalt Prea Sfinția Sa — bucuria noastră este din cele mai înălțătoare. Căci munca aceasta a sporit mult patrimoniul material și spiritual al Sfințului Așezămînt pe care îl slujim. Prin nimic altceva nu se poate arăta dragostea pentru Dumnezeu, decît prin rîvna creatoare pentru «Casa Domnului». În anul pe care l-am încheiat, numărul celor care au trudit pentru înfrumusețarea materială și spirituală a bisericilor lor a fost destul de mare».

Referindu-se la dispozițiunile regulamentare care privesc «notarea administrativă» a clerului, lucrare de durată și proporții care va fi perfectată anul acesta de conducerea Centrului Eparhial —, Înalt Prea Sfinția Sa a spus: «Sporirea vieții duhovnicești în parohii, pe unele laturi este multumitoare, dar pe altele mai este încă de lucru. Mai sînt parohii care n-au dat pînă acum curs unor îndrumări ale Sfințului Sinod. Nădăjdul că în anul pe care îl începem, lipsurile vor fi înlăturate. Sîntem călăuziți de simțămîntul dragostei pentru fiecare din slujitorii Bisericii noastre și potrivit spiritului dumnezeiesc al Evangheliilor, cel din urmă vor fi primiți ca și cei dintîi. Dorința noastră cea mai fierbinte este ca nici un cleric să nu trăiască clipe de amărăciune sufletească. Pînă acum, această a depins de noi; de acum încolo depinde de Prea Cucerniciile Voastre».

Un capitol important din cuvîntarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a fost consacrat legăturilor Bisericii noastre cu celelalte Biserici surori, în cadrul ecu-

menicitații ortodoxe. Au fost amintite în acest capitol trei din momentele mai de seamă privind legăturile noastre cu Bisericele Autocefale Ortodoxe:

a) Decernarea titlului de Doctor în Teologie înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Krutișelor și Colomnei, la București, în cursul lunii septembrie, — împrejurare festivă cu prilejul căreia talentatul scriitor și savantul oaspe a rostit un discurs academic despre Mitropolitul Petru Movilă, simbol al legăturilor frățești dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă;

b) Vizita Patriarhului Apostolic Alexandru III al Antiohiei și Intregului Orient, care — în cuvîntarea ce a rostit în Catedrala Sfintei Patriarhii din București — a spus: «Altădată, voi veneați la locurile noastre...; acum venim noi aici, socotind aceste locuri mai sfinte ca ale noastre»;

c) Vizita Patriarhului Bisericii Ortodoxe Bulgare, Sanctitatea Sa Chiril și a Înaltilor Ierarhi care l-au însoțit, — vizită menită să întărească vechile legături de prietenie dintre Bisericele și popoarele noastre, care mărturisesc aceeași credință religioasă.

Cel din urmă capitol din cuvîntarea de răspuns a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a fost consacrat «luptei active pentru apărarea păcii». Sanctitatea Sa a spus: «Pot să vă încredințez oficial, că pe latura activității noastre pentru apărarea păcii, pe întreg cuprinsul țării, clerul Bisericii Ortodoxe Române s-a alăturat în unanimitate, oamenilor cinstiți care militează în uriașul front al luptătorilor pentru această sfîntă cauză. Faptul acesta ne-a fost confirmat de oameni cu răspundere în viața publică a poporului nostru, l-am primit cu legitimă mîndrie și el mi-a umplut inima de bucurie. Sîntem datori să rămînem acolo, pe culmi, pentru a putea spori și duce mai departe lupta noastră.

«În anul care s-a încheiat, tunurile au amuțit pretutindeni în lume. Acum au început să se ivească nori, care ar vrea să întunece zărilor păcii și aceasta poate aduce îngrijorare pentru unii oameni. Dar noi, privind bine la forțele lagărului păcii și chiar la Mișcările populare din țările unde anumite parlamente obțin ratificări de tratate sub presiuni străine, nu ne turburăm de zvircolirile celor ce caută să dezlănțuie un nou război mondial. Privind spre trecutul nostru de muncă, la mulțimea celor ce sînt alături de noi, la țările cele mai mari din lume — China și Rusia —, care au îmbrățișat marea idee a păcii și la faptul că majoritatea populației, chiar din țările unde se încearcă primejduirea păcii, este ostilă războiului, noi nu putem trăi nici un sentiment de îngrijorare. Sîntem încredințați că pacea va birui războiul. Să strîngem pentru aceea rindurile, ca unii care mărturisim credința noastră în «Dumnezeul Păcii» și să însoțim neîncetat activitatea noastră de rugăciuni către Dumnezeu «pentru pacea a toată lumea».

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și-a încheiat cuvîntarea cu această mărturisire: «Forța morală a unui popor nu poate fi biruită niciodată de nimic. Vă îndemn, pentru aceea, pe voi, preoțimea Capitalei, pildă de urmat pentru preoțimea din toată țara, să continuați cu și mai multă ardoare lupta noastră pentru sporirea patrioniului material și spiritual al bisericilor pe care le păstoriți și pentru cîștigarea totală a sufletului poporului nostru pentru sfînta și nobila cauză a păcii. Ca unii care știm că vom da socoteală înaintea Dreptului Judecător de tot ceea ce facem în viață, să ne străduim a fi, în anul pe care îl începem, un far luminos pentru preoțimea ortodoxă din întreaga țară».

Sanctitatea Sa, mulțumind încă odată pentru urările de bine ce l-au fost adresate, a rugat pe Bunul Dumnezeu să dăruiască pe fiecare cu un an bun, aducător de sănătate și mulțumire, — după care s-a întreținut vreme îndelungă cu toți cei de față, în duhul familiar al celei mai curate apropieri sufletești.

Preot STAN DIMANCEA

SĂRBĂTORIREA ZILEI DE NAȘTERE

A I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

La 22 februarie 1901. — așa dar acum 54 ani, în comuna Cermegești, satul Suiștii din ținuturile Vilcii, s-a născut pruncul Ioan Marina, Patriarhul de astăzi al Bisericii Ortodoxe Romine.

Prea Sfințiții Episcopii Antim Tirgovișteanu și Theoctist Botoșăneanu, Vicarii Patriarhali, clerul Capitalei, Institutul Teologic Universitar cu profesorii, preoții cursiști și studenții săi, salariații Arhiepiscopiei Bucureștilor și Administrației Patriarhale, monahi și credincioși de toate vârstele s-au adunat în ziua aniversară din acest an în Catedrala Sf. Spiridon-Nou, unii pentru a săvârși, alții pentru a asista la săvârșirea îndătinatului Te-Deum.

În ziua sărbătoririi, Înalt Prea Sfinția Sa nu s-a aflat în Capitală, ci în singurătatea schitului Dragoslavele, retras acolo pentru a putea desăvârși în tihnă o lucrare asupra căreia meditează de mai multă vreme.

După săvârșirea dumnezeieștii slujbe, a rostit un mișcător cuvânt omagial P.C. Pr. Dumitru Fecioru, lector la Institutul Teologic, — care a schițat cele mai de seamă momente din viața de preot și Arhiepiscop a Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, grupându-le în jurul a trei mari și nepieritoare adevăruri, sinteză a crezului misiunii și apostolatului Înalt Prea Sfinției Sale: Poporul, Ortodoxia, Pacea.

Rezumând acest crez, P.C. Pr. Dumitru Fecioru a spus: «Dacă la răscruce de drumuri ai nevoie de povăzitori, cum să nu aibă Biserica nevoie de astfel de oameni la răscruce de istorie? Dumnezeu ne-a trimis darul Său, pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, ca să ne arate drumul pe care trebuie să mergem noi, preoții lui Hristos..., să ne strige că nu putem merge decât pe un singur drum, drumul pe care merge poporul, drumul pe care merge Ortodoxia, drumul pe care înflorește viața și rodește pacea».

Desprindem punctele cardinale din cuvântarea omagială a P. C. Pr. Dumitru Fecioru:

«Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a îndrăgit poporul de pe când era copil. Și îndrăgindu-l, a fost cu inima și cu sufletul alături de popor în toate rosturile Înalt Prea Sfinției Sale: de învățător, de preot — preot de sat și preot de oraș —, director de Seminar, inițiator și conducător a fel de fel de asociații și corporații. A întors spatele tuturor jecmăniturilor poporului și a luptat împotriva lor, stînd neconștient cu fața spre popor, spre durerile poporului, luptînd pentru ridicarea celor de jos, pentru luminarea celor neînvățați, pentru ușurarea nevoilor celor împilați, pentru alinarea suferințelor celor bolnavi.

Alături de dragostea de popor, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a mai moștenit de la părinții săi și dragostea de Biserică, de credința religioasă cea adevărată, de Ortodoxie. Șirul preoților din neamul său s-a păstrat neîntrerupt de mai bine de trei veacuri, preoți care au zidit biserici — ca protopopul Dumitrașcu din Rm. Vilcii; au luptat pentru neafirmarea ca preotul Dumitrașcu din Dejoi, spînzurat de turci în ziua de Paști; s-au înfrățit cu cei de jos — ca alți doi preoți Dumitrașcu, căpitani de panduri pe valea Cernei, în oastea lui Tudor cel din Vladimir.

Cu prilejul împlinirii celor 30 de ani de la hirotonia în preot, în acea caldă și duioasă spovedanie publică din 14 octombrie 1954, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a arătat de unde izvorăște dragostea sa pentru Ortodoxie, cînd a spus: «Am avut privilegiul rar să respir în casa părinților mei duhul unui creștinism autentic întemeiat pe faptele iubirii lui Dumnezeu și a aproapeului. Miresma acestui duh din căminul copilăriei mele, moștenit de la bunicii, moși și strămoșii mei, vrednici slujitori ai Bisericii și Patriei —, pomeniți totdeauna la mari praznice de credincioasa mea mamă, cu evocări despre trecutul lor religios și patriotic — nu s-a dezlipit de mine niciodată».

Cîntarea comună în biserică, cîntarea imnelor religioase din cărțile de slujbă ale bisericii, participarea credincioșilor la conducerea treburilor bisericești și gospodărești din parohie, învierea predicii și redarea locului ce i se cuvine în cadrul serviciului liturgic, readucerea învățămîntului religios — cateheza — în Biserică și citirea din viețile Sfinților, dezgroparea tuturor comorilor Sfintei noastre Tradiții, prin studierea operelor Sfinților Părinți, — iată ortodoxia Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, una din fețele strălucitoare ale Patriarhatului său.

Cît privește cea de a treia față a acestui patriarhat, și lupta pentru instaurarea păcii între oameni, luptă care depășește granițele țării și despre care savantul Fre-

dèric Joliot Curie a spus că «are mare răsunset printre creștinii din întreaga lume», aceasta și-a aflat un loc de seamă în toate actele patriarhale ale Sanctității Sale, mărturie statornică a unui crez care l-a însuflețit totdeauna. Toate pastoralele și cuvântările Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian sînt străbătute de flacăra sfîntă a idealului păcii, toate zugrăvesc în culori vii grozăviile și ororile războiului, în toate se face apel pentru pogorîrea păcii pe pămînt. Pretutindeni în țară și dincolo de fruntariile ei — la Moscova sau la Sofia —, chiar printre credincioșii altor confesiuni și rituri din țară, glasul său s-a înălțat cu putere și autoritate pentru pace, iar prin glasul său a vorbit Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul Păcii».

Cuvîntarea omagială a P.C. Pr. Dumitru Fecioru a fost încheiată cu o fierbinte rugăciune către Dumnezeu, pentru îndelunga înzilirile a Prea Fericitului nostru Arhiepăstor, cel dăruit Sfintei Biserici Ortodoxe Romîne pentru dreapta înălțare a cuvîntului adevărului dumnezeiesc.

Iar cînd a fost ca Prea Sfințitul Episcop Vicar Theoctist Botoșăneanu să înalțe Sf. Cruce și să strige: «Mulți ani trăiască» pentru Înaltul sărbătorit, studenții în Teologie, clerul Capitalei, profesorii Institutului Teologic Universitar, monahii și credincioșii care umpleau marea biserică a Sf. Spiridon-Nou, au intonat cu putere Imnul Patriarhale și s-au închinat smeriți înaintea sfîntului altar pentru sănătatea și fericirea Arhiepăstorului lor.

Preot STAN DIMANCEA

CONFERINȚĂ INTERCONFESIONALĂ

În ziua de 15 decembrie 1954, în sala Institutului Teologic ortodox din București, a avut loc o Consfătuire a tuturor slujitorilor Cultelor din Capitală în legătură cu lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Stockholm și Declarația Conferinței de la Moscova.

Ședința a fost prezidată de dl. I. Săndulescu, secretarul Comitetului de Luptă pentru Pace al orașului București.

Din prezidiul adunării au făcut parte: P. C. Pr. Alexandru Ionescu-Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor și membru în Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R.; P. C. Pr. Profesor Ioan Coman, Rector al Institutului Teologic ortodox de grad universitar; Protopopul romano-catolic Emanuil Kreiss, membru în Comitetul de Luptă pentru Pace al orașului București; pastorul baptist Popovici Alexa; Dr. A. Bruckner parohul bisericii luterane din București; rabinul Dr. H. Alperin; predicatorul Vasile Florescu din partea Cultului Adventist; predicatorul Gh. Bradin, din partea Cultului Penticostal; Dr. Ervant Melidon, din partea comunității armene din București; Murat I. Alibulah, din partea Cultului Musulman.

Deschizînd ședința la orele 9 dimineața Dl. I. Săndulescu arată scopul acestei Consfătuiri și dă cuvîntul P. C. Preot Alexandru Ionescu spre a face o dare de seamă asupra lucrărilor sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm, unde Prea Cernicia Sa a participat ca invitat și membru al delegației romîne la această sesiune.

«Între 18 și 23 noiembrie a. c., — a spus părintele Alexandru Ionescu—a avut loc la Stockholm, Capitala Suediei, o nouă ședință a Consiliului Mondial al Păcii, forul reprezentativ al celei mai uriașe mișcări pe care a cunoscut-o vreodată lumea, — lupta pentru apărarea păcii.

Orașul Stockholm se întinde pe colinele unor insule, pe malurile lacului Mälaren și ale golfului maritim Saltsjön, fiind spălat de apele lor argintii și deseori cu reflexe albastre. Este un oraș destul de vechi (în anul 1523 s-au sărbătorit 700 de ani de la întemeiere). Clădirile, în cea mai mare parte, au fost construite în a doua jumătate a secolului trecut și la începutul acestui secol. Clădirea cu care se mîndresc indeosebi cetățenii acestui oraș este localul primăriei care a fost vizitat de participanții la sesiune în seara zilei de 22 noiembrie 1954, cu prilejul unei recepții oferită în cinstea lor de către Comitetul Național suedez al Luptei pentru Pace. Clădirea aceasta a fost

incepută în anul 1911 și a fost inaugurată în anul 1923, cu prilejul sărbătoririi a 400 de ani de cind Suedia s-a eliberat de sub stăpînirea daneză. Este într-adevăr o clădire monumentală care cuprinde în sine mal multe lucrări de artă (scara principală, sala albastră, sala de aur, etc.), ce impresionează pe vizitatori.

Orașul Stockholm este cunoscut în lumea partizanilor păcii prin faptul că din această capitală a pornit primul Apel lansat omenirii împotriva folosirii bombelor atomice și a armelor de exterminare în masă; oamenii păcii cunosc că mai mult de o treime a omenirii a semnat cu însuflețire acest Apel și sint incredințați că grație voinței exprimate de sute și sute de milioane de oameni, nu s-au mai repetat în Coreea ororile de la Hiroșima și Nagasaki.

Poporul suedez a urmărit cu viu interes lucrările acestei sesiuni. Este drept că poporul suedez nu a mai cunoscut de peste 140 de ani nenorocirile provocate de urgia războaielor, totuși suedezii sint conștienți de faptul că un război cu folosirea armelor atomice și cu hidrogen este tot atît de periculos pentru Suedia ca și pentru oricare altă țară învecinată. «Adevărul brutal al orei actuale este — spunea un vorbitor suedez — că o bombă cu hidrogen pe Leningrad reprezintă în aceeași măsură o bombă cu hidrogen pe Stockholm».

Lucrările sesiunii s-au desfășurat într-o mare clădire — Skansen — pe insula Djurgarden din Stockholm. Au luat parte la lucrările acestei sesiuni peste 350 membri delegați și invitați ai Consiliului Mondial al Păcii, oameni de diferite convingeri religioase, politice, filosofice, etc. Componenta asistenței oglindește astfel, cu putere, mărrețul proces al zilelor noastre: unirea tuturor forțelor sănătoase ale națiunilor sub steagul mișcării pentru pace.

Au luat parte vechi și bine cunoscuți luptători pentru cauza sfîntă a păcii ca Elya Ehrenburg, Decanul Johnsohn, Isabelle Blum, George Arrado, Gabriel D'Arboussier, Gilbert de Chambron, Dr. Endicott, Al. Corneiciuk, Fadeev, etc. Au apărut însă și figuri noi ca: reverendul indian J. S. Williams, secretar general al Consiliului Panindian al Bisericilor; Rojinder Singh, secretar General al unui partid de dreapta indian; reverendul Armstrong, reprezentant al pacifiștilor creștini din Irlanda; Sir-radjadin Abbas, președintele grupului musulman din parlamentul indonezian; profesorul mexican Enric Cabrero, cardiolog celebru, etc.

Mulți din participanți au întîmpinat mari greutăți, mai ales cei din Germania Occidentală, unde autoritățile guvernamentale ale lui Adenauer, au pus numeroase piedici în calea luptătorilor pentru pace; în pofida acestor numeroase piedici, totuși, din Germania Occidentală au luat parte la sesiune mai mulți delegați dintre care remarcăm pe: D-na Prof. F. Binder; D-na Theo Arnolt fost deputată în parlamentul de la Bonn; scriitorul Paul Distelbart, etc.

N-a putut veni din Statle Unite ale Americii cunoscutul artist și neînfricat luptător pentru cauza păcii Paul Robeson, deoarece Guvernul american l-a confiscat pașaportul.

Totuși glasul lui Robeson, glasul poporului american iubitor de pace a răsunat în sala unde s-a desfășurat lucrările sesiunii.

În ședința din după amiaza zilei de 20 noiembrie a fost ascultată, pe bandă de magnetofon, cuvîntarea de salut adresată sesiunii de către marele cîntăreț cum și cîntecul consacrat de el pentru aceasta.

Intr-adevăr adepții războiului rece cum și cei ai războiului în genere se străduiesc să împiedice pe oamenii păcii de a se întîlni, dar ei nu vor izbuti, căci ideea conviețuirii pașnice între popoarele lumii, între țări cu orînduri politice diferite, idee ce a fost promovată de la începutul activității sale de către Consiliul Mondial al Păcii a prins rădăcini adinci în sufletele tuturor oamenilor cinstiți din lume, în inimile tuturor popoarelor. Peste 300 de mesagii au fost adresate Consiliului Mondial, prin care se exprimă dorința sinceră a milioane și milioane de oameni pentru succesul lucrărilor acestei sesiuni. Asemenea mesagii au adresat: Iacobo Arbenz, fost Președinte al Republicii Guatemala; Tetsu Katalama, fost prim ministru al Japoniei; Clouaric Brist Riffio, președintele centralei unificate a lucrătorilor din Chili; M. Weber, secretar general al Uniunii Partidului German pentru unitate, pace și libertate și mulți alții.

Lucrările sesiunii au început în dimineața zilei de 18 noiembrie, cu următoarea ordine de zi:

1. Cooperarea tuturor statelor Europei pentru organizarea securității lor comune;
2. Situația creată în diferite părți ale Asiei de presiunile străine și sistemul blocurilor și coalițiilor militare;

3. Situația creată în America Latină prin ingerințe străine în viața interioară a națiunilor;

4. Acțiunea forțelor pacifice în favoarea dezarmării și interzicerii armelor de distrugere masivă — și

5. Prepararea unei adunări a reprezentanților forțelor pacifice a tuturor țărilor în cursul primului semestru al anului 1955.

Primul cuvint a fost rostit de pastorul suedez Sven Hector, cunoscut activist al Mișcării pentru pace din Suedia:

«Eu sint convins că vorbesc astăzi în numele tuturor adevăraților suedezi amici ai păcii — a spus pastorul Hector — când vă urez călduros bun venit în Suedia, în această capitală cunoscută în întreaga lume printr-una din acțiunile cele mai nobile a forțelor mondiale ale păcii — campania pentru Apelul de la Stockholm. De asemenea pentru mine este o egală bucurie faptul că această conferință a putut avea loc la Svansen, care pentru fiecare suedez este simbolul culturii și independenței naționale pe care noi toți o voim, fiecare în țara sa, să o vedem dezvoltându-se în sinul unei lumi pacifice...

Faptul că această reuniune poate avea loc într-un moment în care eforturile comune ale forțelor păcii din toată lumea au avut succese evidente, este de asemenea o cauză de profundă mulțumire... Noi avem tot dreptul de a aprecia faptul că pentru prima dată de când a fost creat Consiliul Mondial al Păcii de Congresul de la Varsovia, o sesiune a Consiliului are loc într-un moment când nici un act războinic de mare importanță nu este în curs. Acesta este un fapt îmbucurător, dar acest fapt impune de asemenea datoria de a păzi cu sfințenie succesele obținute și de a respinge noile amenințări ce există.

Noi sintem conștienți că ne găsim acum într-o epocă decisivă: vom putea continua cu succes pe acest drum care duce la destinderea internațională? Sau vom fi obligați de noile comploturi împotriva păcii să ne retragem de pe pozițiile cistigate?»

Vorbind despre activitatea poporului suedez în lupta pentru pace, pastorul Hector evidențiază realizările acestei activități. Arată mai departe cum forțele agresive ale Occidentului crează blocuri militare în Pacific, în Europa și baze militare în alte părți ale lumii, se amestecă în America de Sud, susține reînvierea militarismului german revanșard. «Acum a venit ziua — a încheiat vorbitorul — în care popoarele trebuie să lucreze din toate puterile lor spre a face cunoscute propunerile lor în rezolvarea chestiunilor, care închid încă drumul spre o destindere internațională. Avem astăzi mult de apărut dar avem încă mai mult de cistigat pentru viitor».

După cuvintul de introducere al pastorului Hector, a fost susținut primul referat în legătură cu primul punct din ordinea de zi.

Lucrările sesiunii au ținut 5 zile, cu care prilej delegații popoarelor din diferite părți și țări ale lumii și-au spus cuvintul lor în problema destinderii încordării internaționale. În ultimul timp forțele păcii au obținut o serie de succese pe calea slăbirii încordării internaționale.

A fost stins pirjolul războiului în Coreea și Indochina. După ani îndelungași, pentru prima oară în această regiune a lumii — în Asia — nu este în curs nici un mare război. «Pentru prima dată — spunea eminentul scriitor sovietic Ilya Ehrenburg — lucrările noastre nu sint acompaniate de muzica sinistră a bombelor și obuzelor. Acesta este meritul tuturor partizanilor păcii».

O nouă victorie a forțelor păcii a constituit-o respingerea de către Franța a proiectului tratatului agresiv al «Comunității defensive europene» —, ceea ce a deschis perspective reale pentru pace și colaborare în Europa.

Aceste succese pe linia destinderii încordării internaționale au făcut să se aprindă în sufletul popoarelor noi nădejdi în posibilitatea rezolvării pe calea tratativilor și a altor probleme litigioase. Dar evenimentele petrecute în ultimul timp — au dovedit din nou că succesele nu pot și nu trebuie să înșiștească pe luptătorii pentru pace. Inspiratorii și promotorii politici de pe poziții de forță nu renunță la planurile lor agresive. Ei încearcă în prezent să anuleze tot ce s-a obținut pe calea înțelegerii internaționale, să reducă la zero destinderea internațională.

La numai trei săptămâni după respingerea C.D.E., refuzind să tragă concluziile de pe urma noilor posibilități create pentru reglementarea problemelor europene litigioase, cercurile agresive ale unor state au pus la cale, prin încheierea acordurilor de la Londra și Paris, înjghebarea noului bloc agresiv așa numit a Ununii a Europei Occidentale, îndreptat împotriva statelor iubitoare de pace, Ununea Sovietică și țările de democrație populară și împotriva tuturor popoarelor iubitoare de pace. De aceea principala problemă care a stat în centrul atenției sesiunii a fost problema «colaborării între toate statele Europei, în scopul organizării securității lor colec-

live». In urma unei temeinice analize a situației internaționale și în deosebi a celei din Europa, Consiliul Mondial al Păcii a adresat un important mesaj către popoarele lumii, intitulat: «Pentru asigurarea colaborării între toate statele Europei, în scopul organizării securității lor colective». In mesaj se arată că încheierea de către puterile occidentale a așa numitelor acorduri de la Londra și Paris reprezintă o nouă și gravă primejdie pentru cauza păcii și a viitorului Europei. Din nou se crează primejdia împărțirii Europei în grupări militare, dușmane, îndreptate una împotriva alteia, ceea ce a dus la pregătirea și dezlănțuirea atât a primului cit și a celui de al doilea război mondial. In spatele acordurilor de la Londra și Paris popoarele văd reapărind militarismul german care a dezlănțuit cele două războaie mondiale și care a adus atâtea suferințe și dureri omenirii.

Popoarele Europei se ridică, de aceea, cu hotărâre împotriva noilor uneltiri ale cercurilor vrăjmașe păcii, care se străduiesc să reinvie acest militarism, să acopere din nou cerul Europei cu norii războiului. Popoarele Europei trec în prezent printr-o etapă hotărâtoare pentru viitorul lor. Două căi se deschid în fața popoarelor Europei: calea blocurilor militare separate care duc la război, și calea păcii în Europa, care duce la securitatea colectivă.

In cadrul sesiunii Consiliului Mondial al Păcii a găsit de asemenea un puternic ecou propunerea Guvernului Sovietic în legătură cu convocarea conferinței europene. Consiliul Mondial al Păcii a chemat popoarele să ceară începerea neîntârziată a unor tratative între cele patru puteri în scopul unificării pașnice a Germaniei și a unor tratative între toate statele Europei, indiferent de orînduirea lor socială, în scopul asigurării securității și buneii stări generale pe calea unei sincere colaborări între ele.

O nouă și importantă etapă în lupta pentru făurirea unui sistem de securitate colectivă în Europa a deschis-o Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, ce a avut loc la Moscova între 29 noiembrie-2 decembrie 1954, cu participarea U.R.S.S., R.P. Cehoslovace, R.P. Polone, R.D. Germane, R.P. Ungare, R.P. Romine, R.P. Bulgaria, R.P. Albania și a unui observator din partea R.P. Chineze.

Concluziile dezbaterilor Conferinței s-au concretizat în Declarația adoptată, care reprezintă un document de o uriașă însemnătate internațională.

In Declarație se arată că popoarele din lagărul socialismului doresc să trăiască în pace și să întretină relații de prietenie cu toate celelalte popoare. Tocmai de aceea ele stăruiesc să se facă tot ce este necesar pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

Luînd în considerare faptul că într-un viitor apropiat parlamentele unor state occidentale urmează să examineze problema ratificării acordurilor de la Londra și Paris, Declarația statelor participante la Conferință atrage atenția tuturor statelor europene și mai ales celor participante la numitele acorduri că ratificarea acestor acorduri va reprezenta un act îndreptat împotriva menținerii păcii, socotit fatis împotriva țărilor din lagărul păcii și al socialismului. Declarația arată mai deoarte că statele participante la Conferință sînt hotărîte ca în cazul ratificării acordurilor de la Londra și Paris să ia măsuri comune în vederea organizării forțelor armate și a comandamentelor lor cit și alte măsuri trebuitoare întăririi capacității lor de apărare și ocrotirii muncii pașnice a popoarelor lor.

«Popoarele noastre, — se arată în Declarație — au încredere în forțele lor, în resursele lor inepuizabile. Niciodată încă forțele păcii și socialismului nu au fost atât de puternice și atât de unite ca acum».

Partizanii păcii de pretutindeni au întîmpinat cu o mare satisfacție Declarația Conferinței de la Moscova, care constituie o nouă contribuție a Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară la întărirea sfintei cauze a păcii, și sînt încredințate că hotăririle acestor conferințe vor da un nou impuls și vor intensifica lupta forțelor iubitoare de pace împotriva acordurilor de la Londra și Paris, împotriva reinvierii militarismului german pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm a adoptat, în afară de problema securității colective în Europa, o serie de hotăriri importante ce constituie un nou și însemnat pas înainte pe calea dezvoltării acestei uriașe Mișcări a partizanilor păcii. Astfel, Consiliul Mondial al Păcii a adresat marilor puteri Apelul de a dubla eforturile pentru a ajunge neîntârziat la un acord în importanta problemă a dezarmării, interzicerii armelor de exterminare în masă, în problema folosirii în scopuri pașnice a energiei atomice.

Printr-o altă rezoluție, Consiliul Mondial al Păcii a chemat popoarele Asiei la luptă hotărîită împotriva politicii celor care crează sau vor să creeze blocuri războinice și în această parte a lumii.

De asemenea sesiunea Consiliului Mondial al Păcii luind în discuție o serie de probleme organizatorice ale Mișcării mondiale pentru pace, a adoptat mai multe recomandări a căror aplicare va ajuta la o mai bună desfășurare a activității Comitetelor de luptă pentru pace de pretutindeni, la o mai strinsă uniune a forțelor păcii.

În sfârșit, sesiunea a adoptat hotărârea Comisiei Culturale cu privire la o mai largă desfășurare a schimburilor culturale între popoare, recomandând popoarelor să sărbătorească în anul 1955 aniversarea unor mari reprezentanți ai culturii mondiale: Schiller, Mickiewicz, Montesquieu, Andersen, Cervantes și Whitman.

Popoarele iubitoare de pace de pretutindeni văd în hotărârile sesiunii de la Stockholm a Consiliului Mondial al Păcii o chemare la noi acțiuni pentru intensificarea eforturilor în lupta pentru victoria deplină a cauzei păcii.

Din partea țării noastre, la această sesiune a participat o delegație alcătuită din: Prof. Univ. Lothar Rădăceanu, vice președintele Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii; Prof. Dr. Florica Mezincescu, membră a Consiliului Mondial al Păcii; Prof. Univ. Sorin Toma, membru a Consiliului Mondial al Păcii; Acad. Prof. Dr. Ștefan Milcu, Rectorul Institutului Medico-Farmaceutic din București și cel ce vă vorbește.

În numele poporului nostru a vorbit de la tribuna Consiliului Mondial al Păcii Acad. Dr. Ștefan Milcu, care a arătat cum poporul nostru este doritor de pace și împotriva remilitarizării Germaniei și a reinvierii militarismului german, căci poporul nostru nu a uitat jertfele și suferințele imense prin care a trecut datorită politicii nefaste a împărțirii Europei în blocuri militare, ceea ce a dus în trecut la cele două războaie mondiale.

Poporul nostru aprobă din toată inima hotărârile Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm și își însușește Declarația Conferinței de la Moscova, dorind sincer pacea, apărând consecvent pacea.

Fiecare om cinstit din țara noastră își dă seama că reinvierea militarismului german înseamnă război, înseamnă distrugeri, ruine și moarte.

Este bine să cunoașteți că la lucrările acestei sesiuni au luat parte — ca invitați sau ca delegați — foarte mulți reprezentanți și slujitori ai diferitelor religii și confesiuni din lume.

În cuvîntarea rostită la adunarea publică de zilele trecute și la care mare parte din Dvs. ați participat, am arătat ce personalități religioase au fost la Stockholm. Vă reamintesc că din U.R.S.S. a participat înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutișelor și Colomnei, din Anglia decanul Johnson, preotul Bliss și M. Quire, din India reverendul Williams, din Germania Occidentală pastorul Essen, din Norvegia pastorul Forbeck, din Irlanda reverendul Armstrong, din Noua Zelandă decanul Chandler, din Canada Prof. Dr. Endicott, din China Wu-Iao-Tsung, din Vietnam preotul Ho-Thân-Bien, din Cehoslovacia Prof. Hromadka, Decanul Facultății Teologice din Praga și preotul romano-catolic Horak, din Ungaria Episcopul Peter, din Polonia preotul Krasinski, etc.

Au mai participat șefii ai cultelor religioase sau reprezentanți ai diferitelor organizații religioase din Siria, Pakistan, Franța, Germania Occidentală.

Acest fapt ne dovedește odată mai mult că sub flamurle nobile ale Ideii de apărarea păcii și conviețuirii pașnice între popoare, — idee promovată de către Consiliul Mondial al Păcii, — slujitorii diferitelor Biserici și credințe religioase au găsit ceva comun care li apropie și li înfrățeste.

Au rostit cuvîntări, în afară de pastorul Sven Hector despre care am amintit, înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutișelor, reverendul Armstrong, profesorul Hromadka, reverendul Williams, etc.

După exemplul acestor cinstiți și devotați clerici, slujitorii cultelor din țara noastră au datorita și mîslunca să fie prezenți în această sfințită și nobilă acțiune, căci Dumnezeuul oricărei credințe ne pretinde și ne îndeamnă să apărăm viața, nu să o distrugem.

În țara noastră sîntem ajutați în această acțiune și de faptul că la noi întreg poporul apără cauza păcii și este hotărît s-o apere pînă la capăt cu orice sacrificiu; de asemenea sîntem ajutați de faptul că conducătorii noștri sufletești, în frunte cu Întîistătătorul Bisericii Ortodoxe Române — înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, ne-a adresat deseori îndemnuri și sfătuiri să sprijinim cu însuflețire cauza apărării păcii și a vieții.

Slujitorii cultelor din țara noastră cunosc prea bine grozăviile celor două războaie din prima jumătate a acestui secol, provocate de militarismul german, și-și dau seama că reînarmarea Germaniei occidentale crează în mod sigur pericolul unui nou măcel mondial.

De aceea să ne închinăm puterea noastră de muncă pentru ca documentele sesiunii de la Stockholm a Consiliului Mondial al Păcii, cum și hotărârile Conferinței de la Moscova să fie cunoscute și însușite de toți credincioșii Sfințitelor noastre Biserici, cetățeni loiali ai scumpei noastre patrii, căci aceste hotărâri ne dau garanția unui viitor fericit și prosper al patriei noastre, al poporului nostru ca și al tuturor popoarelor Europei și întregii lumi.

Să ne dăm seama, odată mai mult, că a fi cu adevărat făcător de pace înseamnă a lupta pentru izbînda păcii spre a face, astfel, din țara noastră un bastion tot mai puternic al păcii.

Privind cu mulțumire la rezultatele fericite de pînă acum ale Mișcării mondiale pentru apărarea păcii, noi găsim în chiar acest fapt un imbold care să ne facă mai hotărâți, mai devotați cauzei apărării păcii.

Să nu uităm niciodată cuvintele rostite la sesiunea Consiliului Mondial de la Stockholm, de către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutișelor și Colomnei: «A lupta pentru pace înseamnă a învinge».

Cuvîntarea Părintelui Alexandru Ionescu a fost ascultată cu interes deosebit de către participanții la consfătuire.

A luat cuvîntul după aceea P.C. Pr. I. Coman, Rectorul Institutului Teologic din București, care a salutat, ca gazdă, pe cei prezenți și a arătat că preoții cursiști și studenții în Teologie sprijină cu devotament cauza apărării păcii.

Protopopul romano-catolic Emanuil Kreiss, vorbind în numele clericilor și credincioșilor catolici din București, a arătat marea însemnătate istorică a Conferinței de la Moscova, căci hotărârile acestei conferințe dau curaj popoarelor iubitoare de pace și tuturor oamenilor cinștiți din lume, care nu mai voiesc o reînviere a militarismului german, ci dimpotrivă o Germanie unificată, democrată, liberă, nu o Germanie revanșardă, sub conducerea foștilor generali hitleriști. «Popoarele iubitoare de pace — a spus protopopul Kreiss — au arătat din nou că ele doresc să trăiască în pace. Măsurile pe care le vor lua țările participante la Conferința de la Moscova, în caz de ratificare a acordurilor de la Paris, corespund hotărîrilor de la Yalta și Potsdam, precum și Chartei Națiunilor Unite».

Din partea cultului mozaic a luat cuvîntul Dl. Rabin Dr. H. Alperin, care a vorbit despre distrugerile și bestialitățile făptuite de hitleriști, înainte și în timpul celui de al doilea război mondial.

Față de intențiile unor cercuri agresive ale Occidentului și mai ales din S.U.A., care urmăresc reînvierea militarismului revanșard german, poporul nostru se alătură Marii Uniuni Sovietice și celorlalte țări iubitoare de pace, în vederea creării unui sistem de securitate colectivă în Europa, ceea ce constituie o garanție împotriva reînvierii militarismului german și deci o garanție a păcii și securității popoarelor.

Din partea cultului baptist a vorbit predicatorul Alexa Popovici, care a arătat cum credincioșii și pastorii bapțiști sint hotărâți să-și identifice strădaniile și contribuția lor la izbînda cauzei păcii, împotriva clicilor guvernante din S.U.A. care urmăresc să dezlănțuiască un nou război mondial.

Din partea cultului adventist a luat cuvîntul predicatorul Vasile Florescu, care arătînd suferințele văzute și trăite de cei mai mulți dintre noi în cele două războaie mondiale, provocate de militarismul prusac și de cruzimile hitlerismului, precizează că sintem datori, ca păstori de suflete, să tragem învățături și să călăuzim pe credincioșii noștri în lupta pentru apărarea păcii, alături de marea și victorioasa țară a socialismului, Uniunea Sovietică.

Arhid. N. Nicolaescu, prorectorul Institutului Teologic din București a subliniat că slujitorii cultelor trebuie să îndrumeze pe credincioșii respectivi pe calea păcii, a securității colective, potrivit principiilor înscrise în Declarația Conferinței de la Moscova.

În numele cultului musulman a luat cuvîntul deserventul comunității musulmane din București, Murat Abibulah, care a spus că credincioșii musulmani din R.P.R. alături de întregul popor își însușesc cele cuprinse în declarația comună adoptată în Conferința de la Moscova.

Din partea cultului penticostal a luat cuvîntul predicatorul Gh. Bradin, care a arătat că popoarele își dau bine seama că reînvierea militarismului german deschide perspectiva unor noi măceluri, distrugerii și suferințe și că în fața acestui pericol popoarele fac front comun spre a bară drumul acelor inconștienți care vor să aprindă din nou măcelul în lume.

Au luat cuvîntul, după aceea, dl. avocat dr. E. Melidon, care a vorbit în numele comunității religioase a armenilor din București, arătînd că credincioșii și slujitorii

acestei comunități sînt cetățeni loiali ai scumpei noastre patrii și că își însușesc rezoluțiile sesiunii de la Stockholm a Consiliului Mondial al Păcii și hotărârile Conferinței de la Moscova.

Au mai luat cuvîntul predicatorul adventist Toma Dobre și P.C. Pr. Ioan Nicolau, deservent al bisericii Sf. Dumitru-Colentina din București, care a arătat în cel fel lucrează preoții ortodocși în Comitetele locale de luptă pentru pace.

La urmă s-a dat citire unei moțiuni de către P.C. Pr. Ioan Teodorescu, deservent al bisericii Colțea.

DI. I. Săndulescu, secretarul Comitetului de luptă pentru pace al orașului București, încheind seria cuvîntărilor, aduce mulțumiri conducerii Institutului Teologic pentru găzduirea acestei consfătuirii și subliniază datoria ce o au slujitorii cultelor de a-și însuși hotărârile și indemnurile primite astăzi la această consfătuire.

Corul studenților în Teologie, sub conducerea profesorului N. Lungu, au intonat după aceea un imn al păcii.

Felul cum s-au desfășurat lucrările și discuțiile acestei consfătuirii a constituit pentru participanți un motiv în plus care să-l facă mai devotați intensificării muncii tot mai strălucitoare în slujba cauzei apărării păcii.

SFINȚIREA BISERICII DIN PAROHIA VĂLENI DE SUS RAIONUL MUSCEL

La 12 septembrie 1954, a avut loc sfințirea bisericii din parohia Vălenii de Sus—Muscel.

Zi de înălțare sufletească, zi de adincă reculegere pentru credincioșii ortodocși ai acestei parohii și ai celor învecinate, duminica din 12 septembrie a fost binecuvîntată de Dumnezeu cu frumusețea unei zile însoțite de toamnă și cu belșug de rod duhovnicesc pentru sufletele credincioșilor din îndepărtatele plături ale Muscelului.

Încă din zorii zilei, pîlcuri de credincioși coboară de pe dealurile ce străjuesc comuna Văleni, — cu toții răspunzînd la chemarea clopotelor ce anunțau creștineasca sărbătoare.

La ora opt dimineața cîrtea bisericii celei noi, era plină, de cei veniți să se închine și să dea slavă lui Dumnezeu și cu prilejul acestei slujbe de sfințire a unei biserici la care — cei mai mulți — nu asistaseră niciodată.

Slujba arhierescă este așteptată și dorită de credincioși, chiar cînd ea se săvîrșește în catedralele centrelor metropolitane și episcopale, de la o Duminică la alta. La sate însă, ea este mai rar săvîrșită, încît vestea despre o asemenea slujbă, face credincioșii să se grăbească să prindă minunatul prilej, îmbrăcînd haina de sărbătoare întru cinstirea, după cuviința a lui Dumnezeu.

Sfințirea de la Vălenii Muscelului a avut, însă, frumusețea și cinstirea ei deosebită; au slujit acolo doi vlădicîi, doi dintre ierarhii cei mai cunoscuți, mai apreciați și mai iubiți de credincioși: I.P.S. Firmilian — Mitropolitul Olteniei și P.S. Episcop Theoctist Botoșeneanul — Vicarul Sf. Patriarhii.

Nu este în intenția noastră să vorbim de frumusețea și însemnătatea slujbei de sfințire a unei biserici, însă trebuie să accentuăm că slujba de la Văleni de Sus a fost, cu drept cuvînt, înălțătoare; pregătirea, prestața și talentul deosebit într-ale slujirii, cu care Dumnezeu a înzestrat pe acești doi Ierarhi ai Bisericii noastre, au făcut ca sfințirea pe care o descriem să rămînă în sufletele credincioșilor de neuitat.

Sfințirea propriu zisă a fost săvîrșită de ambii Ierarhi, ajutați de soborul format din următorii preoți: Ilie Dragomirescu, protoiereul raionului Muscel, Spiridon Andreescu, din Capitală, I. Răuțescu — Dragoslavele, Gogoncea — C. Lung, Mușetescu — Mățău, Benone Deriolu și Nic. Popescu — Lăicăl, Polexe — Botenl, Stanca Sisoe — Lucieni, Virgil Leonte — Malu cu Flori, Spiridon Bliđaru — Micioșani, Dumitru Marinescu și Didoacă — Gemenea, Dobrescu — Bughea, Virgil Pavelescu — Cîndești, C-tin Diaconescu — Delea Veche, București, Dan Iorgulescu — Văleni și Ion Fălcu-

lete — parohul local, precum și diaconii: Evghenie Dascălu de la Sf. Patriarhie, D. Teodorescu—Șelari, București, și Grigore Turcanu — M-rea Negru Vodă — C. Lung.

Mărețul sobor, urmat de credincioși, a ocolit de trei ori biserica cea nouă, rostind rugăciunile și cîntările tipiconale, stropind cu apă sfințită și unșind cu Sf. Mir. Sfințirea sfîntului prestol a fost urmărită cu toată atențiunea de numeroșii credincioși care, la sfîrșitul slujbei, au trecut prin sf. altar, închinîndu-se cu toată evlavia și sărutînd sf. masă.

Sf. Liturghie a fost săvîrșită de P. S. Episcop Theotist înconjurat de soborul mai sus amintit. — I.P.S. Mitropolit Firmilian luînd loc în strana arhierască.

La timpul potrivit, a fost hirotonit în diacon tinărul Victor Popescu — candidatul la preoție pentru parohia Gheboeni din raionul Tirgoviște.

Deasemenea, s-a făcut hirotesia în iconom stavrofor a P.C. Preot Ilie Dragomirescu, pentru activitatea sa neobosită de care a dat dovadă în conducerea treburilor din protoieria raionului Muscel.

După terminarea Sf. Liturghii, au ținut cuvîntări: P. C. Preot Spiridon Andreescu din București, sub parohiatul cărui a pus temelii bisericii celei noi. P.C. Sa a spus între altele: «Rog a mi se îngădui ca, la această măreață sărbătoare, primul cuvînt să fie rostit de smerenia mea, care — la 21 mai 1938 — am pus temelii acestei biserici și, în timp de 5 luni, am ridicat și zidăria pînă la turle. Credincioșii știau că biserica este «Cerul pe pămînt», că ea le luminează sufletele cu lumina învățăturilor dumnezeiești, că este trîmbița care chiamă sufletele la mîntuire și corabia care le duce spre limanul împărăției cerești.

Su aceste gînduri, credincioșii parohiei Vălenii de Sus au pornit la construirea noii biserici, au muncit cu brațele, au dat din prisosul muncii lor și s-au bucurat că strădaniile lor au fost încurajate de oamenii de bine, în frunte cu Intîistătătorul Bisericii noastre, I.P.S. Patriarh Justinian, care este atît de bine cunoscut și atît de mult iubit de credincioșii acestor plaiuri. — Numeroasele și importante ajutoare date de I.P.S. Patriarh Justinian la construcția acestei biserici, îl consacră drept ctitor principal al ei, iar credincioșii îl aduc smerite mulțumiri pentru tot sprijinul dat».

Parohul local, preotul Ion Fălculete, care a continuat lucrarea începută de Părintele Spiridon Andreescu, își exprimă bucuria că, după 15 ani de muncă încordată, poate să vadă astăzi terminată construcția monumentalei biserici. C. Sa face un scurt istoric al vechilor biserici ce au existat în această comună și expune etapele de lucru pentru terminarea celei noi. Aduce mulțumiri tuturor celor ce l-au ajutat în desăvîrșirea acesteia mărețe lucrări, socotind ca prim ctitor al bisericii pe I.P.S. Patriarh Justinian, care — prin sumele date — a ajutat construcția în cele mai dificile situații. Pentru acest lucru enoriașii bisericii îi vor rămîne întotdeauna adînc recunoscători.

Preotul Fălculete mulțumește deasemenea organelor administrative locale pentru deplina înțelegere pe care i-au arătat-o și pentru sprijinul acordat în tot timpul construcției, menționînd că ridicarea și sfințirea acestei biserici este cel mai bun răspuns dat celor ce pregătesc arme ucigătoare și așîțătorilor la un nou război. Este pentru mine o satisfacție — spune C. Sa — că, în fața Înălților Ierarhi care ne-au sfințit biserica, pot aduce mulțumiri cu recunoștință tuturor donatorilor și ostentitorilor, precum și membrilor Consiliului și Comitetului parohial, pentru sprijinul pe care ni l-au dat și rog pe bunul Dumnezeu să le ajute întru toate și să le răsplătească cu îndestulare munca și jertfa lor pentru Casa Domnului.

Mal departe C. Preot Ion Fălculete mulțumește I.P.S. Ierarhi, pentru frumoasa și înălțătoarea slujbă ce au săvîrșit sfințind această biserică în care credincioșii vor primi, timp de sute de ani, harul dumnezeesc pentru mîntuirea sufletelor lor.

În înălțătoarea atmosferă care domnea în întreaga biserică, mulțimea credincioșilor a ascultat, apoi, cu deosebită evlavie, cuvîntul I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, care a spus: «Sînt mulțumit că iau parte la această măreață sărbătoare, oficiînd slujba de sfințire a bisericii voastre. Am fost rugat să viu aci, de către I.P.S. Patriarh Justinian, care regretă sincer că nu poate participa personal, avînd alte îndatoriri acolo, la Centrul Patriarhal. Sînt deosebită bucurie cînd văd pe fetele voastre ferice de a avea o slujbă arhierască pe aceste meleaguri. Vă felicit pentru opera ce ați făcut și pe care o consider ca rod al credinței și vredniciei voastre. De altfel, pe plaiurile Olteniei se ridică multe și mărețe biserici, unele mai frumoase decît altele; aceasta dovedește că puterea credinței este creatoare de noi opere din partea credincioșilor noștri.

Am admirat colaborarea strînsă între credincioșii acestei biserici și autoritățile locale, care au înțeles să ajute cu dragoste această construcție.

Apreciez, deasemenea, interesul ce-l poartă acestei biserici, reprezentanții celorlalte culte conlocuitoare. Unde sînt aceia care spun că în scumpa noastră patrie nu este deplină libertate religioasă? Unde sînt aceia, ca să vadă miile de credincioși adunați la această măreață solemnitate iar în mijlocul lor pe reprezentanții puterilor locale de Stat?

Iubiți-vă biserica pe care ați făcut-o cu atîtea jertfe! Păstrați credința strămoșească în care v-ați născut și ați trăit! Iubiți pe preoții voștri, cărora le dau binecuvîntarea arhierescă pentru toată truda lor. Astfel veți fi iubiți de Dumnezeu și veți face bucurie arhiepiscopului vostru, I.P.S. Patriarh Justinian, în numele, căruia vă aduc binecuvîntare arhierescă și rugăm pe Dumnezeu să vă dăruiască prosperitate. Părintelui paroh îi dorim deplină sănătate și-i urăm ca biserica pe care o păstorește să fie un altar viu și o biserică plină de viață duhovnicească.

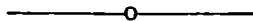
După această aleasă cuvîntare a I.P.S. Mitropolit Firmilian, a vorbit P.S. Episcop Theoctist — Vicar Patriarhal, care feliicită pe preotul paroh I. Fălculete și pe membrii Consiliului și Comitetului parohial pentru această măreață lucrare. P.S. Sa mulțumește I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei pentru osteneala ce a luat de a veni să officieze slujba de sfințire a acestei biserici.

Cu privire la sprijinul pe care I.P.S. Patriarh Justinian l-a acordat pentru construcția bisericii din Vălenii de Sus, P.S. Sa spune: «Dragostea arătată prin ajutoarele date precum și prin delegarea I.P.S. Mitropolit Firmilian, pentru sfințirea acestei biserici, trebuie să fie înțeleasă de noi toți și să i se răspundă cu dragostea noastră. Dacă bucuria voastră că ați asistat la o slujbă arhierescă deosebită, este mare, se cade să nu uitați niciodată că pe acestea. Numai în felul acesta veți răspunde cu vrednicie la grija și dragostea pe care v-o poartă păstorii voștri sufletești».

P. S. Episcop Theoctist mulțumește credincioșilor și reprezentanților autorităților locale, precum și preoților din parohiile învecinate pentru sprijinul dat la construcția locașului sfînt din Vălenii de Sus, promițînd tuturor că va duce înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cele mai frumoase știri despre actele de jertfelnicie ale celor ce și-au înțeles datoria de adevărați fii ai Bisericii, contribuind la desăvîrșirea acestei mărețe lucrări.

Cu binecuvîntări, împărțite credincioșilor de către cei doi ierarhi, sfînta slujbă a luat sfîrșit.

I. N.

DIN VIAȚA PAROHIILOR

Duminică 14 noiembrie 1954, credincioșii din parohia Militari II, au trăit clipe de înălțare sufletească, în cadrul slujirii sfintei liturghii, în biserica lor nou zidită.

Credincioșii aceștia s-au dovedit a fi creștini cu multă rîvnă față de Casa Domnului și vrednici a fi pomeniți în paginile acestei reviste oficiale, pentru faptele lor pilduitoare.

Grupăți în cartier de formație nouă, în marginea de apus a Capitalei, acești credincioși s-au constituit acum 15 ani în parohie nouă, cu numele de parohia Militari II, sub îngrijirea și îndrumarea, în cele religioase-duhovnicești a harnicului și devotatului lor paroh părintele Marin R. Mihai. După muncă răbdătoare de temeluire bisericească și de zidire a bisericii celei vii în suflete, depusă de părintele lor sufletesc, credincioșii au reușit, în anii din urmă, să-și zidească și locaș nou de închinare, într-un loc unde niciodată n-a mai fost altul. L-au ridicat cu munca și cu jertfele lor, la care s-au adăugat ajutoarele darnice ale Prea Fericitului Patriarh Justinian, din partea Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor. Iar în anul trecut, de ziua Cuvioasei Parascheva, întru cinstirea căreia s-a ridicat, biserica cea nouă a fost tirnosită, după rînduiala îndătinată, de P.S. Sa Episcopul Vicar Theoctist Botoșeneanu.

Petrecerea duhovnicească de la 14 noiembrie a credincioșilor din Militari II, a fost pricinuită de alte roade ale evlaviei lor. Rivnitorii să împlinească zestrea de odoare trebuitoare sfintelor slujbe acești credincioși au adus și au pus spre sfințire în ziua aceea:

1. Un clopot mare, turnat din nou cu toată cheltuiala soților Ioan și Ștefania Stănescu și D-rei Ioana Istrate, în valoare de lei 6.000.

2. O icoană mare a hramului Cuvioasa Parascheva, lucrată și îmbrăcată în Ate-lierul Sf. Patriarhii, cu ofrandele tuturor credincioșilor, în valoare de lei 4.000.

3. Toate icoanele praznicelor împărătești din templu bisericii, pictate în atelierul de pictură a Sf. Mănăstire Plumbuita, tot cu banii dăruți de credincioși, în valoare de lei 1.500.

4. Două prapore: unul dăruit de soții Ioan și Alexandrina Jarnea și altul de soții Zoe și Marin Stancu, în valoare de lei 600.

Pentru mângierea și încurajarea credincioșilor, I.P.S. Sa Patriarhul Justinian a binevoit a îngădui ca sfințirea acestor odoare să se facă cu slujbă arhierescă, rînduind în acest scop pe I.P.S. Sa Mitropolitul pensionar Nifon Criveanu.

Cu prilejul acestor sfințiri de odoare bisericești, s-a săvîrșit și hirotesia în Iconom Stavrofor a preotului paroh Marin R. Mihai, cinstit de Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian pentru ostenele sale întru îngrijirea duhovnicească a credincioșilor și ridicarea din temelii a bisericii.

I.P.S. Mitropolit slujitor a rostit cuvînt de laudă pentru credincioși și a mărturisit dragostea și prețuirea I.P.S. Sale față de Părintele Marin Mihai, pe care l-a avut elev, atunci cînd a fost director al Seminarului Nifon Mitropolitul din București.

P.C. Sa, Pr. C. Hașcău, Secretarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, în cuvinte calde a transmis binecuvîntările părintești ale Sanctității Sale Patriarhului Justinian, credincioșilor și păstorului lor, la această aleasă sărbătoare, indemnîndu-i de a-și face datoria către Biserică și către Patrie, lucrînd pentru întărirea păcii și a bunei învoiri între oameni.

Din partea Consiliului și Epitropiei Parohiale și în numele credincioșilor, a rostit cuvînt de bucurie și recunoștință vrednicul epitrop-cassier Ioan Balica, reinnoind simțămintele de dragoste ale credincioșilor pentru bunul lor păstor, părintele Marin R. Mihai și familia Sfinției Sale, care au stat în totdeauna în mijlocul lor cu pilda muncii fără preget pentru împodobirea sfintei biserici și înflorirea parohiei în toate privințele.

La sfîrșit a cuvîntat părintele paroh Marin R. Mihai, care mișcat pînă la lacrimi, a mulțumit Înalt Prea Sfinției Sale Patriarhului Justinian, pentru înalta purtare de grije și părintească dragoste, de care s-au învrednicit credincioșii parohiei Militari II și Sfinția Sa personal, așa cum de altfel bisericii și credincioșii ortodocși din întreaga Arhiepiscopie a Bucureștilor și chiar din întreaga țară s-au bucurat și se bucură din partea S. Sale Patriarhului. Părintele Mihai Marin a adăugat că biserica nouă din Militari II, este poate cea dintîi biserică din raza Capitalei, ridicată de la temelie și sfințită în timpul arhipăstoririi Înalt Prea Sfinției Sale Patriarhului Justinian și ea se va mîndri totdeauna cu acest titlu. A rugat pe P.C. Părinte Secretar Hașcău să asigure pe Sanctitatea Sa că înalta distincțiune de Iconom Stavrofor, ce a binevoit a-i acorda, fi va fi îndemn spre și mai devotată muncă și jertfă în slujba Bisericii și a Patriei noastre, Republica Populară Romînă.

A mulțumit apoi, Ministerului Cultelor pentru largă înțelegere arătată în tot timpul activității sale preoțești, în ce privește organizarea parohiei și zidirea bisericii, primind materialele necesare zidirii bisericii. Adînc mișcat a mulțumit I.P.S. Sale Mitropolitului Nifon Criveanu pentru dragostea ce i-a purtat totdeauna și pe care i-a dovedit-o și cu acest prilej fericit, luînd osteneala a veni în mijlocul credincioșilor din Militari II. În sfîrșit, părintele Mihai Marin a mulțumit tuturor celor ce au luat parte la slujbă și a rugat pe iubiții săi credincioși să rămînă strîns uniți în jurul bisericii lor, s-o iubească din toată inima și cu toții împreună să ducă mai departe, pînă la desăvîrșire, lucrările ce mai sînt de efectuat la sfîntul lor locaș, adică tencuielile pe dinafară, strănile din interior și mai ales pictura.

Credincioșii din Militari II au înscris în sufletele lor toate clipele de înălțare trăite în acea zi și au plecat la casele lor mîngiați și întăriți în dragostea lor față de conducerea Bisericii noastre Ortodoxe Romîne și de conducerea Patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă.

ASISTENT

REDESCHIDEREA BISERICII DIN PAROHIA SLĂTIOARELE COMUNA JILAVELE, RAIONUL URZICENI

În ziua de 19 decembrie 1954, s-a săvîrșit sfințirea bisericii din parohia Slătioarele în urma executării din nou a picturii. Slujba sfințirii s-a făcut de către P. C. Păfinte Alexandru Ionescu — Vicar al Sf. Arhiepiscopii, înconjurat de un sobor de preoți compus din: P. C. Protopop Toma Ceroiu, Pr. Luca Săndulache-Gîrbovi, Pr. Gheorghe Mănescu și Teodor Cazan-Jilavele, Pr. Gh. Constantinescu-Broșteni, Pr. Mihail Ionescu-Manasia, Pr. Ion Simion-Patru Frați, Pr. Al. Dumitrașcu-Roșiori, Pr. Constantin Podăreanu-Adîncata, Pr. N. Uzună parohul bisericii din Slătioarele și arhid. Andrei Iacobeanu de la Sf. Arhiepiscopie.

Slujba a început cu oficierea vecerniei și privigherii de sîmbătă seara și s-a continuat duminică dimineața cînd la orele 9 s-a oficiat slujba sfințirii prin înconjurarea bisericii cu întregul sobor de preoți și întreg poporul, stropirea cu aghizmă și ungerea cu sfințit mir în interior după care s-a oficiat Sf. Liturghie care s-a terminat la orele 13.

Predica zilei a fost rostită de preotul Luca Săndulache-Gîrbovi, care a vorbit despre genealogia Mintuitorului, și pregătirea sufletească a credincioșilor pentru sărbătoarea Nașterea Domnului.

După oficierea polihronului a luat cuvîntul părintele protopop Toma Ceroiu care a arătat grija cea mare pe care o are Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian de sfintele locașuri pentru rezidire, pictare și înfrumusețare, cum e cazul de la biserică Slătioarele pe care a ajutat-o și material, ca pe multe alte biserici din raionul Urziceni. Evidențiază munca frumoasă depusă în lucrarea de față de părintele paroh N. Uzună împreună cu organele parohiale și enoriașii care merită toată lauda, lucru prețuit și de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian prin acordarea rangului de econom părintelui Uzună, din partea Sfintului Sinod.

Urmează cuvîntul părintelui paroh N. Uzună, care face o dare de seamă asupra activității depuse timp de 14 ani de păstorie în această parohie, activitate ce se încheie cu pictarea din nou a bisericii în anul 1954 după ce se executase facerea clopotniței și a unui puț pe terenul bisericii. Aduce respectuoase mulțumiri Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian cum și organelor parohiale și enoriașilor și organelor locale care l-au ajutat în ducerea la bun sfîrșit a acestei lucrări.

Evidențiază pe următorii consilieri parohiali care au lucrat permanent pentru refacerea bisericii: A. N. Stoian, Leon Popa, Simlon Costache, Tănase M. Pascu, Costică Mihai, Marin Bratu, Al. Geangu, Dumitru Drăghici și Ion Stancu.

Urmează la cuvînt consilierul parohial Tănase M. Pascu, care, în numele enoriașilor aduce mulțumiri Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru ajutorul acordat parohiei.

Tuturor le răspunde P. C. Părinte Vicar Alexandru Ionescu, care remarcă grija părintelui protopop Ceroiu pentru buna conducere de înfrumusețare a sfintelor locașuri din acest raion și activitatea încununată de succes a părintelui paroh N. Uzună prin repararea bisericii și pentru alte lucrări de gospodărie care se văd. Arată că fapta această frumoasă are cu atît mai mare prețuire întrucît este opera tuturor enoriașilor, căci toate lucrările mari cu atît sînt mai dătătoare de căldură sufletească cu cît reprezintă strădania și jertfa celor mulți. Multumește consilierilor parohiali și enoriașilor prezenți, la această slujbă de sfințire, menționînd că această mare jertfă a lor constituie adevăratul izvor dătător de căldură duhovnicească.

Aduce binecuvîntarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian îndemnînd pe credincioși și clerici să sprijine marea și nobila acțiune de apărare a păcii, căci numai în timp de pace ne putem bucura de lucrări ca în felul celei de față.

Incheie cu urări de sănătate și prosperitate pentru anul ce vine.

S-a oficiat după aceea slujba de pomnire a celor răposați, după care a urmat o agapă la care au luat parte preoții deservenți, consilierii parohiali și enoriașii.

REDACTIA

CORALA PREOȚILOR DIN CAPITALĂ

LUCRARILE ADUNARII GENERALE DIN 27 IANUARIE 1955.

La 27 ianuarie 1955, în aula Institutului Teologic Universitar, «Corala Preoților din Capitală», conformindu-se dispozițiilor Regulamentului său de funcționare, și-a ținut adunarea generală ordinară, cu următoarea ordine de zi:

1. Rugăciunea; 2. Cuvînt ocazional; 3. Darea de seamă asupra activității pe anul 1954; 4. Prezentarea contului de gestiune pe anul expirat; 5. Planul de lucru pe anul în curs; 6. Planul financiar pe anul în curs; 7. Depunerea mandatului vechiului Comitet; 8. Propuneri pentru alegerea noului Comitet; 9. Alegerea noului Comitet; 10. Diverse.

Lucrările adunării generale au fost deschise, la orele 19, de P. C. Pr. Stan C. Dimancea, membru al coralei și Consilier Cultural al Sf. Arhiepiscopii. P. C. Sa a dat citire părților din Regulament care fixează atribuțiile adunării generale, a înfățișat ordinea de zi a lucrărilor și a rostit un scurt cuvînt ocazional, în care a arătat rolul coralei întru dezvoltarea muzicii bisericești tradiționale, liturgice sau folclorice, — și prețuirea de care se bucură această formațiune muzicală atît din partea Conducerei Eparhiale cît și din aceea a credincioșilor din Capitală. «Este neîndoielnic, a spus P. C. Sa, că anul 1954 înseamnă pentru corala noastră un an de urcușuri neașteptate și de mari succese, la care nu ne-am fi putut gândi cu 6 ani în urmă, cînd o mină de preoți entuziaști a dat viață acestei grupări muzicale. Toate se datoresc elanului care a însuflețit pe fiecare dintre noi, muncii susținute și dezinteresate a tuturor deopotrivă — dirijori și coriști — și conștiinței nezdruncinate că prin această lucrare se umple un gol resimțit de multă vreme în cîmpul pastorației și misiunii preoțești în Capitala țării. Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian, Părintele sufletesc al coralei, a inspirat toate manifestările noastre din timpul anului care s-a încheiat, a știut să impulsioneze energiile noastre și să le înmănușeze cu pricepere, astfel că, în aceste momente sărbătorești sintem datori să îndreptăm gîndurile noastre recunoscătoare către Înalt Prea Sfinția Sa și să lucrăm aci, și de această dată, ca și cînd ne-am afla în prezența Prea Fericirii Sale (asistența intonează Imnul Patriarhal)».

După acest cuvînt ocazional, P. C. Sa a cerut asistenței să aprobe constituirea biroului adunării precum urmează: P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor pentru Sectorul Cultural-Social, Președinte; PP. CC. Preoți: Prof. Ioan Goman, Rectorul Institutului Teologic Universitar; Consilier Stan C. Dimancea; Ioan D. Petrescu-Visarion și Petre F. Alexandru — Isvorul Nou, membri; iar ca secretar de ședință P. C. Constantin C. Matei — Apărătorii Patriei. Propunerea a fost aprobată în unanimitate.

Ocupînd fotoliul prezidențial, P. C. Vicar Al. Ionescu a dat cuvîntul P. C. Pr. Petre F. Alexandru, membru în comitetul de direcție al coralei, pentru a prezenta adunării «darea de seamă» asupra activității desfășurate în cursul anului 1954. Iată, în rezumat, cuprinsul acestuia.

În anul 1954, comitetul de direcție al coralei a ținut 6 ședințe plene de lucru, la unele din ele participînd și membrii comitetului artistic consultativ, ales cu prilejul adunării generale trecute. Ședințele au avut ca scop, studiarea pieselor muzicale care trebuiau puse în repetiție pentru prezentarea lor în cadrul concertelor ce urmau să fie organizate; analiza muncii organizatorice și artistice a coralei; problemele legate de alcătuirea repertoriului permanent, etc. — și s-au ținut în zilele de: 25 martie, 3 iunie, 24 iunie, 24 august, 27 septembrie și 2 decembrie. În afară de aceste ședințe plene, comitetul, fără a mai face convocări și fără a mai redacta procese-verbale, a ținut încă multe ședințe, impuse de necesități imediate privind bunul mers al coralei și menținerea prestigiului ei.

Cît privește activitatea coralei în sine, aceasta se prezintă astfel: au fost ținute² 72 de repetiții, cu o durată de aproximativ 3 ore fiecare, — ceea ce duce la constatarea îmbucurătoare că un corist care a participat regulat la repetiții a depus în cursul anului 216 ore de muncă voluntară, iar munca ansamblului coriștilor cifrează aproape 20.000 ore. Cifra aceasta arată, numai ea singură, că în «Corala Preoților din Capitală» se muncește mult, iar succesele obținute în cursul anului de care ne ocupăm arată că se muncește și bine. Analizînd prezența la repetiții «Darea de seamă» a arătat și citeva aspecte negative care au fost înregistrate în timpul anului: «avem coriști care vin tocmai de la Jilava sau din cine știe ce periferie a Capitalei, cu o regulăritate demnă de remarcat, — și coriști din centrul Capitalei, unii foarte aproape de locul repetiției, care vin foarte, foarte rar, sau foarte, foarte tirziu la orele de ansam-

blu. Printre preoții cu frecvență cea mai regulată au fost citați: Ilie Bunescu-Olari, nicio absență; Alex. Dragomirescu-Sf. Treime Tei, o singură absență și 71 prezențe; C. Urseanu-Sf. Sofia, Gh. Pietreanu-Bellu Pieptănari și Eugen Solomon-Delea Nouă, câte 2 absențe și 70 prezențe; Florian Ciurescu-Floreasca, Nic. Iliescu-Floreasca, Sebastian Vlădescu-Băncasa, 3 absențe și 69 prezențe; Ion Ionescu-Amza, Vladimir Birjoveanu-Bariera Vergului și C. Matei-Apărătorii Patriei, 4 absențe și 68 prezențe; D. Micșeanu-Tirca, Alex. Slăvescu-Popa Soare; Gh. Dimulescu-Oțetari și Iordache Pascu-Sf. Gheorghe Plevna, 5 absențe și 67 prezențe; Nic. Grosu-Bellu Pieptănari, Constantin Anuțiu — Foișor și Gh. Sorescu-Sf. Panteleimon, 6 absențe și 66 prezențe.

Un punct important din «Darea de seamă» îl constituie arătarea pieselor muzicale, pe care corala și le-a însușit de la înființarea sa și până astăzi. Grupate după specificul pozițiilor, lista acestor piese este următoarea:

a) Piese liturgice: Tatăl Nostru; Bine ești cuvântat de Pr. Al. Delcea; Dumnezeu este Domnul de Gh. Cucu; Ectenia întreită de Cesnocov; Pre Tine Te lăudăm de D. Chiriac; Răspunsurile mari de Socolov; Heruvic V de Bortneanschi; Pre Tine Te lăudăm de R. Botez; Nașterea Ta de Muzicescu; Crucii Tale de Muzicescu; Sfânt, Sfânt (fragment din răspunsurile mari) de Sabin Drăgoi; Axion III de preotul I. Popescu-Runcu; Vrednic (axios) de preotul I. Popescu-Runcu; Doamne miluiește III de preotul I. Popescu-Runcu; Mîntuiește Doamne poporul Tău de preotul I. Popescu-Runcu; Pre Tine Te lăudăm și Pre Stăpînul (slav) de preotul I. Popescu-Runcu; Sohrani de D. Hristov; Iubi-Te-voi Doamne de preotul Gr. Miron; Tatăl Nostru de I. Croitoru;

b) Piese din imnologia Triodului: La rîtul Vavilonului după Muzicescu; Suflete al meu de Berezovschi; Privești Golgota de F. Silcher; Oratoriu de Gh. Mandicevski; Cu trupul lui Hristos de Gh. Dima; Cămara Ta de I. D. Chirescu; Să se îndrepteze rugăciunea mea, prelucrare de Al. Delcea;

c) Piese din imnologia Pentecostarului: Cu trupul adormind de Berezovschi; Veniți popoare (concert) de Bortneanschi; Să învieze Dumnezeu și Hristos a înviat de preotul I. Popescu-Runcu;

d) Colinde și cîntece de Crăciun: Ce vedere minunată de G. Danga; În orașul Bethleem după I. D. Chirescu; Moș Crăciun după D. Chiriac; Ziurel de Ziuă de preotul Vasile Popovici; Crăciunul de I. Baston; Magii de la Răsărit de preotul I. Popescu-Runcu; Sus în deal la Galileu și Triptic de Crăciun de același; Cetiniță cetioară de G. Cucu, armonizată pentru cor bărbătesc de I. Runcu; Citinele cetioară de I. D. Chirescu; Bună dimineața de Podoleanu; Bună dimineața de G. Danga; Bună seara. Moș Crăciun și Sculați plugari de Morozov; Sus creștini de T. Popovici; Fericită Maica de G. Danga; Ici în ceaștă casă de Sabin Drăgoi; Concert de Crăciun de Muzicescu; Mare minune și Vecerni cîntă clopotele-n vale de G. Cucu; Floricica de F. Hubic; Nouraș cu flori de Gr. Iosub; Nöel de Adam; Lerul mărului și Hai Lerul Doamne de G. Danga; Veniți iubiți frați, Astăzi s-a născut Hristos și Praznic luminos de T. Popovici; Somnul lui Iisus de Gevaerit; Noaptea de ajun și Slavă întru cel de sus de preotul I. Popescu-Runcu;

e) Piese de concert cu caracter general: Doamne iubit-am, Lauda Domnului, Inoeste-Te de G. Muzicescu; Judecă Doamne de Mendelsohn; Imnul Patriarhal și Miluiește-mă Dumnezeule de Gh. Cucu; Fie Doamne de Gh. Danga; Aliluia de Händel; Tie de Vorobcheevici; Santa Maria de Gounod; Spre Tine Doamne de Bortneanschi; E ziua Domnului de C. Kreutzer; Cerurile spun de Davidoff; Dumnezeule de Ahlé; Măriți pe Domnul de Beethoven; Acum slobozește de Strochin; Psalmul 100 de E. Mandicevski; Dumnezeul mîntuirii mele și Psalmul III de I. Popescu-Runcu; Fericit bărbatul, armonizat de Paul Constantinescu; Pleacă Doamne de XXX.

f) Piese de muzică profană: Mama de I. D. Chirescu; Serenadă de Pfcil; Sonoroase păsărele de T. C. Flondor; Mulți ani de I. D. Chirescu; Mulți ani (Mnogaiate) de preotul I. Popescu-Runcu.

Numai în cursul anului 1954, corala și-a îmbogățit repertoriul cu 16 piese muzicale noi, între acestea numărîndu-se ca o piesă de mare succes, «montajul muzical de colinde—Moș Ajunul lui Dănuț» scris de P. C. Preot Ioan Popescu-Runcu, unul din dirijorii noștri.

Partea solistică a concertelor coralei a fost susținută exclusiv de preoți, care s-au dovedit a fi excelenți interpreți ai muzicii noastre religioase. Între aceștia se numără: Traian Ghica-Sf. Gheorghe Nou; Ion Cristescu-Sf. Ion Plătă; Octavian Popescu-Sf. Ilie Grand; Grigore Miron-Fundenii Doamnei; Gheorghe Petrescu-Giulești.

După ce a înfățișat alte câteva date legate de buna desfășurare a activității corale — sala de repetiții, multiplicarea partiturilor, etc. — «Darea de seamă» s-a

oprit asupra «ieșirilor în lume», asupra concertelor susținute de corală în cursul anului 1954.

Aceste «ieșiri» au fost:

1. La 11 aprilie, în duminica a V-a a Postului Mare, în biserica Sf. Spiridon Nou, care s-a dovedit atunci a fi cu totul neîncăpătoare pentru imensa mulțime venită să ne asculte, a avut loc primul concert al anului, în prezența Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian. A fost «Concertul Triodului», pregătit și dirijat de preotul Alex. Delcea;

2. La 18 aprilie, în duminica Florilor, o formațiune mai mică a Coralei a repetat același program al concertului de Triod la biserica Oțetari, tot sub conducerea preotului Alex. Delcea;

3. La 27 iunie a fost prezentat «Concertul Penticostarului» în biserica Sf. Spiridon Nou. Concertul a fost pregătit și condus de preotul I. Popescu-Runcu. Cîteva piese muzicale din cadrul acestui concert au fost dirijate de preotul Clement Popescu, apreciat muzicant și dirijor, pe care adunarea generală din ianuarie 1954, l-a ales, alături de preotul Ion Hagiu, ca ajutor de dirijor;

4. La 4 septembrie, în aula Institutului Teologic Universitar din București, cu prilejul festivităților conferirii titlului de doctor în teologie I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutički, corala s-a manifestat cu un scurt program ocazionat de acea serbare. Înalt Prea Sfinția Sa a mărturisit căitorva slujitori de la biserica rusă din Capitală că a fost plăcut impresionat de modul cum preoțimea Capitalei i-a cîntat Mnogaia leta și Ton Despotin;

5. La 24 Octombrie, cu ocazia serbărilor închinăte Înaltilor Ierarhi bulgari care ne-au vizitat Țara și Biserica — în frunte cu Înalt Prea Sfințitul Patriarh Chiril — corala a susținut tot în biserica Sf. Spiridon Nou, mărită, înnoită și în aceea zi redeschisă prin rugăciunile celor doi Patriarhi, un concert pregătit și dirijat de preotul Ioan Popescu-Runcu. Concertul a fost bine apreciat de Înaltii oaspeți și de toți ascultătorii lui, iar Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian, în urma frumosului succes înregistrat atunci, a trimis în scris patriarhicești binecuvîntări tuturor ostenitorilor din corala și a aprobat ca toate cheltuielile cerute de tipărirea partiturilor noastre să se facă, prin Sectorul Cultural-Social, din fondurile Sf. Arhiepiscopii. Redăm aci textul referatului prezentat de P. C. Consilier Stan Dimancea — Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — în legătură cu acest concert:

Cu prilejul vizitei pe care Delegația Bisericii Ortodoxe Bulgare, în frunte cu I.P.S. Patriarh Chiril, a făcut-o Bisericii Ortodoxe Române, «Corala Preoților din Capitală» a susținut un concert religios în biserica «Sf. Spiridon-nou», în ziua de 24 octombrie a. c.

Au fost executate următoarele compoziții corale :

1. «E ziua Domnului» Kreutzer
2. «Cerurile spun» Davidov
3. «Dumnezeul mîntuirii mele» Ignotus
4. «Pre Tine Te lăudăm» Pr. Runcu
5. «Polihroniu» Dobri Hristov.

Sînt mai bine de șase ani de cînd au fost puse începuturile «Coralei preoților din Capitală». În răstimpul acesta, Corala a susținut multe concerte de muzică religioasă, din an în an manifestîndu-se un vădit progres în ceea ce privește nivelul de execuție și interpretare a compozițiilor corale bărbățești din repertoriul ei permanent,

Concertul prezentat în cîntea delegației Bisericii Ortodoxe Bulgare constituie, fără îndoială, cel mai greu dintre examenele date pînă acum de această grupare muzicală. Unindu-ne glasul cu acela al tuturor iubitorilor și cunoscătorilor de muzică religioasă, putem afirma că examenul acesta a fost trecut de Corala noastră în chip magistral, — execuția compozițiilor, de la frazare pînă la stil și nuanțe, fiind la înălțimea celor mai exigente critici. Este meritul preoților care compun Corala și al dirijorilor ei, deopotrivă.

Chemată neconștient la muncă, Corala n-a avut pînă acum nicio răsplată din partea nimănui. Sanctitatea Voastră ați fost singurul care ați prețuit-o și tot singurul care, din caseta personală, ați susținut aproape în întregime cheltuielile ei, dintru început și pînă astăzi.

Dar pentru tot ceea ce preoții și dirijorii Coralei au făcut pînă acum, pentru munca și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă totdeauna, se cuvine să li se dea o consacrare oficială și o răsplată bine meritată.

In consecință, cu adincă smerenie propun:

a) Să se aducă mulțumiri și patriarhicești binecuvîntări tuturor ostenitorilor din Corala Preoților din Capitală, pentru munca depusă, pentru spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă și pentru măiestria la care s-au ridicat în executarea compozițiilor corale de muzică religioasă bărbătească.

b) Să se înființeze insigna distinctivă de membru al Coralei Preoților din Capitală și să fie atribuită tuturor clericilor care alcătuiesc astăzi această grupare muzicală. Insigna să fie lucrată în Atelierele Institutului Biblic și de Misiune sau la Monetăria Statului, confecționarea ei să fie achitată din fondurile Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, iar atribuirea ei să se facă într-un cadru solemn de I.P.S. Voastră sau de delegatul ce veți binevoi a desemna să vă înlocuiască.

c) Să se acorde Coralei Preoților din Capitală o subvenție sau o premiere din fondurile Sf. Arhiepiscopii. Din subvenția aceasta, Corala să-și tipărească partiturile și să-și creeze un fond de rezervă pe care să-l folosească la organizarea de concerte religioase în centrele cele mai de seamă ale Sf. Arhiepiscopii.

Procedindu-se astfel, preoțimea grupată în Corală va fi fericită să știe că munca ei a fost prețuită cum se cuvine și va fi încurajată la muncă nouă și izbînzii noi pentru viitor.

Reamintind acum toate aceste date, trimitem recunoscătoarele noastre mulțumiri Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și îi asigurăm de tot devotamentul și supunerea noastră fiască.

6. La 25 noiembrie, de ziua Sf. Ecaterina, un grup restrîns din formațiunea Coralei noastre a dat un concert în biserica parohiei Bazilescu din Bucureștii Noi, dirijat de Părintele Clement Popescu, parohul acelei biserici.

7. La 12 noiembrie 1954, Corala a dat un concert în Biserica Sf. Spiridon-Nou, pentru parohia Dudești Cioplea II. Concertul a fost dirijat tot de preotul Clement Popescu.

8. La 18 decembrie 1954, în biserica Floreasca, cu titlul unei repetiții generale, Corala noastră a prezentat un concert de colinde pregătît și condus de cei doi dirijori principali, CC. Preoți Alexandru Delcea și Ioan Popescu-Runcu.

9. La 19 decembrie, în prezența Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, în biserica Sf. Spiridon-Nou, a fost susținut tradiționalul concert anual de colinde pentru credincioșii din Capitală, care au venit să asculte acest concert.

10. La 23 decembrie, Corala s-a prezentat la Palatul Patriarhal pentru a cînta Intilistătorului Bisericii noastre colindele de Moș Ajun. Cu prilejul acesta, preotul Ilie Bunescu-Olari a rostit o foarte simțită urare pentru îndelunga înzîlire a Sanctității Sale Patriarhul Justinian, iar Înalt Prea Sfinția Sa, folosind această împrejurare a dat expresie gîndurilor de care este stăpînit în legătură cu Corala noastră. Ca o mărturie a înaltei prețurii pe care Sanctitatea Sa o nutrește față de toți cei ce osteneșc în gruparea noastră muzicală și în urma referatului ce i-a fost prezentat de Părintele consilier Dimancea, s-a anunțat atunci că dirijorii Coralei: Preoții Delcea și Runcu au fost distinși cu rangul de protoierei onorifici, avînd dreptul de a purta toate insignele protopopești pe tot timpul cît vor implini ascultarea de dirijori.

11. Cel din urmă concert al anului a fost susținut în ziua de 28 decembrie 1954, în biserica Sf. Visarion. Aci a fost repetat aproape în întregime programul de colinde prezentat în cadrul concertului de la 19 decembrie.

12. Anul Nou a fost inaugurat tot printr-un concert de colinde în biserica Sf. Ilie-Rahova, venindu-se pe această cale în ajutorul unei biserici care își restaurează pictura.

Așa dar, de la ultima adunare generală din anul trecut, Corala a susținut 12 concerte festive, care au hrănit sufletește pe credincioșii noștri și au adus un spor de prestigiu corpului preoțesc din Capitala țării.

În afară de aceste «iesiri» oficiale, — cu prilejul celor două excursii organizate între 5-10 iulie și 20-25 septembrie 1954, — prima la minăstirile din ținuturile Neamțu, a doua la minăstirile oltene, la Sibiu, Bran, Dragoslavele, Cîmpulung și Tirgoviște, — o mică formațiune din «Corală Preoților din Capitală», condusă de preotul

Clement Popescu, a prezentat bucăți alese din repertoriul nostru permanent. Neștearsă va rămîne în sufletele tuturor amintirea acestor întîlniri a preoților din Capitală cu monahii sau monahiele din minăstirile moldovene și oltene, cu preoții cursiști de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu și cu Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, care a primit această preoțime în miez de noapte la palatul mitropolitan.

«Darea de seamă» a fost încheiată cu aceste cuvinte: «Să nu uităm că Centrul Eparhial, de care noi ținem, ca una din instituțiile sale anexe, ne urmărește activitatea și ne dirijează manifestările noastre în afară. Să nu uităm că Centrul Eparhial ne-a dat tot concursul, de multe ori trimițându-și în mijlocul nostru delegați, spre a ne cerceta și încuraja. Prea Cucernicul Părinte Vicar Alexandru Ionescu a mai fost în mijlocul nostru, iar Părintele consilier Dimancea a fost printre noi, ca unul de-ai noștri, de foarte multe ori. Pentru toată dragostea cu care ne-au înconjurat, noi le mulțumim călduros, încredințându-i de respectul și dragostea noastră.

Să nu uităm, mai ales, că Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian ne urmărește și are toată încrederea în seriozitatea Coralei noastre, încredere pe care noi nu trebuie s-o desmințim. Să nu uităm deci că Corala se bucură de întreaga atenție a Inalt Prea Sfinției Sale, ctitorul ei, căreia, pentru toată părinteasca grijă pe care ne-o arată necontenit, îi trimitem și acum, în mod solemn, încredințarea neclintitului nostru devotament, a dragostei noastre flești și a profundului nostru respect».

După prezentarea acestei «Dări de seamă», P.C. Vicar Al. Ionescu a dat cuvîntul P.C. Pr. Ioan G. Coman, Rectorul Institutului Teologic Universitar din București, suflet ales și de o rară sensibilitate artistică, gazdă bună și înțelegătoare pentru toate nevoile de lucru ale Coralei, care a rostit un foarte mișcător și instructiv cuvînt despre frumusețile «științei muzicale» atît de mult cercetată și cultivată, de la cei vechi și pînă în vremea noastră — și despre necesitatea disciplinei în această lucrare — «matematicii sunetelor», disciplină fără de care nu este cu putință să se atingă înălțimi și pliscuri ale succeselor de ordin artistic.

Deschizîndu-se capitolul discuțiilor pe marginea «Dării de seamă», s-au înscris la cuvînt următorii CC. Preoți:

Alexandru Delcea, prim dirijor, care, în numele său personal și al celui de al doilea dirijor al Coralei — Ioan Popescu-Runcu — a mulțumit Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru cinstirea făcută ansamblului Coralei prin distincțiunile bisericesti ce le-au fost acordate, la propunerea P.C. Consilier cultural Stan Dimancea;

Ioan Nicolau de la biserica Sf. Dumitru-Colentina, care a făcut cîteva propuneri în legătură cu copierea partiturilor și pregătirea bucăților solistice;

Tătărim Mihai-Mărțișor, care a propus organizarea unor excursii în Centrele Eparhiale doritoare să cunoască formațiunea muzicală a preoților din Capitala țării;

Gheorghe Dimulescu-Oțetari, care, referindu-se la succesele înregistrate de Corală în anul 1954, arată că lipsurile de la repetiții ale unor coriști au cauzat mari neajunsuri în manifestările acestora, succesele putînd fi mult mai răsunătoare și de un nivel artistic mult mai înalt, dacă întreaga masă a preoților grupate în Corală ar fi răspuns mai regulat și cu mai multă punctualitate la repetiții;

Sebastian Vlădescu-Băneasa, care a propus ca din sînul Coralei să se formeze o grupare restrînsă de coriști voluntari, spre a putea face față cerințelor de ordin cultural-artistic.

Dorobanțu Ioan de la parohia Sf. Nicolae Vlădica, care s-a referit la disciplina ce trebuie respectată în cadrul repetițiilor;

Gheorghe I. Bejgu-Mihai Bravu, care a propus: repetițiile să nu fie mai lungi de 1¹/₂ oră; pe lingă Corală să ia ființă cite un cerc de studii, pentru cercetarea muzicii și folklorului nostru religios, spre a se putea publica lucrări în acest sens, și îndrumarea unor specialiști consacrați; să se transpună pentru muzica bărbătească părți din oratoriile deja executate de alte formațiuni corale care să fie studiate și prezentate credincioșilor de Corala noastră; repetițiile să se facă totdeauna cu concursul unui corepetitor, care să execute piesele la pian, pentru o mai ușoară învățare, după prezentarea în ansamblu a temei, armoniei, etc.;

Gheorghe Pietreanu-Belu Pieptănari, care propune ca la notarea administrativă a preoților grupați în Corală, Centrul Eparhial să dea un punct în plus nu numai pentru sectorul cultural, ci pentru toate sectoarele de muncă preoțească;

Hagiu Ioan-Cuțitul de Argint, care cere lămuriri în legătură cu poziția preoților care nu s-au încadrat pînă acum în Corală, deși au fost chemați și dispun de frumoase calități vocale;

Octavian Popescu-Sf. Ilie Grand, care propune să se inițieze, în cadrul Coralei, un curs de canto, sub îndrumarea pricepută a dirijorului Ioan Popescu Runcu;

Ilie Bunescu-Olar, care cere ca din Corală să facă parte, ca membri de drept, chiar dacă nu au calități vocale, PP. CC. Protoierei ai Capitalei, prezența acestora putînd constitui un stimulente pentru ceilalți preoți.

Supusă votului adunării, «Darea de seamă» a fost aprobată în unanimitate. Cît privește propunerile făcute de vorbitori, în cadrul discuțiunilor pe marginea «Dării de seamă», acestea vor fi avute în vedere în cursul anului pe care îl începem, vor fi studiate cu toată atențiunea, și pe măsura posibilităților vor fi aduse la îndeplinire.

Trecîndu-se la următorul punct de pe ordinea de zi, P.C. Vicar Al. Ionescu invită pe P.C. Pr. Ioan Ionescu-Amza, casierul Coralei, să prezinte contul de gestiune pe exercițiul financiar 1954. Cifrele acestea arată:

venituri	lei 7.095,65
cheltuieli	lei 5.981,43
sold	lei 1.114,22

După prezentarea contului de gestiune, P.C. Pr. Petre F. Alexandru a dat citire «planului de lucru» pe anul 1955.

Punctele principale ale acestuia sînt următoarele:

a) Organizarea a 3 concerte festive în biserica Sf. Spiridon-Nou, unul — concertul Triodului — în Duminica V-a din Post; altul — concertul Penticostarului — în a doua jumătate a lunii mai; cel de al treilea — concertul de colinde — în preajma sărbătorilor Nașterii Domnului. Programele acestor concerte vor putea fi executate și la alte biserici din Capitală, care vor cere sprijinul Coralei pentru împlinirea dîferitelor lor nevoi spirituale și materiale;

b) Organizarea a 2 excursii în timpul lunilor de concediu, pentru vizitarea ținuturilor pitorești din țară și prezentarea unor concerte de muzică religioasă în cîteva din centrele monahale și bisericesti mai importante;

c) Verificarea vocilor membrilor Coralei, pentru o mai justă repartizare a acestora pe partizi.

La discuțiunile pe marginea «planului de lucru», au luat cuvîntul CC. Preoți:

Alexandru Delcea, prim-dirijorul Coralei, care, referîndu-se la numărul concertelor festive programate pentru anul acesta, socotește că va fi greu să se studieze și să se însușească atîtea piese muzicale noi, care să umple programele a trei concerte, și propune ca numărul acestora să fie redus la 2;

Gheorghe Dimulescu-Oșetari, care susține că planul de lucru a fost bine alcătuit și gîndit, Corală noastră neputînd renunța la prezentarea celor 3 concerte intrate de pe acum în tradiția sa;

Clement Popescu-Sf. Ecaterina-Bucureștii Noi, care se asociază propunerii de a fi pregătite și susținute trei concerte festive, chiar dacă nu va fi posibil să se studieze numai piese muzicale de primă audțiie. Scopul spre care tindem este să îmbogățim repertoriul Coralei cu cît mai multe piese noi, dar programul unui concert religios, mai ales de muzică bărbătească, nu poate fi alcătuit doar cu piese de felul acesta. Sînt compoziții muzicale care nu-și pierd niciodată noutatea și prospețimea;

P.C. Consilier Stan C. Dimancea propune să se înscrie în planul de lucru al Coralei și un concert festiv — alături de repetițiile generale ale celorlalte concerte — care să fie prezentat în aula Institutului Teologic, pentru studenții și preoții cursiști. Este o datorie morală față de instituția care ne găzduiește, un act educativ față de

studenti — preoții de mline — și un exemplu pentru preoții cursiști despre ceea ce se poate înfăptui când ești însuflețit de un crez înalt și de o idee de ordin superior.

Pus la vot, «planul de muncă» pe anul 1955 a fost adoptat în unanimitate, în forma în care a fost prezentat de P.C. Pr. Petre F. Alexandru, în numele comitetului de direcție, cu includerea propunerilor P.C. Consilier Dimancea.

După încheierea discuțiilor privitoare la «planul de muncă» și aprobarea acestuia, P.C. Pr. Ioan N. Ionescu-Amza a supus deliberărilor adunării proiectul de buget pe anul 1955, care a fost aprobat fără nici o modificare; iar P.C. Pr. Ioan D. Petrescu-Visarion, potrivit uzanțelor, a depus mandatul membrilor aleși din comitetul de direcție. P.C. Vicar Al. Ionescu a cerut plenului adunării să facă propuneri pentru alegerea unui nou comitet, conducându-se în această privință de interesele superioare ale preoțimii bucureștene, care și-a aflat un instrument de manifestare atât de bine adaptat misiunii sale în această corală.

Unanimitatea celor prezenți, prin vii aclamații, a cerut ca vechiul comitet să-și continue mai departe mandatul ce l-a fost încredințat la alegerile din anul trecut. Este un moment impresionant, când, în numele celor realiși în comitetul de direcție, P.C. Pr. Ioan D. Petrescu-Visarion, decan al Coralei prin vîrsta și înalta sa pricepere în cele ale muzicii — rostește cuvînt de mulțumire pentru cîntea ce i se face și dă graț legămîntelor de muncă nouă pentru anul 1955. «Un lucru mare și nou s-a făcut pentru preoțimea Capitalei și pentru credincioșii ei prin înjghebarea acestei corale. Să continuăm cu și mai mare avînt munca noastră, căci avem tot ce ne trebuie pentru ca să putem reuși», a spus în încheiere P.C. Sa.

La propunerile comitetului de direcție, adunarea generală a confirmat apoi următoarele numiri: Pr. Ilie Bunescu-Olari, responsabil cu prezența și disciplina; Pr. Ioan N. Ionescu-Amza, casier; Pr. Constantin C. Matei-Apărătorii Patriei II, secretar-bibliotecar. Au fost reînnoite și mandatele responsabililor pe grupe vocale, încredințate următorilor CC. Preop: Nicolae Iiescu-Fioreasca pentru grupa tenori I; Constantin Urseanu, pentru grupa tenori II; Gheorghe Pietreanu pentru grupa baritoni; Sebastian Vlădescu pentru grupa bași. Aceștia au îndatorirea să urmărească prezența regulată la repetiții a coriștilor și să-i vestească pentru toate chemările întimplătoare. Cît privește comitetul artistic consultativ, adunarea generală a fost unanimă în a cere să se reînnoiască și pentru acesta mandatele vechilor CC. Pr. membri: Traian Ghica, Constantin Nițescu, Ilie Ionescu, Alexandru Slăvescu, Florian Ciurescu, Teodor Totolici și Gheorghe Didicescu.

În urma propunerii P.C. Consilier Dimancea de a fi desemnat un cronicar-reporter care să înscrie activitatea Coralei într-un registru-cronică și să redacteze reportajii despre toate manifestările acesteia, adunarea generală a încredințat această misiune P.C. Pr. Ioan Berbeceanu-Herăstrău, P.C. Sa va ține în curent sectorul cultural al Sf. Arhiepiscopii cu toate datele care privesc activitatea Coralei, pentru a se face la vreme publicitatea necesară în revista oficială a Centrului nostru Mitropolitan.

Ordinea de zi fiind epuizată, P.C. Vicar Al. Ionescu a rostit un scurt cuvînt de încheiere, indemnînd preoțimea din Corală să depună o muncă mai stăruitoare și mai metodică în acest an, pentru a culege la sfîrșitul lui roade mai frumoase și mai bogate decît în anul pe care l-am încheiat. «M-am bucurat nespun de mult — a spus P.C. Sa — cînd am auzit pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în seara de «Moș Ajun», elogiînd activitatea PP. CC. Voastre. Pe bună dreptate s-a spus atunci că ați izbutit să realizați lucruri mari și frumoase, la care nimeni nu s-ar fi putut gîndi cu ani în urmă. Dar pînă la a deveni una din cele mai puternice și selecte formațiuni de muzică corală bărbătească, mai este ceva drum de străbătut. Pentru a ajunge acolo, trebuie să înrățiți munca cu disciplina. Sînt încredințat că PP. CC. voastre vă veți da toate silințele pentru a face noi salturi spre mai bine și spre mai frumos în anul acesta. În numele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care vă urmărește în deaproape și vă trimite arhipăstorești binecuvîntări, eu vă doresc spor la lucru».

Toți cei de față au intonat Imnul Patriarhal și rugăciunea de încheiere, după care lucrările adunării generale au luat sfîrșit.

Pentru conturarea unei imagini de ansamblu în legătură cu «Corală Preoților din Capitală», inserăm aci, pe grupe vocale, catalogul acesteia:

A. Tenori I

1. Angelescu Nicolae, parohia Bumbăcari; 2. Berbeceanu Ioan, parohia Herăstrău; 3. Brighidău Petre, parohia Colțea; 4. Buruliană Galaction, parohia Băneasa; 5. Chirilă Ioan, parohia Bazilescu; 6. Cristescu Emil, parohia Cuibul cu Barză; 7. Cristescu Ioan, parohia Sf. Ioan-Piată; 8. Didicescu Gheorghe, parohia Sf. Gheorghe-Nou; 9. Dimancea Stan, parohia Enel; 10. Dimoftache Mihai, parohia Sf. Visarion; 11. Dobobanțu Ioan, parohia Sf. Nicolae-Vlădica; 12. Dumitrescu Aurel, parohia Sf. Ilie Grand; 13. Ghenghea Gheorghe, parohia Căramidarii de Jos; 14. Hagiu Ioan, parohia Bărbătescu-Nou; 15. Iiescu Nicolae, parohia Floreasca; 16. Matei Constantin, parohia Apărătorii Patriei II; 17. Mănărcescu Gheorghe, parohia Sf. Maria-Ghencea; 18. Marinescu Ioan, parohia Precupeții Vechi; 19. Micșunescu Dumitru, parohia Tîrca; 20. Miron Grigore, parohia Fundeniil Doamnei; 21. Nichita Constantin, parohia Avrig; 22. Panțiru Grigore, parohia Sf. Spiridon-Nou; 23. Pîrvulescu Sebastian, parohia Parcul Rahovei II; 24. Șeitan Gheorghe, parohia Militari III; 25. Serpeșeanu Decebal, parohia Domnița Bălașa; 26. Stoica Teodor, parohia Delea Nouă; 27. Soare Gheorghe, parohia Sf. Vineri-Herasca; 28. Tătărim Mihai, parohia Mărțișor; 29. Țițeica Gheorghe, parohia Sf. Treime-Ghencea; 30. Vintilescu Gheorghe, parohia Zlătari.

B. Tenori II

31. Apostol Ioan, parohia Popa Tatu; 32. Bîrjoveanu Vladimir, parohia Parcul Călărași-Vergu; 33. Bușilă Alexandru, parohia Sf. Maria-Herăstrău; 34. Butoi Teodose, parohia Pipera; 35. Ciurescu Florian, parohia Floreasca; 36. Costinescu Andrei, parohia Înălțarea Domnului; 37. Dragomirescu Alexandru, parohia Sf. Treime-Tel; 38. Grosu Nicolae, parohia Belu-Pieptănari; 39. Ionescu Ioan, parohia Amza; 40. Letter Ștefan, parohia Militari I; 41. Niculescu Sergiu, parohia Sf. Vineri-Grivița; 42. Godeanu Virgil, parohia Hagiu; 43. Petculescu Gheorghe, parohia Buna Vestire-Rahova; 44. Sirbu Constantin, parohia Bumbăcari; 45. Săvulescu Alexandru, parohia Sf. Spiridon-Nou; 46. Sorescu Gheorghe, parohia Sf. Pantelimon; 47. Stănescu Marin, parohia Sf. Alexe; 48. Stănculescu Toma, parohia Sf. Vasile-Cotroceni; 49. Ștefănescu Constantin, parohia Spirea Nouă; 50. Ștefănescu Dumitru, parohia Belvedere; 51. Teodorescu Mihai, parohia Jilava; 52. Totolici Teodor, parohia Jilava; 53. Urseanu Constantin, parohia Sf. Sofia; 54. Virtosu Haralambie, parohia Buna Vestire-Belu.

C. Baritonl

55. Alexandru Petre, parohia Izvorul Nou; 56. Anuții Constantin, parohia Foișor; 57. Bejgu Gheorghe, parohia Mihai Bravu; 58. Bunescu Ilie, parohia Olari; 59. Busuloc Nicolae, parohia Parcul Rahova; 60. Grigorescu Ioan, parohia Sf. Nicolae Șelari; 61. Ionescu Ilie, parohia Sf. Silvestru; 62. Morărescu Petre, parohia Sf. Nicolae-Plevna; 63. Nicola Nicolae, parohia Spirea Veche; 64. Pietreanu Gheorghe, parohia Belu-Pieptănari; 65. Popescu Ioan-Creangă, parohia Sf. Ilie-Grand; 66. Popescu Gheorghe, parohia Sf. Nicolae-Tabacu; 67. Popescu H. Vasile, parohia Sf. Pantelimon; 68. Prejneanu Gheorghe, parohia Saune; 69. Rădulescu Constantin, parohia Ferentari; 70. Slăvescu Alexandru, parohia Popa Soare; 71. Solomon Eugen, parohia Delea Nouă; 72. Tacu Virgil, parohia Mavrogheni; 73. Teodorescu Ioan, parohia Colțea.

D. Bași

74. Brătulescu Ioan, parohia Manea Brutaru; 75. Cosma Nicolae, parohia Precupeții Noi; 76. Dănilă Pavel, parohia Sf. Constantin și Elena; 77. Diaconescu Mihai, parohia Iancu-Nou Bălăneanu; 78. Dimulescu Gheorghe, parohia Oțetari; 79. Ghica Tralan, parohia Sf. Gheorghe-Nou; 80. Grigorescu Constantin, parohia Boteanu; 81. Marin Mihai, parohia Militari II; 82. Nicolau Ioan, parohia Sf. Dumitru Colentina; 83. Nițescu Constantin, parohia Militari I; 84. Pascu Iordache, parohia Sf. Gheorghe Plev-

na; 85. Popescu Constantin, parohia Sapienței; 86. Popescu Gh. Argeș, parohia Domnița Bălașa; 87. Popescu Clement, parohia Bazilescu; 88. Popescu Octavian, parohia Sf. Ilie Grand; 89. Rădulescu Teodor, parohia Crețulescu; 90. Tomescu Pavel, parohia Mavrogheni; 91. Osiescu Ioan, parohia Sf. Gheorghe-Nou; 92. Vlădescu Sebastian, parohia Băneasa.

SFINȚIREA BISERICII DIN RASA RAIONUL CĂLĂRAȘI

În ziua de 18 decembrie 1954, credincioșii parohiei Rasa din raionul Călărași au avut o sărbătoare deosebită: în această zi s-a făcut resfințirea bisericii parohiale căreia i s-a făcut pictura din nou.

Slujba de sfințire a fost oficiată de P.C. Protopop Leonida Mateescu, protoiereul raionului Călărași, asistat de un sobor alcătuit din PP. CC. Preoți: D. Mihăilescu și M. Drăgoi-Rasa; I. Purcărea, secretarul Protoieriei raionului Călărași; Gh. Popa-Cunești; Gr. Mitu-Ciocănești Sirbi; Gh. Nicolae-Ciocănești Mărgineni; M. Iordănescu-Smîrdan; Gh. Valahe și Dinu Nistor-Cacomeanca și Aurel Stănescu-Bogata.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul cîntăreților de la parohiile învecinate și de credincioșii parohiei Rasa, care cunosc cîntările Sfintei Liturghii, prin cîntarea omofonă.

Predica zilei a fost rostită de P.C. Pr. Gheorghe Valahe-Cacomeanca.

După oficierea Sfintei Liturghii, preotul paroh D. Mihăilescu-Rasa a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor executate, evidențiind sprijinul de care s-a bucurat din partea membrilor Consiliului Parohial, al organelor locale și enoriașilor.

P.C. Protopop Leonida Mateescu aducînd binecuvîntarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, mulțumește celor doi preoți, ostenitori la această parohie, cum și tuturor celor care au ajutat această lucrare; sfătuiește pe enoriași să fie buni creștini și loiali cetățeni ai scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă, față de care să ne îndeplinim cu conștiință îndatoririle noastre cetățenești, slujind în același timp cauza apărării păcii și a bunei înțelegeri între oameni și popoare.

S-a oficiat polihroniu și o slujbă de pomenire pentru cei răposați, după care fiecare a plecat la rostul său cu încredințarea că lucrarea ce s-a săvîrșit le este spre folosul lor duhovnicesc.

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

CONSĂTUIRE INTERCONFESIONALĂ

Orașul Constanța.

În ziua de 9 decembrie 1954, a avut loc în sala de ședințe a cultului Musulman, o consătuire interconfesională, la care au participat reprezentanții tuturor cultelor din orașul Constanța.

Consătuirea a fost prezidată de Dl. Iacub Mehmet, șeful cultului musulman din R.P.R. și membru în comitetul permanent pentru apărarea păcii, care deschizînd ședința a spus printre altele: «Propunerea Guvernului Uniunii Sovietice de a se în-

truni o conferință a tuturor Statelor europene la Paris sau Moscova în ziua de 29 noiembrie 1954, a fost salutată și primită cu viu interes de toate popoarele doritoare de pace.

Cu toate manevrele mișcave ale imperialiștilor americani care au căutat să împiedice ținerea acestei conferințe, ia s-a întrunit în ziua fixată, la Moscova, unde au luat parte pe lângă Uniunea Sovietică și reprezentanții țărilor cu Democrație Populară.

Imperialiștii s-au demascat în fața lumii, că ei urmăresc izbucnirea unui al III-lea război mondial, prin reînvierea Wehrmachtului, și nu rezolvarea pe cale pașnică a problemei germane și a securității colective europene.

Popoarele sînt astăzi încredințate că o clică de afaceriști care au învățat să scoată profituri uriașe prin dezlănțuirea de războaie și prin menținerea încordării internaționale, se joacă cu destinele Europei și întregii lumi.

Conferința de la Moscova a constituit pentru aceștia o ripostă zdrobitoare, deoarece problemele discutate acolo corespund în totul intereselor vitale ale popoarelor europene și ale lumii întregi, și dorinței lor de a trăi în libertate și frăție, și nu scindate în grupări militariste ostile unele altora.

Conferința de la Moscova a dovedit pe deplin unitatea de vederi a tuturor statelor participante și dorința lor sinceră de a colabora în toate problemele privind apărarea cuceririlor democratice, a muncii lor pașnice și constructive, a păcii și securității lor colective.

Declarația comună semnată de reprezentanții statelor participante, este un document istoric, merit a consolida cauza păcii, cauza cea mai arzătoare a tuturor popoarelor lumii.

Apoi dl. Iacob Mehmet adaugă: «P.C. Pr. V. Petculescu — protopop — va citi această declarație, urmînd apoi a ne înscrie la cuvînt și a ne lua angajamente ca prin muncă să contribuim la cauza păcii».

După ce P.C. Protopop V. Petculescu a citit declarația, document istoric, au luat cuvîntul P.C. Protopop al raionului Medgidia, pr. P. Cobălaș, care a spus: «Oferită împrejurare mi-a dat prilejul să iau parte la această consfătuire, ca reprezentant al preoțimii ortodoxe din raionul Medgidia. Pot afirma că declarația semnată de statele participante la Conferința de la Moscova, e clară și precisă pentru toată lumea doritoare de pace.

Comunitatea defensivă europeană, opera imperialiștilor americani, a eșuat complet prin respingerea ei de către Franța. Deci forțele imperialiste, forțele războinice sînt complet slăbite, iar forțele păcii în frunte cu Uniunea Sovietică sînt de nezdruccinat. Imi iau angajamentul, spune Pr. Cobălaș, că această declarație să fie popularizată în mijlocul credincioșilor în orice ocaziune.

În acest sens au mai vorbit și C. Preoți ortodocși: V. Cloară, A. Virnav, I. H. Popescu, Gh. Brătășanu, St. Dușu și C. Coadă.

După aceea, Dl. Rabin Leon Friedman, șeful cultului mozaic, a spus: «Ca reprezentant al cultului mozaic din regiunea Constanța, mărturisesc că citînd articolele privitoare la conferințele de la Paris și Londra, am simțit că prin inima mea trece un fior rece și mi se părea că văd în fața mea convoale de frați de ai mei nenorociți, ridicați de la casele lor, fără milă. Curajul mi-a revenit cînd am citit declarația semnată de reprezentanții țărilor participante la Conferința de la Moscova în frunte cu Uniunea Sovietică.

Uniunea Sovietică dorește pace, bună înțelegere între toate popoarele; dorește unitatea și independența Germaniei; dorește retragerea trupelor străine din Germania; dorește fericirea tuturor popoarelor din lumea întreagă.

Pr. Kendelbacher, șeful cultului romano-catolic, a spus: «Cunoaștem cu toții ororile războaielor trecute provocate de fasciștii germani.

Aceste orori se pot înlătura pentru totdeauna, dacă fiecare popor își va pune toate forțele în lupta pentru apărarea păcii alături de Marea Uniune Sovietică, țara socialismului, țara fericirii».

Dl. Ekeim Suna, preot musulman, spune: «Din declarația citită astăzi am văzut că bunul cel mai de preț pentru omenire este pacea. Deci să depunem toate eforturile pentru apărarea ei.

Capitaliștii, prin înarmarea Germaniei, vor să incendieze lumea printr-un nou război. La Moscova ei au fost demascați. Pentru noi, cauza socialismului și a păcii e sfântă».

Dl. D. Cureteu, șeful cultului adventist, a spus: «De la început poporul nostru s-a atașat în rindul partizanilor păcii. Cultele din R.P.R. de asemenea, în frunte cu conducătorii lor spirituali, au strâns pe credincioși alături de partizanii păcii. Noi nu vrem război, ci dorim pacea pe care o propovăduim și o păstrăm în inimile noastre și ale credincioșilor noștri».

În incheiere, dl. Iacob Mehmet a spus: «La 18 noiembrie 1954, noi, șefii cultelor religioase din orașul Constanța, am avut o ședință restrinsă unde am dezbătut documentele istorice ale sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm și acolo am aflat de propunerea Uniunii Sovietice de a se ține o conferință la Paris sau Moscova.

Din Declarațiunea de la Moscova, din discuțiunile purtate asupra ei și din angajamentele luate, se vede atașamentul clerului din regiunea Constanța față de cauza sfântă a păcii.

Sarcina noastră este să popularizăm această Declarațiune în mijlocul credincioșilor noștri, pentru că în fiecare cuvânt din această Declarație este un adevăr. Lupta noastră este împotriva remilitarizării Germaniei, împotriva unei noi vărsări de sânge. Alături de partizanii păcii din lumea întreagă, nu vom înceta nici o clipă de a lupta alături de credincioșii noștri și cu toate mijloacele pentru menținerea și apărarea păcii.

Trăiască lupta pentru pace», a încheiat dl. Muftiu Iacob Mehmed.

În numele tuturor cultelor, s-au expediat telegrame Președinției Consiliului de Miniștri, Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii și d-lui P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor.

Orașul Brăila.

În ziua de 9 decembrie 1954, a avut loc în sala de ședințe a Protoierei Brăila, o consfătuire a tuturor slujitorilor cultelor din orașul și raionul Brăila, sub președinția P.C. Protoieru Ștefan Cășaru.

P.C. Sa deschizând ședința, precizează că datorită condițiilor democratice care s-au creat în patria noastră, prin eforturile clasei muncitoare, s-au deschis și pentru cultele din R.P.R. posibilități mari de colaborare între ele, în toate problemele care privesc pacea și înflorirea patriei noastre.

Culte sunt un factor activ în lupta pentru apărarea păcii. Conducătorii cultelor din R.P.R. plecând de la acest principiu, au pornit la lucru în direcția aceasta, atât prin slujitorii cultelor cât și prin credincioșii lor, reușind să sprijine în mod deosebit marea cauză a păcii.

Ca o recunoaștere a acestui fapt, s-a produs decorarea tuturor șefilor cultelor din R.P.R., ceea ce constituie o înaltă prețuire și încredere acordată de regimul nostru, cultelor religioase. Ca răspuns la această încredere și cinste, slujitorii cultelor trebuie să-și intensifice munca în realizarea mărețelor obiective ale luptei pentru apărarea păcii.

Noile sarcini care rezultă pentru luptătorii pentru pace din ultimele evenimente internaționale sînt obligatorii și pentru noi, spre a le face cunoscute credincioșilor noștri, îndemnându-i să sprijine traducerea lor în viață.

Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm și Declarația comună a țărilor participante la Conferința de la Moscova, au istorica menire să mobilizeze forțele tuturor popoarelor iubitoare de pace, în scopul organizării securității colective europene și a intensificării luptei pentru pace împotriva reinvierii militarismului german.

Aceste documente istorice trebuie cunoscute și difuzate în rîndul credincioșilor noștri.

O icoană fidelă a ultimelor evenimente internaționale care constituie un aport uriaș pentru sprijinirea cauzei păcii, o va face d-na Lucia Suteanu, secretara Comitetului de Luptă pentru Pace al orașului Brăila, prin dezvoltarea subiectului: Lupta pentru asigurarea păcii și colaborării internaționale,

Luînd cuvîntul d-na Suteanu face o expunere clară, documentată și plină de însuflețire a marilor evenimente internaționale, concretizate în nota sovietică din 13 noiembrie 1954, sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm, lucrările Conferinței de la Moscova, și Declarația comună a țărilor europene care au participat la această Conferință.

Printre altele, d-na Suteanu a spus: «Datorită luptei consecvente pentru pace a Uniunii Sovietice, R.P. Chineze, a țărilor de democrație populară și a tuturor popoarelor iubitoare de pace, au încetat războaiele din Coreea și Vietnam, a fost înfrîntă realizarea comunității defensive europene și influența Mișcării mondiale pentru apărarea păcii a crescut considerabil.

Aceste rezultate nu trebuie să liniștească pe luptătorii pentru pace, căci forțele agresive uneltesc neîncetat și primejdios.

Principala problemă care stă în centrul atenției popoarelor în momentul de față este problema colaborării între toate statele Europei, în scopul organizării securității lor colective.

Calea concretă pentru rezolvarea acestei probleme este indicată de propunerile sovietice cu privire la crearea unui sistem general european de securitate colectivă.

Conferințara a subliniat evenimentele premergătoare ale Conferinței de la Moscova, a analizat nota sovietică din 13 noiembrie 1954 și apoi a expus Declarația comună a statelor participante la Conferința de la Moscova.

Lucrările Conferinței de la Moscova vor fi socotite ca lucrări ale vieții, ale progresului și păcii, ale muncii constructive și libertății popoarelor. Aceste lucrări sînt menite să arate lumii cele două alternative: viața, prin punerea în practică a propunerilor sovietice sau dezastrul ce ar putea rezulta din ratificarea acordurilor agresive de la Londra și Paris, prin reinvierea militarismului german.

Poporul român salută cu bucurie lucrările Conferinței de la Moscova, pentru că ele servesc cauza păcii, cauza securității popoarelor și colaborării internaționale.

În continuare conferințara face o analiză asupra lucrărilor sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm din 18-23 noiembrie 1954, redînd pasagi din rezoluțiile sesiunii, dar în deosebi din mesajul adresat popoarelor lumii pentru asigurarea colaborării între statele Europei în scopul organizării securității lor colective.

După expunerea tezei au urmat discuțiile la care au luat parte numeroși slujitori ai cultelor prezenți la ședință.

DI. Ioan Dănilă din partea cultului adventist, a spus: «Din conferința expusă rezultă că în lume sînt două lagăre: unul al păcii în frunte cu Uniunea Sovietică, și altul al războiului în frunte cu S.U.A.

Sînt semne care arată că forțele păcii vor învinge.

Oamenii cei mai de seamă din lume și toate popoarele sînt în slujba păcii. Alături de aceștia și noi, cultele, sîntem chemate să aducem contribuția noastră la consolidarea păcii. Noi, credincioșii cultului adventist, am înțeles să contribuim din toate punctele de vedere la întărirea păcii, prin viața morală, prin viața socială, prin supunerea față de legile țărilor, conștienți că luptînd pentru întărirea patrie noastre, contribuim la întărirea forțelor păcii».

Pr. B. Falavachi din partea cultului romano-catolic, arată că toate gîndurile și faptele lui sînt puse în slujba păcii. În fiecare zi și în orice activitate pastorală este călăuzit de ideea păcii și de dragostea de a contribui la lupta pentru apărarea păcii.

DI. Stolcescu, din partea cultului pentecostal, spune printre altele: «Scopul imperialismului este să apere capitalismul prin distrugerea tuturor acelor care se opun lui. Ei vor să-și apere aurul prin sîngele nevinovat al milioanei de oameni,

care nu doresc altceva decât să trăiască și să muncească în pace. Noi putem înlătura această primejdie numai dacă sintem uniți, luptînd neîncetat pentru demascarea celor care vor să-și apere aurul înrobitor prin noi vîrsări de sînge».

Dl. Ivanov, din partea cultului creștin de rit vechi, spune: «Succesele ce s-au obținut pînă astăzi în lupta pentru pace sînt o dovadă că Mișcarea aceasta este expresia aspirațiilor cele mai legitime ale popoarelor și ea trebuie dusă pînă la victoria finală.

Slujitorii cultului creștin de rit vechi își iau angajamentul că vor studia documentele dela Stockholm și Moscova, le vor difuza în rîndul credincioșilor, îndemîndu-i să le folosească în lupta pentru apărarea păcii.

Dl. Vasile Ciucă din partea cultului baptist, spune printre altele: «Popoarele nu doresc războaie, ci acei conducători care s-au instrăinat de interesele și aspirațiile popoarelor. De aceea popoarele să se ridice împotriva acestor conducători, spre a-i împiedeca să se mai joace cu focul pe seama vieții milioanei de oameni. Forțe care apără pacea sînt și în lagărul imperialist, ceea ce denotă că ideea apărării păcii este universală și deci tot universul trebuie să depună eforturi pentru a o apăra».

Dl. Șulim, din partea cultului mozaic, își ia angajamentul că documentele istorice de la Stockholm și Moscova vor fi difuzate și prelucrate în mijlocul credincioșilor.

Din partea cultului ortodox se înscriu la cuvînt următorii CC. Preoți: Gh. Andronescu, I. Vasilescu, I. Nenciu, Alex. Spînu și Ștefan Băleanu, care arată metodele de lucru pe care le utilizează fiecare în lupta pentru apărarea păcii. Toți CC. Preoți își iau angajamentul că vor prelucra în mijlocul credincioșilor, în toate ocaziunile, documentele istorice elaborate de sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm și de Conferința de la Moscova.

P.C. Protoiereu Ștefan Cășaru, rezumînd discuțiile purtate asupra subiectului tratat, fixează următoarele concluzii: «Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm și Conferința de la Moscova reprezintă un punct culminant al luptei pentru pace și marchează o nouă etapă în evoluția situației internaționale. Ele au menirea să dea un curs favorabil păcii și colaborării internaționale, evenimentelor care se petrec pe arena internațională.

Cercuri tot mai largi din lagărul imperialist își dau adeziunea la înlăturarea primejdiei de război sporită în ultimul timp prin eforturile dușmanilor păcii de a reînvia militarismul german.

Lupta împotriva reînvierii Wehrmachtului german este cea mai principală în momentul de față și în direcția aceasta trebuiesc îndreptate toate forțele păcii. Și noi, slujitorii cultelor din R.P.R. să ne alăturăm acestor forțe pentru a sprijini înfrîngerea tentativei de reînviere a militarismului german. În sprijinul acestei acțiuni putem folosi ca arme eficiente documentele elaborate la Stockholm și Moscova.

E bine să studiem și să pătrundem în semnificația acestor documente. După aceea să le difuzăm în rîndul credincioșilor, în așa fel ca ele să fie înțelese și înșușite de ei.

Slujitorii cultelor dispun în această privință de posibilități și mijloace numeroase. Fiecare cult are consilii și comitete parohiale cu sprijinul cărora dirijează treburile lui religioase. Acești membri dacă sînt bine lămuriți asupra însemnătății documentelor de la Stockholm și Moscova, îi putem folosi ca adevărați agitari în rîndul credincioșilor și devenind purtătorii activi ai însemnătății acestor documente. Colaborarea cu ei ne ușurează munca și obținerea de succese importante. Să nu uităm că cea mai bună metodă de lucru este munca de lămurire de la om la om, pe care noi, slujitorii cultelor, o putem aplica în condiții excepționale de favorabile. Cea mai înaltă și mai cuprinzătoare formă a muncii de lămurire de la om la om, o reprezintă vizitele pastorale la domiciliul credincioșilor. Superioritatea ei constă în aceea că este forma cea mai organizată a acestei munci. Pentru acest considerent slujitorii cultelor e bine să folosească metoda aceasta în popularizarea istoricelor documente de la Stockholm și Moscova. În afară de această acțiune desfășurată pe linie religioasă,

slujitorii cultelor pot să lucreze și în afara îndatoririlor lor religioase, pe linia Comitetelor de Luptă pentru Pace din care foarte mulți fac parte.

Aici să căutăm să fim cei mai buni activiști ai luptei pentru pace, ca să fim exemplu și îndeamnă pentru ceilalți membri, ca și ei să ajungă activiști de frunte.

Să colaborăm strins cu aceste comitete, sprijinindu-le cu multă râvnă în aducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate de Comitetul Orășenesc și Raional în munca de popularizare a acestor hotărâri.

Să participăm regulat la ședințele programate, să luăm parte la discuții, să contribuim la o cât mai reușită mobilizare a cetățenilor la plenaryle care se țin.

Slujitorii cultelor, încheie P.C. Protoieru, să țină seamă de cele ce s-au discutat la această consfătuire, de hotărârile luate pe care să le ducă în mijlocul credincioșilor, să lupte neobosit la demascarea dușmanilor păcii, punind totdeauna în lumină forța lagărului păcii în frunte cu Uniunea Sovietică, a cărei contribuție ne dă certitudinea că pacea va birui războiul.

D-na Lucia Suteanu spune că lucrările acestor consfătuiri au scos în evidență cât de real lucrează slujitorii cultelor în mijlocul poporului în lupta pentru pace. Am învățat și învățăm unii de la alții metode menite să ne ușureze și să ne îmbunătățească munca.

Vorbitorii subliniază că rămâne cu deplina convingere să preoții țin mereu în atenția credincioșilor faptul că U.R.S.S. este garanția cea mai puternică pentru apărarea păcii. Acest adevăr este cunoscut tuturor popoarelor și este merit să țină vie speranța păcii în lume.

Roagă pe slujitorii cultelor să colaboreze cu Comitetele de Luptă pentru Pace, la organizarea de ședințe, mobilizare, plan de activitate, ședințe plenare, formare de echipe pentru munca de lămurire de la om la om, explicații în prelucrarea documentelor, etc.

La sfârșit, P.C. Protoieru supune spre aprobare o moțiune prin care se declară adevărate slujitorii cultelor la hotărârile de la Stockholm și Moscova și se înfierează încercările imperialiștilor de a reinvia militarismul german.

Moțiunea a fost adoptată de unanimitatea celor prezenți și a fost trimisă Comitetului Permanent de Luptă pentru Pace și Comitetului Regional.

Orașul Galați.

În ziua de 30 decembrie 1954 a avut loc în sala de ședințe a Protoierei o consfătuire interconfesională convocată din inițiativa P.C. Protoieru T. Stănescu, la care au participat clerul ortodox din orașul și raionul Galați, și toți reprezentanții cultelor din orașul Galați.

Ședința a fost prezidată de P.S. Episcop Chesarie, asistat de P.C. Vicar Arhim. Ieronim Motoc.

Din Birou au făcut parte: P.C. Protoieru al raionului, T. Stănescu, Pr. T. Teocov din partea Bisericii Bulgare, Pr. Astalaș din partea Bisericii Romano-Catolice, Dl. Iacob Margules, șef rabin, și Șapira, din partea cultului mozaic, C. Grăjdănoiu din partea cultului adventist, dl. Mircea din partea cultului baptist, dl. Johann Maltz din partea comunității luterane, dl. Stroe din partea cultului penticostal și dl. Brahadz din partea cultului musulman.

P.S. Episcop Chesarie deschizând ședința, a spus printre altele: «În orașul nostru ne întrunim astăzi din nou, într-o conferință interconfesională, cu prilejul ultimelor evenimente petrecute în arena internațională, pentru a ne lămuri mai bine ce avem de făcut în marea operă și acțiune de apărare a păcii. În acest scop este necesar să se trateze o temă, în care să ne fie înfățișate ultimele evenimente în legătură cu lupta pentru pace, împotriva uneltirilor celor ce pregătesc un nou război. Orientarea aceasta ne va da posibilitatea să răspundem cu mai mult avânt la chemările frontului mondial al păcii, pentru zădărnicierea planurilor uneltitorilor ce vor să arunce lumea într-un nou măcel».

P.S. Episcop dă apoi cuvîntul P.C. Protoieru T. Stănescu, care susține conținutul: «Impotriva reinvierii militarismului german, pentru pace și securitate în Europa».

În expunerea sa, conferențiarul se ocupă de lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii, care a avut loc la Stockholm între 18-23 noiembrie 1954.

Reprezentanții popoarelor, participanți la Conferință, au analizat temeinic situația internațională, în deosebi cea din Europa, lansînd cu acest prilej un mesaj către popoarele lumii. În acest mesaj se arată că forțele păcii au obținut succese importante, întrucît a pus capăt vărsărilor de sînge din Coreea și Vietnam, iar prin votul ce l-a dat poporul francez, prin parlamentul său, a înmormîntat pentru totdeauna C.D.E.-ul. Primejdia împărțirii Europei în grupări militariste agresive, însă, n-a dispărut. În acordurile de la Londra și Paris se urmărește reinvierea militarismului german, care amenință pacea Europei.

Față de aceste acțiuni care au ca scop reînarmarea Germaniei și încadrarea ei în pactul agresiv al Atlanticului de Nord, U.R.S.S. încă de la Conferința de la Berlin a propus încheierea unui tratat de securitate colectivă europeană. Pentru realizarea acestor scopuri, Uniunea Sovietică a convocat Conferința de la Moscova între 29 noiembrie și 2 decembrie 1954, la care țările apusene au refuzat să ia parte.

Concluziile dezbaterilor Conferinței de la Moscova s-au concretizat în Declarația participanților la Conferință, Declarație care constituie un act de o uriașă însemnătate internațională.

Această Declarație după ce analizează în mod amănunțit situația internațională, vine cu propuneri concrete pentru asigurarea păcii în Europa, prin sistemul securității colective ale popoarelor europene.

Ocupîndu-se apoi de tratatele de la Londra și Paris, s-a hotărît a se atrage atenția participanților la conferința de la Paris, că ratificarea acelor acorduri va însemna un act îndreptat împotriva păcii și pregătirea unui nou război în Europa.

În cazul ratificării se va crea o situație nouă în Europa, față de care participanții la Conferința de la Moscova își iau sarcini pentru unificarea eforturilor în vederea asigurării securității.

Astfel, în cazul ratificării acordurilor se vor organiza forțele armate și comandanțele lor, pentru a da lovituri nimicitoare împotriva unei eventuale agresiuni.

Poporul român alături de toți oamenii cinștiți din țările europene și din lumea întreagă duce cu vigoare lupta pentru preîntîmpinarea unui groaznic pericol, și înțelege totodată că sînt necesare măsuri concrete, alături de Uniunea Sovietică, în cazul cînd acordurile de la Paris vor fi ratificate.

«Să luptăm din toate puterile împreună cu forțele păcii de pretutîndeni, în frunte cu U.R.S.S., pentru împiedecarea reinvierii militarismului german și crearea sistemului de securitate colectivă», și-a încheiat conferința P.C. Protoieru.

Din partea cultului ortodox iau cuvîntul la discuții, următorii CC. Preoți: David Portase, C. Cronț și N. Grosu, care printre altele au spus: «Niciodată nu s-a ridicat un val mai uriaș de protest, ca protestul forțelor păcii împotriva acordurilor de la Londra și Paris».

Din referat s-a constatat că aceste acorduri prezintă un grav pericol, căci ele urmăresc reinvierea militarismului german, care a adus lumii atîtea nenorociri. De aceea noi ne aflăm în legitimă apărare cînd ne ridicăm cu indignare împotriva acordurilor de la Londra și Paris, căci de fapt ne opunem reinvierii militarismului german.

Noi, reprezentanții cultelor, în fața acestui pericol ne luăm angajamentul să explicăm credincioșilor binefacerile păcii și să arătăm ororile războiului, și să luptăm pentru pace și prietenie între țările Europei.

Trăiască lupta pentru pace!».

Pr. Astalaș de la biserica catolică din Galați spune, printre altele: «Ne aflăm încă sub impresia și în octava acelei solii care a prilejuit cîntarea îngerească de «...Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire».

Acest mesaj al cerului îl trăim intens prin sărbătoarea Nașterii Domnului și de aceea unirea și înfrățirea, precum și trăirea în pace este o temă care constituie ideea lui oricărui om și oricărui preot creștin.

Dl. Johann Maltz, din partea comunității luterane, spune: «Vorba de pace, lăsată ca Testament de Iisus, este astăzi simțită mai puternic ca oricând, căci norii negri amenință din nou pacea lumii.

Poporul român, care a suferit ororile războiului trecut, dorește pacea. Noi simțem alături de Uniunea Sovietică, care dorește și luptă pentru pace, iar prin Conferința de la Moscova a făcut să tremure pe cei ce pregătesc din nou războiul.

Noi, însuflețiți de socialismul în care am pășit după 23 August 1944, să aprijinim prietenia cu popoarele iubitoare de pace, să întărim unitatea internațională a oamenilor muncii».

Dl. C. Grăjdinoiu, din partea cultului adventist, a spus printre altele: «Pentru noi este frumos de a veni și a vorbi despre pace, ca unui ce am primit-o de la Dumnezeu. Pacea este dorită de toți oamenii cinstiți din lumea întreagă, dar este amenințată de forțele războiului. E drept că amenințarea vine de la forțele imperialismului, dar Dumnezeu a rinduit ca forțele păcii să fie mai tari, și avem nădejdea că Dumnezeu Păcii va întoarce și va opri acest măcel îngrozitor».

Pr. T. Tecov de la biserica bulgară, declară: «Am înțeles conținutul referatului. În patria mea, Bulgaria, preoții și reprezentanții cultelor la fel se adună în conferințe de pace. Prea Fericitul Patriarh Chiril al R.P. Bulgaria a spus că nu avem decât un singur dușman, și acesta este dușmanul păcii, și unde este guvernul și poporul, acolo trebuie să fie și preotul».

Dl. Brahaz, reprezentantul cultului musulman, spune: «Credincioșii musulmani doresc pace și se ridică împotriva bogătașilor ațâțatori la război. Am încredere în clasa muncitoare și înțeleg să muncesc cinstit pentru apărarea păcii».

Șef-rabinul Iacob Margulies, salutând prezența P.S. Episcop Chesarie, arată că a învins greutatea bătrânețelor și boalei, din dorința de a participa la această ședință. Citește apoi cele vorbite la sinagogă în ziua de 30 decembrie 1954, ziua aniversării a 7 ani de la proclamarea Republicii Populare Române. Arată apoi că această aniversare are loc în condiții fericite de viață și de largă acțiune pentru apărarea păcii. Analizează apoi pe larg suferințele îndurate de populația evreească, în anii de teroare a fascismului. Același dușman de atunci, Wehrmachtul german, este pe cale de a fi reînviat prin acordurile de la Londra și Paris, după ce odată a eșuat prin respingerea C.D.E.-ului. Se ocupă apoi pe larg de realizările mari ale forțelor păcii în frunte cu Marea Uniune Sovietică, care duce o politică constructivă, de pace.

Luind cuvântul, dl. Kessler, președintele comitetului orășenesc de luptă pentru pace, a spus, printre altele, următoarele:

În lumina acestor evenimente internaționale, ca partizani ai păcii, avem datoria să informăm pe toți cetățenii, să le arătăm că viața ne este dragă și vrem s-o facem mai bună și mai fericită. Să le arătăm grozăviile și ororile războiului, precum și binefacerile păcii. Să ducem o muncă vie în cadrul comitetelor de luptă pentru pace, să fim în contact cu cetățenii și să-i informăm despre lupta popoarelor lumii pentru pace.

În încheiere ia cuvântul P.S. Episcop Chesarie, care arată că din conferință și discuții s-a înțeles pericolul ratificării acordurilor de la Londra și Paris pentru reînvierea militarismului german.

Constatarea generală este că popoarele sînt împotriva războiului și pentru pace. În războiul trecut s-au desfășurat cruzimi ce nu se pot închipui: oameni îngropați pînă la gît pentru ca tancurile să le sfărâme capetele, copii aruncați în aer pentru a fi luați la țintă cu arma, oameni transformați în ghiață. Războiul este deci cruzime și distrugere. Că pacea este folositoare o arată cei 10 ani de realizări uriașe pentru binele poporului din R.P.R. În 10 ani s-a construit atît cît nu s-a putut construi în zece de ani. De aceea pacea e de dorit și deci trebuie să luptăm pentru ea.

La urmă s-a întocmit o moțiune care a fost aprobată de întreaga asistență, iar apoi a fost expediată Comitetului Permanent de Luptă pentru Pace.

Preot M. BLANARU

O NOUĂ CONFERINȚĂ INTERCONFESIONALĂ

În ziua de 9 februarie 1955, s-a ținut în localul Muftiatului din orașul Constanța o consfătuire interconfesională cu participarea reprezentanților tuturor cultelor și a cultului ortodox din orașul Constanța.

Ședința a fost prezidată de Dl. Iacob Mehmet, șeful cultului musulman din R.P.R. și membru în Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

În cuvîntul de deschidere a ședinței de lucru, Dl. Iacob Mehmed, a spus printre altele: «Hotărîrea imperialiștilor de a folosi energia atomică în scopul distrugerii vieții este o hotărîre diabolică, care calcă drepturile sacre date de Dumnezeu omului.

De aceea astăzi ne-am adunat aici, toți reprezentanții cultelor religioase din orașul Constanța, ca împreună cu toți oamenii iubitori de pace din patria noastră și din lumea întreagă să vedem ce putem face pentru salvarea vieții și care sînt sarcinile noastre ca reprezentanți ai cultelor, în lupta sfințită pentru apărarea păcii».

După acest cuvînt introductiv, Dl. Iacob Mehmet a dat cuvîntul P.C. Protoiereu al Regiunii Constanța Pr. V. Petculescu, care a arătat intenția criminală a imperialiștilor de a remilitariza Germania Occidentală și de a legifera războiul atomic, în baza acordurilor de la Londra și Paris.

Dacă s-ar împlini, — a zis P. C. Protoiereu — intenția aceasta criminală a agresorilor americani, ar echivala cu «exterminarea speței umane», — după cum afirmă marele savant francez Fr. Jolliot Curie.

Deasemenea P. C. Sa a arătat care sînt foloasele energiei atomice, dacă ea va fi pusă în slujba păcii și a vieții așa cum dorește marea Uniune Sovietică și toate țările cu democrație populară.

«Popoarele, a zis P. C. Protoiereu pot zădărnici războiul atomic prin hotărîrea lor dîrză și unită de a împiedica reinvierea militarismului german și prin semnarea Apelului Sesiunii lărgite a Biroului Consiliului Mondial al Păcii de la Viena.

În acest sens vom duce noi, cultele, munca în mijlocul credincioșilor pentru binele Sf. noastre Biserici, pentru înflorirea scumpei noastre patrii și pentru salvarea păcii și a vieții, a încheiat P. C. Protoiereu.

C. Pr. C. Lemnău își ia angajamentul să popularizeze în rîndul credincioșilor săi toate documentele istorice ale Consiliului Mondial al Păcii.

«Sîntem împotriva reinvierii Wehrmachtului german și a războiului atomic și cerem ca energia atomică să fie folosită în scopuri pașnice».

C. Pr. M. Buric își exprimă indignarea totală contra acelor ce vor să folosească energia atomică în scopuri distructive.

«Semnez — a zis Pr. Buric — Apelul, conștient că-mi fac o datorie patriotică, apărînd în felul acesta viața mea, a familiei mele, a copiilor mei și a tuturor camenilor din lumea întreagă».

C. Pr. N. Cănănu, arată că lupta pentru pace comportă o mare semnificație morală a conștiinței umane. «Conștient de acest lucru și în conformitate cu învățătura Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, care a promovat pacea în lume, îmi i-au angajamentul de a lucra cu puteri sporite în cadrul Comitetului pentru Pace; că voi semna cu toată dragostea Apelul și voi conduce poporul către maturizarea morală a scopului măreț de a apăra pacea».

În acest sens au mai vorbit și C.C. Preoți Gh. Brătășanu și Șt. Dutu.

Dl. Leon Friedman șeful cultului mozaic spune: «Cel mai mare imperativ al vremii pentru noi slujitorii lui Dumnezeu este a lupta pentru viață și a salva viața. Să dăm prin acțiunile noastre de pace, lovituri puternice dușmanilor păcii. Voi mobiliza pe credincioșii mei ca pînă la unul să semneze Apelul Consiliului Mondial al Păcii».

Pr. Kendelbacher din partea Bisericii Romano-Catolice arată că cei ce propagă războiul atomic se împotrivesc volii lui Dumnezeu și legilor Lui.

Își i-a angajamentul să lămurească pe credincioși să semneze Apelul Consiliului Mondial al Păcii, pentru că în felul acesta vor da cea mai puternică lovitură dușmanilor păcii.

Dl. Dumitru Ștefan reprezentantul cultului Baptist a spus că Iisus Hristos a fost împotriva tuturor violențelor, recomandând oamenilor să trăiască în dragoste. Arată apoi, că a explicat credincioșilor săi pericolul războiului atomic și că a prelucrat Documentele istorice ale Consiliului Mondial al Păcii. Atît eu cit și credincioșii mei vom semna Apelul Consiliului Mondial al Păcii.

În acelaș sens a vorbit și Dl. D. Cureteu, reprezentantul cultului adventist.

În încheiere Dl. Iacob Mehmet a spus: «Socotim că întrunirea tuturor reprezentanților cultelor din regiunea Constanța și-a ajuns scopul propus.

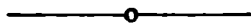
Noi clericii nutrim aceleași năzuințe de pace și progres ca și poporul muncitor.

Noi, vom lupta alături de toți oamenii cinstiți din patria noastră și din lumea întregă pentru salvarea păcii, pentru salvarea vieții.

Intorcîndu-ne la locul nostru de muncă, avem datoria sfîntă și patriotică de a lămuri pe credincioșii noștri, arătîndu-le care sînt pericolurile războiului atomic și cari sînt foloasele întrebunțării energiei nucleare în scopuri pașnice, așa cum s-a început în Uniunea Sovietică și cum se va începe în Patria noastră într-un viitor apropiat, prin concursul neprecupețit ce ni-l va da Uniunea Sovietică, în materiale și specialiști».

Această consfătuire s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie și a dovedit a fi un prilej în plus, pentru cimentarea legăturilor și colaborării între cultele din patria noastră.

Preot M. BLĂNAKU

ȘEDINȚA ADUNĂRII EPARHIALE

În ziua de 6 februarie 1955, s-a ținut la reședința Episcopală din Galați ședința ordinară a adunării Eparhiale.

La ora 8 s-a săvîrșit în Paraclisul Sf. Episcopii, Sf. Liturghie și Te-Deum-ul pentru chemarea Duhului Sfînt, în prezența P. S. Episcop Chesarie, președintele Adunării Eparhiale, la care au participat și membrii Adunării Eparhiale...

După serviciul divin, membrii Adunării au trecut în sala de ședințe, unde la ora 10 se deschide ședința de lucru de către P. S. Episcop Chesarie.

După ce se constituie biroul, se face apelul de către P. C. Pr. Gh. Cărnaru secretar general și se constată prezența a 19 membri.

În conformitate cu art. 119 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative, P. S. Episcop, constatînd că Adunarea este legal constituită, declară ședința deschisă.

P. S. Episcop Chesarie în cuvîntul de deschidere salută pe membrii Adunării cu urarea: «bine ați venit» și «la mulți ani». Printre altele P. S. Sa a spus: «Potrivit principiului evanghelic stabilit de Mîntuitorul — «dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu», principiu dezvoltat de Sf. Apostol Pavel în Epistola către Romani: «Supuneți-vă stăpînirilor» — preoțimea Eparhiei noastre a ținut contact permanent cu autoritățile de Stat, colaborînd și dînd concurs nelimitat în toate acțiunile de folos obșteșc.

La conferințele de orientare și interconfesionale clerul nostru a exprimat sentimentul de devotament către Biserică și Patrie și recunoștință către Marea Uniune Sovietică, eliberatoarea Patriei Noastre. Preoțimea noastră a fost în fruntea luptei pentru pace, activînd în comitete, iar unii obținînd pentru activitatea deosebită bine meritate distincțiuni.

Pe teren gospodăresc, în anul 1954, s-au făcut însemnate îmbunătățiri fapt ce-vești constata din referatele sectoarelor: ad-tiv, economic și cultural.

După acela P. S. Episcop, citește membrilor Adunării Eparhiale, atribuțiunile cuprinse în art. 94 din Statut și 114 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative.

Incheind, P. S. Episcop Chesarie roagă pe Bunul Dumnezeu să reverse harul Său peste lucrările Adunării și declară ședința ordinară a Adunării, deschisă.

P. S. Episcop Chesarie citește apoi, în fața membrilor Adunării Eparhiale Ape-lul Consiliului Mondial al Păcii de la Viena, adresat lumii.

După aceea, părintele secretar dă citire unei Moțiuni, care după ce a fost apro-bată în unanimitate de către membrii Adunării Eparhiale, a fost semnată de cei pre-zenți și înaintată Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

Se citesc de către secretarul biroului, telegramele adresate: I. P. S. Patriarh Justinian, D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, D-lui Gh. Gheorghiu-Dej, Președintele Consiliului de Miniștri și D-lui Petre Constanti-nescu-Iași, Ministrul Cultelor.

Fiind aprobate de către membrii Adunării Eparhiale, se expediază celor în drept.

În conformitate cu art. 104 din Regulament, lucrările se repartizează comi-siunilor spre studiere.

Ședința se suspendă, iar comisiunile trec la studierea rapoartelor generale în-tocmindu-și referatele.

La ora 12, 30 ședința se redeschide.

1. Se prezintă referatul comisiei administrative bisericești de către Dl. Filip Tane raportor.

Din referatul prezentat se constată că sub îndrumarea P. S. Episcop Chesarie, preoțimea Eparhiei a colaborat loial cu organele de Stat pentru așezarea cât mai te-meinică a vieții bisericești potrivit legilor și Sf. Canoane.

Comisiunea cercetînd darea de seamă a sectorului administrativ bisericesc este de acord cu concluziile din această dare de seamă și cere Adunării Eparhiale să o aprobe.

La unele întrebări puse de membrii Adunării Eparhiale, răspunde P. C. Con-silier Pr. M. Blănaru, dînd lămuririle necesare.

P. S. Episcop Președinte, supune referatul, aprobării Adunării Eparhiale, iar aceasta îl aprobă în unanimitate.

2. Dl. Gheorghe Niculcea raportor citește referatul comisiei culturale și cere aprobarea lui.

După unele lămuriri asupra raportului, date de către P. S. Episcop și de P. C. Consilier Cultural, Pr. M. Blănaru, referatul este aprobat, în unanimitate de către membrii Adunării Eparhiale.

3. Dl. Grigore Vasile, raportor al Comisiei economice, citește referatul, care, după lămurirea unor întrebări puse de membrii Adunării, se aprobă în unanimitate.

În conformitate cu art. 111 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative, se constituie Comisia pentru verificarea și aprobarea sumarului compusă din D-nii: Istrate Ionescu, Tane Filip, Pr. T. Stănescu și Pr. Gh. Cârнару.

Ordinea de zi, epuizîndu-se, P. S. Episcop Președinte al Adunării Eparhiale, închide ședința aducînd mulțumiri membrilor Adunării pentru munca și aportul adus în lămurirea problemelor discutate pentru binele și propășirea Eparhiei noastre și pentru modul academic cum au fost purtate discuțiunile.

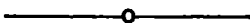
«Ne despărțim — spune P. S. Episcop Chesarie — cu gîndul îndreptat către Dumnezeu, rugîndu-L ca să reverse cât mai grabnic pacea pe pămînt, pacea att de necesară progresului omenirii».

După acela la ora 14 se servește masa într-o atmosferă de frățească apropiere între toți membrii Adunării.

La sfârșit din rindul membrilor Adunării Eparhiale ia cuvîntul P. C. Pr. M. Buric, care în cuvînte alese arată munca neîntreruptă și opera realizată de P. S. Episcop Chesarie, — în cei 12 ani de arhipăstorie.

După aceia, răspunde P. S. Episcop Chesarie, care mulțumește părintelui Buric, pentru cuvintele ce i-au fost adresate, mărturisind că tot ce s-a realizat nu se datorește numai P. S. Sale ci și colaboratorilor care l-au ajutat în muncă, — Ministerul Cultelor, care deasemenea a sprijinit realizarea acestei opere, guvernului Republicii Populare Romîne, care asigură, prin Constituția țării, libertatea cultului și libertatea de conștiință a fiecărui cetățean, și I. P. S. Patriarh Justinian, care pururea veghează ca Biserica și slujitorii ei să fie în pas cu vremea, colaborînd cu organele puterii de stat, pentru înflorirea și progresul patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

La orele 15,30, membrii Adunării Eparhiale au părăsit reședința episcopală, urîndu-și spor la muncă.

SFINȚIRI DE BISERICI

Condițiunile de libertate de care se bucură cultele din Patria noastră, sprijinul dat din partea statului, prin Ministerul Cultelor și autoritățile locale, cît și exemplul bun, concretizat în altele și altele opere de interes obștesc, înfăptuite de poporul nostru muncitor, sînt un permanent stimulent pentru slujitorii Bisericii Ortodoxe Romîne și pentru credincioșii ei, în munca lor pentru ridicarea de lăcașuri bisericești, pentru repararea celor existente și pentru înfrumusețarea lor.

Astfel, la orașe cît și la sate, în cuprinsul eparhiei, preoții și credincioșii sînt angajați pe această latură și pe lîngă alte realizări de interes obștesc, înfăptuite de poporul nostru, ca: școli, dispensare, cămine culturale, etc., înregistrăm și terminarea lucrărilor la diferite biserici, pentru care se solicită sfințirea lor.

Centrul Eparhial, care îndrumază activitatea parohiilor și sprijină bisericile unde se lucrează, prin ajutorare de bani, materiale planificate, și prin alte înlesniri care se fac acestora, consideră ca un act de mare merit orice sfințire nouă de biserică, și ca o dovadă despre munca pașnică și constructivă, care se duce în patria noastră, în toate sectoarele de activitate.

Redăm mai jos cîteva note despre sfințirile de biserici din cursul lunii octombrie 1954.

La 10 octombrie 1954, P.S. Episcop Chesarie, însoțit de P.C. Arhim. Ieronim Motoc, Vicar Eparhial, P.C. Protoiereu Dumitru Gherghișan, Arhidiacon N. Piroșcă de la Catedrala Episcopală și de alți preoți din împrejurimi, a sfințit biserica din parohia Mircea Vodă, raionul Măcin. La această biserică organele parohiale și credincioșii, în frunte cu păstorul lor, C. Pr. Dionisie Chiorăscu, au dat un frumos exemplu în dragostea lor pentru biserică, făcînd reparațiunile însemnate în interior și exterior, la biserica parohială.

La 24 octombrie 1954, P.S. Episcop Chesarie a sfințit biserica nouă din comuna Drogu, raionul Filimon Sirbu, unde C. Pr. V. Capmare, sprijinit de credincioșii și de organele parohiale, a reușit să termine lucrările la biserica începută cu mai mulți ani în urmă. P.C. Pr. Badiu Gherguș, protoiereul raionului, în cuvîntarea P.C. Sale cu acest prilej, a subliniat activitatea lăudabilă a CC. Preoți din raionul Filimon Sirbu, care dau frumoase rezultate în munca lor, pe teren bisericesc și social.

Predica zilei a fost rostită de C. Pr. Neagu Buzea, iar cîntările stranei au

fost executate de mai mulți cîntăreți bisericești și de corul parohiei Vișani, condus de C. Pr. Stan Ionescu.

La 31 octombrie 1954, P.S. Episcop Chesarie a făcut sfințirea bisericii nou construite din parohia Băndoiu, raionul Măcin, în prezența P.C. Protoiereu Dumitru Gherghișan și a altor preoți din vecinătate.

Din această parohie, situată în regiunea de baltă a Dunării, fac parte satele Băndoiu, Tăcău și Cojocaru, ai căror gospodari se ocupă în special cu creșterea animalelor, cu agricultura și cu pescuitul, îndeletniciri specifice acelor locuri.

C. Pr. paroh Mircea Țepure, în raportul dat P.S. Episcop, cu acel prilej, a arătat cât de mare este bucuria enoriașilor și a celor care s-au ostenit și au contribuit la ridicarea aceluși modest lăcaș de închinare, și cum fiecare obiect din biserică se leagă de numele enoriașilor donatori.

După sfințirea bisericii, P.S. Episcop Chesarie a vizitat biserica parohiei vecine Mărașu, la care păstorește C. Pr. Grigore Cheleş. Biserica a fost găsită într-o stare corectă.

Cu prilejul acestor sfințiri de biserici, P.S. Episcop Chesarie a rostit cuvîntări în care a împărtășit credincioșilor bucuria de a-i găsi prezenți în lucrări așa de frumoase și de necesare pentru suflet și pentru binele obștesc.

P.S. Sa i-a binecuvîntat în munca lor și le-a dat sfaturi părintești pentru trăire în duhul credinței creștine ortodoxe și al dragostei de patrie. I-a îndemnat să asculte de conducătorii lor și să împlinească cu dragoste tot ce le este rînduit a face, întrucît numai așa se poate înfăptui mai curînd viața cea nouă care a luat ființă în patria noastră și numai așa se pot bucura de rodul muncii lor. A stăruit de asemenea și asupra pregătirii muncilor agricole, care trebuie să se facă la timp și după îndrumările organelor care au această răspundere, arătînd că această strădanie a lor va fi răsplătită de Dumnezeu cu recolte tot mai îmbelșugate și în același timp vor aduce și o contribuție de seamă la întărirea păcii și a bunei voinți între oameni.

Arhim. IERONIM MOTOC

OFICIALE – ADMINISTRATIVE

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

PAROHII VACANTE

Se publică, spre a fi ocupate cu noi titulari, următoarele posturi de preot, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, 30 zile de la data apariției numărului prezent din «Glasul Bisericii»:

1. Parohia Sf. Dumitru din orașul Tîrgoviște; parohie de categ. I-a; are 454 familii și post bugetar (un singur preot).
2. Parohia Spanțov, comuna Spanțov, raionul Oltenița, parohie de categ. I-a; are 481 familii și post bugetar (un singur preot).
3. Parohia Drăcșănei, comuna Drăcșani, raionul Roșiorii de Vede; parohie de categ. III-a; are 362 familii și post bugetar (un singur preot).
4. Parohia Brăilița, comuna Chiora, raionul Fetești, regiunea Constanța; parohie de categ. III-a; are 160 familii (un singur preot).
5. Parohia Tătaru, comuna Udrești, raionul Cricov, regiunea Ploești; parohie de categ. II-a; are 280 familii (un singur preot).
6. Filiala Ciocănari pendinte de parohia Poenari Vulpești, com. Poenari Vulpești, raionul Snagov, regiunea București, categ. I-a; are 212 familii; (un singur preot).

Cererile și actele cerute se vor depune, în termen la Protoieria respectivă. Cererile depuse pe altă cale sau cu acte lipsă și neconforme dispozițiilor circulare nr. 8512/1954, nu vor fi luate în considerare.

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. TRANSFERARI

a) Preoți.

1. Temei nr. 15508/954. Preotul Vasile Ștefan, de la biserica Sf. Ilie-Hanul Colței, raionul T. Vladimirescu, se transferă la parohia Sf. Elefterie, raionul Lenin, pe data de 1 octombrie 1954.

Diaconul Petre Brighidău, de la biserica Sf. Elefterie, raionul Lenin, se transferă la parohia bisericii Sf. Ilie-Hanul Colței, raionul T. Vladimirescu, pe data de 1 octombrie 1954.

2. Temel nr. 17290, 17817/954. Preotul Vasile Constantinescu, de la parohia Sf. Treime-Ploești, se transferă în postul II de preot la parohia Precupeții Vechi, raionul 1 Mai, pe data de 1 decembrie 1954.

3. Temel nr. 17825/954. Preotul Lăzăroiu Ioan, dela parohia Palanga, raionul Crevedia, se transferă cu postul său bugetar la parohia Drajna de Jos, raionul Teleajen, pe data de 1 noiembrie 1954.

4. Temel nr. 17826/954. Preotul Gheorghe Petrescu, de la parohia Adunați Copăceni, raionul Vidra, se transferă reciproc cu preotul Gh. Lungeanu, de la parohia Călugăreni, din același raion, pe data de 1 noiembrie 1954.

5. Temel nr. 18425/954. Preotul Șerbănescu Mihail, de la parohia Cerașu, raionul Teleajen, se transferă reciproc cu preotul Tonciu P. Ioan de la parohia Călinești, raionul Cimpina, pe data de 1 noiembrie 1954.

6. Temel nr. 18548/954. Preotul Velescu Gheorghe de la parohia Orlea II, raionul Corabia, regiunea Craiova, se transferă în postul de preot paroh la parohia Surdulești, raionul Roșiorii de Vede, pe data de 1 noiembrie 1954.

7. Temel nr. 18715/954. Preotul Zamfir Petrescu, de la parohia Valea Zimbrului, raionul Topoloveni, se transferă la parohia Merișani, raionul Roșiorii de Vede, pe data de 1 septembrie 1954.

8. Temel nr. 18718/954. Preotul Popescu I. Gheorghe, de la parohia Petriceaia, raionul Cimpina, se transferă în postul II de preot vacant la parohia Sf. Ecaterina-Ploești, pe data de 1 noiembrie 1954.

9. Temel nr. 19499/954. Preotul Ioan Udrescu, de la parohia Vellinași, raionul Tirgoviște, se transferă cu postul său, la parohia Cindești Deal, raionul Topoloveni, pentru satul Valea Mare, pe data de 1 decembrie 1954.

10. Temel nr. 19634/954. Preotul Curteanu Alexandru de la parohia Smîrdan, raionul Călărași, se transferă cu postul său bugetar în postul II de preot la parohia Țândărei Gară, raionul Fetești, pe data de 1 decembrie 1954.

11. Temel nr. 20300/954. Preotul Cristescu Petre se transferă cu postul său bugetar, de la parohia Runcu I, filiala Brebu, raionul Pucioasa, la parohia Văcărești, raionul Tirgoviște, pe data de 1 decembrie 1954.

b) Cîntăreți.

1. Temel nr. 14677/954. Cîntărețul Cocleru Filip, de la parohia Fundeni, raionul Brănești, se transferă reciproc cu cîntărețul Bălăceanu Marin, de la parohia Frunzănești din același raion, pe data de 1 octombrie 1954.

2. Temel nr. 16241/954. Cîntărețul Ioan P. Șelea, se transferă de la parohia Ciolănești Deal I, raionul Virtoapele, la parohia Țurești, din același raion, pe data de 1 noiembrie 1954.

3. Temel nr. 17602/954. Cîntărețul Deruc Nazarie, de la parohia Sf. Treime din Craiova, se transferă la biserica Stavropoleos din București, raionul T. Vladimirescu, pe data de 1 noiembrie 1954.

4. Temel nr. 18166/954. Cîntărețul Constantin Florea, de la parohia Sf. Vineri din orașul Ploești, se transferă la parohia Sf. Ecaterina din același oraș, pe data de 15 noiembrie 1954.

5. Temel nr. 19630/954. Cîntărețul Const. Sechircă, de la parohia Perișoru, raionul Fetești, se transferă la parohia capela Cimitirului Slobozia, raionul Slobozia, pe data de 1 decembrie 1954.

II. ANGAJARI ȘI INCADRARI

a) Preoți.

1. Temel nr. 15445/954. Dl. Mihail Marinescu, licențiat în Teologie, a fost numit preot pe seama filialei Sf. Apostoli, parohia Adormirea-Roșiorii de Vede, și a primit hirotonia în preot pe data de 26 octombrie 1954.

2. **Temel nr. 17597/954.** Preotul I. Opreanu se încadrează pe data de 1 noiembrie 1954, la parohia T. Vladimirescu, raionul Fetești.

3. **Temel nr. 20299/954.** Dl. Petcu C. Ioan, licențiat în Teologie, a fost numit în postul de preot paroh al parohiei Micșuneștii Mari, raionul Snagov, și a primit hironomia în preot pe seama acestui post, la 30 noiembrie 1954.

4. **Temel nr. 20493/954.** P. C. arhimandrit Benedict Ghiuș se numește în postul de preot deservent la Catedrala Patriarhală, pe data de 1 decembrie 1954.

5. **Temel nr. 19497/954.** Preotul Petre I. Ioan se încadrează la parohia Dimbovicioara, raionul Muscel, pe data de 1 decembrie 1954.

6. **Temel nr. 18718/954.** Preotul Gheorghe Dumitru, fost la parohia Sucutard, raionul Gherla, regiunea Cluj, se încadrează în postul de preot paroh la parohia Pantazi, raionul Cricov, pe data de 1 noiembrie 1954.

7. **Temel nr. 20661/954.** Dl. Andrei St. Gheorghe, licențiat în Teologie, se încadrează în postul de preot paroh la parohia Lipănești, raionul Ploești, pe data de 15 decembrie 1954.

b) Cîntăreți.

1. **Temel nr. 13698/954.** Dl. Bobocea Alexandru se numește, pe data de 1 septembrie 1954, în postul II de cîntăreț la parohia Ulmeni, raionul Oltenița.

2. **Temel nr. 13698/954.** Dl. N. Popescu se numește în postul II de cîntăreț la parohia Radovanu II, raionul Oltenița, pe data de 1 septembrie 1954.

3. **Temel nr. 15448/954.** Dl. Teofilescu Marin se numește în post de cîntăreț la parohia Mihai Vodă, raionul Lenin, București, pe data de 1 septembrie 1954.

4. **Temel nr. 17237/954.** Dl. Haralambie H. Popa se numește în post de cîntăreț, la parohia Moroeni I, raionul Pucioasa, pe data de 1 noiembrie 1954.

5. **Temel nr. 18167/954.** Dl. Mihai St. Grigore se numește în post de cîntăreț la parohia Sf. Vasile din orașul Ploești, pe data de 15 noiembrie 1954.

6. **Temel nr. 18657/954.** Dl. Dumitru Z. Simion se numește în post de cîntăreț la parohia Independența, raionul Călărași, pe data de 1 decembrie 1954.

7. **Temel nr. 19633/954.** Dl. Bistriceanu Gheorghe se angajează în postul de cîntăreț la capela Institutului Teologic de grad Universitar din București, pe data de 1 decembrie 1954.

c) Personal administrativ.

1. La minăstiri.

1. **Temel nr. 13205/954.** Ierom. Damaschin Duru de la minăstirea Cernica, se numește stareț al schitului Crasna, raionul Teleajen, pe data de 15 septembrie 1954.

2. **Temel nr. 14007/954.** Monahia Serafima Marin se angajează în post de îngrijitoare la minăstirea Țigănești, raionul Snagov, pe data de 1 septembrie 1954.

3. **Temel nr. 19621/954.** Monahia Serafima Chialda se numește în postul de stareț la minăstirea Pasărea, raionul Brănești, pe data de 1 decembrie 1954.

2. La Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

1. **Temel nr. 17595/954.** D-na Antoaneta Popescu se angajează în postul de dactilografă, pe data de 1 noiembrie 1954.

2. **Temel nr. 18717/954.** Arhimandritul Justinian Florea se numește în postul de exarh al minăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, pe data de 1 noiembrie 1954.

3. **Temel nr. 16848/20127/954.** Dl. Ștefan Filotti se angajează în funcțiunea de conducător al atelierului auto și executor al lucrărilor acestui atelier.

3. La Institutul Teologic de grad Universitar din București.

1. **Temel nr. 20.047/954.** Monahia Anastasia Mățulescu se angajează în post de magazioner pe data de 1 decembrie 1954.

2. **Tem. nr. 20.048/954.** Vătămănu Nicolae se angajează în postul de administrator de imobil, e data de 1 decembrie 1954.

III. CONDUCERI DE OFICIU PAROHIAL

1. **Temel nr. 19463/954.** Oficiul parohial al parohiei Arsache, raionul Giurgiu, se încredințează, pe data de 1 ianuarie 1955, preotului Ioan Closeaua.

2. **Temel nr. 18467/954.** Oficiul parohial al parohiei Adunați Copăceni, raionul Vidra, se încredințează preotului Marin Lungu, pe data de 9 decembrie 1954.

3. **Temel nr. 19501/954.** Oficiul parohial al parohiei Dragalina, raionul Călărași, se încredințează preotului Andrei Constantinescu, pe data de 1 decembrie 1954.

IV . DECESE

1. **Cîntărețul Vilcovi S. Luca**, de la parohia Vlădeștii de Jos, raionul Muscel, a încetat din viață la 22 septembrie 1954.

2. **Preotul I. Vișinescu**, de la parohia Bușteni, raionul Sinaia, a încetat din viață la 7 octombrie 1954.

3. **Preotul Mihail Harea**, de la parohia Mărcuța, raionul 23 August, a încetat din viață la 13 octombrie 1954.

4. **Preotul Gheorghe Melcescu**, de la parohia Provița de Sus, raionul Cîmpina, a încetat din viață în ziua de 23 octombrie 1954.

V. HIROTESII

1. **Temel nr. 20217/954.** Preotul Marin Stănescu, de la parohia Sf. Nifon din orașul Tîrgoviște, a fost hirotesit duhovnic la 14 decembrie 1954.

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

MIȘCAREA PERSONALULUI

ANGAJARI

Tem. nr. 5657/1954. C. Pr. I. Negrea, se angajează, pe data de 15 august 1954, în postul de preot la parohia Cetatea, raionul Adam Klisi, regiunea Constanța, fiind salariat cu bugetul postului de preot de la parohia Băneasa, același raion.

Tem. nr. 6334/1954. D-ra A. Secăreanu se angajează, pe data de 15 sept. 1954, în postul de dactilografă la Centrul Eparhial.

Tem. nr. 6649/1954. C. Pr. Gheorghe Dumitriu de la parohia Stoicani, raionul Bujor, se angajează pe data de 1 august 1954, ca secretar al Protoieriei raionului Bujor.

Tem. nr. 6650/1953. Se angajează următorul personal la Centrul Eparhial:

1. Altman Lilliana în postul de normator, pe data de 15 aprilie 1953.

2. Pr. V. Moscalenco în postul de șef de secție, la fondul Bisericesc de Asigurări, pe data de 1 iulie 1954.

3. Lang Matilda, în postul de șef de secție administrativ, pe data de 1 iul. 1954.

Tem. nr. 7063/1954. Pe data de 15 octombrie 1954 încetează angajarea din postul de preot a C. Pr. I. Florescu, de la parohia Negrea, raionul Galați, și se angajează în postul de referent ad-tiv la Centrul Eparhial.

Temel nr. 8088/954. Dl. Ioan Ștefănescu se angajează pe data de 1 august 1954, în postul de cîntăreț la parohia Sf. Vineri, orașul Galați.

Temel nr. 8876/954. Pr. Grigore Cocu se angajează pe data de 1 decembrie 1954, la parohia Pașa Cișla, raionul Istria, plătit din postul de preot de la parohia «6 Martie», același raion.

Pe aceeași dată se angajează pr. Nicolae Dinu la parohia Oltina, raionul Adam Klisi, plătit din postul de preot de la parohia Satu Nou, același raion.

Tem. nr. 551/1955. C. Diacon Casian Ioan de la M-rea Sf. Cruce-Dervent, raion Adam-Klisi, se angajează pe data de 15 ianuarie 1955, ca diacon al Catedralei Episcopale Galați.

Temel nr. 500/1955, ieromonahul Pantelimon Stola de la M-rea Sf. Cruce-Dervent raion Adam-Klisi, se angajează pe data de 15 ianuarie 1955, în postul de îngrijitor la Centrul Eparhial Galați.

Tem. nr. 934/1955. Dl. Buhuș Nicolae, se angajează în postul de îngrijitor la Centrul Eparhial, unde va fi plătit din fonduri proprii.

TRANSFERARI

Tem. nr. 5501/1954. Se aprobă transferarea reciprocă, pe data de 1 august 1954, a preoților Iconaru Stan de la parohia Banița, raionul Buzău, regiunea Ploiești, Eparhia Buzăului, și Vasile Dinu de la parohia Amara, raionul Filimon Sîrbu, regiunea Galați, Eparhia Dunării de Jos.

Temel nr. 9128/954. Pr. D. Davidescu de la parohia Babadag, raionul Istria, a fost transferat din oficiu, pe data de 1 decembrie 1954, la parohia Sf. Gheorghe-Deltă, raionul Tulcea.

Temel nr. 8878/954. Pr. I. Baltă de la parohia Sf. Andrei-Palas, Constanța, se transferă cu post cu tot pe data de 1 decembrie 1954, la parohia Sf. Nicolae, orașul Galați, în postul III.

Temel nr. 8876/954. 1. Pr. I. Coman de la parohia Sf. Apostoli, orașul Constanța, se transferă la parohia Carvân, raionul Adam Klisi, pe data de 1 decembrie 1954.

2. Pr. Ioan Păun se încadrează pe data de 1 decembrie 1954, la parohia Aliman, raionul Adam Klisi.

3. Pr. Grigore Smîntină de la parohia Crișan, raionul Hirșova, se transferă pe data de 1 decembrie 1954, la parohia Darabani, raionul Constanța.

Temel nr. 296/1955. 1. Pr. Moise Ioan de la Parohia Măgurele, raionul Măcin, se transferă pe data de 1 ianuarie 1955, la parohia Dorobanțu, același raion.

2. Pr. Teoharie Ioan de la parohia Tămăoani, raionul Galați, se transferă pe data de 1 ianuarie 1955, reciproc cu preotul Ganea Gheorghe de la parohia Măcișeni, raionul Eujoru.

SUPLINIRI

Tem. nr. 4872/1954. Pr. I. Coman de la parohia Sf. Apostoli, orașul Constanța, i se dă delegație de suplînire la parohia vacantă Carvân, raionul Adam Klisi.

Tem. nr. 5813/1954. C. Ieromonah Erminingheld Constandache i se dă delegație de suplînire la filiala Mihai Bravu, pendinte de parohia Satul Nou, raionul Istria.

Tem. nr. 6562/1954. Dl. Iancu Bumbuș, cîntăreț pensionar, este delegat a suplîni, în mod provizoriu, postul vacant de cîntăreț de la parohia Poșta, raionul Tulcea.

BUGETARI DE POSTURI

Temel nr. 9130/954. Pe data de 15 decembrie 1954 se bugetează următorul personal clerical:

1. Pr. Vasile Nartea de la parohia Mangalia, raionul Constanța; 2. Pr. Mihai Dumitru de la parohia Hirșova, raionul Hirșova; 3. Pr. Vasile Balaeș de la parohia Coslugea, raionul Adam Klisi; 4. Pr. Constantin Lembrău, de la parohia Sf. Gheorghe, orașul Constanța.

Temel nr. 295/955. Pe data de 31 decembrie 1954, se bugetează postul preotului Al. Chișcănescu de la parohia Brăilița, orașul Brăila.

Temel nr. 296/955. Pe data de 31 decembrie 1954, se bugetează postul preotului V. Popescu de la parohia Cloara-Radu Vodă, raionul Insurăței, cu bugetul parohiei Tămăoani, raionul Galați.

Temel nr. 296/955. Pe data de 31 decembrie 1954 se bugetează postul preotului Arsenie Dinulescu de la parohia Gropeni, raionul Brăila, cu bugetul parohiei Babadag, raionul Istria.

Tem. nr. 550/1955, se bugetează pe data de 15 ianuarie 1955, următoarele posturi: 1. Postul Pr. A. Cojocaru de la parohia Filimon-Sîrbu, raion Tulcea, cu bugetul de la parohia Lișcoteanca raion Inșurăței.

2. Postul Pr. Traian Cănanău de la parohia Turcoaia raion Măcin, cu bugetul de la parohia Măgurele același raion.

3. Postul Cîntărețului Oprîșan Caraman de la parohia Sf. Treime oraș Brăila, cu bugetul de cîntăreț de la parohia Vovidenia oraș Galați.

ARONDARI DE PAROHII

Tem. nr. 5699/1954. Pe data de 1 septembrie 1954, parohia bugetară Satul Costi, raionul Galați, se afiliază la parohia extrabugetară Vinători, același raion, cu denumirea de parohia Vinători.

Pe aceeași dată se transferă unul în locul altuia, preoții Aurel Ouatu de la parohia Satul Costi, trecută la parohia bugetară Odaia Manolache, raionul Galați, și Pr. Gh. Ionescu de la parohia Odaia Manolachê, la parohia bugetară nou înființată, Vinători.

Tem. nr. 6563/1954. Satul Stupina pendinte de parohia Crișan, raionul Hirșova, trece de la această parohie la parohia Crucea, același raion.

INCETARI DE ANGAJARI

Temel nr. 62/955. Pe data de 1 ianuarie 1955 preotul Traian Georgescu se transferă de la parohia Vlași, raionul Adam Klisi, în postul I de preot la parohia Țândărei-Gară, raionul Fetești, regiunea Constanța, Eparhia Bucureștilor.

DECESE

Tem. nr. 5905/1954. Pr. N. Moșescu de la parohia Sf. Treime, orașul Brăila, a încetat din viață în ziua de 27 august 1954.

Tem. nr. 6198/1954. Cîntărețul Constantin Oancea de la parohia Rîmnice, raionul Istria, a încetat din viață în ziua de 24 august 1954.

Temel nr. 9014/954. În ziua de 4 decembrie 1954 a încetat din viață pr. Virgil Andreescu, parohul bisericii Sf. Andrei II (biserica Păcii), din orașul Constanța.

Temel nr. 9037/954. În ziua de 9 decembrie 1954 a încetat din viață pr. Aurel Negrescu, parohul bisericii Dedulești, raionul Filimon Sîrbu.

PREMIERI

Tem. nr. 6199/1954. Comisia pentru organizarea concursului de creații populare a raionului Istria, regiunea Constanța, a premiat cu premiul I pe P.C. Protolieru Horațiu Ionescu, pentru lucrarea sa în versuri «Scrisoare Armatei și poporului Sovietic».

DECORARI

Tem. nr. 8657/1954. Cu ocazia zilei de 23 august 1954, a X-a aniversare de la eliberarea patriei noastre de către glorioasa Armată a Uniunii Sovietice, prin decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. nr. 368/1954, P.C. Protopop al raionului Hirșova, Pr. I. Dragomir, a fost decorat cu ordinul «Steaua Republicii Populare Romine» cl. V.

MULȚUMIRI

Temel nr. 8661/954. Se aduc mulțumiri publice și arhieresti binecuvîntări credincioșilor de la parohia Vlcele, raionul Constanța, care la indemnul C. Pr. Grigore Preda, au contribuit benevol cu suma de lei 3900, pentru sudarea unui clopot și pentru procurarea unui rînd de veșminte, un prapur, un potir și cărți de ritual.

Temel nr. 8662/954. De asemenea se aduc mulțumiri publice și arhieresti binecuvîntări, credincioșilor de la parohia Mereni, raionul Constanța, care la indemnul C. Pr. Al. Trandafirescu, au muncit voluntar la reparația generală a clopotniței bisericii filiale Osmancea.

De asemenea se aduc mulțumiri:

1. Credincioșilor din comunele Clobănița și Osmancea, care au donat, 200 kgr. var pastă și 150 kgr. ciment.

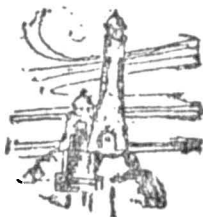
2. Maeștrilor Cristache Tudorescu și Nicolae Cervănic, care au executat lucrările prin muncă voluntară.

POSTURI VACANTE DE PREOȚI

1. Biserica Sf. Treime, orașul Brăila, postul III.
2. Biserica Sf. Ap. Petru și Pavel, orașul Constanța, postul II.
3. Biserica Sf. Andrei (biserica Păcii) orașul Constanța.
4. Biserica Adormirea I, orașul Constanța, postul IV.
5. Parohia Vlăhi, raionul Adam Klisi.
6. Parohia Dedulești, raionul Filimon Sîrbu.
7. Biserica Sf. Andrei, Palas-C.F.R., orașul Constanța, postul II.
8. Parohia Babadag, raionul Istria, postul II.
9. Parohia Crișan, raionul Hîrșova.
10. Parohia Pardina, raionul Tulcea.
11. Parohia Osman, raionul Brăila, postul II.
12. Parohia 6 Martie, raionul Istria.
13. Parohia Măcișeni, raionul Bujor.
14. Parohia Negrea, raionul Galați.
15. Parohia Măgurele, raionul Măcin.

POSTURI VACANTE DE CINTĂREȚI

1. Postul I de la biserica Vovidenia, orașul Galați.
2. Postul I de la parohia Sf. Treime, orașul Brăila.
3. Postul I de la biserica Adormirea, orașul Galați.
4. Postul I de la biserica Mavromol, orașul Galați.
5. Postul II de la biserica Greci, raionul Măcin.
6. Postul de la parohia Băndoiu, raionul Măcin.
7. Postul de la parohia Ianca, raionul Filimon Sîrbu.
8. Postul de la parohia 23 August, raionul Galați.
9. Postul parohia Cișla, raionul Tulcea.
10. Postul de la parohia T. Vladimirescu, raionul Tulcea.
11. Postul de la parohia Sulina, raionul Tulcea.
12. Postul de la parohia Saligny, raionul Medgidia.
13. Postul de la parohia Insurățel, raionul Insurățel.
14. Postul de la parohia Cerna, raionul Măcin.
15. Postul II de cîntăreț de la Biserica Sf. Vasile oraș Galați.

DOCUMENTAR

UN BILANȚ AL PĂCII

I. LA SFIRȘIT DE AN.

1. Acțiunea pentru pace nu reprezintă avântul spontan și nebulos al unor oameni de bine, ci expresia clară a unei Mișcări organizate, care știe precis ce vrea și care, în atingerea scopului urmărit, alege mijloacele tactice cele mai potrivite.

2. Într-o asemenea acțiune, bine studiată și bine dirijată, este normal ca, din cînd în cînd să se facă câte o privire retrospectivă, să se întocmească cîte o recapitulare, să se încheie cîte un bilanț, spre a se putea vedea ce s-a realizat și ce mai este de realizat. Sfirșitul unui an reprezintă cel mai potrivit prilej pentru asemenea încheieri.

3. Un bilanț al păcii, la sfirșitul anului 1954 este, prin urmare, un fapt folositor și el ține, în totul, de mentalitatea și practica luptătorilor pentru pace.

II. IMAGINE DE ANSAMBLU

A. Acțiunile ale Partizanilor Păcii în anul 1954.

Pe plan extern.

Incepem expunerea cu cercetarea acțiunilor întreprinse pe plan extern, fiindcă Mișcarea din țara noastră nu activează independent, ci în cadrul Mișcării mondiale și potrivit cu directivele date de forul internațional al luptei pentru pace,

1. Rezoluția de la Viena.

Oamenii păcii au început anul 1954, sub semnul hotărîrilor luminoase ale Consiliului Mondial al Păcii, întrunit în sesiunea de la Viena, din 23-28 noiembrie 1953. În «Rezoluția generală» adoptată la această sesiune, se schița în mod limpede situația internațională și se indicau soluțiile cele mai potrivite pentru realizarea unei destinderi reale, în relațiile dintre state:

- a) Revenirea O.N.U. la spiritul Chartei;
- b) Stingerea focului din Vietnam și adoptarea căii tratativilor în toate problemele litigioase;
- c) Interzicerea necondiționată a armelor de exterminare în masă și reducerea tuturor tipurilor de arme, instituindu-se un control real și sever;
- d) Împiedecarea ratificării tratatelor de la Bonn și Paris referitoare la așa numita «Comunitate Defensivă Europeană», și împiedecarea alcătuirii oricărui bloc agresiv;
- e) Lichidarea bazelor militare americane și engleze din diferite țări care trezesc îngrijorare în rîndurile popoarelor iubitoare de pace și sînt un motiv de încordare internațională.

2. Sesiunea extraordinară de la Berlin a Consiliului Mondial al Păcii din 24-28 mai.

La această sesiune, forul internațional al Mișcării pentru apărarea păcii a adoptat trei documente:

a) Rezoluția cu privire la problema armelor atomice, în care se cere «interzicerea fabricării, stocării și folosirii oricăror tipuri de arme de exterminare în masă și instituirea unui strict control asupra acestei interziceri»;

b) Rezoluția cu privire la problemele securității, în care luptătorii pentru pace sînt îndemnați să urmărească:

— Încheierea cu succes a Conferinței de la Geneva pentru încetarea focului din Indochina și reglementarea pașnică a problemei coreene.

— Respingerea tratatelor de la Bonn și Paris.

— Înțelegerea între guverne pentru încetarea experiențelor cu arma atomică și nefolosirea ei;

c) Recomandarea Comisiei Culturale, care arată că «cultura trebuie să slujească cauza prieteniei și păcii dintre popoare».

3. Sesiunea de la Viena a Biroului Consiliului Mondial al Păcii din 13-15 septembrie.

Constatănd că inițiativele Consiliului Mondial al Păcii au înlesnit mobilizarea popoarelor în acțiuni de cel mai mare interes pentru cauza păcii, Biroul acestui for suprem al Mișcării Mondiale, pentru Apărarea Păcii a hotărît convocarea lui într-o sesiune, care să înceapă la 18 noiembrie. Analizînd situația creată prin înțelegerea de la Geneva, Consiliul Mondial al Păcii era chemat să traseze noi sarcini partizanilor păcii.

4. Sesiunea de la Stockholm a Consiliului Mondial al Păcii, din 18-23 noiembrie.

La această sesiune s-au adoptat următoarele documente:

a) Pentru asigurarea colaborării între toate statele Europei, în scopul organizării securității lor colective;

b) Cu privire la situația creată în diferite părți ale Asiei, în urma presiunii străine și a sistemului de blocuri și coaliții militare;

c) Cu privire la lupta forțelor iubitoare de pace, pentru dezarmarea și pentru interzicerea armelor de exterminare în masă;

d) Cu privire la situația creată în țările Americii Latine, în urma amestecului străin în afacerile interne ale națiunilor;

e) Cu privire la situația creată în țările dependente și semi-dependente, în urma presiunii străine și a sistemului blocurilor și coalițiilor militare;

f) Apelul cu privire la convocarea unui congres mondial al reprezentanților forțelor iubitoare de pace.

Și încă alte trei documente privind: probleme organizatorice, sărbătorirea marilor date culturale și schimburile culturale între popoare.

Făcînd o considerație, putem spune că Documentele Mișcării Mondiale pentru Apărarea Păcii din cursul anului 1954, prin sinceritatea cu care înfățișează situația internațională și prin claritatea cu care recomandă soluții, pentru ieșirea din impas, reprezintă o contribuție de cea mai mare însemnătate la cauza păcii. Ele însemnează un pas mai departe în adîncirea problemelor internaționale și în precizarea obiectivelor luptei de apărare a păcii.

Pe plan intern.

Mișcarea pentru pace dinlăuntru țării noastre a ținut de-aproape pasul cu Mișcarea mondială. Delegația poporului nostru a fost prezentă peste hotare, la toate întîlnirile de pace, și a făcut cunoscut atașamentul profund pe care îl nutrim toți față de cauza păcii. În țară s-au ținut adunări, consfătuiri, congrese. S-au influențat noi și noi Comitete locale de Luptă pentru Pace. S-au difuzat în mase Documentele Mișcării partizanilor păcii, s-a prelucrat și dezbătut orice material important, referitor la mersul luptei de apărare a păcii.

La momentele mai importante ivite pe plan intern, notăm:

1. Răspunsul Guvernului R.P.R. la Nota sovietică din 24 iulie, prin care se face cunoscut că poporul român este în totul de acord cu propunerea de securitate colectivă în Europa.

2. Aniversarea a 10 ani de la eliberarea Patriei noastre, cu care ocazie s-a făcut cunoscută profunda năzuință de pace a poporului nostru.

3. Vizita I.P.S. Mitropolit Nicolae al Krutițelor și Colomnei, membru al Consiliului Mondial al Păcii. Cu această ocazie s-a ținut o ședință festivă la Comitetul Permanent de Apărare a Păcii din R.P.R.

4. Vizita ansamblului chinez de cîntece și dansuri, a ansamblului de dansuri populare al R.S.S. Moldovenești, ca și a unor echipe sportive.

5. Luna Prieteniei Romîno-Sovietice, 7 oct.-7 nov., care s-a sărbătorit sub semnul strîngerii relațiilor dintre poporul nostru și poporul sovietic.

6. Răspunsul Guvernului român la Nota sovietică din 13 noiembrie, prin care face cunoscut că este de acord cu ținerea conferinței de la 29 noiembrie de la Moscova, și că va trimite o delegație.

În ce privește clerul ortodox român, trebuie să menționăm că el nu a lipsit de la datorie. A fost mereu alături de popor, sprijinind cu cuvîntul și cu fapta toate inițiativele menite să întărească frontul intern de apărare a păcii.

Pe plan bisericesc ortodox, menționăm ca fapte interesînd lupta pentru pace:

1. Vizita Ierarhilor ortodocși: I.P.S. Nicolae al Krutițelor și Colomnei, I.P.S. Patriarh Alexandru III al Antiohiei și I.P.S. Patriarh Chiril al Bulgariei, cari au însemnat contribuții importante la consolidarea frontului Ortodoxiei în problemele păcii și apropierii dintre popoare.

2. Sărbătorirea I.P.S. Patriarh Justinian, cu ocazia împlinirii a 30 ani de pastorație. Credincioșii noștri au putut cunoaște activitatea I.P.S. Sale, de vechi și și fervent luptător pentru pace.

3. Consfătuirile clerului ortodox, cu reprezentanții celorlalte culte din Capitală și din provincie, și participarea clerului la îndeplinirea sarcinilor de plan.

4. Conferințele lunare ale preoților pe Protopopiate și tipărirea unui material bogat în revistele bisericești.

B. Înfăptuiri ale Mișcării pentru Pace în anul 1954.

În lupta cu forțele reacțiunii și războiului, Mișcarea partizanilor păcii a obținut, în cursul anului 1954, o seamă de succese de natură să întărească pe orice om cinstit în convingerea că mecanismul de război a fost serios zdruncinat și că se apropie vremea triumfului definitiv al păcii.

Enumerăm aci pe cele mai importante:

1. Impunerea căii tratativelor.

Ca prim succes al partizanilor păcii trebuie să menționăm impunerea căii tratativelor în relațiile internaționale, ca singura cale fericită pentru rezolvarea litițiilor. Conferințele de la Berlin și Geneva sînt o dovadă incontestabilă. Sub presiunea opiniei publice mondiale, imperialiștii au fost siliți să se arate mai maleabili și să-și schimbe felul de a vorbi. Dacă în anii trecuți se lăudau cu bomba atomică, azi se văd siliți să declare că doresc pacea și interzicerea bombei atomice. La Conferința de la Geneva, ei au fost siliți să accepte participarea R.P. Chineză, — fapt nou, deosebit de important.

2. Impiedecarea denunțării convenției de armistițiu din Coreea.

Diferiți reprezentanți ai guvernului din Washington au declarat că Comisia de aplicare a convenției de armistițiu nu și-a îndeplinit misiunea și că existența ei ar fi, ca atare, inutilă. Glasul hotărît al popoarelor iubitoare de pace a făcut însă ca imperialiștii să nu îndrăznească să întreprindă acțiuni de reluare a ostilităților.

3. Impledecarea extinderii războiului din Vietnam.

Pe la începutul anului 1954, guvernauții de la Washington se pregăteau să ia conducerea acțiunilor militare împotriva poporului vietnamez și să internaționalizeze acest război, fapt care ar fi lărgit considerabil teatrul operațiunilor militare. Avertismentele date de propriile lor popoare i-au făcut, însă, să renunțe la aceste planuri criminale.

4. Impledecarea folosirii armelor atomice și cu hidrogen.

După căderea fortăreței Dien-Bien-Fu, militariștii de la Washington intrați în panică cereau zgomotos să se arunce «bomba». Dar vigoarea cu care partizanii păcii au înfierat odioasa aventură bacteriologică din Coreea i-a făcut să stea pe loc, să-și rezerve bombele «pentru altă conjunctură», cum s-a exprimat un reprezentant al Pentagonului.

5. Incetarea focului din Vietnam.

Prin lupta dusă de delegația Uniunii Sovietice, R.P. Chineză și a altor delegații, în cadrul Conferinței de la Geneva s-a reușit, la 21 iulie, să se obțină o mare victorie: acordul cu privire la încetarea operațiunilor militare în Vietnam și recunoașterea, de către statele participante la Conferință, a independenței, suveranității și integrității teritoriale a țărilor care compun Indochina.

6. Impledecarea formării blocului militar denumit «Comunitatea Defensivă Europeană».

Lupta împotriva reînvierii militarismului german și a alcătuirii «armatei europene» sub egida așa zisei «Comunități Defensive Europene», a fost încununată de succes: Adunarea Națională Franceză, în rindurile căreia se găsesc mulți partizani ai păcii, a respins tratatele de la Bonn și Paris. Dulles a numit aceasta «o mare înfringere».

7. Succesele realizate în problema interzicerii armelor de exterminare în masă și a reducerii generale a armamentelor.

În urma cererilor insistente ale popoarelor iubitoare de pace și a luptei dusă de Uniunea Sovietică, s-a obținut de la O.N.U. un rezultat îmbucurător: Adunarea generală a adoptat în unanimitate Rezoluția, care deschide calea spre rezolvarea fericită a acestei probleme.

8. Idealul coexistenței pașnice a început să devină o realitate.

Idealul coexistenței pașnice a diferitelor sisteme sociale a luat în Asia o formă concretă, prin declarația comună a primilor miniștri ai Indiei și R.P. Chineză, în care se arată că coexistența este posibilă pe baza următoarelor cinci principii:

- Respectarea reciprocă a integrității teritoriale și a suveranității.
- Neagresiunea.
- Neamestecul în treburile altor state.
- Egalitatea în drepturi și avantaje reciproce.
- Conviețuire pașnică.

Aceste succese cîntăresc greu în balanța relațiilor internaționale și ele îndreptățesc nădejdea că popoarele vor fi eliberate în scurt timp de teama de război și-și vor putea astfel consacra toate forțele muncii de îmbunătățire și înfrumusețare a traiului.

C. Obiective de viitor.

La toate succesele de pînă acum, Mișcarea Mondială pentru Pace are încă în fața sa probleme grele, interesînd mari spații de pe glob sau chiar lumea întregă, cari n-au fost rezolvate.

1. In Europa:

a) Unificarea pașnică a Germaniei.

Singura cale sănătoasă în această problemă este calea alegerilor libere, așa cum s-a arătat în ultima sesiune a Consiliului Mondial al Păcii. Uniunea Sovietică are aceeași poziție: la Conferința de la Berlin, ministrul de externe Molotov a susținut cu tărie să se adopte calea aceasta.

b) Semnarea tratatului de stat cu Austria.

Tratatul cu Austria a fost îndelung discutat și era gata să fie semnat, în cursul acestui an, dacă puterile occidentale n-ar fi recurs la fel de fel de subterfugii.

c) Impiedecare alcătuirii blocului militar denumit «Uniunea Vest-Europeană».

Tratatele de la Londra și Paris, prin care se urmărește crearea blocului agresiv al «Uniunii Vest-Europene», vor fi prezentate, după dorința americanilor, cât mai de grabă, parlamentelor țărilor respective, spre ratificare. Lupta va fi însă grea. Mai ales în Franța, militariștii vor avea să înfrunte o opoziție extrem de puternică. Cercurile largi ale poporului francez, mobilizate de partizanii păcii, resping cu indignare orice încercare de remilitarizare a Germaniei și de reînviere a Wehrmachtului.

d) Securitatea colectivă în Europa.

La Conferința de la Berlin (25 ian.-18 febr.), Uniunea Sovietică a propus un «Tratat general european, cu privire la asigurarea securității colective în Europa». Nota sovietică din 24 iulie completează proiectul cu propuneri referitoare la colaborarea economică a țărilor europene și la convocarea, în următoarele luni, a unei conferințe a statelor europene, la care să se discute proiectul de tratat ca și orice alte propuneri ce s-ar face, în această problemă, de țările participante. În Nota din 13 noiembrie, Guvernul Sovietic a propus ca această conferință să înceapă la 29 noiembrie, la Paris sau Moscova. Statele Unite, Anglia, Franța și țările satelite au răspuns negativ, invocând tot felul de pretexte. Țările iubitoare de pace din Europa, printre care și țara noastră, au primit însă, cu toată bucuria, propunerea sovietică. Conferința a început la 29 noiembrie la Moscova, și a fost urmărită cu cel mai mare interes de oamenii dornici de pace de pretutindeni.

2. In Asia:

a. Rezolvarea pașnică a problemei coreene și a problemei vietnameze.

Imperialiștii, care sub presiunea opiniei publice mondiale, au trebuit să accepte încetarea focului, fac acum tot ce le stă în putință spre a sabota aplicarea convențiilor de armistițiu și rezolvarea pașnică a problemei coreene și a celei vietnameze. Popoarele iubitoare de pace nu vor îngădui însă, în nici un chip, reluarea operațiunilor militare.

b. Impiedecarea formării de blocuri agresive.

Popoarele din Asia și cu ele partizanii păcii de pretutindeni, luptă pentru a împiedeca traducerea în fapt a tratatului de la Manila, de creare a blocului agresiv denumit S.E.A.T.O., a tratatelor americano-pakistaneze, americano-gomindanist și a celorlalte înțelegeri militare, inclusiv cea americano-japoneză, care nu au alt rost decât acela de a ridica pe asiatici împotriva asiaticilor.

c. Securitatea colectivă în Asia.

Partizanii păcii doresc ca zona înțelegerii și coexistenței pașnice, pe baza celor cinci principii din declarația primilor miniștri ai Indiei și R.P. Chineze, să se lărgească. Aceste principii au fost acceptate, până în prezent de guvernele Birmaniei, R.D. Vietnameze, Uniunii Sovietice și Indoneziei.

3. Probleme de interes general.

a) Interzicerea armelor de exterminare în masă și reducerea generală a armamentelor, încheindu-se un acord pe baza propunerilor aflate în curs de examinare, și crearea unui mecanism eficace de control internațional.

b) Crearea unei atmosfere favorabile colaborării economice și schimburilor culturale, neîngrădite, dintre toate țările.

Acestea sînt problemele principale care stau în fața Mișcării Mondiale pentru Pace, și care sînt de fapt obiectivele de viitor ale luptei partizanilor păcii. Nu se poate subestima gravitatea lor. Dar voința de pace a popoarelor este atât de puternică, încît, în chip sigur, va triumfa.

III. PE POZIȚIE

1. Anul 1954 a fost, sub aspectul luptei pentru pace, un an de mari eforturi. S-a dus o luptă grea, dar succesele repurtate au întărit enorm poziția partizanilor păcii.

2. La acțiunile în favoarea păcii au participat oameni de toate profesiunile. Printre ei se numără și mulți oameni ai cultelor. În rîndul acestora, clerul ortodox s-a remarcat prin devotamentul și dîrzenia sa. El a stat permanent alături de popor, susținînd cu toate puterile inițiativele menite să stăvilească uneltirile în vederea războiului.

3. În lupta de viitor a partizanilor păcii, clerul ortodox va rămîne la locul său, pe poziție înaintată, conștient că, luptînd pentru pacea a toată lumea și unirea tuturor, luptă pentru înseși țelurile Evangheliei al cărei siujitor este.

Sarcini:

— Ne angajăm să sporim și mai mult lupta noastră, în cursul anului ce vine, încît nici unul dintre clericii și credincioșii noștri să nu rămînă în afara frontului păcii.

— Ne angajăm să răspundem la toate chemările, să primim cu inima deschisă toate inițiativele, să participăm efectiv la toate acțiunile frontului partizanilor păcii.

Știm că pacea poate fi salvată.

Vom lupta pentru a o salva!

Preot V. CONSTANTINESCU

INDRUMARI PASTORALE

Vartolomeu Diacul, Predică la Duminica Fiului Risipitor	3
Pr. Al. Petcu, La Duminica a II-a din Post	9
Prof. N. Chițescu, Bucuria Creștină	15

PENTRU APARAREA PACII

-- Popoarele nu vor admite refacerea militarismului german și pregătirea războiului atomic	19
I. P. S. Patriarh Justinian, Apelul de la Viena răspunde năzuințelor pașnice ale omenirii.	21
Redacția, Slujitorii Cultelor din București nu semnat apelul	22
Redacția, Declarația Marii Adunări Naționale a R. P. R.	31
D. V. Sădeanu, În numele păcii, în numele vieții	34
Pr. Ștefan Coteanu, Sărbătoarea Varșoviei	45

STUDII

Diac. Prof. Em. Vasilescu, Sfintele sărbători creștine și sărbătorile altor religii	40
Pr. Dumitru Cristescu, Indatoririle cetățenești ale preoților și credincioșilor	52
Prof. Remus Ilie, Dionisie I Iliev și Dionisie II Bălăcescu Stareți ai mănăstirii Hurezulul (1726-1783)	59

RECENZII

Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei: «Osteneli Chiriarihale» vol. I (Pr. Olimp N. Căciulă)	72
Simbolica lui Andrușoș, traducere din limba greacă de Justin Moiseacu prof. univ. (Pr. Gh. Chiriac)	76

VIAȚA BISERICEAȘĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

Arhiepiscopia Bucureștilor

Pr. Stan Dimancea, Clerul Capitalei adresează I. P. S. Patriarh Justinian urări cu prilejul Anului Nou	79
Pr. Stan Dimancea, Sărbătorirea zilei de naștere a I. P. S. Patriarh Justinian	82
Redacția, Conferință interconfesională	83
Arhid. Iordan Niculescu, Sfințirea Bisericii din parohia Vălenii de Sus, Raionul Muscel	80
Asistent. Din viața parohiilor	91
Redacția, Redeschiderea Bisericii din parohia Slătioarele, com. Jilavele, Raionul Urziceni	93
Pr. Stan Dimancea, Corala preoților din Capitală	94
-- Sfințirea bisericii din Rasa, raionul Călărași	102

Episcopia Dunării de Jos

Pr. M. Blănaru, Consfătuire interconfesională	102
Preot M. Blănaru, O nouă conferință interconfesională	110
-- Ședința Adunării Eparhiale	111
Arhim. Ieronim Motoc, Sfințiri de biserici	113

OFICIALE ADMINISTRATIVE

Arhiepiscopia Bucureștilor

Parohii vacante	115
Mișcarea personalului	115

Episcopia Dunării de Jos

Mișcarea personalului	118
Posturi vacante de preoți	121
Posturi vacante de cîntăreți	121

DOCUMENTAR

Pr. V. Constantinescu, Un bilanț al păcii	122
--	-----

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXA
1955